

TAISHA ABELAR

PRELAZAK
ČAROBNJAKA

PRELAZAK ČAROBNJAKA

Taiša Abelar

Naslov Originala: Taisha Abelar
THE SORCERERS' CROSSING
© Copyright originala: 1992. Taisha Abelar

Uvodna reč Karlosa Kastanede

Taiša Abelar je jedna iz grupe od tri žene koje su se svojevremeno podvrgle obuci koju su izvodili neki meksički čarobnjaci pod vodstvom Don Huana Matusa (Don Juan Matus).

Naširoko sam pisao o obuci Don Huana Matusa kroz koju sam i sam prošao, ali nikada nisam ništa pisao o ovoj specifičnoj grupi čiji je Taiša Abelar član. Među učenicima Don Huana postojao je prećutni sporazum da ništa ne pričaju o sebi.

Pridržavali smo se ovog sporazuma preko dvadeset godina. I mada smo živeli u neposrednoj blizini, nikada nismo jedni drugima pričali o ličnim iskustvima. Naime, nikada se nije ni ukazala prilika da razmenimo svoja viđenja o načinu na koji su Don Huan ili čarobnjaci iz njegove grupe zapravo postupali sa svakim od nas.

Ovakav odnos nije zavisio od Don Huanovog prisustva. Kada su on i njegova grupa napustili ovaj svet, mi smo se i dalje držali ovog sporazuma jer nismo želeli da svoju energiju trošimo na njegovo preispitivanje. Sve svoje raspoloživo vreme i energiju ulagali smo u sprovođenje u delo onoga čemu nas je Don Huan tako brižljivo učio.

Don Huan nas je podučavao magiji kao pragmatičnom činu pomoću kojeg svako od nas može da percipira energiju. Po njegovom shvatanju, neophodno je da se oslobodimo svoje uobičajene sposobnosti percepcije da bi se energija percipirala na ovaj način. Oslobođanje i neposredna percepcija energije predstavljali su zadatak koji je zaokupio sve naše sposobnosti.

Koncepcija čarobnjaka podrazumeva da su parametri uobičajene percepcije nametnuti kao deo socijalizacije, ne u potpunosti svojevolejno već i pod prinudom. Jedno vidjenje ovih prinudnih parametara je sistem tumačenja koji čulne podatke prerađuju u smislene jedinice i uređuje odnose među ljudima u vidu strukture tumačenja.

Naša normalna percepcija unutar uredenih društvenih odnosa zahteva slepu i vernu povezanost sa svim predmetima percepcije, od kojih ni jedan ne pruža mogućnost za neposrednom percepcijom energije. Na primer, Don Huan tvrdi da je moguće opažati Ijudska bića kao energetska polja nalik na ogromna, duguljasta, beličasto-sjajna jaja.

Da bi se ostvario poduhvat uzdizanja percepcije, potrebna nam je unutrašnja energija. Stoga, problem da se unutrašnja energija učini dostupnom za postizanje ovakvog cilja postaje ključno pitanje za one koji se podučavaju čarobnjaštvu.

Okolnosti našeg vremena i prostora omogućile su Taiši Abelar da piše o svom obučavanju, koje je bilo isto kao i moje a ipak potpuno drugačije. Bilo joj je potrebno dosta vremena da počne da piše zato što je prvo morala da ovlada magijskim sredstvima pisanja. Lično Don Huan mi je stavio u zadatak da pišem o njegovom umeću magije. Sam je odredio način za postizanje ovog cilja rekavši, "Ne piši kao pisac već kao čarobnjak. "Smatrao je da to moram da učinim u stanju izoštrije svesti, koje čarobnjaci nazivaju *snevanjem*. Taiši Abelar je bilo potrebno mnogo godina da usavrši svoje snevanje do te mere da bi ga koristila kao spisateljsko sredstvo.

U Don Huanovom svetu, čarobnjaci, u zavisnosti od svog osnovnog temperamenta, dele se na dve komplementarne grupe: snevače i tragače. Snevači su oni čarobnjaci koji poseduju inherentnu sposobnost da ulaze u stanja izoštrije svesti pomoću kontrole snova. Ova sposobnost se podučavanjem razvija u umeće snevanja. S druge strane, tragači su oni čarobnjaci koji poseduju unutrašnju sposobnost da se nose sa činjenicama i sposobnost da ulaze u stanja izoštrije svesti putem manipulacije i kontrole sopstvenog ponašanja. Ova prirodna sposobnost se podučavanjem pretvara u umeće vrebanja.

Mada je svaki od Don Huanovih čarobnjaka bio u potpunosti upućen u oba ova umeća, pripadali su samo jednoj od ove dve grupe. Taiša Abelar je pripadala grupi tragača koji su je i podučavali. Njena knjiga nosi obeležje čudesne obuke kroz koju je prošla kao tragač.

Predgovor

Posvetila sam svoj život upražnjavanju jednog strogog učenja koje smo, u nedostatku podesnijeg imena, nazvali čarobnjaštvom. Ja sam takođe antropolog, i svoju doktorsku titulu stekla sam u ovoj oblasti izučavanja. Ove dve oblasti svoga interesovanja navodim upravo ovim redom jer je moje bavljenje čarobnjaštvom došlo prvo. Obično se najpre postane antropolog, da bi se tek kasnije prešlo na terenski rad na jednom od vidova kulture - na primer, na ispitivanje magijskih postupaka. U mom slučaju dogodilo se upravo obrnuto: kao učenik umeća magije došla sam do izučavanja antropologije.

Poznih šezdesetih, dok sam živela u Tusonu u Arizoni, srela sam jednu Meksikanku po imenu Klara Grau koja me je pozvala da budem gost u njenoj kući u državi Sonora u Meksiku. Ona je tamo dala sve od sebe da me uvede u svoj svet, jer Klara Grau je bila čarobnica i pripadala je jednoj kompaktnoj grupi koja se sastojala od šesnaest čarobnjaka. Neki od njih su bili Indijanci iz plemena Jaki (Yaqui); ostali su bili Meksikanci iz raznih sredina, različitog porekla, dobi i pola. Većina su bile žene. Sve su jednodušno stremile istom cilju: rušenju uobičajenih pretpostavki percepcije, kao i predrasuda koje nas drže zatočene u granicama svakodnevnog normalnog života i sprečavaju nas da prodremo u druge čulno saznatljive svetove.

Za čarobnjake, rušenje uobičajenih pretpostavki percepcije nam omogućava da preskočimo barijeru i uronimo u svet nezamislivog. Ovakav skok oni nazivaju "prelaskom čarobnjaka. "Nekada ga nazivaju "apstraktnim letom", zato što povlači za sobom uzdizanje iz sveta konkretnog i fizičkog u svet proširene percepcije i bezličnih apstraktnih oblika.

Ovi čarobnjaci su želeli da mi pomognu da se vinem u ovaj apstraktni let i da im se na taj način pridružim u njihovim osnovnim nastojanjima.

Moje akademsko školovanje postalo je sastavni deo moje pripreme za prelazak čarobnjaka. Vođa grupe čarobnjaka sa kojima sam se udružila, *nagual* kako ga zovu, osoba je koja poseduje živo interesovanje za formalnu akademsku erudiciju. Stoga, svi oni za koje se on starao, morali su da razvijaju sposobnost za apstraktno, jasno mišljenje koje se stiče jedino na modernim univerzitetima.

Kao žena, imala sam čak i veću obavezu da ispunim ovaj zahtev. Uopšteno uzevši, žene su od ranog detinjstva uslovljene da stvaraju pojmove i iniciraju promene u zavisnosti od muških pripadnika društva. Čarobnjaci koji su me podučavali imali su veoma jasan stav po ovom pitanju. Smatrali su da je neophodno da žene razvijaju svoj intelekt i povećavaju sposobnost za analizu i apstrakciju da bi bolje shvatale svet koji ih okružuje.

Uvežbavanje intelekta je takođe sredstvo kojim se istinski vračevi služe da bi postigli druge ciljeve. Time što svest namerno održavaju u stanju

zaokupljenosti analizom i rasuđivanjem, Čarobnjaci mogu slobodno i neometano da istražuju druga područja percepcije. Drugim rečima, dok je racionalna strana svesti zaokupljena formalnim akademskim poslovima, energetska ili neracionalna strana, koju Čarobnjaci nazivaju "dvojnikom," obuzeta je ispunjenjem magijskih zadataka. Na ovaj način, manje je verovatno da će skeptična i analitična svest zadirati u neracionalni domen ili da će čak primećivati šta se odigrava u njemu.

Pandan mom akademskom napredovanju bilo je razvijanje sposobnosti za svesnost i percepciju: oba ova procesa zajednički dovode do razvitka celovitog bića. Funkcionišući kao celina, oni su me izveli iz činjeničnog sveta u kojem sam se rodila i u kojem sam se socijalizovala kao žena, u jedno novo područje koje mi pruža veće perceptivne mogućnosti od onih koje mi pruža normalan svet.

Ovim ne želim da kažem da je bilo dovoljno posvetiti se jedino svetu magije da bi se osigurao uspeh. Privlačnost svakodnevnog života je tako jaka i istrajna da uprkos najrevnosnijem vežbanju svi se uvek iznova nadu u središtu najprizemnijeg straha, gluposti i popuštanja kao da nikad ništa nisu naučili. Učitelji su me upozorili da nisam izuzetak i da samo neumorna i neprestana borba može da uravnoteži čovekovu prirodnu ali zapanjujuću upornost u želji da se ne menja. Preispitavši svoje konačne ciljeve, ja sam, zajedno sa svojim saradnicima, došla do zaključka da moram da opišem podučavanje kroz koje sam prošla, da bi onima koji idu za nepoznatim skrenula pažnju na važnost razvijanja sposobnosti opažanja koje prevazilazi normalnu percepciju. Takva povećana percepcija mora da predstavlja trezveni i pragmatični novi način percipiranja. Ono ni pod kojim uslovima ne može da bude puki nastavak percepcije svakodnevnog sveta.

Događaji o kojima pripovedam u ovoj knjizi opisuju početne faze obuke u magiji čarobnjaka tragača. Ova faza obuhvata očišćenje od uobičajenih načina mišljenja, ponašanja i osećanja putem jednog tradicionalnog postupka čarobnjaštva kojeg svaki početnik treba da izvede, a to je "rekapitulacija". Da bih upotpunila rekapitulaciju učili su me nizu postupaka pod imenom "magijski postupci," koji obuhvataju pokrete i disanje. Da bi ovi postupci postigli odgovarajuću čvrstu povezanost, podučili su me pratećim filozofskim osnovama i objašnjenjima.

Cilj svega čemu su me učili je preraspoređivanje normalne energije i njeno uvećanje kako bi mogla da se koristi za neuobičajene veštine percipiranja koje nalaže obuka u čarobnjaštvu. Zamisao na kojoj počiva obuka je da čim se prinudni obrazac starih navika, misli i očekivanja sruši pomoću rekapitulacije, čovek nepobitno dolazi u položaj da nagomila dovoljno energije da živi u skladu sa novim postavkama koje nameće tradicija čarobnjaštva - i da potkrepi te osnove tako što će neposredno percipirati jednu drugačiju stvarnost.

I

Ođšetala sam do jednog usamljenog mesta, daleko od auto-puta i ljudi da bih nacrtala rane jutarnje senke na čudesnim vulkanskim planinama koje oivičuju Gran Desijerto (Gran Desierto) u južnoj Arizoni. Tamnosmeđe šiljate stene su se presijavale kada bi vatrometi sunčeve svetlosti obasjali njihove vrhove.

Po zemlji su bili rasuti ogromni komadi šupljikavih stena, ostaci lave jedne velike vulkanske erupcije. Udobno se smestivši na jednoj steni, ne razmišljajući ni o čemu drugom, utonula sam u rad kao što sam često činila na tom divnom krševitom mestu. Baš kad sam završila iscrtavanje kontura pobrda i udubljenja udaljenih planina primetih kako me posmatra neka žena. Strašno me je ljutila i sama pomisao da će neko da naruši moju osamu. Dala sam sve od sebe da ne obraćam pažnju na nju ali kada se ona približila da pogleda moj rad, ljutito sam se okrenula ka njoj.

Zbog svojih istaknutih jagodica i crne kose koja joj je dopirala do ramena izgledala je evroazijski. Imala je glatku i meku kožu zbog čega joj je bilo teško odrediti godine; pristajale bi joj bilo koje godine između tridesete i pedesete. Bila je možda pet centimetara viša od mene, što bi značilo da je bila visoka oko sto sedamdeset i pet, ali zbog svoje snažne građe izgledala je dvaput krupnija od mene. Ipak, u crnim svilenim pantalonama i istočnjačkoj jakni, delovala je izuzetno vitko.

Zapazila sam njene oči; bile su zelene i sjajne. Baš taj dobronamerni sjaj odagnao je moju ljutnju i začuh sebe kako je pitam besmisleno pitanje, "Da li živite tu u blizini?"

"Ne," reče napravivši nekoliko koraka u mom pravcu. "Krenula sam na američku granicu kod mesta Sonojte. Zastala sam malo da protegnem noge i dospela sam do ovog usamljenog mesta. Toliko sam se iznenadila kada sam videla da nekoga ima ovde, na ovom mestu tako udaljenom od svega, da nisam mogla a da vas ne uznemirim na način koji sam i učinila. Dozvolite mi da se predstavim, Zovem se Klara Grau."

Pružila je ruku, rukovasko se, a ja bez trunke kolebanja rekoh da su mi dali ime Taiša kad sam se rodila, ali da kasnije, mojim roditeljima ono nije zvučalo dovoljno američki, pa su počeli da me zovu Marta, po majci. Mrzela sam to ime i odlučila sam da mi umesto njega ime bude Meri.

"Zanimljivo!" čudila se. "Imate tri imena koja su tako različita. Zvaću vas Taiša, pošto su vam to ime dali kada ste se rodili."

Bilo mi je drago što je izabrala baš to ime. To je bilo i moje najdraže ime. Mada sam se u početku slagala sa roditeljima da zvuči suviše strano, toliko nisam volela ime Marta da sam konačno rešila da Taiša bude moje tajno ime.

Grubim tonom, koji je odmah skrila dobroćudnim smeškom, počela je da me bombarduje nizom tvrdnji zaodnutih u pitanja, "Niste iz Arizone," pitala je.

Rekla sam joj istinu, što je bilo neobično za mene, naviknutu na obazrivost prema ljudima, a posebno neznancima. "Došla sam pre godinu dana u Arizonu da radim."

"Sigurno nemate više od dvadeset godina."

"Napuniću dvadeset jednu za nekoliko meseci."

"Imate jedva приметni strani akcenat. Čini mi se da niste Amerikanka, iako ne mogu da odredim tačno koje ste nacionalnosti."

"Amerikanka sam, ali sam živela u Nemačkoj kao dete," rekla sam. "Otac mi je Amerikanac, a majka Mađarica. Otišla sam od kuće kada sam krenula na fakultet i nikada se nisam vraćala, jer nisam želela da imam bilo šta više sa svojom porodicom."

"Čini mi se da se baš niste slagali sa njima?"

"Nisam. Bilo mi je strašno. Jedva sam čekala da odem od kuće."

Nasmešila se i klinmula glavom kao da zna šta znači želja za bekstvom.

"Da li ste udati?" zapita me žena.

"Nisam. Nemam nikoga na svetu," rekoх sa izvesnom dozom samosažaljenja što se uvek dešavalo kada sam govorila o sebi.

Nije ništa prokomentarisala, ali je počela da govori smireno i precizno kao da želi da svakom rečenicom pruži što je više moguće podataka o sebi.

Dok je pričala, odložila sam olovke u futrolu ali pri tom mi je pogled ostao prikovan za nju. Nisam želela da stekne utisak da je ne slušam.

"Bila sam jedinica i oba moja roditelja su umrla," rekla je. "Otac mi potiče iz jedne meksičke porodice a majka iz američke porodice nemačkog porekla. Oni su sa istoka ali sada žive u Feniksu. Upravo sam se vratila sa venčanja jednog svog rođaka."

"Da li i vi živite u Feniksu?" upitah je.

"Jednu polovinu života provela sam u Arizoni a drugu u Meksiku," odgovorila je. "Ali poslednjih godina moj dom je u državi Sonora u Meksiku."

Počela sam da zatvaram torbu. Susret i razgovor sa ovom ženom me je toliko uznemirio da sam znala da neću biti u stanju da bilo šta radim toga dana.

"Putovala sam takođe po Istoku," reče, ponovno privukavši moju pažnju. "Tamo sam proučavala akupunkturu, borilačke i isceliteljske veštine a čak sam izvestan broj godina živela u jednom budističkom hramu."

"Zaista?" pogledala sam njene oči. Odavale su osobukoja mnogo vremena provodi meditirajući. Bile su vatrene a ipak smirene.

"Mene veoma zanima Istok," rekla sam, "posebno Japan. I ja sam proučavala budizam i borilačke veštine."

"Zaista?" poput mog odjeka. "Želela bih da mogu da vam kažem svoje budističko ime, ali tajnu imena ne bi trebalo otkrivati sem u odgovarajućim okolnostima."

"Ali ja sam vama rekla svoje tajno ime," rekoh zatežući kaiševe na torbi.

"Da, Taiša, rekla si mi, i cenim to," rekla je sa preteranom ozbiljnošću. "Ali sad je još uvek vreme samo za upoznavanje."

"Da li ste se dovezli dovdde?" pitala sam, pogledom tražeći njen automobil.

"I ja sam baš htela da vas isto upitam," reče.

"Ostavila sam kola na oko četvrt milje južno odavde, na jednom neasfaltiranom putu. A gde su vaša?"

"Da li je beli ševrolet tvoj?" veselo me upita.

"Da."

"Pa, parkirala sam kola pored tvojih. "Zakikotala se kao da je napravila neku šalu. Iznenadila sam se koliko me je njen smeh nervirao.

"Moram sada da krenem," rekla sam. "Drago mi je što smo se upoznale. Dovidjenja!"

Krenula sam prema automobiiu misleći da će žena da ostane da uživa u predelu.

"Nemoj još da ideš," usprotivila se mojoj odluci. "Krenuću i ja sa tobom."

Išle smo jedna pored druge. U poređenju sa mojih pedeset pet kilograma, žena je izgledala poput stene. Srednji deo tela joj je bio zaobljen i snažan. Izgledala je gojazno mada zapravo to nije bila.

"Gospođo Grau, mogu li da vas upitam nešto lično?" rekoh, tek da prekinem neprijatnu tišinu.

Zastala je i okrenula se ka meni. "Nisam ja ničija gospoda," odbrusila je, "Ja sam Klara Grau. Možeš da me zoveš Klara, i svakako, pitaj me šta god želiš."

"Čini mi se da ne mariš za ljubav i brak," prokomentarisala sam, reagujući na njen ton.

Na tren me je oštro pogledala, ali se istog trena odobrovoljila. "Za robovanje - svakako ne," reče. "Ali to se ne odnosi samo na žene." Dakle, šta si to htela da me pitaš?"

Njena reakcija je bila toliko neočekivana da sam zaboravila šta sam htela da je pitam i našla se u neprijatnoj situaciji, zureći u nju.

"Zbog čega si prešla toliko da bi došla baš do ovog mesta?" brzo izgovorih pitanje.

"Došla sam ovde zato što je ovo mesto, mesto puno energije." Pokazala je rukom na ostatke lave. "One planine su nekada šikljale iz srca zemlje, poput krvi. Kad god sam u Arizoni, skrenem sa puta da bih došla ovde. Ovo mesto odiše nekom posebnom energijom koja potiče iz zemlje. Dopusti da ja tebe pitam isto pitanje, zbog čega si ti izabrala baš ovo mesto?"

"Često dolazim ovde. To mi je najdraže mesto za crtanje."

Nisam želela da to što sam rekla zvuči kao šala, ali ona prasnu u smeh.

"Ova pojedinost sve objašnjava!" uzviknu a potom nastavi da govori tišim glasom. "Predložiću ti nešto što će ti se možda učiniti čudnim a možda čak i blesavim, ali molim te, saslušaj me. Volela bih da dođeš u moju kuću i da tu provedeš nekoliko dana kao moj gost."

Podigla sam ruku da bih joj se zahvalila i odbila poziv, ali me je nagovorila da još malo razmislim. Uveravala me je da naše zajedničko interesovanje za Istok i ratničke veštine garantuje ozbiljnu razmenu ideja.

"Gde tačno živiš" zapitah.

"Blizu grada Navoha."

"Ali to je više od četiri stotine milja udaljeno odavde."

"Da, poprilično je daleko. Ali tako je lepo i mirno da sam uverena da će ti se dopasti." Na trenutak je začutala kao da očekuje odgovor. "Pored toga, čini mi se da nemaš ništa određeno što bi te u ovom trenutku obavezivalo a ne možeš da pronađeš ono što bi želela da radiš. Pa, ovo bi moglo da bude ono što si čekala."

Bila je u pravu kad je rekla da ne znam šta da radim sa svojim životom. Upravo sam sebi dala slobodno vreme da se odmorim od posla sekretarice i da nastavim sa slikanjem tamo gde sam stala. Ali svakako nisam imala ni najmanju želju da budem gost u nečijoj kući.

Osvrnula sam se oko sebe ne bih li videla nešto što bi me navelo na sledeći korak. Ne znam gde sam stekla tu predstavu da čovek može da dobije pomoć iz

svog okruženja. Ali obično sam i dobijala pomoć na taj način. Imala sam tehniku koja kao da je do mene dolazila niotkuda i pomoću koje sam dolazila do mogućnosti koje su mi do tada bile nepoznate. Obično sam puštala misli da mi odlutaju uperivši pogled u južni horizont, iako nikad nisam znala zašto biram baš jug. Posle nekoliko minuta provedenih u tišini, obično bi mi se javljale nove predstave koje bi mi pomogle da odlučim šta da radim ili kako da postupim u određenoj situaciji.

Dok smo hodale uprla sam pogled u južni horizont i iznenada sam pred sobom videla sopstveni život kako se proteže poput jalove pustinje. Istini za volju, iako sam znala da je cela površina južne Arizone, jedan delić Kalifornije i polovina države Sonora u Meksiku u stvari Sonorska pustinja, nikada nisam primetila koliko je usamljena i gola ova pustara.

Bio je potreban samo jedan tren da bi mi do svesti došlo saznanje da je moj život prazan i jalov poput nje.

Prekinula sam niti sa porodicom a sopstvenu nisam zasnovala. Nisam čak imala nikakvih izgleda za budućnost. Bila sam bez posla.

Do tada sam se izdržavala od malog nasledstva koje mi je ostavila tetka po kojoj sam dobila ime, ali i ovaj prihod je presušio. Bila sam potpuno sama na svetu. Ogromno prostranstvo koje su pružalo svuda naokolo, tako surovo i ravnodušno, izazvalo je u meni poražavajuće osećanje samosažaljenja. Osetila sam potrebu da imam prijatelja, nekoga ko bi prekinuo samoću moga života.

Znala sam da bi bilo nepromišljeno da prihvatim Klarin poziv i da uletim u nešto neizvesno nad čim nemam kontrolu. Međutim, njena neposrednost i telesna živahnost pobudile su u meni radoznalost kao i poštovanje. Uhvatila sam sebe kako se divim, pa čak i zavidim njenoj lepoti i snazi. Pomislila sam kako je to jedna izuzetno jaka, nezavisna, samosvesna i stabilna žena a koja u isto vreme, nije ni gruba ni bez duha. Posedovala je baš one osobine koje sam oduvek priželjkivala za sebe. Ali iznad svega, ona kao da se svojim prisustvom razračunavala sa mojom jalovošću. Prostor koji ju je okruživao postajao je moćan, pun energije i neslućenih mogućnosti.

Međutim, ja sam se ipak držala svog čvrstog principa da nikada ne prihvatam pozive ljudi da budem gost u njihovoj kući a pogotovo ne nečiji koga sam srela usred divljine.

Imala sam mali stan u Tusonu a prihvatanje poziva bi značilo da bih morala da uzvratim gostoprimstvo za šta nisam bila spremna. Na trenutak sam nepomično stajala ne znajući šta da radim.

"Molim te, reci da pristaješ," navaljivala je Klara. To bi mi mnogo značilo."

"Pa, valjda nema ništa lošeg u tome da pođem sa tobom," rekoh beživotno, želeći da kažem upravo suprotno.

Pogledala me je ushićeno a ja sam istog trenutka prikrila svoje panično stanje veselošću koju nisam ni najmanje osećala. "Koristiće mi promena sredine," reko. "Biće to prava avantura!"

Klimnula je glavom u znak odobravanja. "Nećeš zažaliti," reče uvereno, što mi je pomoglo da raspršim sve sumnje." Vežbaćemo zajedno borilačke veštine."

Napravila je rukom nekoliko odsečnih pokreta koji su u isto vreme bili i graciozni i energični. Učinilo mi se nespojivim da ova žena može da bude u isti mah tako robusna i tako gipka.

"Koji konkretni stil ratničkih veština si izučavala na Istoku?" pitala sam primetivši da je lako zauzela stav borca sa motkom.

"Na Istoku sam izučavala sve stilove a ipak nijedan posebno," odgovorila je jedva se osmehnuvši. "Kada stignemo mojoj kući, biće mi drago da ti ih demonstriram."

Ostatak puta smo prepešačile u tišini. Kad smo stigle do mesta gde su bili parkirani automobili, zaključala sam svoj pribor u prtljažnik i čekala da Klara kaže nešto.

"Pa, krenimo," reče. "Ja ću da idem prva. Voziš li brzo ili sporo, Taiša?"

"Kaopuž."

"I ja. Život u Kini me je izlečio od potrebe da žurim."

"Mogu li nešto da te pitam u vezi sa Kinom?"

"Naravno da možeš. Već sam ti rekla da možeš da me pitaš šta god želiš i da me ne pitaš za dopuštenje."

"Pretpostavljam da si bila u Kini pre Drugog svetskog rata, zar ne?"

"Da, to je bilo vrlo davno. Verovatno nikada nisi bila u unutrašnjosti Kine?"

"Ne, nisam. Bila sam samo na Tajvanu i u Japanu."

"Naravno, stvari su bile drugačije pre rata," razmišljala je Klara. "Nit koja spaja sadašnjost sa prošlošću je tada još bila netaknuta. Sada je sve prekinuto."

Ne znam zašto sam se plašila da je upitam šta je htela time da kaže, pa sam je umesto toga pitala koliko dugo ćemo se voziti do njene kuće. Klara je bila zabrinjavajuće neodređena u svom odgovoru; samo me je upozorila da se priprelim za naporan put. Potom joj glas postade mekši i reče kako izuzetno ceni moju hrabrost.

"Poći tako bezbržno sa nepoznatom osobom," reče, "potpuno je luckast i neverovatno odvažan korak."

"Obično sam mnogo obazrivija," objasnila sam," ali ovog puta ne mogu da sebe prepoznam."

To je bila istina i što sam više razmišljala o svom neobjašnjivom ponašanju to je moja nelagodnost bila veća.

"Molim te, ispričaj mi nešto više o sebi," uljudno me zamoli. Prišla je i stala pored vrata mog automobila kao da želi da me na taj način opusti.

I opet sam uhvatila sebe kako saopštavam istinite podatke o sebi. "Majka mi je Mađarica ali potiče iz stare austrijske porodice," rekoš. "Upoznala je oca u Engleskoj za vreme Drugog svetskog rata, gde su oboje radili u poljskoj bolnici. Posle rata su se preselili u SAD a potom su otišli u Južnu Afriku."

"Zašto su otišli u Južnu Afriku?"

"Moja majka je želela da bude sa svojim rođacima koji su tamo živeli."

"Imaš li braće ili sestara?"

"Imam dvojicu braće između kojih je razlika godinu dana. Stariji sada ima dvadeset šest godina."

Oči joj se usredsrediše na mene. Sa lakoćom koja mi je do tada bila potpuno nepoznata, oslobodih se bolnih osećanja koje sam nosila u sebi celog života. Braća mi nikada nisu posvećivala pažnju zato što sam bila devojčica. Kad sam bila mala, imali su običaj da me kao psa vežu konopcem za stub dok su oni trčali po dvorištu i igrali fudbal. Jedino što sam mogla da učinim bilo je da vučem svoj konopac i gledam kako se oni lepo provode. Kasnije, kad sam bila starija, trčala sam za njima. Ali tada su oni već imali bicikle i nikada nisam mogla da ih sustignem. Kad god bih se požalila majci ona bi rekla da su dečaci dečaci a da ja treba da se igram lutkama i da pomažem u kući.

"Majka te je podizala u skladu sa evropskom tradicijom," rekla je.

"Znam. Ali to mi nije nikakva uteha."

Kada sam jednom počela, izgledalo je kao da nema načina da prestanem da pričam ovoj ženi o svom životu. Ispričala sam joj kako sam ja, dok su moja braća odlazila na putovanja a kasnije na škole, morala da ostanem kod kuće. Želela sam da imam avanture kao njih dvojica, ali moja majka je smatrala da devojke treba da nauče da nameštaju krevete i peglaju. Staranje o porodici je dovoljna avantura. Žene su rođene da bi bile poslušne. Bila sam na ivici suza kad sam rekla Klari kako otkad znam za sebe imam tri muška gospodara: oca i dvojicu braće.

"Bogme, pristojan broj!" primeti Klara.

"Bilo je strašno. Otišla sam od kuće da bih pobegla od njih što dalje mogu," rekoš. "A i da potražim avanturu. Ali do sada se baš nešto nisam provodila a ni

doživljavala neka posebna uzbuđenja. Pretpostavljam da jednostavno nisam vaspitana da budem srećna i bezbrižna."

Bila sam izuzetno uznemirena zbog činjenice da potpuno nepoznatoj osobi pričam svoju životnu priču. Prekinula sam da govorim i pogledala Klaru, iščekujući reakciju koja bi ili smanjila moju uznemirenost ili je povećala do te mere da se predomislim i konačno ne pođem sa njom.

"Pa, čini mi se da postoji samo jedna stvar koju znaš dobro da radiš pa bi mogla to da dovedeš do savršenstva," rekla je. Mislila sam da će reći da znam da crtam ili slikam, ali na moju veliku žalost ona reče, "Sve što znaš da radiš je da se sažaljevaš."

Stegla sam kvaku na vratima automobila. "To nije istina," usprotivila sam se. "Ko si ti da to kažeš?"

Prasnula je u smeh i zatresla glavom. "Ti i ja smo vrlo slične. Učili su nas da budemo pasivne, poslušne i da se prilagođavamo situaciji ali unutra nešto kipti u nama. Nas dve smo poput vulkana koji samo što nije proradio a ono što nas još više osujećuje je to što nemamo snova i nadanja sem jednog jedinog da će jednog dana naići pravi čovek koji će nas izvući iz bede."

Zanemela sam.

"Pa, jesam li u pravu, jesam li u pravu?" zapitkivala me je. "Budi iskrena, da li sam u pravu?"

Stisla sam pesnice, spremajući se da ospem paljbu na nju. Klara se toplo nasmeši, zračeci energijom i srećom zbog čega nisam osećala potrebu ni da lažem ni da skrivam svoja osećanja.

"Pa, lepo si me opisala," složila sam se.

Morala sam da priznam da je jedina stvar koja je osmišljavala moje sumorno postojanje, pored mog crtanja, bila neka nejasna nada da ću jednog dana sresti čoveka koji će me razumeti i ceniti zbog mojih izuzetnih osobina.

"Možda će ti se život promeniti nabolje," rekla je glasom koji kao da je nešto obećavao.

Ušla je u svoj automobil i dala mi znak rukom da je pratim. Došlo mi je do svesti da me uopšte nije pitala imam li pasoš, dovoljno odeće i novca ili nekih drugih obaveza. To me nije ni uplašilo ni obeshrabrilo. Ne znam zašto, ali oslobodila sam ručnu kočnicu i počela da vozim. Bila sam sigurna da sam donela ispravnu odluku. Možda će mi se život ipak promeniti.

II

Posle više od tri časa neprestane vožnje, zaustavili smo se u gradu Gvajmas da ručamo. Dok sam čekala da nam stigne hrana, bacila sam pogled kroz prozor u pravcu uzane ulice koja se protezala duž zaliva. Grupa dečaka, golih do pojasa, šutirala je loptu dok su na gradilištu radnici ređali cigle a neki se opet za podnevnu pauzu odmarali i naslonivši se na neotvorene vreće cementa, pijuckali gazirana pića iz boca. Nisam mogla da se otmem utisku da je u Meksiku sve mnogo bučnije i prašnjavije.

"U ovom restoranu služe izvanredu supu od kornjače," reče Klara ponovo pridobivši moju pažnju.

Upravo tada, nasmejana konobarica sa jednim srebrnim prednjim zubom stavila je na sto dve činije supe. Klara je učtivo razmenila sa njom par reči na španskom pre no što je konobarica pohitala da usluži druge goste.

"Nikada nisam jela supu od kornjače," rekoh dok sam uzimala kašiku da vidim da li je čista.

"Ješćeš je u slast," reče Klara posmatarajući kako brišem kašiku salvetom.

Nevoljno sam probala supu. Komadići belog mesa koji su plivali u gustoj paradajz čorbi su stvarno bili ukusni.

Uzela sam još nekoliko kašika supe, a potom zapitala. "Odakle nabavljaju kornjače?"

Klara pokaza kroz prozor. "Pravo iz zaliva."

Zgodni sredovečni čovek koji je sedeo za stolom pored našeg, okrenu se i namignu. Njegov postupak, učini mi se, bio je pre pokušaj da bude duhovit nego da se udvara. Nagnuo se prema meni kao da smo se njemu obraćale i reče na engleskom sa stranim naglaskom: "To je bila jedna velika kornjača; ta koju sada jedete."

Klara me pogleda uzdignuvši jednu obrvu kao da ne može da poveruje da je čovek do te mere drzak.

"Ta kornjača je bila dovoljno velika da nahrani tuce gladnih ljudi," čovek nastavi sa pričom. "Hvataju kornjače u moru. Potrebno je nekoliko ljudi da je izvuku."

"Pretpostavljam da ih gadaju harpunima kao kitove," primetila sam.

Čovek spretno primače stolicu našem stolu. "Ne. Mislim da koriste velike mreže," reče. "Potom ih udaraju toljagama da bi izgubile svest pre nego što im razrežu stomake. Na taj način meso neće biti tvrdo."

Moj apetit iščeze. Poslednja stvar koju sam želela bila je da nam se neki neuviđavni stranac pridruži za stolom, a ipak nisam znala kako da se vladam u toj prilici.

"Kad smo već kod hrane, Gvajamas je čuven po svojim džinovskim škampima," nastavi čovek sa osmehom koji me je obezoružao. "Dopustite mi da ih naručim za vas dve."

"Ja sam to već učinila," reče Klara odsečno.

Upravo tada naša konobarica se vratila sa tanjirom na kome se nalazio najveći škamp kojeg sam ikada videla. Bio je ogroman, svakako mnogo veći no što bi Klara i ja mogle da pojedemo ma koliko gladne bile.

Naš neželjeni sagovornik me je pogledao u očekivanju poziva da nam se pridruži. Da sam bila sama, uspelo bi mu da mi se prikači protiv moje volje. Međutim, Klara je imala druge planove i reagovala je odlučno. Skočila je na noge s mačijom gipkošću, nadnela se nad njega i pogledala ga pravo u oči. "Briši, bitango!!" prodrala se na španskom. "Kako se usuduješ da sedneš za naš sto. Moja nećaka nije neka drolja!"

Stav joj je bio toliko nadmoćan a glas toliko prodoran da je sva živost u prostoriji zamrla. Sve oči su bile uprte u naš sto.

Čovek je tako uplašeno podvio rep da mi ga je bilo žao. Tiho ustade i pokunjeno izađe iz restorana.

"Znam da si istrenirana tako da dozvoljavaš muškarcima da dobijaju ono najbolje što poseduješ, samo zbog toga što su muškarci," reče Klara pošto je ponovo sela. "Uvek si bila ljubazna prema muškarcima, a oni su ti uvek uzimali sve što imaš. Zar ne znaš da se muškarci hrane ženinom energijom!"

Bilo mi je isuviše neprijatno da bih se raspravljala sa njom. Osećala sam kako su sve oči u prostoriji uprte u mene.

"Sažaljevaš ih i na taj način dopuštaš da te maltretiraju," nastavi Klara. "U dubini svoje duše očajnički želiš da se staraš o nekom muškarcu, bilo kom muškarcu. Da je onaj idiot bio žena, ti joj sama ne bi dozvolila da sedne za naš sto."

Apetit mi je nepovratno iščezao. Obuze me potištenost i zamišljenost.

"Pogodila sam te u bolnu tačku," reče Klara kiselo se smeškajući.

"Napravila si scenu; to je neučtivo," rekoah prekorno.

"Naravno," odgovorila je smejući se. "Ali sam ga isto tako nasmrt preplašila." Lice joj je bilo tako otvoreno i izgledala je tako srećna da sam i ja na kraju

morala da se nasmejem setivši se koliko je čovek bio zaprepašćen njenim ponašanjem.

"Ista sam kao moja majka," negodovala sam. "Uspela je kada su muškarci u pitanju, da od mene napravi bojažljivog miša."

U trenutku kada sam izgovorila ono što sam tada i mislila, moja potištenost nestade i opet osetih glad. Smazala sam takoreći ceo tanjir škampa.

"Ni sa čim se ne može uporediti osećanje kao kada punog stomaka okrećeš novu stranicu," reče Klara.

Osetih strah zbog kojeg su mi škampi kao kamenje stajali u želucu. Zahvaljujući svom tom uzbuđenju, nije mi palo na pamet da pitam Klaru nešto više o njenoj kući. Pomislih kako je to možda neka koliba poput onih koje sam vidala dok sam vozila kroz meksičke gradove. Šta li jesti? Možda mi je ovo poslednji pristojan obrok. Da li je voda za piće? Zamislih samu sebe sa akutnim stomačnim tegobama. Nisam znala kako da pitam Klaru bilo šta u vezi sa smeštajem a da pri tom ne zazvučim uvredljivo i nezahvalno. Klara me pogleda kritički. Kao da je osetila moje uznemirenje.

"Meksiko je surovo mesto," reče. "Moraš stalno da budeš na oprezu. Ali navići ćeš se."

"Severni deo zemlje je čak suroviji od ostalih delova. Ljudi u velikom broju dolaze na sever u potrazi za poslom ili im je on usputna stanica pre nego što predu granicu SAD-a. Dolaze teretnim vozovima. Neki ostaju a ostali putuju u vagonima u unutrašnjost zemlje da rade na velikim poljoprivrednim kombinatima koji su u vlasništvu privatnih korporacija. Ali jednostavno nema dovoljno ni hrane ni posla za svakoga, tako da većina ovih ljudi odlaze u SAD kao braserosi."

Pojela sam i poslednju kap supe, jer bi me grizla savest da nešto ostavim.

"Pričaj mi još o ovom kraju, Klara."

"Svi Indijanci koji ovde žive su Indijanci iz plemena Jaki, koje je meksička vlada raselila."

"Hoćeš da kažeš da oni nisu oduvek ovde živeli?"

"Ovo je njihova prapostojbina," reče Klara, "ali dvadesetih i tridesetih godina, na desetine hiljada ovih ljudi je oterano u centralni deo Meksika. A onda, četrdesetih godina, vratili su ih u Sonorsku pustinju."

Klara je sebi sipala mineralnu vodu, a potom i meni. "Život u Sonorskoj pustinji je težak," reče. "Kao što si mogla da primetiš dok smo se vozile, zemlja je surova i negostoljubiva. Ipak Indijanci nisu imali drugog izbora nego da se nasele u blizini mesta gde je nekada bila reka Jaki. Tu su, u drevna vremena, Jaki

Indijanci gradili svoje svete gradove i živeli u njima stotinama godina, sve dok nisu došli Španci."

"Hoćemo li se voziti pored tih gradova?" upitah.

"Nećemo. Nemamo vrmena. Želim da stignemo do Navohoe pre mraka. Možda ćemo jednom moći da napravimo izlet do ovih svetih gradova."

"Zašto su ti gradovi sveti?" upitala sam.

"Zato što za Indijance mesta na kojima su svi gradovi uz reku simbolično odgovaraju mestima u njihovim mitovima. Kao i iz vulkanskih planina u Arizoni i iz ovih mesta zrači energija. Indijanci imaju izuzetno bogatu mitologiju. Veruju da mogu u jednom trenutku da uđu u svet snova i da iz njega izadu. Vidiš, njihovo poimanje stvarnosti nije kao naše.

"Prema mitovima Jaki Indijanaca, ovi gradovi takođe postoje i u tom drugom svetu." nastavi Klara," i upravo iz tog eteričnog sveta oni crpe svoju moć a sebe nazivaju ljudima bez razuma, da bi se razlikovali od nas, ljudi sa razumom.

"Kakvu to moć crpe?" zapitah je.

"Svoju magiju, čarobnjaštvo, znanje. Sve ovo do njih stiže neposredno iz sveta snova. A taj svet je opisan u njihovim legendama i pričama. Jaki Indijanci imaju bogato, opsežno usmeno predanje."

Pogledom sam preletela preko prepunog restorana, pitajući se koji su gosti, ukoliko ih uopšte ima, Indijanci a koji su Meksikanci. Neki su bili visoki i višljasti, a drugi opet niski i nabijeni. Svi su mi ti ljudi izgledali strano i potajno osetih da sam iznad njih i postade mi jasno da mi tu nije mesto.

Klara je pojela svoje škampe, kao i pasulj i pirinač. Iako sam bila više nego sita, Klara je uprkos mom protivljenju, navaljivala da za desert naručimo karamel krem.

"Bolje ti napuni rezervoar," reče i namignu. "Nikad ne znaš kada ćeš sledeći put nešto jesti i šta će to biti. Mi u Meksiku uvek jedemo ono što tog dana ulovimo."

Znala sam da me zadirkuje, ali ipak sam naslućivala istinu u njenim rečima. Jednom prilikom sam videla mrtvog magarca na auto-putu. Znala sam da ljudima u seoskim oblastima nedostaje sistem za rashladivanje i da stoga jedu bilo kakvo meso koje im dođe do ruke. Nisam mogla a da se ne zapitam kakav će mi biti sledeći obrok. Potajno reših da svoj boravak kod Klare ograničim na samo nekoliko dana.

Klara nastavi da priča ozbiljnijim tonom. "Okolnosti su se pogoršale za ovdašnje Indijance," reče. "Kada je vlada sagradila branu kao deo jednog projekta u vezi sa hidroelektričnim potencijalom, tok reke Jaki se tako drastično promenio da su ljudi morali da se spakuju i nastane na nekom drugom mestu."

Surovost ovakve vrste života sukobio se sa mojim vaspitanjem u čijem okrilju je bilo uvek dovoljno hrane i udobnosti. Pitala sam se da nije moj dolazak u Meksiko izraz neke duboke želje za potpunom promenom. Celog života sam tragala za pustolovinom, a sada kada je ona bila na pomolu, spopao me je strah od nepoznatog.

Uzeh zalogaj karamel krema i iz svoje glave proterah taj strah koji je rastao još od trenutka kad sam upoznala Klaru u Pustinji Arizona. Bilo mi je drago što sam u njenom društvu. Džinovski škamp i supa od kornjače su me u potpunosti zasitili i mada je to možda bio, kako je Klara natuknula, moj poslednji pristojan obrok, odlučila sam da steknem poverenje u nju i dopustim da pustolovina otpočne.

Klara je insistirala da plati račun. Napunile smo rezervoare i ponovo se našle na putu. Posle nekoliko sati vožnje, stigle smo u Navohou. Nismo se zaustavile, samo smo prošle kroz grad i za sobom ostavile autoput da bismo se našle na drumu od sitnog tucanika koji je vodio u pravcu istoka. Već je poodmaklo posle podne a ja uopšte nisam bila umorna. U stvari, uživala sam u ostatku puta. Što smo išle dalje prema jugu to je osećanje sreće i smirenosti potiskivalo moje uobičajeno neurotično i depresivno stanje.

Posle više od jednočasovne vožnje neravnim drumom, Klara je skrenula sa njega i dala mi znak da je pratim. Sišle smo na čvrsto tlo koje se prostiralo duž visokog zida čiji je vrh bio prekriven rascvetalim cvećem. Parkirale smo se na čistini na kraju zida gde je zemlja bila dobro utabana.

"Ovde živim," doviknula mi je.

Došla sam do njenih kola. Izgledala je umorno i nekako je bila još krupnija. "Izgledaš sveže kao kad smo krenule," prokomentarisala je. "Eto šta znači biti mlad!"

S druge strane zida, potpuno sakrivena iza drveća i gustog žbunja, promolila se ogromna kuća sa krovom od opeke, prozorima sa rešetkama i nekoliko balkona. Kao omađijana, prošla sam prateći Klaru kroz kapiju od kovanog gvožđa a potom kroz otvoreno dvorište stigla do teških drvenih vrata kroz koja sam ušla u zadnji deo kuće. Podne pločice od terakote u prohladnom, praznom predvorju, uvećale su osećaj ogoljenosti okrećenih zidova i mrkih greda od pirodnog drveta na tavanici. Iz njega smo ušle u prostranu dnevnu sobu.

Beli zidovi su bili oivičeni izvanredno oslikanim pločicama. Dva besprekorna kauča bež boje i četiri fotelje bili su grupisani oko masivnog čajnog stočića. Na njemu su stajali otvoreni časopisi na engleskom i španskom. Imala sam utisak da ih je neko baš čitao sedeći u jednoj od fotelja ali da je užurbano izašao kad smo nas dve ušle na zadnji ulaz.

"Kako ti se sviđa moja kuća?" upita me Klara ponosno se osmehujući.

"Kao iz bajke!" rekla sam. "Ko bi pomislio da može da naiđe na ovakvu kuću u ovoj divljini?" Tada se zavidljivi deo moje ličnosti probudio i počela sam da se osećam krajnje nelagodno. To je bila kuća o kakvoj sam oduvek sanjala a ipak sam znala da nikad neću moći sebi da je priuštim.

"Nisi ni svesna koliko si u pravu kada kažeš da je kuća kao iz bajke," reče Klara. "O ovoj kući jedino mogu da ti kažem da je kao i one vulkanske planine koje smo jutros videle prožeta energijom. Nečujnom energijom koja struji kroz nju kao što električna protiče kroz žice."

Kada sam ovo čula, desilo mi se nešto neobjašnjivo: moja zavist nestade. Potpuno je iščezla sa poslednjom reči koju je izgovorila.

"Odvešću te do tvoje sobe," reče. "Dogovorićemo se i o nekim osnovnim pravilima kojih ćeš se morati pridržavati dok si moj gost."

Bilo koji deo kuće koji se nalazi desno od dnevne sobe ili iza nje stoji ti na raspolaganju a to podrazumeva i prostor oko kuće. Ali ne smeš da ulaziš ni u jednu spavaću sobu, izuzev svoje, naravno. Tu možeš da koristiš šta god poželiš. Možeš čak i da razbijaš stvari ako te spopadne bes ili da na njima ispoljiš nežnost ako osetiš takvu potrebu. Međutim, levo krilo kuće ti nije ni na koji način ni u bilo kom obliku pristupačno. I zato nemoj ni da mu se približavaš."

Zaprepastio me je ovaj čudni zahtev ali sam je ipak uveravala da je u potpunosti razumem i da ću se povinovati svim njenim željama. A stvarno sam mislila da su joj zahtevi nepristojni i hiroviti. U stvari, što je od mene više zahtevala da se držim podalje od nekih delova kuće, ja sam bila znatiželjnija da ih vidim.

Izgledalo je kao da se Klara setila još nečega pa dodade, "Naravno, možeš da koristiš dnevnu sobu, čak možeš tu i da spavaš ako si isuviše umorna ili te mrzi da odeš do svoje spavaće sobe. Ali ne smeš da koristiš ni prostor ispred glavnog ulaza a ni sam glavni ulaz. Ta vrata će izvesno vreme biti zaključana a ti uvek ulazi na zadnja vrata."

Klara mi nije dala vremena da bilo šta kažem. Provela me je duž dugačkog hodnika, pored nekoliko zatvorenih vrata, koja su kako reče, vrata spavaćih soba, pa mi je stoga bilo zabranjeno da ih otvaram. Iz hodnika smo ušle u jednu veliku spavaću sobu. Prva stvar koju sam zapazila kad sam ušla, bio je veliki drveni kitnjasti bračni krevet. Na njemu je bio divan heklani prekrivač. Pored prozora, na zidu naspram zadnjeg dela kuće, stajala je ručno izrezbarena polica, krcata antikvitetnim predmetima, porecelanskim vazama i figurinama, kutijama i malim činijama. Na drugom zidu nalazio se odgovarajući ormar, kojeg je Klara otvorila. Unutra su visile skupocene ženske haljine, kaputi, šeširi, cipele, suncobrani, štapovi. Bilo je očigledno da su svi ovi predmeti bili brižljivo odabrani.

Pre nego što sam stigla da zapitam Klaru odakle joj sve te divne stvari, ona zatvori vrata ormara. "Slobodno koristi sve što ti se dopada. Ovo su tvoje stvari

a ovo je tvoja soba sve dok si gost u ovoj kući." Potom se osvrnu preko ramena kao da je u sobi prisutan još neko pa dodade," A ko zna koliko će to potrajati!"

Izgledalo je kao da ima u vidu neku dužu posetu. Dlanovi su mi se oznojili kada sam joj nespretno rekla da u najboljem slučaju mogu da ostanem samo nekoliko dana. Klara me je uveravala da ću tu sa njom biti potpuno bezbedna. Mnogo bezbednija, u stvari, nego bilo gde drugde. Dodala je kako bi bilo glupo da propustim ovu priliku da proširim znanje.

"Ali moram da tražim posao," rekla sam da bih našla izgovor. "Nemam novca."

"Ne brini za novac," rekla je. "Pozajmiću ti koliko ti je potrebno ili ću ti jednostavno dati novac. To nije nikakav problem."

Zahvalila sam joj se na ponudi ali sam joj objasnila da su me vaspitali tako da smatram da je prihvatiti novčanu ponudu nepoznate osobe krajnje nedolično bez obzira koliko je ta ponuda dobronamerna.

Ona se odbrecnu," Mislim da znam u čemu je tvoj problem, Taiša. Uvredilo te je to što zahtevam da ne ulaziš u levo krilo kuće, niti da koristiš glavna vrata. Znam da misliš da se ponašam hirovito i da previše tajim. Sada želiš da ostaneš samo dan, dva iz pristojnosti. Možda čak misliš da sam ekscentrična luda baba."

" Ne Klara. Nije stvar u tome. Moram da plaćam stanarinu. Ako uskoro ne nađem posao, neću imati novca a to da primam novac od bilo koga, kad sam ja u pitanju, ne dolazi u obzir."

Hoćeš da kažeš da te nije uvredio moj zahtev da izbegavaš pojedine delove kuće?"

"Naravno da nije."

"Zar nisi znatiželjna da čuješ zašto to od tebe zahtevam?"

"Da, jesam."

"Razlog tome je što neki drugi ljudi žive u tom krilu kuće."

"Tvoji rođaci?"

"Da. Mi smo velika porodica. Ovde, u stvari, žive dve porodice.

"Jesu li obe porodice velike?"

"Jesu. Svaka ima osam članova, što znači, sve u svemu, šesnaes-toro ljudi živi zajedno."

"I svi žive u levom krilu kuće?" Nikada u životu nisam čula da neko ima tako čudan dogovor..

"Ne. Samo osmoro živi tamo. Ostali su moja najbliža porodica i oni žive sa mnom u desnom krilu kuće. Ti si moja gošća i moraš da ostaneš u desnom krilu. Vrlo je važno da ovo razumeš. Možda je sve to malo neobično ali sasvim lepo može da se razume."

Zadivila me je moć koju je imala nada mnom. Njene reči su mi umirivale osećanja ali ne i misli. Shvatala sam da su mi neophodne i uznemirene misli i uzburkane emocije da bih mogla da reagujem inteligentno u bilo kojoj situaciji. U suprotnom slučaju, bila sam pasivna, u iščekivanju spoljnog podsticaja koji bi me uzdrmao. To što sam bila sa Klarom nateralo me je da shvatim da sam uprkos svojoj borbi za nezavisnost bila nesposobna da razborito mislim i donosim sopstvene odluke.

Klara mi je uputila krajnje neobičan pogled, kao da je pratila moje neizrečene misli. Pokušala sam da prerušim svoju zbrkanost tako što sam brzo rekla, "Klara, kuća ti je divna. Je li vrlo stara?"

"Naravno da jeste," reče, ali nije bilo jasno da li misli da je lepa ili stara. Uz osmeh, ona dodade, "Sad pošto si videla kuću - naime jednu njenu polovinu - imamo jedan poslić da obavimo."

Skinula je baterijsku lampu sa komode i iz ormara izvadila postavljenu kinesku jaknu i par čizama za pešačenje. Rekla mi je da ću morati da ih obučem posle užine zato što ćemo ići u šetnju.

"Ali tek smo stigli," usprotivila sam se. "Zar neće uskoro da se smrkne?"

"Hoće, ali hoću da te odvedem do vidikovca u brdima odakle se vidi cela kuća sa imanjem. Najbolje je videti kuću po prvi put u ovo doba dana. Svi mi smo je prvi put videli u suton"

"Na koga misliš kada kažeš *"mi"* ? ", upitah je.

"Šesnaestoro ljudi koji ovde žive, naravno. Svi mi radimo potpuno iste stvari."

"Svi se bavite istim poslom?" pitala sam je i nisam bila u stanju da sakrijem svoje iznenađenje.

"Pobogu, ne," reče i stavi ruku na lice pošto se nasmejala. "Htela sam da kažem da kada neko od nas uradi nešto što mu je obavezno svi ostali moraju to isto da urade. Svako od nas je morao prvo da vidi kuću i imanje u suton, pa je to doba dana kada i ti moraš da je vidiš."

"Zašto uključuješ mene u sve to, Klara?"

"Recimo, zato što si moja gošća."

"Hoću li kasnije sresti tvoje rođake?"

"Sve ćeš ih upoznati," uveravala me je. "Trenutno u kući nema nikog sem tebe i mene i psa čuvara." "Jesu li otišli na put?"

"Upravo to, svi su otišli na veliko putovanje a ja i pas čuvamo kuću."

"Kada očekuješ da će še vratiti?"

"Neće se vratiti još nekoliko nedelja a možda i meseci."

"Kuda su otišli?"

"Uvek smo u pokretu. Ponekad ja odem na nekoliko meseci a neko drugi ostaje da se brine o imanju."

Baš sam opet htela da je zapitam gde su ostali otišli kada ona odgovori na moje pitanje. "Svi su otišli u Indiju," reče.

"Svih petnaestoro?" upitah s nevericom.

"Zar to nije nešto izuzetno? Koštaće čitavo bogatstvo!" To je izgovorila tonom koji kao da je bio karikatura moje skrivene zavisti da sam uprkos svoje volje morala da se nasmejem. A onda mi je palo napamet da neću biti bezbedna, sama sa Klarom, u jednoj tako usamljenoj i praznoj kući."

"Same smo ali u kući nema ničega čega bi se plašila," reče i donese čudan zaključak. "Izuzev psa, možda. Kada se vratimo iz šetnje, upoznaću te sa njim. Ali moraš da budeš potpuno mima . Prozreće te a onda i napasti ako oseti bilo kakvo neprijateljstvo ili strah sa tvoj strane."

"Ali mene jeste strah," izlanuh se. Već sam počela da se tresem. Mrzela sam pse još od detinjstva, kada je jedan od očevih dobermana skočio na mene i oborio me na zemlju. Pas me nije ujeo, ali je režao i kezio oštre zube. Vrištala sam upomoć pošto nisam imala hrabrosti da se pokrenem. Toliko sam se uplašila da sam se pomokrila. Još uvek se sećam kako su me braća ismejavala kada su me videla i kako su me nazivala bebom koja treba da nosi pelene.

"Ni ja nimalo ne volim pse," rekla je Klara,"ali ovaj naš pas u stvari ni nije pas. On je nešto sasvim drugo."

Zagolicala je moju radoznalost, ali to nije odagnalo zlu slutnju.

"Ako hoćeš prvo malo da se osvežiš, otpratiću te do sporedne kuće da slučajno ne naletiš na psa," reče.

Klimnula sam glavom. Bila sam umorna i razdražljiva. Konačno me je stigao umor zbog duge vožnje. Želela sam da sa lica sperem prašinu sa druma i raščešljam zamršenu kosu.

Klara me je provela kroz jedan drugi hodnik a onda smo izašle na zadnji izlaz. Dve male zgrade nalazile su se nadomak glavne kuće.

"To je moja sala za vežbanje," reče i pokaza rukom na jednu od dve zgrade. "Ni u nju ti nije dozvoljeno da ulaziš. Sve dok ja jednog dana ne nadem za shodno da te pozovem."

"Da li tu vežbaš borilačke veštine?"

"Da", odgovori Klara škrto. "Ona druga zgrada je sporedna kuća. Čekaću te u dnevnoj sobi. Tu možemo da pojedemo sendvič. I nemoj da se mučiš oko kose," reče, kao da je primetila šta me zabrinjava," ovde nema ogledala. Ogledala su kao satovi: beleže protok vremena. A bitno je da se ono vrati unazad."

Htela sam da je pitam šta podrazumeva pod vraćanjem vremena unazad ali ona me pogura u pravcu sporedne kuće. Unutra sam zatekla nekoliko vrata. Pošto se Klara nije izjasnila u pogledu pravila koja bi se odnosila na levo i desno krilo sporedne kuće i pošto nisam znala gde je toalet, rešila sam da je celu istražim. S jedne strane središnjeg predvorja nalazilo se šest malih toaleta a u svakom od njih po jedan drveni čučavac. Ono neobično bilo je to što se nije osećao neprijatni miris koji se obično oseća iz septičkih jama niti snažni miris krečom napunjenih rupa za smeće. Čula se voda koja protiče ispod drvenih toaleta ali nije moglo da se odredi kako i odakle je tu sprovedena.

Na drugoj strani predvorja, nalazile su se tri podjednako lepe, popločane prostorije. U svakoj se nalazila starinska kada i duguljasta komoda na kojoj je stajao bokal sa vodom i odgovarajući porculanski umivaonik. Nije bilo ogledala ni u ovim prostorijama niti bilo kakvog pribora od nerđajućeg čelika gde bih mogla da uhvatim svoj odraz. Naime, uopšte nisu postojale vodovodne instalacije.

Sipala sam vodu u umivaonik, poprskala lice, i provukla vlažne prste kroz upetljanu kosu. Iz straha da ne uprljam neki od mekanih belih turskih peškira, obrisala sam ruke papirnatim maramicama koje su se nalazile u kutiji na komodi. Nekoliko puta sam duboko udahнула i protrljala ukočeni vrat pre nego što sam izašla da se ponovo suočim sa Klarom.

Zatekla sam je u dnevnoj sobi kako aranžira cveče u plavo-beloj kineskoj vazii. Časopisi koji su ranije bili otvoreni sada su bili uredno složeni a pored njih se nalazio tanjir sa hranom. Nasmešila se kada me je ugledala.

"Izgledaš sveže kao rosa," reče. "Izvoli sendvič. Uskoro će suton. Nemamo vremena za gubljenje."

III

Pošto sam halapljivo pojela pola sendviča sa šunkom i užurbano obukla jaknu i čizme koje mi je dala Klara, izašle smo iz kuće svaka noseći po jednu veliku baterijsku lampu. Čizme su mi bile pretesne i jedna me je žuljala u predelu pete. Bila sam sigurna da ću dobiti žulj. Ali bila sam zadovoljna što imam jaknu, jer je veče bilo hladno. Podigla sam okovratnik i pričvrstila kopču na vratu.

"Prošetaćemo se po imanju," reče Klara. "Želela bih da vidiš kuću iz daljine u sumraku. Ukazivaću ti na stvari koje treba da zapamtiš pa stoga budi vrlo pažljiva."

Išle smo uskom utabanom stazicom. U daljini sam videla tamne, neravne konture planina na istoku sa purpurnim nebom u pozadini. Kada sam napravila primedbu na njihov zlokobni izgled, Klara je odgovorila da razlog zbog kojeg te planine izgledaju tako zloslutno leži u tome što je njihova eterna suština veoma stara. Rekla mi je da sve u domenu vidljivog i nevidljivog poseduje eternu suštinu i da čovek mora da bude veoma prijemčiv u odnosu na nju da bi znao kako da postupa.

Njena priča me je podsetile na moju taktiku gledanja u južni horizont da bih stekla uvid i orijentaciju. Pre nego što sam uspela da je pitam o tome, nastavila je da govori o planinama i drveću i o eternoj suštini stena. Izgledalo mi je da je Klara do te mere usvojila kinesku kulturu da je govorila u zagonetkama na način na koji su opisivani mudraci u istočnjačkoj književnosti. Tada sam postala svesna da joj celog dana povladujem. Bilo je to krajnje neobično jer je Klara bila poslednja osoba prema kojoj bih se odnosila snishodljivo. Bila sam navikla da podilazim slabim i nadmenim ljudima na poslu ili u školi a Klara nije bila ni jedno ni drugo,

"Ovo je to mesto," reče Klara i pokaza rukom čistinu koja se nalazila na jednom uzvišenju. "Odande ćeš moći da vidiš kuću."

Skrenuli smo sa stazice da bi došli do čistine koju mi je pokazala. Odatle se pružao zadivljujući pogled na dolinu. Videla sam velike grupe drveća koje su okruživale tamnije smeđe površine ali samu kuću nisam videla jer je bila potpuno skrivena drvećem i žbunjem.

"Kuća je savršeno usmerena na sve četiri strane sveta," reče Klara, pokazujući na masu zelenila. "Tvoja spavaća soba gleda na sever a zabranjeni deo kuće na jug. Glavni ulaz je okrenut prema istoku a zadnji ulaz i dvorište prema zapadu."

Klara je pokazivala rukom gde se nalaze ti delovi, ali ma koliko sam se trudila, nisam mogla da ih vidim; sve što sam bila u stanju da razaberem bila je tamno zelena mrlja."

"Potreban mi je rendgenski snimak da bih videla kuću," gundala sam. "Potpuno je skrivena drvećem."

"I to vrlo važnim drvećem," reče Klara ljubazno, ignorišući moj neprijatni ton. "Svako to drvo je nedeljiva jedinka sa određenim ciljem u životu."

"Mora li uz to još da se kaže da svako živo biće na zemlji ima određeni cilj?" rekoh mrzovoljno.

Bilo je nečeg u Klarinom razdraganom pokazivanju svoje imovine što me je iritiralo. Činjenica da ne mogu da vidim to što mi pokazuje još više me je razdraživala. Jak nalet vetra naduvao mi je jaknu oko struka poput balona i tada mi je sinulo da je moja razdražljivost možda rezultat čiste zavidljivosti.

"Nisam htela da zvučim trivijalno," izvinjavala se Klara. "Želela; sam samo da kažem da su svi predmeti i ljudi u mojoj kući tu sa određenim razlogom. Tu spada i drveće i ja a naravno i ti."

Htela sam da promenim temu pa pošto mi na pamet nije padalo ništa pametnije, upitala sam, "Jesi li kupila ovu kuću, Klara?"

"Ne, nisam. Nasledila sam je. Kuća je u vlasništvu moje porodice generacijama mada je zbog nereda kroz koje je Meksiko prolazio, kuća bila puno puta uništavana i ponovo zidana." Shvatila sam da se prijatnije osećam kad Klari postavim jednostavna direktna pitanja a Klara mi na isti način odgovori. Njeno izlaganje o eternim suštinama bilo je toliko apstraktno da sam morala da se odmorim tako što sam pričala o običnim stvarima.

Ali na moju žalost Klara je prekinula ovo ćaskanje i ponovo počela da priča koristeći svoje tajanstvene aluzije.

"Ova kuća je verna slika svih postupaka ljudi koji u njoj žive," reče sa poštovanjem. "Njena najbolja crta je to što je skrivena. Nalazi se tu gde svako može da je vidi a ipak je niko ne vidi. Imaj to na umu. Vrlo je važno!"

Kako to da zaboravim, pomislih. Proteklih dvadeset minuta sam naprezala oči u polumraku ne bih li videla kuću. Poželela sam da imam dvogled i na taj način zadovoljim znatiželju. Pre nego što sam mogla bilo šta da kažem, Klara poče da silazi niz brdo. Volela bih da sam mogla još malo sama tu da ostanem i udišem svež noćni vazduh. Ali uplašila sam se da neću moći da se snađem u mraku. Rešila sam da se po danu vratim na ovo mesto da proverim da li je stvarno moguće videti kuću kao što je to Klara rekla.

U povratku smo za tili čas stigli do zadnjeg ulaza Klarine kuće. Bio je potpuni mrak i videla sam samo mala mesta osvetljena našim baterijskim lampama. Svojom lampom Klara osvetli drvenu klupu i reče mi da izujem čizme i skinem jaknu i da je okačim pored vrata.

Umirala sam od gladi. Ne sećam se da sam ikada u svom životu bila toliko gladna ali ipak mi se činilo neučtivim da otvoreno pitam Klaru da li ćemo večerati. Možda je mislila da je onaj obilni obrok u Gvajamasu dovoljan za taj dan. Međutim sudeći po Klarinom izgledu, ona nije osoba koja bi škrtarila na hrani.

" Hajdemo u kuhinju da vidim da li ima nešto za jelo," reče.

"Ali prvo ću ti pokazati gde se nalazi dinamo mašina i kako se uključuje."

Išla je ispred mene i lampom osvetljivala stazu koja je vodila oko zida do šupe od cigle, sa krovom od talasastog čelika. U šupi je bio smešten mali generator na dizel gorivo. Znala sam kako se uključuje pošto sam nekad živela u kući na selu u kojoj je bio sličan generator koji se palio u slučaju nestanka struje. Kada sam povukla polugu, ugledala sam kroz prozor šupe kako je struja sprovedena samo do jednog krila kuće i do jednog dela predvorja i da su samo oni bili osvetljeni dok su svi ostali delovi ostali u mraku.

"Zašto nisi sprovela struju u celoj kući?" zapitah Klaru. "Nema baš smisla ostaviti veći deo kuće u mraku." A potom sam spontano dodala, "Ako želiš, ja ću je sprovesti."

Pogledala me je iznenađeno. "Misliš da možeš? Jesi li sigurna da nećeš da zapališ kuću?"

"Sasvim sigurna. Govorili su mi kod kuće da sam pravi čarobnjak kad je u pitanju struja. Jedno vreme sam radila kao šegrt kod jednog električara, sve dok nije počeo da se vrzma oko mene."

"Šta si uradila?" upita me Klara.

"Rekla sam mu gde može da ugura svoje žice i otišla."

Klara se iz grla nasmejala. Nisam znala šta joj je smešno, da li to što sam radila kao električar ili što mi se neko udvarao.

"Hvala na ponudi," reče Klara kada je prestala da se smeje. "Ali kuća ima struje baš onoliko koliko mi to želimo. Koristimo struju samo onda kad nam je potrebna."

Naslućivala sam da im je potrebna pre svega u kuhinji i da je baš to deo kuće koji ima struju. Automatski sam se uputila u pravcu osvetljenog prostora. Klara me povuče za rukav da bi me zaustavila.

"Kud si krenula?" upitala me je.

"U kuhinju."

"Krenula si u pogrešnom pravcu," reče. "Ovo je seoska kuća u Meksiku; ni kuhinja ni kupatilo nisu u glavnoj kući. Misliš da ovde imamo električne štednjake i frižidere?"

Povela me je pored bočne strane kuće i njene vežbaonice do još jedne omanje kuće koju do tada nisam videla. Bila je skoro potpuno zaklonjena drvećem opojnog mirisa. Kuhinja je u stvari bila jedna ogromna postorija popločana opekam, sa sveže okrečenim zidovima i sjajnim nizom svetiljki na tavanici. Neko se dobro potrudio da instalira modernu opremu. Međutim, pomagala su bila stara - u stvari izgledala su kao antikviteti. Sa jedne strane nalazila se ogromna gvozdена peć na drva, koja je na moje iznenađenje gorela.

Imala je postolje i odvodnu cev spovedenu kroz rupu na tavanici. Na drugoj strani prostorije nalazila su se dva velika stola sa dve klupe smeštene sa obe strane. Pored njih je bio radni sto sa daskom za sečenje mesa koja je sudeći po površini drveta, bila puno puta upotrebljavana.

Duž zida su se nalazile kuke na kojima su visile korpe, gvozdeni lonci i tiganji kao i razna kuhinjska pomagala. Kuhinja je izgledala rustično ali dobro opremljeno poput kuhinja koje možete da vidite u časopisima.

Na peći su se nalazila tri zemljana lonca sa poklopcima. Klara mi je rekla da sednem za jedan od stolova. Otišla je do peći i tamo nešto mešala i vadila iz lonaca. Za nekoliko minuta stavila je pred mene jelo koje se sastojalo od paprikaša, pirinča i pasulja.

"Kad si spremila svu tu hranu?" upitala sam je sa iskrenom ljubopitljivošću, pošto nije imala kad to da spremi.

"Smučkala sam sve to i stavila na peć pre nego što smo krenule," reče veselo.

Zar misli da sam tako lakoverna? zapitah se. Sigurno su sati bili potrebni da se pripremi ova hrana. Samouvereno se nasmejala kad je videla kako sa nevericom zurim u nju.

"Imaš pravo," reče kao da želi da prekine sa pretvaranjem. "Postoji jedan čovek koji nam ponekad priprema hranu."

"Jel' on sada tu?"

"Ne, ne, nije. Verovatno je jutros bio tu, ali sad ga nema. Jedi i nemoj da lupaš glavu oko takvih nevažnih stvari."

Kroz glavu mi je proletelo kako su Klara i njena kuća puni iznenađenja ali bila sam isuviše umorna i gladna da bih bilo šta još pitala ili razmišljala o stvarima koje nisu bile aktuelne u tom trenutku. Jela sam proždrljivo. Od džinovskih škampi koje sam tog jutra natrpala u sebe više nije bilo ni traga, niti su mi padali na pamet. Za nekog ko je bio tako izbirljiv u pogledu hrane kao što sam

to bila ja, jela sam krajnje halapljivo. Kao mala, uvek sam bila isuviše napeta da bih opušteno uživala u hrani. Na pameti bi mi stalno bili sudovi koje sam ja posle ručka morala da perem. Svaki put bi neki od moje braće upotrebio još po neki tanjir ili kašiku koja mu uopšte nije bila potrebna.

Bila sam manja od makovog zrna pred njima i potpuno uverena da namerno prljaju sudove samo da bih ja imala više da perem. I da bi stvar bila još gora, otac bi za svakim obrokom našao priliku da se svada sa majkom. Znao je da joj njeno lepo ponašanje neće dozvoliti da ustane od stola dok svi ne završe sa jelom pa je mogao da istrese na nju sve svoje prigovore i žalbe.

Klara mi je rekla da ne moram da operem sudove, mada sam sama ponudila pomoć. Otišle smo u dnevnu sobu koja je bila jedna od od onih soba u kojima im struja očigledno nije bila potrebna jer je bio mrkli mrak. Klara je upalila plinsku lampu. Nikada do tada nisam videla zrake takve lampe. Postade svetlo i puno neke jeze a u isto vreme prijatno i toplo. Svetlucave senke su titrale na sve strane. Osećala sam se kao u svetu snova, daleko od stvarnosti koju obasjava elektrika. Klara, ova kuća i soba, sve je izgledalo kao da pripada nekom drugom vremenu i svetu.

"Obećala sam da ću te upoznati sa našim psom," reče Klara dok je sedala na kauč. "Taj pas je pravi član domaćinstva. Moraš veoma da paziš šta ćeš da pomisliš ili kažeš u njegovom prisustvu."

Sela sam pored nje. "Je li to neki osetljivi i neurotični pas?" pitala sam je plašeći se predstojećeg susreta.

"Osetljiv jeste. Neurotičan nije. Najozbiljnije mislim da je taj pas stvorenje koje je dostiglo visok stepen evolucije ali činjenica da je pas toj sirotoj duši stvara poteškoće a možda i sasvim onemogućava da transcendira ideju bića."

Glasno sam se nasmejala kada sam čula tu besmislenu postavku da jedan pas ima ideju o svom biću. Rekla sam Klari šta mislim o besmislenosti njene tvrdnje.

"U pravu si," dade mi za pravo. "Ne bi trebalo da upotrebljavam reč 'biće'. Bilo bi bolje da kažem da je izgubljen u osećaju sopstvene važnosti."

Znala sam da mi se ruga. Počela sam opreznije da se smejem.

"Možeš ti da se smeješ, ali ja sam u stvari sasvim ozbiljna," reče Klara tiho. "Pustiću te da sama prosuđiš." Naže se bliže prema meni i prošapta: "Iza njegovih leđa ga zovemo sapo, što na španskom znači 'žaba' zato što liči na ogromnu žabu. Ali nikako ne smeš da ga lično nazoveš tim imenom - napašće te i rastrgnuti na komadiće! Pa ako mi ne veruješ ili ako si toliko odvažna ili glupa da to pokušaš da uradiš i pas pobesni, postoji samo jedna stvar koju možeš da uradiš."

"Šta je to?" Opet sam joj povladivala, mada je to ovog puta bilo uz istinsku dozu straha.

"Reći ćeš veoma brzo da ja u stvari ličim na ogromnu belu žabu. Voli to da čuje."

Nisam nasedala na njen trik. Smatrala sam sebe isuviše pronicljivom da bih poverovala takvim besmislicama. "Verovatno si istrenirala psa da reaguje negativno na reč *sapo*. Imam nekog iskustva u treniranju pasa. Sigurna sam da psi nisu toliko inteligentni da bi znali šta ljudi o njima govore a kamoli da ih njihove reči vređaju."

"Hajde da uradimo sledeće," predloži Klara. "Dozvoli mi da te upoznam sa njim a posle ćemo u knjizi o životinjama potražiti slike žaba i komentarisati ih. Onda u jednom trenutku, reci mi veoma tiho, 'On nesumnjivo liči na žabu,' i videćeš šta će se dogoditi."

Pre no što sam stigla bilo da prihvatim ili odbijem njen predlog, Klara izađe kroz bočna vrata i ostavi me samu. Uveravala sam se da situaciju držim potpuno pod kontrolom i da neću dozvoliti da me ta žena ubedi u besmislenosti kao što su psi sa visokim stepenom razvoja svesti.

Baš u trenutku dok sam samu sebe bodrila, Klara se vratila sa najvećim psom kojeg sam ikad videla. Bio je to mužijak, krupan, debelih šapa veličine tanjira. Dlaka mu je bila sjajna, crna a žućkaste oči su imale izraz nekoga ko se u životu smrtno dosađuje. Uši su mu bile zaobljene a lice ispučeno i naborano na obrazima. Klara je bila u pravu kada je rekla da u potpunosti liči na džinovsku žabu. Pas mi istog trena pride a onda zastade, pa pogleda Klaru kao da čeka da mu nešto kaže.

"Taiša, dozvoli mi da te upoznam sa svojim prijateljem Manfredom. Manfrede, ovo je Taiša."

Htedoh da pružim ruku u pravcu njegove šape da se rukujemo međutim Klara mi dade znak glavom da to ne činim. "Drago mi je što smo se upoznali, Manfrede," rekoh trudeći se da se ne smejem i da ne zvučim uplašeno.

Pas mi se približi i poče da me njuška između nogu.

S gadenjem, ustuknuh. Ali istog trenutka pas se okrete i udari me zadnjim nogama, pravo ispod kolena, tako da sam izgubila ravnotežu. Sledeće čega se sećam bilo je to da sam se našla na kolenima a potom na sve četiri, dok me je životinja lizala po obrazu. A tada, pre nego što sam uspela da ustanem ili da se barem izmaknem, pas mi je ispustio vetar pred nosom.

Skočila sam uz vrisak. Klara se toliko smejala da nije mogla da govori. Zaklela bih se da se i Manfred smejao. Bio je toliko ushićen da se propeo iza Klare i gledao me iskosa i grebao pod svojom ogromnom prednjom šapom.

Bila sam toliko besna da sam viknula, "Proklet bio, ti smrdljivi žaboliki keru!"

U tom trenutku, pas skoči i gurnu me glavom. Pala sam na leđa a pas je bio na meni. Čeljust mu je bila nadomak moga lica. Prepoznala sam bes u njegovim žućkastim očima. Zadah iz njegove gubice terao me je na povraćanje što mi se zamalo i desilo. Što sam glasnije urlala i tražila da Klara skine to proketo pseto sa mene, njegovo režanje je postajalo sve svirepije. Bila sam na granici da se onesvestim od straha, kad začuh Klaru kako nadvikuje režanje i moju vrisku, "Kaži mu ono što sam ti rekla, brzo mu kaži."

Bila sam isuviše prestravljena da bih išta rekla. Klara je besno pokušavala da pomeri psa tako što ga je vukla za uši, ali to je životinju još više razbesnelo.

"Kaži mu! Kaži mu ono šta sam ti rekla da mu kažeš!" vikala je Klara.

U užasnom strahu, nisam mogla da se setim šta je to trebalo da kažem. I baš kad sam osetila da gubim svest, začuh svoj glas kako vrišti, "Izvini, Klara ustvari liči na žabu!"

Tog trenutka, pas prestade da reži i skloni se sa mojih grudi. Klara mi je pomogla da ustanem i odvela me do kauča. Pas je išao pored nas kao da joj pomaže. Klara mi je dala da popijem malo tople vode od čega mi je bilo još više muka. Baš kad sam bila nadomak sporedne kuće, spopade me užasna muka.

Kasnije, dok sam se odmarala u dnevnoj sobi, Klara mi predloži da zajedno sa Manfredom prelistamo knjigu o žabama, da bi mi pružila priliku da još jednom kažem kako Klara ustvari liči na belu žabu. Rekla je da moram da izbrišem zbrku u Manfredovoj glavi.

"To što je pas čini ga vrlo osetljivim," objašnjavala je. "Sirota dušica! Ne voli kad se tako ponaša a ne može drugačije. Razjari se kad god oseti da ga neko ismejava."

Rekla sam joj da u stanju u kakvom sam bila nisam od neke koristi u daljim eksperimentisanjima sa psećom psihologijom. Ali Klara je insistirala da ovu igru odigram do kraja. Čim sam otvorila knjigu, Manfred je došao da gleda slike. Klara se šalila i govorila kako žabe čudno izgledaju i kako su neke od njih baš ružne. To je bio šlagvort da ja preuzmem loptu. Izgovarala sam reč "žaba" a potom špansku reč "sapo" što sam češće i glasnije mogla tokom našeg besmislenog razgovora. Ali Manfred nije uopšte reagovao. Izgledao je kao da mu je dosadno, baš kao pri prvom susretu.

Kada sam, kao što smo se dogovorile, glasno rekla kako Klara zaista liči na belu žabu, Manfred istog trenutka počeo da maše repom i pokazuje znake istinske živahnosti. Ponovila sam ključni izraz nekoliko puta, i što sam ga više ponavljala, pas je bivao sve uzbuđeniji. U trenutku mi je palo na pamet da kažem da sam ja jedna mršava žaba koja je na dobrom putu da postane baš kao Klara. Kad je to čuo, pas je skočio i propeo se kao da ga je grom pogodio. Tada

Klara reče, "Malo si preterala, Taiša." Bilo je očigledno da je Manfred toliko ushićen da ni sam to nije mogao da podnese. Istrčao je iz sobe.

Naslonila sam se na kauč, ošamućena. U dubini duše, uprkos svim dokazima, nisam mogla da verujem da jedan pas može da reaguje na pogrđni nadimak onako kako je to Manfred činio.

"Reci mi, Klara," rekoh, "u čemu je trik? Kako si naučila svog psa da reaguje na ovakav način?"

"To što si videla nije nikakav trik," odgovorila je. "Manfred je tajanstveno i nepoznato biće. Postoji samo jedan čovek koji može da mu kaže 'sapo' ili 'sapito', što znači žabica, a da ne izazove njegov gnev. Upoznaćeš i tog čoveka. On je jedini odgovoran za Manfredovu misteriju. To znači da je on jedini čovek koji može da je objasni."

Klara naglo ustade. "Imala si težak dan, " reče pruživši mi plinsku lampu. "Mislim da je vreme da ideš na spavanje."

Odvela me je u sobu koju mi je namenila. "Unutra ćeš naći sve što ti je potrebno," reče. "Noćna posuda je ispod kreveta, u slučaju da te bude strah da izlaziš napolje. Nadam se da će ti biti udobno."

Potapšavši me po ruci, izgubila se u mračnom hodniku. Nisam imala pojma gde se nalazi njena soba. Pitala sam se da nije možda u krilu kuće u koju moja noga nije smela da kroči. Poželela mi je laku noć na tako čudan način da sam na trenutak stajala, držeći ruku na kvaci, dok su mi na pamet padale razne pretpostavke.

Ušla sam u sobu. Plinska lampica je bacala senke svuda naokolo.

Pod je bio išaran zavojitim senkama vaze sa cvećem koja se ranije nalazila u dnevnoj sobi i koju je Klara verovatno donela i stavila na sto. Izrezbarena drvena komoda činila je pravi splet svetlucavih linija a stubovi kreveta su se poput zmija uvijali po zidovima. Tog trenutka sam shvatila zašto se polica od mahagonija prepuna figurina i emajliranih predmeta nalazi baš na tom mestu. Svetlost lampe ih je potpuno promenila, stvorivši jedan svet mašte. Emajlu i porcelanu, tog trenutka mi bi jasno, ne pogoduje električno osvetljenje.

Želela sam da istražujem po sobi, ali sam bila mrtva umorna. Stavila sam lampu na stočić pored kreveta i svukla se. Preko naslona stolice nalazila se bela muslinska spavaćica koju sam i obukla. Izgledalo je da mi je taman, bar se nije vukla po podu.

Uvukla sam se u meki krevet i ležala leđima naslonjenim na jastuke. Nisam odmah ugasila lampu. Zainteresovale su me nadrealne senke. Setila sam se da sam se kao dete igrala jedne igre kad bi došlo vreme da se spava: Brojala bih koliko mogu da prepoznam predmeta na osnovu senki na zidovima moje sobe.

Povetarac koji je dopirao kroz poluotvoren prozor ustalasa senke. Tako iscrpljena, uobražavala sam da vidim oblike životinja, drveća i ptica u letu. Tada u rnasi zelenkastog svetla, videh blede konture psećeg lica. Pas je imao zaobljene uši i spljoštenu naboranu njušku. Kao da mi je namigivao. Znala sam da je to Manfred.

Počela su da me opsedaju čudna osećanja i pitanja. Kako bih mogla da sredim utiske o događajima koji su ispunili ovaj dan? Nikako nisam mogla na zadovoljavajući način da objasnim ni jedan od njih. Jedina izuzetna stvar bila je to da sam sa sigurnošću znala da je moja poslednja opaska - to da sam mršava žaba na dobrom putu da postane kao Klara - stvorila vezu empatije između Manfreda i mene. Takođe sam znala da o njemu nisam mogla da razmišljam kao o običnom psu a i to da ga se više nisam plašila. Uprkos mojoj neverici, činilo se da poseduje neku posebnu inteligenciju koja mu je omogućavala da bude svestan onoga o čemu Klara i ja razgovaramo.

Vetar je iznenada razgrnuo zavese i raspršio senke u nizu sjajnog paperja. Lice psa je počelo da se pretapa sa ostalim oblicima na zidu koje sam zamišljala kao amajlije koje će mi dati snagu da se suočim sa noći.

Kako je to izvanredno, pomislih, da svest može da projektuje svoja iskustva na prazan zid, kao da je kamera u kojoj su se smestili beskrajni metri filma.

Senke su zatreperile kad sam zavrnila fitilj lampe i poslednji tračci svetlosti su iščileli iz sobe, ostavivši me u mrklom mraku. Nije me bilo strah mraka. Činjenica da sam u tuđem krevetu, u tuđoj kući nije me uznemiravala. Klara je rekla da je ovo moja soba i pošto sam u njoj provela neko vreme, osećala sam se u potpunosti kao kod kuće. Imala sam neobičan osećaj zaštićenosti.

Zureći u tminu, primetila sam da je vazduh u sobi postao uzavreo. Setila sam se da mi je Klara rekla kako je kuća puna neke nevidljive energije, kao kada struja prolazi kroz žice. Nisam ranije bila toga svesna zbog svih tih aktivnosti koje su se dešavale. Ali sada sam, u potpunoj tišini, jasno čula blago brujanje. Videla sam malene mehuriće koji skaču po sobi neverovatnom brzinom. Frenetično su se sudarali, ispuštajući zvuke kao kad se čuje zujanje iz košnice u kojoj se nalazi na hiljade pčela. Kao da su ova soba i cela kuća bili napojeni nekom suptilnom električnom energijom koja je prožimala i moje biće.

IV

Da li si dobro spavala?" upita me Klara kad sam ušla u kuhinju. Upravo je sedala za sto da počne da jede. Primetila sam da je jedno mesto postavljeno za mene, iako mi pethodne noći nije rekla u koliko sati će biti doručak.

"Spavala sam kao top," rekoh istinu.

Pozvala me je da joj se pridružim i sipala na moj tanjir komadiće začinjenog mesa. Rekla sam joj kako je za mene buđenje u nepoznatom krevetu oduvek bio težak trenutak. Otac je često menjao poslove i porodica je morala da se seli gde god bi se ukazalo raspoloživo mesto. Plašila sam se jutarnjeg buđenja uz trzaj koji nastaje zbog gubitka orijentacije u novoj kući. Ali taj strah se ovog puta nije ostvario. Probudivši se imala sam osećanje da su soba i krevet oduvek moji.

Klara me je pažljivo slušala i klimala glavom. To je zato što si u skladnom odnosu sa osobom kojoj soba pripada," rekla je.

"Čija je to soba?" upitah ljubopitljivo.

"Jednog dana ćeš saznati," reče i stavi na moj tanjir pozamašnu porciju pirinča pored mesa koje je tu već bilo. Pružila mi je viljušku. "Pojedi to sve. Biće ti potrebna snaga danas."

Nije mi dozvolila da pričam dok ne pojedem sve.

"Šta ćemo da radimo?" pitala sam je kada je sklonila sudove.

"Ne mi," ispravila me je. Ti ćeš ići u pećinu da otpočneš svoju rekapitulaciju."

"Šta?!"

"Sinoć sam ti rekla da su svi predmeti i ljudi u ovoj kući ovde iz nekog razloga. To se odnosi i na tebe."

"Zašto sam ja ovde, Klara?"

"Razlog tvog boravka ovde ću morati da ti objašnjavam u fazama," reče. "Na najjednostavnijem nivou, ti si ovde zato što ti se ovde dopada, ma šta ti mislila o tome. Jedan drugi i složeniji razlog leži u činjenici da si tu da bi naučila i upražnjavala fascinantnu aktivnost koja se zove rekapitulacija." .

"Kakva je to aktivnost? U čemu se ona sastoji?"

"Reći ću ti to kada stignemo u pećinu."

"Zašto ne možeš sada da mi kažeš?"

"Budi strpljiva, Taiša. Za sada ne mogu da ti odgovorim na sva pitanja, jer još ne poseduješ dovoljno energije da bi mogla da se nosiš sa tim odgovorima. Kasnije ćeš i sama shvatiti zašto je toliko teško objasniti neke stvari.

"Obuj čizme za pešačenje pa da krenemo."

Izašle smo iz kuće i počele da se penjemo brdašcima prema istoku, istom onom utabanom stazicom kojom smo išle prošle noći. Posle kraćeg vremena ugledah onu zaravnjenu čistinu na uzvišici koju sam nameravala ponovo da posetim. Ne sačekavši Klaru, preuzela sam inicijativu i uputila se prema čistini, nestrpljiva da saznam da li ću moći da vidim kuću po danu.

Piljila sam u udubljenje stešnjeno između brda i prekriveno zelenilom. Ali iako je bilo vedro i sunčano nisam mogla da vidim ni traga od kuće.

"Nemoguće da ne možeš da razabereš kuću," reče Klara.

"To je ona crvenkasta mrlja pored one grupe drveća". Odskočila sam od straha jer, budući da sam se zanela zureći u dolinu, nisam primetila Klaru koja mi je prišla s leđa.

Da bi mi pomogla da usmerim pažnju, rukom je pokazivala pojedine delove zelenila. Pade mi na pamet da joj iz pristojnosti kažem da vidim kuću, kao što bih to u svakoj drugoj prilici učinila, ali nisam želela da otpočnem dan tako što ću joj povlađivati.

Ćutala sam. Međutim, postojalo je nešto izvanredno u toj skrivenoj dolini, nešto zbog čega mi je zastajao dah. Zurila sam u nju, naslonjena na veliki kamen, zanesena do te mere da mi se prispavalo. Potpuno sam se prepustila toj nepoznatoj energiji koja je dopirala iz doline. I zaista me je prenela u neke druge sfere. Imala sam utisak da sam na zabavi u prirodi koja je upravo dostiže vrhunac. Čula sam ljude koji se smeju...

Moje sanjarenje se prekide tako što me Klara, držeći me ispod miški, podiže sa zemlje.

"Pobogu Taiša!" uzviknula je. "Čudnija si nego što sam mislila. Na trenutak sam pomislila da sam te izgubila."

Htela sam da joj kažem šta sam sanjala pošto sam bila sigurna da sam na tren zadremala. Ali nju kao da to nije zanimalo i nastavila je da hoda.

Klara je koračala čvrsto i odlučno, kao da je tačno znala kuda ide. Za razliku od nje, pratila sam je nekako besciljno, trudeći se da držim korak sa njom a da se pri tom ne sapletem. Hodale smo u potpunoj tišini. Posle dobrih pola sata pešačenja, našli smo se kraj jedne grupacije stena pored kojih smo, bila sam sigurna, već prošle. "Zar nismo ovuda već prošle?" pitala sam prekinuvši tišinu.

Klimnula je glavom. "Krećemo se u krugovima," priznala je. Nešto te vreba i ako se ne otarasimo toga, pratiće nas sve do pećine.

Osvrnula sam se da vidim da li ima nekog iza nas; videla sam samo žbunje i izvijeno granje drveća. Požurila sam da sustignem Klaru i sapletoh se o neki panj. Prepala sam se, vrisnula i počela da padam s licem ka zemlji. Neverovatnom brzinom, Klara me je uhvatila za ruku i sprečila da padnem, tako što je stavila nogu ispred mene.

"Pešačenje ti nije baš jaka strana," primetila je.

Rekla sam joj kako se nikada nisam baš najbolje snalazila u prirodi, da sam odrasla u uverenju da je pešačenje i kampovanje nešto što je predviđeno samo za ljude sa sela, za one sirove ljude iz zabiti a svakako ne za obrazovane ljude iz grada. Šetnja u podnožju planina za mene nije bilo prijatno iskustvo. I izuzev pogleda na njeno imanje, predeli zbog kojih bi drugima zastajao dah, mene su ostavljali ravnodušnom.

"Utoliko bolje," reče Klara. "Nisi ovde da bi uživala u predelima. Treba da se usredsrediš na stazicu. I čuvaj se zmija."

Bez obzira da li su zmiје postojala u ovom kraju ili ne, njeno upozorenje je bez sumnje učinio svoje i ja sam obraćala pažnju na zemlju. Nastavile smo da hodamo i meni je sve više ponestajao dah.

Čizme kojima me je Klara opremila, bile su kao olovni tegovi na mojim stopalima. Imala sam poteškoća da podignem butinu i stavim jedno stopalo ispred drugog.

"Da li je ovo tumaranje po prirodi stvarno neophodno?" konačno sam je upitala.

Klara je zastala i okrenula se prema meni. "Pre nego što otpočnemo da razgovaramo o bilo čemu iole smislenom, ti ćeš morati barem da budeš svesna svoje komplikovane pratnje," reče. "Dajem sve od sebe da ti pomognem."

"Šta to pričaš?" zapitala sam. "Kakva pratnja?" Ponovo me je obuzimala moja stara zlovolja.

"Govorim o ustajalosti tvojih uobičajenih osećanja i misli, tvoje lične istorije," objašnjavala je Klara. "Sve zbog čega misliš da si jedinstvena i posebna."

"A šta ima loše u mojim uobičajenim osećanjima i mislima?" zapitala sam. Klarine nerazumljive tvrdnje su me bez sumnje iritirale.

"Naša uobičajena osećanja i misli su izvor svih naših nedaća," rekla je.

Što je više govorila u zagonetkama to je moja frustracija bila veća. U tom trenutku sam se gorko pokajala što sam prihvatila njen poziv da provedem

izvesno vreme sa njom. Bila je to zakasnela reakcija. Strahovi koji su tinjali u meni su se sada potpuno razbukkali. Pomislila sam da je možda psihopata i da svakog trenutka može da izvadi nož i ubije me. Kada sam malo bolje razmislila, pošto se uspešno bavila borilačkim veštinama što je bilo očigledno, nož joj nije ni bio potreban. Usmrtila bi me jednim udarcem svoje mišićave noge. Nisam mogla da se merim sa njom. Bila je starija ali neuporedivo snažnija od mene.

Videla sam sebe kao deo još jedne statistike o zauvek nestalim osobama, Namerno sam usporila korak da bih povećala razdaljinu između nas.

"Nemoj da te obuzima tako morbidno raspoloženje," reče Klara, koja mi je nesumnjivo čitala misli. "Ovde sam te dovela isključivo zato što želim da ti pomognem da se pripremiš za bogatije suočavanje sa životom. Ali izgleda da mi polazi za rukom samo da pokrenem lavinu ružnih sumnji i strahova."

Bilo mi je zaista neprijatno zbog tako morbidnih pomisli. Zbunjivala me je činjenica da je bila apsolutno u pravu kada ih je spomenula i kako je jednim potezom umirila taj moj unutrašnji nemir. Poželela sam da mogu da joj se izvinim i otkrijem šta mi se vrzma po glavi, ali nisam bila spremna da to učinim; to bi me stavilo u još nepovoljniji položaj. Umesto toga rekoh, "Poseduješ neobičnu moć da smiriš duševni nemir. Da li su te tome naučili na Istoku?"

"To nije nikakva mudrost. Ne zato što je tvoj duševni nemir lako umiriti već zbog toga što smo svi isti. Da bih te upoznala u potpunosti dovoljno je da upoznam sebe. A to sam, veruj mi, učinila.

"Idemo dalje. Hoću da stignemo do pećine pre nego potpuno posustaneš."

"Reci mi, Klara, šta ćemo da radimo u pećini?" upitala sam je a bila mi je mrska pomisao da ponovom počnem da pešačim. Naučiću te neverovatnim stvarima."

"Kakvim neverovatnim stvarima?"

"Uskoro ćeš saznati," reče i pogleda me širom otvorenih očiju.

Čeznula sam da mi kaže još nešto o tome, međutim pre no što sam mogla bilo šta da je pitam, već je prešla polovinu naredne padine. Vukla sam noge i išla za njom još četvrtinu milje sve dok konačno nismo sele pored jednog potoka. Tu je lišće na drveću bilo toliko gusto da nisam više mogla da vidim nebo. Izula sam čizme. Imala sam plik na peti.

Klara je podigla zašiljeni štap i gurnula ga između mog nožnog palca i susednog prsta. Nešto poput blage struje projurilo mi je kroz listove i prošlo kroz unutrašnju stranu butina. Potom mi je rekla da kleknem četvoronoške i uhvativši me za stopala izvrnula mi je pete nagore i zabola vrh štapa neposredno ispod ispupčenja na palcu. Vrisnula sam od bola.

"Pa nije baš toliko bolelo," reče glasom nekoga ko je navikao da leči ljude. "Tradicionalni kineski lekari su nekada primenjivali tu tehniku da bi razdrмали i osnažili bolesne ili da bi proizveli stanje jedinstvene pažnje. Ali danas, ovakva tradicionalna znanja izumiru."

"Zašto?"

"Zato što je prevaga materijalizma skrenula čoveka sa puta ezoterije."

"Jesi li mislila na to kada si mi rekla u pustinji kako je veza sa prošlošću prekinuta?"

"Da, baš to. Veliki prevrati uvek sa sobom donose duboke promene u energetske formaciji stvari, promene koje nisu uvek promene nabolje."

Rekla mi je da stavim noge u potok i napipam glatko kamenje na dnu. Voda je bila ledena zbog čega me prođe jeza.

"Pokreći stopala u zglobovima u pravcu kazaljke na satu. Pusti da ti voda koja teče otkloni umor."

Posle nekoliko minuta kruženja zglobovima, osvežila sam se ali su mi se stopala skoro smrznala.

"A sada pokušaj da svu svoju napetost pošalješ do stopala, a onda je bočnim trzajem zglobova isteraj. Tako ćeš se osloboditi hladnoće."

Nastavila sam da nogama udaram vodu sve dok mi nisu potpuno utrnule. "Klara, mislim da ovo ne vredi," rekoх i izvadih noge iz potoka.

"To je zato što ne usmeravaš napetost da izađe iz tebe," reče. "Voda koja teče odnosi sa sobom umor, hladnoću, bolest i bilo koju drugu neželjenu stvar ali da bi se to dogodilo moraš to da nameriš. U suprotnom, možeš da praćakaš nogama bez ikakvog učinka sve dok taj potok ne presuši."

Rekla je još da kad bi se ovo radilo u krevetu, morala bi da se upotrebi mašta i zamisli potok koji teče.

"Šta zapravo znači 'nameriti'?" zapitala sam je, dok sam brisala noge rukavom jakne. Pošto sam ih snažno istrljala, najzad su se zagrejale.

"Namera je sila na kojoj počiva svemir," reče. "To je sila koja svemu daje fokus. Zahvaljujući njoj, svet postoji."

Nisam mogla da verujem da pratim svaku njenu reč. Neka bitna promena se svakako dogodila, transformišući moju uobičajenu ravnodušnost u veoma neuobičajenu budnost. To ne znači da sam razumela to što je Klara govorila, zato što je u stvari nisam razumela. To što sam primetila bilo je da sam mogla da je slušam a da se pritom ne nerviram niti da mi pažnja odluta.

"Možeš li malo da pojasniš tu silu?" zapitala sam je.

"Ne postoji način na koji bih o njoj govorila, osim metaforičkog," reče. Petom cipele je razgrnula suvo lišće. "Ispod lišća se nalazi zemlja, ogromna zemlja. Namera je princip koji se nalazi ispod svega."

Klara je spustila ruke u vodu i isprskala lice. Ponovo me je zadivila njena koža bez bora. Ovog puta sam prokomenarisala kako je mladolika.

"To kako izgledam mogu da zahvalim tome što održavam ravnotežu između unutrašnjeg bića i spoljašnjeg okruženja," reče i otrese vodu sa ruku. "Sve što radimo počiva na toj ravnoteži."

Možemo da budemo mladi i puni energije, kao ovaj potok ili stari i zloslutni kao vulkanske planine u Arizoni. Sve zavisi od nas samih."

Iznenadila sam samu sebe kad sam je upitala, kao da verujem u ono što govori, da li postoji način da ja steknem tu ravnotežu.

Klimnula je glavom. "Svakako da možeš," reče. "I steći ćeš je putem upražnjavanja jedinstvene aktivnosti kojoj ću te podučiti: rekapitulaciji."

"Jedva čekam da počnemo sa vežbanjem," rekoah uzbuđeno, dok sam obuvala čizme. A onda iz neobjašnjivog razloga, postala sam toliko uznemirena da sam skočila na noge i rekla: "Zar ne bi trebalo da opet krenemo?"

"Već smo stigli," reče Klara, i pokaza rukom na malu pećinu sa bočne strane brda.

Dok sam je netremice posmatrala izvesno vreme, moje uzbuđenje nestade. Bilo je nečeg zloslutnog i zlokobnog u toj razjapljenoj rupi, a isto tako i nešto primamljivo. Osetila sam neodoljivu potrebu da je istražim, ali sam se ipak u isto vreme plašila onoga što će me unutra sačekati.

Posumnjala sam da se nalazimo u blizini kuće i to me je obeshrabilo. Klara mi je rekla da je to mesto, mesto puno energije, tačka koju bi drevni kineski geomantičari, majstori feng-šua, sigurno izabrali za mesto hrama.

"Tu su, elementi vode, drveta i vazduha u savršenom skladu," reče. Ovde energija kruži u obilju. Videćeš na šta mislim kad udeš u pećinu. Moraš da iskoristiš energiju ovog jedinstvenog mesta da bi se pročistila."

"Da li to znači da ću morati tu da ostanem?"

"Zar nisi znala da su se na drevnom Istoku kaluđeri i naučnici povlačili u pećine?" pitala me je. "To što su bili okruženi zemljom pomoglo im je da meditiraju."

Pozvala me je da puzeći uđem u pećinu. Odvažno sam se uvukla u nju i isterala iz glave svaku pomisao na slepe miševе i pauke. Bilo je mračno i prohladno, a mesta je bilo dovoljno samo za jednu osobu. Klara mi reče da sednem u turski sed i da se naslonim ledima na zid. Kolebala sam se jer nisam htela da uprljam jaknu, ali čim sam se naslonila, bilo mi je lakše da se odmorim. Iako mi je tavanica bila nadomak glave a tlo jako pritislo repni pršljen, nisam se osećala klaustrofobično.

Blago, gotovo neprimento strujanje vazduha kružilo je u pećini.

Osetila sam da sam povratila snagu, baš onako kako je Klara nagovestila. Upravo kad sam htela da skinem jaknu i nastavim da sedim - Klara, čučeci na ulazu u pećinu, počе da govori.

"Vrhunac posebnog umeća kome hoću da te naučim naziva se apstraktni let, i način na koji se on postiže nazivamo rekapitulacijom." Ušla je u pećinu i dodirnula levu i desnu stranu mog čela. "Svest mora da pređe odavde dovde," rekla je. "Dok smo još deca možemo to da uradimo, ali kad se pečat tela razbije putem beskorisnih neumerenosti jedino posebnom manipulacijom svesti, ispravnim životom i celibatom možemo da obnovimo tu energiju koja je isčilila iz nas, energiju koja nam je neophodna da bi napravili taj prelaz."

Potpuno sam je razumela. Čak sam osetila svest kao neko strujanje energije koje je moglo da prelazi sa jedne strane čela na drugu. I zamislila sam prazninu između te dve tačke, rupu koja je onemogućavala prelazak.

I dalje sam je pažljivo slušala. "Telo mora da bude neverovatno snažno tako da svest može da bude izoštreana i pokretljiva što joj omogućava da za tren oka skoči iz jednog ambisa u drugi."

Kako je izricala svoje tvrdnje, desilo se nešto izvanredno. Bila sam apsolutno sigurna da ću ostati kod Klare u Meksiku. Ono što sam želela da osetim bilo je da ću se vratiti u Arizonu za nekoliko dana; ali ono što sam stvarno osećala bilo je baš suprotno. Takođe sam znala da moje saznanje nije puko prihvatanje onog što je Klara imala na umu od samog početka, već da je to moja nemoć da se oduprem njenim namerama iz razloga što sile kojima me je manipulisala nisu poticale samo od nje.

"Od sada ćeš morati da vodiš život u kome je svest apsolutni prioritet," rekla je, kao da je znala da sam se prećutno obavezala da ću ostati sa njom. "Moraćeš da izbegavaš sve što može da oslabi ili šteti bilo tvom telu ili duhu. A takođe je izuzetno važno da na izvesno vreme prekineš sve fizičke i emotivne veze sa svetom."

"Zašto je to važno?"

"Zato što pre svega moraš da postigneš jedinstvo."

Klara mi je objasnila da smo svi mi ubeđeni da u nama postoji dualitet, duh, kao nematerijalni deo i telo koje predstavlja fizički deo. Ovakva podela održava našu energiju u stanju haotične podvojenosti i sprečava da se sjedine.

"Stanje podeljenosti je stanje ljudskog roda, ali ta podeljenost nije između našeg duha i tela već između tela, koje je boravište duha ili bića i drugog ja, koji je utočište naše osnovne energije."

Govorila je kako pre rođenja, čoveku nametnuta dualnost ne postoji, ali od rođenja nadalje, ta dva dela su razdvojena uticajem namere ljudskog roda. Jedan deo se razvija prema spoljašnosti i postaje fizičko telo, dok se drugi okreće k unutrašnjosti i postaje dvojniki. Kada čovek umre, taj teži deo, odnosno telo se vraća zemlji, dok se dvojniki oslobađa. Ali nažalost, pošto se dvojniki nikad nije usavršio, on doživljava slobodu samo na jedan tren pre no što bude raspršen u svemir.

"Ako umremo a da prethodno ne izbrišemo lažni dualizam tela i duha, znači li to da ćemo umreti običnom smrću?"

"A kako drugačije možemo da umremo?"

Klara je piljila u merie izdignuvši jednu obrvu. Glasom koji je zvučao kao da mi se poverava, reče da mi umiremo zato što nam mogućnost transformacije još nije prodrila u koncepciju. Naglasila je da ova transformacija mora da bude postignuta za života a da je to jedini istinski cilj koji ljudsko biće može da ima. Sva druga dostignuća su prolazna, pošto ih smrt rastače u ništavilo.

"Šta ova transformacija iziskuje?" upitah.

"Iziskuje potpunu promenu," rekla je. "A to se postiže rekapitulacijom: a ona je kamen temeljac umeća slobode. Umeće kojem ću te naučiti zove se umeće slobode, umeće koje je bez sumnje izuzetno teško upražnjavati ali čak teže objasniti."

Klara reče kako je svaki postupak kojem će me naučiti, svaki zadatak koji će od mene tražiti da izvršim, bez obzira koliko mi on izgledao običan, predstavlja korak bliže postizanju konačnog cilja umeća slobode: apstraktnog leta.

"Ono što ću ti prvo pokazati su jednostavni pokreti koje moraš da izvodiš svakodnevno. Uvek ih shvataj kao neophodni deo života."

"Prvo ću ti pokazati kako se diše, što predstavlja tajnu za čitave generacije. Ova tehnika disanja odražava dualističke sile stvaranja i uništenja, svetla i tmine, bića i ne-bića.

Rekla mi je da izađem iz pećine i sednem tako što ću kičmu pognuti unapred a kolenima dodirnuti grudi, što više mogu. Držeći stopala na zemlji, trebalo je da obavijem rukama listove i čvrsto stisnem ruke oko kolena, ili ako to želim,

stisnem laktove. Nežno mi je rukom pritisnula glavu nadole sve dok mi brada nije dodirnula grudi.

Morala sam da napregnem ručne mišiće da bih Zadržala kolena spojena. Grudi su mi bile stisnute a takođe i stomak. Kada sam uvukla bradu začu se nešto kao da mi puca vrat.

"To je snažni udisaj," rekla je. "Može da te onesvesti ili uspava. Ako ti se to desi, vrati se u kuću kad se probudiš. Uzgred budi rečeno, pećina se nalazi upravo iza kuće. Kreni stazom i stići ćeš za dva minuta."

Klara mi je govorila kako da udišem kratko i ne duboko.

Rekla sam joj da je njen zahtev potpuno izlišan pošto je to bio i jedini način na koji sam mogla da dišem u tom položaju. Objasnila mi je da kad bih samo delimično oslobodila ruku od pritiska, disanje bi mi se vratilo na normalu. Ali to nije bilo ono što je ona želela da se desi. Želela je da nastavim da dišem kratkim udisajima barem još narednih deset minuta.

Ostala sam u tom položaju možda pola sata, sve vreme udišući onako kako mi je objasnila. Posle početnih grčeva u stomaku i nogama, udisaji kao da su omekšali moju utrobu i rastopili je. Posle jednog mukotrpnog perioda, Klara me je gurnula, tako da sam se prevrnula unazad našavši se ležeći na zemlji, ali mi nije dozvolila da oslobodim pritisak sa ruku. Na trenutak sam osetila olakšanje kad sam leđima dodirnula zemlju, ali tek kad mi je rekla da pustim ruke i ispružim noge, osetila sam potpuno olakšanje u stomaku i grudima. Jedini način da opišem kako sam se osećala je ako kažem da sam imala utisak da mi se tim udisanjem nešto iznutra otključalo, rastopilo ili oslobodilo. Kao što je Klara predvidela, počelo je da mi se spava pa sam se ponovo uvukla u pećinu i zaspala.

Verovatno sam spavala barem nekoliko sati u pećini; i sudeći po položaju u kome sam bila kada sam se probudila, nisam se ni pomerila u snu. Pomislih da je to zato što u pećini nije bilo prostora da se okrećem i pomeram u snu, ali razlog tome moglo je biti i potpuno opuštanje zbog koga se i nisam pomerila.

Vratila sam se u kuću kako mi je Klara rekla da učinim. Bila je u dvorištu i sedela je u fotelji od trske. Imala sam utisak kao da je još neka žena sedela tu pored nje, ali da je kad je čula da dolazim, brzo ustala i otišla.

"A, sada si opuštenija," reče Klara. "Disanje i položaj čine čuda."

Klara mi je objasnila da ako redovno dišemo na ovaj način i to mirno i promišljeno, ono će nam omogućiti da unutrašnju energiju postepeno dovedemo do stanja ravnoteže.

Pre nego što sam stigla da joj kažem kako sam povratila snagu, rekla mi je da sednem jer želi da mi pokaže još jedan manevar telom koji je od ključnog značaja

za brisanje lažnog dualizma. Rekla mi je da sedim ispravljene kičme i blago spuštenog pogleda, tako da mogu netremice da gledam vrh nosa.

"Ovaj udisaj bi trebalo izvoditi bez sputavanja odeće. Ali napravićemo izuzetak da se ne bi skidala potpuno naga u dvorištu u po bela dana. Prvo, duboko udahni, unoseći vazduh kao da dišeš kroz vaginu. Uvuci stomak i provedi vazduh duž kičmu, pored bubrega, pa sve do tačke između lopatica. Na trenutak, zadrži vazduh na tom mestu a onda ga podigni do potiljka pa potom do temena i konačno do mesta između obrva."

Objasnila mi je da treba da zadržim vazduh tu na trenutak a potom da ga ispustim kroz nos, pošto sam mentalno sprovela vazduh do prednjeg dela tela, prvo samo do tačke ispod pupka a potom do vagine odakle je krug i započeo.

Počela sam da uvežbavam ovu vrstu disanja.

Klara je spustila ruku do poslednjih pršljenova moje kičme a potom pratila tu liniju duž leđa da bi lagano pritisnula tačku između obrva. "Pokušaj "da zadržiš vazduh tu," rekla je. "Razlog što držiš oči poluotvorene je taj što tako možeš da se skoncentrišeš na nosnu kost tokom kruženja vazduha uz kičmu i preko glave do ove tačke; takođe možeš da koristiš sopstveni pogled da bi sprovela vazduh niz prednji deo tela, do polnih organa."

Klara mi je objasnila da cirkulisanje vazduha na ovaj način stvara neprobojni štit koji sprečava spoljašnje razaračke uticaje da probiju energetska polja tela; takođe sprečava vitalnu unutrašnju energiju da se ne rasprši u spoljašnost.

Naglasila je da bi i udisanje i izdisanje trebalo da budu nečujni i da ova vežba disanja može da se izvodi stojeći ili ležeći, mada je na početku lakše da se sedi na jastuku ili na stolici.

"Sada," reče Klara i primače stolicu, "hajde da razgovaramo o onome o čemu smo počeli da pričamo jutros: o rekapitulaciji."

Neki drhtaj mi je prošao telom. Rekla sam joj da iako nemam pojma o čemu govori, znam da će to biti nešto veličanstveno i da nisam sigurna da li sam spremna da čujem o čemu se radi. Klara me je ubeđivala da sam uplašena jer jedan deo mene oseća da će mi otkriti možda najbitnije tehnike samoobnavljanja. Strpljivo mi je objasnila da je rekapitulacija čin vraćanja energije koju smo već potrošili u prošlim postupcima. Rekapitulacija iziskuje prisećanje svih ljudi koje smo upoznali, svih mesta koje smo videli i svih osećanja koje smo imali u čitavom svom životu - počinjemo od sadašnjosti a vraćamo se u najranije uspomene - a potom ih pročišćujemo jednu po jednu, pomoću disanja.

Slušala sam je sa interesovanjem, mada nisam mogla a da ne pomislim da je to što govori, kada sam ja u pitanju, više nego besmisleno. Pre nego što sam mogla bilo šta da prokomentarišem, čvrsto mi je rukama stegla bradu i rekla da

udišem kroz nos dok mi ona okreće glavu ulevo, a onda da izdahnem dok mi okreće glavu udesno. Potom je trebalo da okrenem glavu sa leve na desnu stranu jednim pokretom bez disanja. Objasnila mi je da je to tajanstveni način disanja i ključ rekapitulacije, zato što nam udisanje dozvoljava da povratimo energiju koju smo izgubili, dok nam izdisanje dozvoljava da izbacimo tuđu, neželjenu energiju koja se nagomilala u nama tokom interakcije sa našim bližnjima.

Da bi čovek živeo i sadejstvovao, potrebna mu je energija. U normalnim uslovima, energija koju tokom života potrošimo je zauvek izgubljena. Da nema rekapitulacije, nikada ne bismo imali prilike da je obnovimo. Rekapitulacija naših života i pročišćavanje naše prošlosti pomoću disanja funkcionišu kao jedna jedinica.

Prisećanje svih ljudi koje sam poznavala i svega što sam ikada osećala činilo mi se besmisleno i nemoguće. To može večno da traje," rekla sam u nadi da će ova praktična primedba možda onemogućiti tok Klarinih nerazumnih misli.

"Svakako da može," složila se. "Ali uveravam te, Taiša, možeš da dobiješ sve a da izgubiš ne možeš ništa."

Nekoliko puta sam duboko udahnula, pokrećući glavu sa leve na desnu stranu, podražavajući način na koji mi je rekla da dišem da bih je umirila ili pokazala da obraćam pažnju na to šta se dešava.

Kiselo se osmehujući, upozorila me je da rekapitulacija nije neka proizvoljna ili hirovita vežba."Kada upražnjavaš rekapitulaciju, pokušaj da osetiš dugačka rastegljiva vlakna koja se pružaju iz našeg srednjeg dela tela. Potom izjednači pokret okretanja glave sa pokretima ovih nedosežnih vlakana. To su dovodi koji će povratiti energiju koja je ostala iza tebe. Da bi povratili snagu i jedinstvo, moramo da oslobodimo energiju koja je negde zarobljena i da je povratimo."

Uveravala me je da za vreme rekapitulacije produžavamo ta rastegljiva vlakna energije kroz prostor i vreme do osoba, mesta i događaja koji su predmet našeg interesovanja. Rezultat toga je da možemo da se vratimo u bilo koji trenutak našeg života i ponašamo se kao da smo zaista tamo.

Zadrhtala sam pri pomisli da je to moguće. Mada me je sa intelektualne strane veoma zanimalo to što Klara govori, nisam imala nameru da se vraćam u svoju neprijatnu prošlost, pa makar i u mislima. Ako ni zbog čega drugog, onda je to zbog ponosa koji sam osećala što sam pobegla od nepodnšljive životne situacije. Nisam želela da se tome vratim, pa makar i mentalno oživim sve trenutke koje sam tako žarko želela da zaboravim. Ipak, Klara mi se činila potpuno ozbiljnom i iskrenom u svojoj nameri da mi objasni tehniku rekapitulacije a ja sam na tren stavila na stranu svoje primedbe i skoncentrisala se na njene reči.

Pitala sam je da li je redosled uspomena bitan. Odgovorila je da je bitno da se ponovo iskuse događaji i osećanja sa što je moguće više detalja i dodirnuti ih disanjem na taj način osloboditi zarobljenu enegiju.

Da li je ova vežba deo budističke tradicije?" upitala sam.

"Ne, nije," odgovorila je svečanim tonom. "To je deo jedne druge tradicije. Jednog dana, a to će biti uskoro, upoznaćeš tu tradiciju."

V

Ponovo sam videla Klaru tek sledećeg jutra na doručku. U sred našeg razgovora prethodnog poslepodneva u dvorištu, iznenada joj pogled postaje prazan i udaljen kao da je nekoga ili nešto ugledala pored kuće. Užurbano je ustala i izvinila se, ostavivši me da razmišljam o važnosti onoga što mi je ispričala.

Dok smo doručkovale komadiće mesa sa pirinčem, potvrdila sam istinitost Klarine tvrdnje da se pećina nalazi nadomak kuće. "Zašto smo morale da idemo okolo naokolo da bi stigle tamo?" upitala sam je.

Klara je prasnula u smeh. "Pokušavala sam da te nateram da skineš čizme, pa smo prošle pored potoka," odgovorila je.

"Zašto je bilo potrebno da skinem čizme? Zbog plika?"

"Nije zbog plika," reče Klara naglašavajući svaku reč. Morala sam da ti stimulišem ključne tačke na stopalima da bih te probudila iz doživotne letargije. U suprotnom, ne bi me uopšte slušala."

"Da ne preteruješ malo, Klara? Slušala bih te i da mi nisi bockala tabane."

Odmahnula je glavom i mudro se osmehnula. "Svi smo vaspitani da živimo u nekoj vrsti predvorja pakla gde je ljudima jedino stalo do tričavih užitaka," reče. "A žene su stručnjaci da održavaju takvo stanje. Tek kad izvršimo rekapitulaciju, možemo da prevaziđemo svoje vaspitanje. A kad smo kod rekapitulacije..."

Klara je primetila bolan izraz mog lica i nasmejala se.

"Moram li da se vratim u pećinu, Klara?" prekinuh je, predvidevši šta će mi reći. Radije bih ostala ovde sa tobom. Ako želiš da mi poziraš, napraviću nekoliko crteža a posle ću da ti naslikam portret."

"Ne, hvala," reče nezainteresovano. "Želim da ti dam neke uvodne instrukcije u vezi sa rekapitulacijom."

Kada smo završile sa jelom Klara mi je dala blok za pisanje i olovku. Pomislila sam da se predomisli u pogledu skica za njen portret. Ali čim mi je dala pribor za pisanje, rekla mi je da počnem da pravim spisak svih ljudi koje sam upoznala, počevši od današnjeg dana pa sve do najranijih uspomena iz detinjstva.

"To je nemoguće!" uzviknula sam. "Kako za ime sveta mogu da se setim svih ljudi sa kojima sam u životu stupala u kontak?"

Klara je pomerila tanjire da bi mi napravila postora za pisanje.

"Istini za volju, teško jeste ali nije nemoguće," rekla je. "To je obavezni deo rekapitulacije. Spisak formira matricu za koju će se svest zakačiti."

Objasnila mi je da se početna faza rekapitulacije sastoji iz dve stvari. Prva je spisak, a draga je pripremanje mesta zbivanja. Pripremanje mesta zbivanja se sastoji iz vizualizacije svih detalja koji se tiču događaja kojih ćeš se prisećati.

"Kada smestiš sve elemente na svoje mesto, upotrebi disanje; pokret glave je kao lepeza koja pokreće sve što se nalazi na mestu zbivanja," reče. "Na primer, ako se prisećaš neke sobe, udiši zidove, nameštaj, tavanicu, ljude koje vidiš. I nemoj da prestaješ sve dok ne apsorbuješ i poslednju trunku energije koja se izgubila."

"Kako ću da znam da sam to uradila?" upitala sam je.

"Samo telo će ti to reći," uveravala me je. "Upamti, nameri da udahneš energiju koju si ostavila na mestu zbivanja koje rekapituliraš i nameri da izdahneš spoljnu energiju koju su drugi ubacili u tebe."

Potpuno preneražena zadatkom sastavljanja spiska i početkom rekapitulacije, nije mi ništa padalo na pamet. Svest mi je bez moje volje reagovala na potpuno suprotan način tako što uopšte nisam mogla ničega da se setim. Potom je nastupila prava poplava sećanja zbog čega mi je bilo nemoguće da se odlučim odakle da krenem. Klara mi je objasnila da moram da počnem rekapitulaciju usredsređujući svoju pažnju na pređašnje seksualne aktivnosti.

"Zašto treba početi odatle?" upitah sumnjičavo.

"Zato što je glavni deo naše energije uhvaćen baš tu. Zato moramo da oslobodimo pre svega te uspomene," objašnjavala je Klara.

"Smatram da moja seksualna iskustva nisu uopšte bila toliko važna."

"To nema veze. Mogla si da zuriš u tavanicu i da se na smrt dosaduješ ili opet da vidiš zvezde repatice ili vatromet - neko je ipak ostavio svoju energiju u tebi a otišao sa ogromnom količinom tvoje energije."

Potpuno me je srnelo to što je rekla. Mogućnost da se ponovo susretnem sa svojim seksualnim iskustvima bila mi je odvratna. "Dovoljno mi je mrsko da ponovo preživljam uspomene iz detinjstva. Ali ne želim da prebiram po onome što je bilo sa muškarcima."

Klara me je gledala uzdignutih obrva.

"Pored toga, verovatno očekuješ da ti se poveravam. Ali stvarno, smatram da se ono što sam imala sa muškarcima tiče samo mene."

Mislila sam da sam jasno izrekla svoje mišljenje. Klara je odlučno odmahnula glavom i rekla, "Da li želiš da se ti muškarci sa kojima si bila i dalje hrane tvojom enegijom? Da li želiš da ti muškarci jačaju zajedno sa tobom? Da li želiš da

budeš njihov izvor energije celog života ? Ne. Mislim da ne razumeš važnost seksualnog čina a ni domet rekapitulacije."

"U pravu si, Klara. Ne shvatam zašto od mene tražiš nešto tako bizarno. I kakva je to priča da muškarci jačaju zato što sam ja njihov izvor energije. Ja nisam ničiji ni izvor ni snabdevač. U to sam sigurna."

Nasmešila se i rekla da je pogrešila što je u ovom trenutku izazvala sukob ideologija. "Budi strpljiva," preklinjala me je. "To je ubeđenje koje sam izabrala. Kako tvoja rekapitulacija bude napredovala, pričaću ti o poreklu ovog ubeđenja. Za sada je dovoljno reći da je to ključni deo veštine kojoj te podučavam."

"Ako je stvarno tako važan kao što tvrdiš, možda bi bilo bolje da mi sada kažeš o čemu se radi. Volela bih da znam šta me čeka pre nego što nastavimo sa rekapitulacijom."

"U redu, ako insistiraš," reče, klimajući glavom.

Sipala nam je čaj od kamilice u šolje a, sebi je dodala kašičicu meda.

Autoritativnim tonom nastavnika koji prosvećuje početnika, objasnila mi je da su žene, mnogo više od muškaraca, prave pristalice društvenog poretka, i da bi ispunile ovu ulogu, vaspitaju ih, jednoobrazno u celom svetu, da budu u službi muškarca.

"Nikakvu razliku ne čini to da li su rođene kao robinje ili im se udvaraju i vole," nagiasila je. "Njihova osnovna svrha i sudbina je ipak ista: da hrane, štite i služe muškarca."

Klara me je pogledala, kako mi se učinilo da bi procenila koliko razumem njene reči. Mislim da sam je razumela, međutim, moj instinktivni zaključak bio je da je premisa na kojoj počiva to što govori potpuno pogrešna.

"To je možda tačno u nekim slučajevima," rekla sam, "ali mislim da ne bi smela da praviš takva radikalna uopštavanja u koje bi uključila sve žene."

Klara mi se vatreno usprotivila. "Đavolski deo ženinog ropskog položaja je da on naizgled nije samo društveno propisana norma već i osnovni biološki imperativ."

"Čekaj malo, Klara," pobunila sam se. "Kako si došla do toga?"

Klara je objasnila da svaka vrsta ima biološki imperativ koji joj pomaže da se održi i da je priroda obezbedila sredstva koja omogućavaju da se mešanje muške i ženske energije odigra na najdelotvorniji način. Rekla je da je kad su ljudi u pitanju, primarna funkcija seksualnog čina razmnožavanje a postoji i sekundarna, skrivena funkcija, koja obezbeđuje neprestani upliv energije iz žena u muškarce.

Klara je tako naglasila reč 'muškarce' da sam htela da je zapitam, "Zašto o tome govoriš kao da govoriš o jednosmernoj ulici? Zar seksualni čin nije ravnomerna razmena energije između muškarca i žene?"

"Nije," reče. "Muškarci ostavljaju specifična energetska vlakna unutar tela žene. Ta vlakna liče na sjajne pantljičare koje se pokreću u ženinoj utrobi i izvlače joj energiju."

"To zvuči stravično," rekoh da bih joj povlađivala.

Klara nastavi krajnje ozbiljno sa svojim izlaganjem. Smeštena su tu sa jednim još stravičnijim razlogom," reče, ignorišući moj nervozni smeh," a to je da osiguraju ravnomeranu zalihu energije koja dolazi do čoveka koji ih je tu položio. Ta vlakna energije, stvorena seksualnim činom, skupljaju i krađu energiju iz ženskog tela da bi koristila muškarcu koji ih je tu ostavio."

Klara je bila tako neumoljivo ozbiljna dok je govorila da mi nije bilo druge nego da je i sama shvatim ozbiljno. Dok sam je slušala, osetila sam kao se moj nervozni osmeh pretvara u iskeženu grimasu. "Nisam ni za trenutak posumnjala u to što mi govoriš, Klara," rekoh, "ali pitaću te iz puke radoznalost, kako ti je za ime sveta uopšte pala na pamet nešto tako sumanuto? Da li ti je neko o tome pričao?"

"Jeste, moj učitelj. Nisam mu ni ja odmah verovala," priznala je, "ali on me je takođe podučavao veštini slobode a to znači da sam naučila da *vidim* energiju. Sada znam da je govorio istinu jer i sama mogu da u ženinom telu vidim vlakna nalik na crve. Ti, na primer, imaš u sebi izvestan broj tih vlakana, a sva su još aktivna."

"Recimo da si u pravu, Klara," rekoh uz osećanje nelagodnosti. "Dopusti mi da te pitam, čisto da bismo razgovarale, kako je to uopšte moguće? Zar taj jednosmerni tok energije nije nepravedan prema ženama?"

"Ceo svet je nepravedan prema ženama!" uzviknula je. "Ali stvar nije u tome."

"A u čemu je stvar, Klara? Nikako to da shvatim?"

"Imperativ prirode je da se produži naša vrsta. Da bi se osigurao taj proces, žene moraju da nose ogromni teret na svom osnovnom energetsom stupnju. To podrazumeva baš taj upliv energije koji opterećuje ženu."

"Ali još mi nisi objasnila zašto je to tako," rekla sam.

Osećala sam da zahvaljujući snazi njenog ubeđenja već padam pod njen uticaj.

"Žene predstavljaju osnov za održanje ljudske vrste. Glavni deo te energije odlazi od njih, ne samo da bi nosile plod, rađale i hranile svoje potomke, nego da bi takođe osigurale da muškarac igra svoju ulogu u celom ovom procesu."

Klara mi je objasnila da u idealnim uslovima ovaj proces omogućava da žena svog muškarca napaja energijom putem vlakana koje joj je ostavio u telu, tako da postaje na čudestan način na nivou eteričnog zavisan od nje. Ovo se izražava time što se muškarac, očito, neprestano vraća istoj ženi da bi održavao svoj izvor opstanka. Na taj način, priroda osigurava da muškarci pored svog neposrednog nagona za seksualnim zadovoljenjem, uspostavljaju trajnije veze sa ženama.

"Ova energetska vlakna ostavljena u ženinoj utrobi, spajaju se sa energijom koju proizvede plod, u slučaju da dođe do začeća. To može da predstavlja začetak porodičnih veza, zato što se očeva energija meša sa energijom fetusa i ocu omogućava da oseti da je dete njegovo. Ovo su neke od od životnih istina o kojima majka ćerki nikada ne govori. Žene su odgajene tako da muškarci mogu lako da ih zavedu, a da im ni na kraj pameti ne bude mogućnost da za njih polni odnos može da ima kao posledicu odliv energije. U tome je stvar i to je ono što je nepravedno."

Dok sam je slušala kako priča, morala sam da priznam da su neke stvari o kojima je govorila imale za mene smisla na ličnom nivou. Podstakla me je ne samo da se slažem ili ne slažem sa njom, već da ponovo razmislim o tim stvarima i procenim njene reči hrabro, razborito i bez predrasuda.

"Dovoljno je teško za ženu kad makar samo jedan čovek ostavi u njenom telu ta energetska vlakna, mada je to neophodno zbog potomstva i obezbeđivanja njegovog opstanka. Ali imati u sebi energetska vlakna koja su ostavili deseterica ili dvadeseterica muškaraca i koja se napajaju ženinom energijom, prevazilazi granicu koju bilo ko može da podnese. Nije čudno što za žene nikada ne postoji predah."

"Može li žena da se oslobodi tih vlakana?" upitala sam, sve više uverena da ima neke istine u Klarinim rečima.

"Žena u sebi nosi te energetske gliste sedam godina," rekla je Klara, "posle tog vremena one nestaju ili slabe. Međutim, grozno je to što kad se približi trenutak kad će taj period od sedam godina da istekne, cela vojska glista koje potiču od prvog do poslednjeg muškarca sa kojima je žena bila, se istovremeno uznemiri i na taj način nagnaju ženu da opet stupi u polne odnose. Tada sve gliste ponovo ožive, jake kao nikada do tad, i napajaju se ženinom energijom narednih sedam godina. Zapravo to je neprekidni ciklus."

"Šta se dešava u slučaju da žena nema polne odnose?" upitala sam. "Da li tada gliste izumru?"

"Da, pod uslovom da može da se uzdržava od seksa sedam godina. Ali gotovo je nemoguće da žena nema polni život u današnje vreme sem ako ne postane kaluđerica, ili ima dovoljno novca da samu sebe izdržava. Pa čak i tada bi im bila potrebna potpuno drugačija svrha postojanja."

"Zbog čega?"

"Zato što ne nalaže samo biološki imperativ da žena stupa u intimne odnose, već i društvena norma."

Klara mi je dala veoma zbunjujući i uznemirujući primer. Rekla je da, pošto nismo u stanju da vidimo taj tok energije, mi možda bespotrebno održavamo obrasce ponašanja ili emotivna tumačenja koja se tiču ovog toka energije koga nismo videli. Na primer, pogrešno je da društvo od žene zahteva da se uda ili barem da se nudi muškarcu, isto tako kao što je pogrešno da se žena oseća ispunjenom ako nema u sebi muško seme. Istina je da joj muška energetska vlakna daju svrhu, pomažu da ispuni svoju biološku sudbinu: da hrani muškarca i svoje potomstvo. Ali ljudi su dovoljno inteligentni da bi od sebe tražili više nego što nalaže imperativ razmnožavanja. Rekla je, da na primer, evoluirati predstavlja jednak, ako ne i snažniji imperativ od imperativa razmnožavanja; i da u ovom slučaju, evolucija iziskuje budenje žene u svojoj istinskoj ulozi u energetske shemi razmnožavanja.

Potom je svoj argument usmerila na lični nivo rekavši da je mene, kao i svaku ženu podizala majka, koja je vaspitavajući me smatrala da je njena primarna funkcija da mi nađe muža da ne bih morala da nosim žig usedelice. Zaista sam vaspitana da kao životinja imam intimne odnose, bez obzira kako je moja majka rešila da ih naziva.

"Tebe su, kao i svaku drugu ženu, prevarili i primorali da budeš pokoma," rekla je Klara. "A najtužnije je to što te ulove u tu zamku pa makar i nemala nameru da se razmnožavaš."

Njene tvrdnje su me toliko uznemirile, da sam se smejala iz čiste nervoze. Klaru je bilo nemoguće zbuniti. "Možda je to sve istina, Klara," rekla sam, trudeći se da ne zvučim snishodljivo. "Ali u ovom slučaju, kako je moguće da će prisećanje prošlosti bilo šta promeniti? Zar nije sve reka bez povratka?"

"Mogu samo da ti kažem da ako želiš da se probudiš, moraš da prekineš taj krug poroka," objasnila je Klara, dok su me njene zelene oči radoznalo procenjivale.

Ponovo sam rekla da ne verujem u njene teorije o dijaboličkim bilološkim imperativima ili muškaraca - vampira koji piju ženinu energiju i da samo sedenje u pećini i prisećanje prošlosti neće ništa promeniti.

"Postoje izvesne stvari o kojima jednostavno ne želim da razmišljam," odbreknula sam se i udarila pesnicom o kuhinjski sto. Ustala sam, spremna da krenem, rekavši joj da ne želim da slušam više o rekapitulaciji, spisku imena ili biološkim imperativima.

"Hajde da se nagodimo," reče Klara poput trgovca koji se sprema da prevari mušteriju. "Ti si poštena osoba; dopada ti se da budeš časna. Stoga, predlažem da se dogovorimo."

"Šta da se dogovorimo?" upitala sam sa osećanjem nespokoјstva koje je raslo.

Iscepala je list iz bloka za pisanje i pružila mi ga. "Želim da napišeš i potpišeš obećanje da ćeš pokušati da izvršiš rekapitulaciju samo jedan mesec. Ako, posle jednog meseca, ne primetiš bilo kakvo povećanje energije ili poboljšanje u tome šta osećaš u pogledu sebe ili u pogledu života uopšteno, moći ćeš slobodno da se vratiš kući, ma gde se ona nalazila. Ako se ispostavi da bude tako, možeš da odbaciš celo ovo iskustvo kao bizarni zahtev jedne ekscentrične žene."

Ponovo sam sela da se smirim. Pošto sam popila nekoliko gutljaja čaja, došla sam do zaključka da je to najmanje što mogu da uradim posle svog Klarinog truda oko mene. Pored toga, bilo je očigledno da me neće tek tako lako pustiti da odem. A uvek mogu da prebirem po svojim uspomenama. Na kraju krajeva, ko će da zna da li ja u pećini vršim vizualizaciju ili vežbu disanja, ili samo maštarim ili dremam?

"Samo mesec dana," rekla je ubedljivo. "Nećeš se odreći svog života. Veruj mi, želim da ti pomognem."

"To znam," rekoх. "Ali zašto se toliko trudiš oko mene? Zašto si baš mene izabrala?"

"Iz jednog razloga, "odgovorila je," ali on je tako teško razumljiv da ne mogu još da ti ga izložim. Jedina stvar koju mogu da ti kažem je to da time što ti pomažem ispunjavam jedan vredan cilj: vraćam dug. Da li možeš da prihvatiš vraćanje duga kao razlog?"

Klara me je pogledala sa toliko nade u očima da sam uzela olovku i napisala garanciju, namerno cepidlaceći oko formulacije tako da ne bi došlo do zabune oko jednomesečnog roka. Želela je da u taj jedan mesec ne računa vreme koje mi je potrebno da sastavim spisak imena. Pristala sam i u tom smislu sačinila dodatak izjavi i uprkos onome što sam smatrala da je ispravno, potpisala sam je.

VI

Bile su mi potrebne nedelje mukotrpnog rada da sastavim spisak. Gorko sam se kajala što sam dopustila Klari da me nagovori da se pismenom obavezom ne obuhvati i ovaj period. Tokom tih dugih dana, radila sam u potpunoj samoći i tišini; Klaru sam vidala jedino za doručkom i večerom koju smo jele u kuhinji; ali skoro da nismo ni razgovarale. Odbijala bi sve moje pokušaje da povedem srdačni razgovor, govoreći mi da ćemo ponovo pričati kada završim spisak. Kad sam ga završila istog trenutka je prestala da šije i odmah je krenula za mnom u pećinu. Bilo je četiri sata posle podne, i prema Klarinim rečima, rano jutro i kasno poslepodne bili su najpovoljniji delovi dana da se otpočne sa velikim poduhvatom.

Na ulazu u pećinu, dala mi je neke savete.

"Uzmi prvu osobu sa spiska i obradi svoju memoriju tako da prizove sve što si sa tom osobom doživela," reče Klara, "od trenutka kad ste se upoznali do poslednjeg puta kada ste komunicirali. Ili ti možda više odgovara da kreneš od vašeg poslednjeg kontakta pa sve do prvog susreta."

Naoružana spiskom odlazila sam u pećinu svakodnevno. U prvom trenutku, rekapitulacija je bila mukotrpna. Nisam mogla da se usredsredim na posao, jer sam se plašila kopanja po prošlosti.

Moja svest bi odlutala od jednog do drugog događaja za koji sam smatrala da je traumatičan ili bih se jednostavno odmarala ili maštariła. Ali posle izvesnog vremena me je zaintrigirala činjenica da moje uspomene postaju jasne i precizne. Postajale su nepristrasnije čak i moje predstave o iskustvima koja su mi uvek predstavljala tabu temu.

Na moje veliko iznenađenje, takođe sam se osećala snažnijom i imala sam više optimizma. Ponekad sam, dok sam radila vežbe disanja, osećala kao da mi se energija postepeno vraća u telo što mi je zagrevalo i učvršćivalo mišiće. Rekapitulacija me je toliko zaokupila da mi nije bio potreban ceo mesec da bih dokazala njenu vrednost. Kada su prošle dve nedelje od ugovorenog početka, dok smo večerale, zamolila sam Klaru da nađe nekoga ko bi izneo moje stvari iz stana i stavio ih u spremište. Klara mi je to isto predložila već nekoliko puta ranije, ali ja bih svakog puta odbila njenu ponudu, pošto nisam bila spremna da se na taj način obavežem. Klara se oduševila mojom molbom.

"Reći ću jednoj od svojih rođaka da se pobrine o tome," ponudila je pomoć. "Ona će sve srediti. Ne želim da te bilo kakve brige odvrćaju od koncentracije."

"Kad si već sama pomenula brige," rekoh, "postoji nešto zbog čega sam zabrinuta."

Klara je čekala da kažem o čemu se radi. Rekla sam joj da smatram da je veoma neobično to što su naši obroci uvek spremni a nikada je nisam videla kako kuva ili priprema hranu.

"To je zato što preko dana nikada nisi u kući," reče Klara zvanično. "A uveče rano odeš na spavanje."

Bilo je tačno da sam najveći deo vremena provodila u pećini. Kad bih se vraćala u kuću, to je bilo da bih jela u kuhinji a potom bih vreme provodila u svojoj sobi jer me je veličina kuće zastrašivala. Bila je ogromna. Nije izgledala pusto jer je bila u potpunosti ispunjena nameštajem, knjigama i raznim ukrasnim predmetima od keramike, srebra ili emajla. Svaka soba je bila čista i bez prašine, kao da služavka redovno dolazi da je pospremi. Ipak, kuća je delovala prazno jer u njoj nije bilo ljudi. Klara je u dva navrata nestajala zbog nekih obaveza o kojima je odbila da razgovara; za to vreme, jedino živo biće u kući pored mene bio je Manfred. I tada smo Manfred i ja pešačili po brdima naspram kuće. Nacrtala sam mapu kuće i imanja gledajući sa vidikovca za koga sam mislila da je moje lično otkriće. Tada još nisam želela da priznam da me je Manfred odveo do njega.

Provodila sam sate na svom ličnom uzvišenju, pokušavajući da sebi predstavim položaj kuće prema stranama sveta. Klara mi je bila rekla da položaj odgovara četirima stranama sveta, no kad sam to proverila kompasom, izgledalo je da položaj malo odstupa od toga. Tereni oko kuće bili su mi uznemiravajući pošto su se opirali svakom preciznom pokušaju mapiranja kojeg sam pokušala da uradim.

Mogla sam da vidim sa mog vidikovca da ti tereni izgledaju mnogo veći nego kad se mere iz okolice same kuće.

Klara mi je zabranila pristup prednjem delu kuće – istoku – jednako kao i južnoj strani, ali sam ja hodajući naokolo periferijom kuće, izračunala da su ta dva područja identična zapadnoj i severnoj strani, kojima sam imala pristup. Ipak, promatrano sa veće udaljenosti – uopšte nisu bila identična; ta me je protivrečnost zbunjivala.

Odustala sam od pokušaja mapiranja kuće i okolice, i počela da se zaokupljam još jednom misterijom: Klarinim rođacima.

"Kada se tvoji rođaci vraćaju iz Indije?"- upitala sam otvoreno Klaru.

"Uskoro" – odgovorila je.

Podigla je činiju sa rižom jednom rukom i držala na kineski način. Nikad nisam pre toga videla kako ona koristi kineske štapiće za jelo, pa me oduševilo kako precizno ona barata sa njima.

"Zašto si tako zabrinuta mojim rođacima" zapitala je.

"Pravo da ti kažem, Klara, nemam pojma, ali sam strašno radoznala u pogledu njih." rekoh "Imala sam nesređene osećaje i misli u ovoj ogromnoj kući."

"Hoćeš da kažeš da ti se kuća ne dopada?"

"Naprotiv, obožavam ju. Samo je tako velika i nekako zastrašujuća."

"Kakve vrste misli i osećaja te uznemiruju?" zapitala me, spuštajući činiju.

"Ponekad mi se čini da vidim ljude u hodniku, ili čujem glasove. I stalno sam pod utiskom da me neko posmatra, a kad pogledam uokolo, nema nigde nikoga."

"Šta se tiče kuće, ima tu više nego što oko može da obuhvati," priznala je Klara "ali to netreba da te straši ili zabrinjava"

"Ova kuća, njena okolica i planine uokolo ispunjeni su nečim magičnim. Zato smo i odabrali da živimo baš ovde. Zapravo, to je takođe i razlog što si i ti odabrala da tu živiš, iako ti nemaš ni blagog pojma da je baš to razlog tvome izboru. No tako to i treba da bude. Donesi svoju nevinost u ovu kuću, a kuća će zajedno sa svojom namerom da se pretvori u mudrost."

"Sve to zvuči prekrasno, Klara, ali šta to zapravo znači?"

"Ja stalno pričam sa tobom u nadi da ćeš da me razumeš," Klara reče sa приметnim razočarenjem u glasu:

"Svako od mojih rođaka, koji, uveravam te, će pre ili kasnije da dođe u kontakt sa tobom, pričaće sa tobom na isti način. Zato nemoj da misliš da mi pričamo besmislice samo zato što nemožeš da nas razumeš."

"Veruj mi, Klara, uopšte to nemislim, i zahvalna sam što pokušaćaš da mi pomogneš."

"Zapravo ti pomaže rekapitulacija, a ne ja," ispravi me Klara:

"Da li si primetila još nešta neobično u pogledu kuće, osim onoga što si mi već rekla?"

Rekla sam joj za protivrečnost mog vizualnog dojma kada promatram kuću iz blizine i sa mog vidikovca. Skoro se udavila smejući se.

"Moram da prilagodim moje ponašanje ovom novom razvoju situacije" reče Klara, kada je konačno došla do vazduha.

"Možeš li da mi objasniš kako to da tereni izgledaju nahereni, i zašto dobijam različita očitavanja kompasa ovde od onih sa brežuljka?" zapitah.

"Naravno da mogu; ali to tebi neće imati puno smisla. Štaviše, možda te i uplaši."

"Ima li to veze sa kompasom, Klara? Ili samnom? Jesam li ja luda, štali?"

"To ima veze sa tobom, dakako: Ti si ta koja obavlja merenja; ali nije da si ti luda. To je nešto drugo."

Šta je to, Klara? Kaži mi. Cela ta stvar me prožima jezom. To je kao da sam u SF filmu gde ništa nije stvarno i gde sve može da se dogodi. Mrzim taj žanr!"

Klara nije bila voljna da mi razotkrije ništa više. Umesto toga zapita: "Zar nevoliš neočekivano?"

Rekoh joj da je imati dva brata bilo poražavajuće za mene; da sam postala iznurena, i, zapravo mrzila sve što se njima dopadalo.

Oni su ushićeno gledali "Zonu sumraka" na televiziji, a meni je to bio manipulativan i neprirodan šou.

"Da vidimo kako ću ovo da složim," poče Klara:

"Prvo, ovo definitivno nije naučno-fantastična (SF) kuća.

"Prije je to kuća iznimne namere. Razlog zašto ne umem da objasnim njene nepravilnosti je taj što još ne mogu da ti objasnim šta znači namera."

"Molim te, Klara, nemoj da govoriš u zagonetkama," preklinjala sam je. "To ne samo da je zastrašujuće već je i razjarujuće ."

"Da bi razumela ovu osetljivu stvar, moram da ti govorim na zaobilazan način," reče Klara. "Zato mi dopusti da ti prvo ispričam o čoveku koji je neposredno odgovoran za to što sam ja sada ovde u ovoj kući i posredno odgovoran za moj odnos sa tobom. Zvao se Hulijan i bio je najsjajnije biće koje čovek može da upozna. Jednog dana me je našao kad sam zalutala u onim planinama u Arizoni i doveo me ovde u ovu kuću."

"Čekaj malo, Klara, čini mi se da si rekla da ova kuća već generacijama pripada tvojoj porodici," podsetila sam je.

"Već pet generacija, da budem tačna," odgovorila je.

"Kako možeš tek tako da napraviš dve oprečne tvrdnje?"

"Ne govorim nikakve kontradiktornosti. Ti si ta koja tumači stvari bez prave osnove. Istina je da ova kuća vlasništvo moje porodice već pet generacija. Ali moja porodica je apstraktna porodica. Ona je porodica na isti način na koji je ova kuća kuća, a Manfred pas. Ali ti već znaš da Manfred nije pravi pas; niti je ova kuća stvarna kao što su to druge kuće. Shvataš li šta želim da ti kažem?"

Nisam bila raspoložena za Klarine zagonetke. Za trenutak sam sedela i ćutala u nadi da će promeniti temu. A onda se osetih krivom što toliko razmislim i što sam kratkih živaca. "Ne, ne shvatam šta hoćeš da kažeš?" konačno sam rekla.

"Da bi sve ovo razumela, moraš da se promeniš," reče Klara strpljivo. "Ali baš zbog toga si tu; da se promeniš. A promeniti se znači biti u stanju da izvršiš apstraktni let kada će ti biti sve jasno."

Na moje očajno navaljivanje, objasnila mi je da je ovaj nezamislivi let simbolizovan pokretom sa desne na levu stranu čela ali njegovo pravo značenje sastoji se od sprovođenja eteričnog dela naše ličnosti, našeg dvojnika, u svakodnevnu svest.

"Kao što sam ti već objasnila," nastavila je, "dualizam tela i duše je lažna dihotomija. Prava podela je između fizičkog tela, koje je stanište duše i eteričnog tela ili dvojnika, koje je stanište energije. Apstraktni let se odigrava kada dovodemo svog dvojnika u vezu sa svojim svakodnevnim životom. Drugim rečima, čim naše fizičko telo postane u potpunosti svesno svog energetskog eteričnog pandana, prešli smo u apstraktno, potpuno drugačije područje svesti."

"Ako to podrazumeva da ću se prvo promeniti, ozbiljno sumnjam da ću ikada moći da načinim taj prelaz," rekoh. "Čini mi se da je sve tako duboko ukorenjeno u meni da mislim da se više neću menjati."

Klara mi je sipala vodu u čašu. Spustila je keramički bokal i pogledala me pravo u oči. Postoji jedan način da se promeniš. Već si do guše u njemu; zove se rekapitulacija."

Uveravala me je kako nam temeljna i potpuna rekapitulacija omogućava da shvatimo šta želimo da menjamo tako što nam dopušta da sagledavamo svoje živote bez zabluda. Ona nam pruža trenutak pauze u kome možemo da odlučimo da li da prihvatimo svoje uobičajeno ponašanje ili da se menjamo tako što ćemo ga namerom eliminisati, pre nego što nas potpuno uhvati u klopku.

"Ali kako se nešto namerom eliminiše?" upitala sam. "Da li samo kažeš, "Gubi se, Sotono!?"

Klara se nasmejala i uzela gutljaj vode. "Da bismo se promenili potrebno je da ispunimo tri uslova," rekla je. "Prvo, moramo da glasno izrekemo svoju odluku da se promenimo tako da nam namera može da nas čuje. Drugo, moramo da angažujemo svoju svest na duže vreme. Ne smemo da otpočnemo sa nečim da bismo odustali čim se obeshrabrimo. Treće, moramo da sagledavamo rezultat naših postupaka potpuno nepristrasno. To znači da ne smemo da se bavimo idejom uspeha ili promašaja."

"Pridržavaj se ova tri postupka i moći ćeš da promeniš bilo koje neželjeno osećanje ili želju u sebi," uveravala me je Klara.

"Ne znam, Klara," rekoh sumnjičavo. "Zvuči tako jednostavno kada to tako ispričaš."

Ne mogu da kažem da nisam želela da joj verujem, radilo se o tome da sam oduvek bila praktična; i sa praktične tačke gledišta zadatak da se promeni moje ponašanje činilo se mukotrпно uprkos njenog tročlanog programa.

Dovršili smo obrok u potpunoj tišini. Jedini zvuk u kuhinji bilo je neprestao kapljanje vode kroz filter od krečnjaka. To mi je odavalo jasnu sliku postepenog pročišćavajućeg procesa rekapitulacije. Odjedanput me je preplavilo osećanje optimizma. Možda je stvarno moguće promeniti se, pročistiti, kap po kap, misao po misao, baš kao voda koja prolazi kroz filter.

Iznad nas, sjajna pruga svetlosti bacala je jezovite senke na beli stolnjak. Klara je spustila svoj štapić za jelo i počela da uvija prstima kao da na stolnjaku pravi slike od senki. Svakog trenutka sam očekivala da napravi zeca ili kornjaču.

"Šta to radiš?" upitala sam je, prekidajući tišinu.

"Ovo je jedan oblik komunikacije," objasnila mi je, "mada ne sa ljudima već sa silom koju nazivamo namerom."

Ispružila je svoj mali prst i kažiprst, a potom napravila krug dpirujući palcem jagodice dva preostala prst. Rekla mi je da je to signal koji služi da bi se uhvatila pažnja te sile i da bi joj se dopustilo da uđe u telo pomoću energetskih linija koje se bilo završavaju bilo počinju u jagodicama prstiju.

"Energija dolazi pomoću kažiprsta i malog prsta kad su ispruženi kao antene," objasnila je i pokazala mi ponovo taj pokret. "Potom je enrgija uhvaćena i čuva se u krugu koji sačinjavaju ostala tri prsta."

Rekla je da pomoću ovog posebnog položaja ruke možemo da uvučemo u telo dovoljno energije da bi se ono izlečilo ili ojačalo, ili da bi se promenila raspoloženja i običaji.

"Hajdemo u dnevnu sobu. Tamo će nam biti udobnije," reče Klara. "Ne znam kako se ti osećaš ali mene ova klupa počinje da žulja."

Klara je ustala i prošle smo kroz mračno dvorište da bi na zadnja vrata ušle u glavnu kuću pa onda u dnevnu sobu. Na moje iznenađenje gasna lampa je već bila upaljena a Manfred je spavao sklupčan pored fotelje. Klara se udobno smestila u tu fotelju, za koju sam uvek mislila da je njena omiljena fotelja. Prihvatila se veza koji je ranije započela, pažljivo dodajući još nekoliko bodova, provlačeći iglu kroz tkaninu i izvlačeći je gracioznim pokretom ruke. Pogled joj je bio uprt u vez.

Meni je bilo tako neobično da vidim ovu snažnu ženu kako radi ručni rad da sam bacila radoznalo pogled da vidim da li mogu da na trenutak osmotrim njenu rukotovorinu. Klara primeti moje zanimanje i podiže tkaninu da bih je videla. Bila je to jastučnica sa izvezenim leptirima koji stoje na šarenim cvetovima. Bila je isuviše drečava za moj ukus.

Klara se osmehnu kao da oseća moj kritički stav prema njenom radu.

"Možeš mi reći da je moj rad prelep ili da traćim vreme," reče načinivši još jedan bod," ali to ne bi uticalo na moju unutrašnju smirenost. Ovaj stav se zove 'znati svoju vrednost'." Potom mi je postavila retorsko pitanje na koje je sama odgovorila. "Šta misliš, kolika je moja vrednost? Ravna nuli."

Rekla sam joj da je po mom mišljenju ona veličanstvena, istinski izuzetno podsticajna osoba. Kako može samo da kaže za sebe da je bezvredna?

"To je vrlo jednostavno," poče Klara da objašnjava. "Sve dok su pozitivne i negativne sile u ravnoteži, one jedna drugu potiru, što znači da je moja vrednost na nuli. To takođe znači da me ni u kom slučaju ne može uznemiriti kada me neko kritikuje, niti može da mi bude drago kada me neko hvali."

Klara podiže iglu i uprkos nejasnom svetlu, brzo uvuče konac. "Kineski drevni mudraci su govorili o tome da bi znao svoju vrednost, moraš da se provučesh kroz zmajevе oči," reče spajajući dva kraja konca.

Ispricala je kako su ti mudraci bili uvereni da bezgranično nepoznato čuva ogromni zmaj čija se krljušt presijava zaslepljujućim sjajem. Verovali su da je odvažne tragače koji su se usudili da priđu zmaju zastrašivao taj zaslepljujući blesak, snaga njegovog repa koji malenim titrajima uništava sve pred sobom, i njegovim vatrenim dahom koji pretvara u pepeo sve što mu je u domašaju. Ali, još su verovali su da postoji način da se čovek provuče pored tog nedostupnog zmaja. Klara je rekla da su bili sigurni da kad se spoji sa zmajevom namerom, čovek može da postane nevidljiv i prođe kroz zmajevu oko.

"Šta to znači, Klara?" zapitah.

"To znači da putem rekapitulacije možemo da se oslobodimo misli i želja za koje su ovi drevni vidovnjaci mislili da mogu da se stope sa zmajevom namerom i na taj način budu hevidljive."

Podigla sam izvezeni jastučić, još jedan primerak Klarine rukotvorine i udobno ga smestila iza leđa.

Nekoliko puta sam duboko udahnula da bih razbistrila misli. Želela sam da shvatim to što mi govori. Ali njeno insistiranje na kineskim metaforama još me je više zbunjivalo. Ipak, postojala je takva upornost u svemu što je rekla, da sam osećala da ću biti na gubitku ako barem ne pokušam da je shvatim.

Gledajući Klaru kako veze, iznenada sam se podsetila svoje majke. Možda je baš ta uspomena u meni izazvala ogromnu tugu i neopisivu čežnju; ili su to bile Klarine reči, ili to što sam se nalazila u njenoj praznoj i zadivljujuće lepoj kući, pod tim jezovitim svetlom plinske lampe. Suze su mi navrle na oči i počela sam da plačem.

Klara je skočila sa svoje stolice i našla se pored mene. Šaputala mi je u uho tako glasno da je zvučalo kao vikanje," Nemoj ni da se usudiš da se prepuštaš samosažaljenju u ovoj kući. Ako se to desi, ova kuća će te odbaciti kako kad ispljuneš košticu maslinke."

Njen prekor je imao pravo dejstvo na mene. Moja tuga je tog trenutka nestala. Obrisala sam oči i Klara je nastavila da govori kao da se ništa nije dogodilo.

"Veština pražnjenja je tehnika koju su sprovodili kineski mudraci koji su želeli da prođu kroz zmajevo oko," rekla je, pošto je ponovo sela. "Danas se to naziva veština slobode. Čini nam se da je to bolji izraz zato što ta veština zapravo vodi u apstraktno područje gde ono ljudsko nema važnost."

Hoćeš da kažeš da je to područje izvan ljudskog domašaja?"

Klara je spustila vez u krilo i pogledala me." Hoću da kažem da skoro sve o čemu smo saznali o ovom području od mudraca i vidovnjaka koji su tragali za njim, ima prizvuk ljudskih briga. Ali mi koji upražnjavamo veštinu slobode, otkrili smo iz neposrednog iskustva da je to neprecizno slikanje stvari. Iz iskustva znamo da sve što je u vezi sa ljudima u ovom području je toliko nevažno da se gubi u ogromnom prostranstvu."

"Čekaj malo, Klara. A šta je sa onom grupom legendarnih likova koji se nazivaju kineskim besmrtnicima? Zar oni nisu dosegнули slobodu na način o kome govoriš?"

"Ne na način na koji mi to shvatamo," reče Klara. "Sloboda za nas znači biti slobodan od onog ljudskog. Kineski besmrtnici su se uhvatili u klopku sopstvenog mita o besmrtnosti, mudrosti i samooslobađanja i ponovnog povratka na zemlju da bi čuvali druge. Oni su bili naučnici, muzičari; posedovali su natprirodne moći. Bili su samovoljni i hiroviti, vrlo slični drevnim grčkim bogovima. Čak je i nirvana ljudsko stanje u kome blaženstvo znači biti oslobođen telesnog."

Klara je učinila da se osetim potpuno napušteno. Rekla sam joj da su me celog života optuživali da nemam dovoljno ljudske topline i razumevanja. U stvari, govorili su mi da sam najhladnija osoba koju su ikada upoznali. A sada je Klara govorila kako sloboda znači biti oslobođen ljudskog saosećanja. A ja sam uvek osećala kako je to što ga ne posedujem nešto od suštinske važnosti.

Opet sam se našla na ivici samosažaljivih suza ali mi je Klara opet pritekla u pomoć. "Biti oslobođen onog ljudskog ne znači takvu idiotsku stvar kao što je neposedovanje ljudske topline i saosećanja," rekla je.

"Čak i ako je tako, sloboda na način na koji je ti opisuješ je za mene nezamisliva, Klara," ostala sam pri svome. "Nisam sigurna da želim da osvojim ni najmanji njen delić."

"A ja sam sigurna da je želim do poslednjeg njenog delića," uzvratila je. "Iako moj razum takođe ne može da je zamisli, veruj mi, ona stvarno postoji! Takođe mi veruj da ćeš jednog dana ti nekome govoriti ovo što ti ja sada o njoj govorim. Možda ćeš čak koristiti iste reči." Pogledala me je kroz trepavice kao da zna da će se to sigurno dogoditi.

"Kako budeš nastavljala sa rekapitulacijom, ulaz u područje gde ono ljudsko ne postoji, pojaviće se pred tobom," reče Klara. To će biti poziv tebi da prođeš kroz zmajevo oko. To je ono što mi nazivamo apstraktnim letom. U stvari to podrazumeva prelaženje ogromne provalije da bi se ušlo u područje koje se ne može opisati zato što čovek nije njegovo merilo."

Obamrla sam od straha. Nisam se usuđivala da neobavezno shvatim njene reči pošto je uvek govorila samo ono što zaista misli. Pomisao na mogućnost da izgubim ljudskost kao takvu i uskakanje u neku provaliju bilo je više nego zastrašujuće. I baš kad sam htela da je pitam kada će se pojaviti taj ulaz, nastavila je da objašnjava.

"Istina je u tome da je taj ulaz ispred nas sve vreme," reče Klara," ali samo oni čije su misli mirne a srca na svom mestu, mogu da osete njegovo prisustvo."

Objasnila je da to što se naziva ulazom nema metaforično značenje zato što se on zaista pojavljuje ponekad kao obična vrata, crna šupljina, bleštavo svetlo ili bilo šta što se može zamisliti, pa čak i zmajevo oko. Rekla je, da u ovom smislu, metafore prvih kineskih mudraca uopšte nisu bile nerazumljive.

"Još jedna stvar u koju su drevni kineski tragači verovali je nevidljivost ishoda postizanja smirene ravnodušnosti," reče.

"Šta je to smirena ravnodušnost, Klara?"

Umesto da mi direktno odgovori, pitala me je da li sam ikada videla oči petlova za borbu.

"Nikada u životu nisam videla petlove za borbu," rekla sam joj.

Klara je objasnila da pogled u očima petlova za borbu nije onaj koji srećemo u očima običnih ljudi ili životinja, zato što te oči odražavaju toplinu, saosećanje, bes i strah.

"U očima petlova za borbu nema ničega sličnog." Klara reče. "Umesto toga, one odražavaju neopisivu ravnodušnost, nešto slično kao kod osoba koje su načinile veliki prelaz. Jer, umesto da gledaju prema spoljašnjem svetu, oni su se okrenuli ka unutrašnjem svetu da bi netremice gledali u nešto što još nije prisutno."

"Okolo koje netremice gleda ka unutrašnjosti je nepomično," reče Klara. "Ono ne odražava ljudske brige i strahove, već odražava ogromno prostranstvo."

Vidovnjaci koji su netremice gledali u ono bezgranično dokazali su da ono bezgranično za uzvrat netremice gleda u vas hladnom i nepopustljivom ravnodušnošću."

VII

Jednog poslepodneva, baš u suton, Klara i ja smo išle živopisnom stazom koja je vodila od pećine ka kući i ja predložih da sednemo i odmorimo se u senci drveća. Posmatrale smo kako drveće baca senke na tlo, kad pod naletom vetra lišće zatreperi. Presijavalo se u uskomešanosti svetlosti i tame, talasajući šare na zemlji. Kada je vetar stao, lišće se ponovo umirilo kao i senke.

"Naše misli su kao i ove senke," reče Klara tiho. "Kad nam je disanje ravnomerno, misli su nam spokojne. Ako je disanje nepravilno, misli ustrepere kao uskomešano lišće. Da bi umirili misli, najbolje je da se prvo počne sa umirivanjem disanja." Rekla mi je da se držim uspravno i da se usredsredim na disanje sve dok ne postane lagano i ritmično kao disanje bebe.

Skrenula sam joj pažnju na to da ako je osoba fizički aktivna kao što smo nas dve upravo bile, njeno disanje nikako ne može biti lagano kako kod bebe koja samo leži i ništa ne radi. "Osim toga, ne znam kako bebe dišu. Retko sam bila blizu beba, a i kad sam bila, nisam obraćala pažnju na njihovo disanje."

Klara mi se približila i stavila mi je jednu ruku na na leđa a drugu na grudi. Na moj užas, pritiskala je dok me nije toliko stegnula da sam mislila da ću se ugušiti. Pokušala sam da se pomerim ali ona me je držala gvozdenim stiskom. Da bi došla do vazduha, stomak je počeo da mi se ritmično trza sve dok mi vazduh nije ponovo ušao u telo.

"Ovako bebe dišu," rekla je. "Zapamti taj osećaj kada ti stomak skače, da bi mogla da ga ponoviš, bilo kada pešačiš ili vežbaš ili samo ležiš i ništa ne radiš. Verovatno mi nećeš verovati ali previše smo civilizovani da bi mogli ponovo da naučimo da ispravno dišemo."

Sklonila je ruke sa mojih grudi i leđa. "Sada pusti da ti se dah penje i napuni pluća," govorila mi je šta da radim. "Ali nemoj da dopustiš da ti uđe u glavu."

"Ne postoji način da mi vazduh uđe u glavu," nasmejala sam se.

"Nemoj da me shvataš bukvalno," prekorila me je. "Kada kažem vazduh, u stvari mislim na energiju koja potiče iz daha i koja ulazi u abdomen, grudi i konačno u glavu."

Morala sam da se nasmejem njenoj ozbiljnosti. Napregnula sam svu snagu da bih se suočila sa još jednom artiljerijskom vatrom kineskih metafora.

Nasmešila se i žmirnula. "Moja ozbiljnost je posledica mojih dimenzija," reče uz grleni smeh. "Mi, krupni ljudi smo uvek ozbiljniji od onih sitnih, veselih. Zar nisam u pravu, Taiša?"

Nisam znala zašto spominje mene kada govori o krupnim ljudima. Bila sam barem pet centimetra niža od nje i lakša dobrih sedam kilograma. Nimalo mi se nije dopadalo da neko za mene kaže da sam krupna a još i više to što je natuknula da sam previše ozbiljna. Ali nisam ništa rekla u vezi sa tim jer sam znala da će od toga napraviti čitavo pitanje i reći mi da izvršim temeljnu rekapitulaciju na temu svojih dimenzija.

Klara me je pogledala kao da želi da ispita moju reakciju na to što je rekla. Nasmejala sam se i napravila kao da me ona ni najmanje nije zbunila. Kada se uverila da je pažljivo pratim, ponovo se uozbiljila i nastavila da mi objašnjava da je naše emotivno blagostanje direktno povezano sa ritmičkim tokom našeg disanja.

"Disanje uznemirene osobe," reče naginjući se bliže prema meni, "ubrzano je i plitko i lokalizovano je u grudima ili glavi. Disanje opuštenih osoba spušta se u abdomen."

Pokušala sam da spustim svoje dah u stomak tako da Klara ne posumnja da sam uznemirena. Ali mudro se nasmejala i dodala, "Krupnim ljudima je teže da dišu iz abdomena zato što je njihov centar gravitacije malo viši. Baš zbog toga je još važnije da ostanemo smireni i staloženi."

Nastavila je da objašnjava kako je telo podeljeno na tri glavne energetske komore: abdomen, grudi i glavu. Dodirnula je moj stomak tik ispod pupka, potom u solarni plexus a onda u središte čela. Objasnila je da su te tri tačke ključni centri ove tri komore. Što su duša i telo opušteniji, to čovek može da primi više vazduha u svaku od ova tri odeljka u telu.

"Bebe uzimaju ogromnu količinu vazduha za svoju veličinu," reče Klara. "Međutim, kako postajemo stariji, postajemo sve stisnutiji, posebno u predelu pluća i primamo manje vazduha."

Klara je duboko udahнула pre nego što je nastavila da govori. "Pošto su emocije u direktnoj vezi sa dahom," rekla je, "dobar način da se čovek smiri je da reguliše disanje. Na primer, možemo da se uvežbamo da primimo više energije tako što ćemo namerno produžiti svaki udisaj."

Ustala je i zamolila me da pažljivo posmatram njenu senku. Primetila sam da je savršeno mirna. Potom mi je rekla da ustanem i da pogledam svoju senku. Nisam mogla a da ne primetim lagano drhtanje, kao kod senke onog drveća kada je povetarac dodirnuo lišće.

"Zašto moja senka drhti?" pitala sam. "Mislila sam da stojim potpuno mirno."

"Tvoja senka treperi zato što vetrovi emocija duvaju kroz tebe," odgovorila je Klara. "Ti si mirnija nego kad si otpočela sa rekapitulacijom, ali još uvek postoji dosta uznemirenosti koja je ostala u tebi."

Rekla mi je da stanem na levu nogu sa desnom nogom podignutom i savijenom u kolenu. Zateturala sam se kad sam pokušala da održim ravnotežu. Zadržala me je činjenica da ona stoji na jednoj nozi sa istom lakoćom kao da stoji na obe a njena senka je bila potpuno nepomična.

"Čini mi se da imaš problema da održiš ravnotežu," primeti Klara, spuštajući jednu nogu i podižući drugu. To znači da tvoje misli i osećanja nisu spokojna kao što nije ni tvoje disanje."

Podigla sam i drugu nogu da pokušam ponovo da uradim vežbu. Ovog puta ravnoteža mi je bila bolja ali kada sam videla kako je mirna Klarina senka, doživela sam iznenadni napad zavisti i morala sam da spustim nogu da ne bih pala.

"Kad god pomislimo nešto," objašnjavala je Klara spustivši drugu nogu na zemlju, "naša energija se pokreće u smeru te misli. Misli su kao izviđači; nateraju telo da se kreće određenom stazom."

"Sada pogledaj ponovo moju senku," naredila mi je. "Ali nemoj da pokušavaš da je gledaš kao isključivo moju senku. Pokušaj da sagledaš Klarinu suštinu kako je prikazano na slici- senki."

Odmah me je obuzela napetost. Bila sam na probi i moje ponašanje je trebalo da bude vrednovano. Moj takmičarski duh koji je poticao iz detinjstva i koji se sastojao u tome da treba da nadmašim svoju braću, izašao je na površinu.

"Nemoj da si tako napregnuta," reče Klara strogo. "Ovo nije takmičenje. Ovo je jednostavno, zadovoljstvo. Razumeš li? Zadovoljstvo!"

Bila sam potpuno uslovljena da reagujem na reči. Reč "zadovoljstvo" me je bacila u potpunu konfuziju a konačno i paniku. Ne koristi tu reč pravilno, bilo je sve što mi je padalo na pamet. Mora da misli na nešto drugo. Ali Klara je i dalje ponavljala tu reč kao da želi da je usadi u mene.

Pogled mi je i dalje bio prikovan za njenu senku. Imala sam utisak da je lepa, smirena i snažna. To nije bila samo tamna površina, činilo se kao da ima dubinu, pamet i vitalnost. Iznenada pomislih da se Klarina senka pomerila nezavisno od pokreta njenog tela. Pokret je bio tako neverovatno brz da je promakao gotovo nezapaženo. Čekala sam, bez daha, piljeći u nju, usmerivši na nju svu svoju pažnju. Onda se ista stvar opet dogodila, ali ovog puta sam bila pripremljena na to. Zatreperila je a potom se ispružila, kao da su se ramena i grudi iznenada naduli. Senka kao da je oživela.

Vrisnula sam i skočila. Vikala sam kako je Klarina senka živa. Bila sam spremna da pobegnem u strahu da će senka da pojuri za mnom, ali me je Klara zadržala tako što mi je stavila ruku na rame.

Kada sam se smirila toliko da sam mogla ponovo da govorim, rekla sam joj šta sam videla, i sve vreme sam odvrćala pogled od zemlje u strahu da ću opet videti Klarinu zlokobnu senku.

"To što si videla kako se senka pokreće znači da si se očigledno pomoću rekapitulacije oslobodila velikog dela energije," primeti Klara.

"Jesi li sigurna da to nije samo plod moje uobrazilje?" upitala sam je u nadi da će odgovoriti potvrdno.

"Tvoja namera ju je pokrenula," reče autoritativno.

"U tom slučaju rekapitulacija takođe pomaže razum, zar ne Klara? Mora da mi je razum bio veoma pomućen kad sam videla senke koje se pomeraju same od sebe."

"Nije tačno. Svrha rekapitulacije je da se raskine sa osnovnim pretpostavkama koje smo tokom života prihvatili," Klara je strpljivo objašnjavala. "Kad se ne bi raskinulo sa njima, ne bismo mogli da sprečimo moć sećanja da zamagljuje našu svest."

"Šta tačno znači moć sećanja?"

"Svet je jedan ogromni ekran sećanja. U slučaju da se raskine sa izvesnim pretpostavkama, moć sećanja ne samo da je izvan kontrole, već može i da nestane."

Nisam razumela o čemu ona to priča i nije mi se dopadalo što se tako nejasno izražava.

"Verovatno je vetar uskomešao prašinu na kojoj je senka bila projektovana," rekla sam dajući jedno razumno objašnjenje.

Klara je odmahнула glavom. "Pokušaj da je ponovo pogledaš i ustanoviš da li si u pravu," predložila je.

Osetila sam kako mi se koža ježi. Ništa na svetu nije moglo da me natera da ponovo piljim u senku.

"Stojiš pri tvrdnji da se ljudske senke ne pomeraju same od sebe zato što ti to govori tvoja sposobnost sećanja. Da li se sećaš da si ih ikada videla kako se pomeraju?"

"Naravno da se ne sećam."

"Eto, baš o tome se radi. To što ti se sada desilo sastoji se u tome što je tvoja moć sećanja bila na trenutak pod kontrolom i videla si moju senku kako se pomera."

Prigušeno se nasmejala podigla prst i rekla, "I nije vetar uskomešao prašinu. Potom je sakrila lice rukom, poput stidljivog deteta. Palo mi je na pamet kako

je to čudno što iako je zrela žena nikada ne izgleda smešno kad izvodi detinjaste pokrete.

"Imam novosti za tebe," reče Klara. " I ranije si, kao dete vidala senke kako se pomeraju, ali tada još nisi bila racionalna pa ti je bilo normalno što vidiš kako se pomeraju. Kako si rasla, nametane su ti društvene stege tako da si zaboravila da si ih videla kako se pomeraju i sećaš se samo onoga što je dopušteno."

Pokušavala sam da odredim pravo značenje Klarinih reči kada sam se iznenada setila da sam kao dete viđala senke koje se migolje i izvijaju na trotoarima, posebno kada je vreme bilo toplo i vedro. Uvek mi se činilo da pokušavaju da se otrgnu od ljudi kojima su pripadale. Uvek mi je izgledalo čudno što su odrasli potpuno ravnodušni prema ponašanju njihovih senki.

Kada sam to ispričala Klari, zaključila je da je to što sam se prestrašila bio rezultat sukoba između onoga što sam stvarno videla i onoga što su mi ranije govorili da je moguće i da je dozvoljeno videti.

"Mislim da te ne shvatam, Klara," rekla sam.

"Pokušaj da zamisliš sebe kao gigantsko skladište uspomena," predložila je." U tom skladištu, još neko je pored tebe ostavio svoja osećanja, ideje, mentalne dijaloge i obrasce ponašanja. Pošto je to tvoje skladište, dozvoljeno ti je da ulaziš u njega i preturaš po njemu kad god to poželis kao i da se služiš bilo čime što tu pronadeš. Problem je u tome što apsolutno nemaš uvida u inventar zato što je on ustanovljen pre nego što si ti postala vlasnik skladišta. Na ovaj način, tvoja mogućnost izbora je drastično ograničena."

Dodala je još kako naši životi liče na jednu neprekidnu vremensku liniju zato što se inventar našeg skladišta nikada ne menja. Napomenula je da sve dok se skladište ne isprazni, za nas ne postoji način da budemo ono što zaista jesmo.

Potpuno obuzeta svojim uspomnama i onim što je Klara objašnjavala, sela sam na jedan veliki kamen. Krajičkom oka sam videla svoju senku i spopade me panika kad pomislih šta bi se desilo kad moja senka ne bi htela da sedi na isti način kao ja. "Klara, ja ne mogu da podnesem ovo," rekoh i skočih na noge. "Hajde da se vratimo u kuću."

Klara mi je rekla da se ne uzrujavam. "Umiri svest," rekla je, zureći u mene, "pa će se i telo smiriti; u protivnom ćeš se raspući."

Klara je držala svoju levu ruku ispred tela a ručni zglobovi joj se nalazili baš iznad pupka, dlan joj je stajao postrance, prstiju stisnutih i okrenutih prema zemlji. Rekla mi je da usvojim ovaj položaj ruke i da zurim u jagodicu srednjeg prsta.

Pogledala sam preko hrpta svoga nosa, što me je nateralo da pogled usmerim nadole, lagano ukrstivši očima. Objasnila mi je da kada zurimo na ovaj

način, naša svest se iz nas seli na zemlju, i na taj način smanjuje unutrašnju uznemirenost.

Potom mi je rekla da treba da duboko udišem vazduh, pokazujući rukom ka zemlji pokušavajući da iz nje srednjim prstom izvučemo iskra energije, poput kapljice lepka. Potom je trebalo da okrećem ruku u zglobu sved dok mi koren palca ne dodirne grudnu kost. Trebalo je da piljim u jagodicu svog srednjeg prsta i da izbrojim do sedam pa da potom odmah pomerim svest u čelo, do tačke između očiju i malo iznad hrpta nosa. Ovaj pomak, rekla je, mora da se odigra zajedno sa namerom da se iskra energije prenese sa srednjeg prsta do tačke između očiju. Ako se taj prenos ostvari, pojavi se svetlo na tamnom ekranu iza zatvorenih očiju. Objasnila je da možemo da šaljemo sjajne čestice eaergije do bilo kog dela tela da bi eliminisali bol bolest, zebnju ili strah.

Potom je pomerila ruku i nežno pritisnula solarni pleksus. "Ako ti je potreban brzi upliv energije, kao što je to sada slučaj, izvedi udisaj snage, koji ću ti sada pokazati i garantujem ti da će ti se energija povratiti."

Posmatrala sara Klaru kako izvodi seriju kratkih udisaja i izdisaja kroz nos u brzom nizu uz vibriranje dijafragme. Oponašala sam je i posle otprilike dvadeset udisaja, stezanja i opuštanja moje dijafragme, osetila sam kako mi se topolota širi središnjim delom tela.

"Sedećemo ovde i izvoditi udisaj snage i netremice gledati u svetlo iza očiju, sve dok ne prestaneš da se plašiš."

"Ali ja nisam bila baš toliko uplašena," lagala sam.

"Trebalo je da se vidiš," odgovorila je Klara. "Ovde sam videla osobu koja samo što se nije onesvestila."

Bila je u potpunosti u pravu. Nikada do tada nisam iskusila tako potpuni strah kao kad sam videla Klarinu senku kako se proteže. Izgubljena sećanja su izbila na površinu iz takvih zaboravljenih dubina, da sam na sekund pomislila da sam zaista ponovo dete.

Držala sam dlan postrance i piljila u jagodicu prsta kao što mi je Klara preporučila. Pogled mi je bio uprt i potom sam pomerila pažnju do centra čela. Nisam videla svetlo ali sam se postepeno smirila.

Bio je već skoro mrak. Videla sam Klarinu siluetu kako se nazire pored mene. Glas joj je bio umirujući. Rekla mi je "ostanimo ovde još neko vreme da bi se iskra energije smestila u tvome telu."

"Da li si ovu tehniku naučila u Kini, Klara?" upitala sam je.

Odmahnula je glavom. "Rekla sam ti da sam imala učitelja ovde u Meksiku," reče a potom nastavi da govori glasom punim poštovanja." Moj učitelj je bio izuzetan čovek koji je svoj život posvetio učenju a onda i podučavanju veštine slobode."

"A zar nije ovaj metod disanja po poreklu sa Istoka?"

Kao da je oklevala pre nego što mi je odgovorila. Pomislila sam da je njeno oklevanje rezultat želje da ostane tajanstvena.

"Gde ju je tvoj učitelj naučio?" iskušavala sam je. "Da li je i on bio u Kini?"

"Sve što je znao naučio je od svog učitelja," reče Klara izvrstavajući pravi odgovor.

Kada sam je zamolila da mi kaže nešto više o svom učitelju i čemu ju je on podučavao, Klara se izvinila što nema tu slobodu da ovoga puta dalje raspravlja o ovoj temi.

"Da bi razumela, moraš da postigneš jednu posebnu vrstu energije koju u ovom trenutku nemaš."

Potapšala me je po ruci. "Ne požuruj stvari," rekla je sa saosećanjem. "Nameravamo da te naučimo sve što znamo. I zato, čemu žurba?"

"Uvek sam tako zbunjena kada kažeš "mi", zato što imam utisak da postoje i drugi ljudi u kući i počinjem da viđam i čujem stvari za koje mi razum kaže da nikako ne mogu da budu stvarne."

Klara se smejala toliko da sam pomislila da će pasti sa kamena na kojem je sedela. Njen iznenadni i preterani nastup nervirao me je čak i više od njenog odbijanja da mi priča o svom učitelju.

"Nemaš predstavu koliko mi je smešna ta tvoja dilema," rekla je kao da nešto objašnjava. "To mi dokazuje, kao i onda kad si videla kako se senke pomeraju, da oslobađaš svoju energiju. Tvoje skladište počinje da se prazni. Što više izbaciš iz svog inventara, imaćeš više mesta za druge stvari."

"Kao šta na primer?" rekoh, još uvek nervozna. "Za to da vidim kako se senke pomeraju i čujem razne glasove?"

"Možda," reče nejasno. "Ili ćeš možda videti ljude kojima senke i glasovi pripadaju."

Htela sam da znam o kojim ljudima govori, ali odbila je da kaže bilo šta o tome. Naglo je ustala i rekla da želi da se vrati u kuću da bi uključila generator pre nego što se smrkne.

VIII

Nisam videla Klaru tri dana pošto je morala da ode nekim tajanstvenim poslom. To je već bio njen običaj da me bez i jedne reči upozorenja ostavi danima samu u kući, u kojoj mi je samo Manfred pravio društvo; i mada sam imala celu kuću na raspolaganju, nikada se nisam usuđivala da idem u neku drugu prostoriju, sem dnevne sobe, moje spavaće, Klarine sale za vežbanje i naravno, kuhinje u sporednoj kući. Bilo je nešto u vezi sa Klarinom kućom i imanjen, i to posebno kad je ona bila odsutna, što me je ispunjavalo iracionalnim strahom. Rezultat toga je bio što sam se, kad sam bila sama, striktno držala određene rutine, što me je uspokojavalo.

Ustajala bih oko devet sati, pripremila doručak u kuhinji na rešou jer još uvek nisam umela da upalim štednjak na drva, spakovala nešto malo za ručak i potom otišla u pećinu da radim rekapitulaciju ili u dugu šetnju sa Manfredom. Vratila bih se kasno poslepodne da vežbam kung-fu u Klarinoj sali za borilačke veštine. Bila je to velika sala sa zasvođenom tavanicom, lakiranim drvenim podom i crnom lakiranom policom na kojoj je bila izložena raznovrsna oprema za borilačke veštine. Duž zida nasuprot vratima bio je uzdignuti deo prekriven slamnatim strunjačama. Jednom sam pitala Klaru čemu ovaj deo služi. Odgovorila je da tu meditira.

Nikada nisam videla kako Klara meditira zato što bi uvek zaključavala vrata kad bi ulazila u salu. Kad god bih je zapitala kakvu vrstu meditacije upražnjava, odbijala bi da mi bilo šta detaljnije kaže. Jedino što sam saznala bilo je to da ju je nazivala "sanjanjem".

Klara mi je dozvoljavala pristup u njenu vežbaonicu kad ona nije vežbala u njoj. Kad sam bila sama u kući, ta prostorija bi me privlačila i u njoj sam nalazila duševnu utehu jer je bila prožeta Klarinim prisustvom i snagom. U njoj me je podučavala jednom veoma zagonetnom stilu kung-fua. Nikada me ranije nisu zanimale kineske borilačke veštine iz razloga što su moji japanski učitelji karatea uvek isticali da su ti pokreti isuviše razrađeni i nezgrapni da bi bili od bilo kakvog praktičnog značaja. Oni su sistematično omalovažavali kineski stil i uzdizali svoj, govoreći da mada karate vuče korene iz kineskih stilova, njegova se forma i primena temeljno promenila i usavršila u Japanu. Pošto se nisam razumela u borilačke veštine, verovala sam svojim učiteljima i potpuno odbacila sve druge stilove. Kao posledica toga, desilo se da nisam znala šta da mislim o Klarinom stilu kung-fua. Uprkos svom neznanju, jedna stvar je bila očigledna: bila je neosporno majstor te veštine.

Posle otprilike jednočasovnog vežbanja u Klarinoj sali, promenila bih odeću i otišla u kuhinju da jedem. Po pravilu, tamo bi me čekala hrana, postavljena na stolu, ali sam ja uvek umirala od gladi posle vežbanja pa bih halapljivo pojela šta god bih našla, bez razmišljanja kako je hrana tu dospela.

Kad sam pitala Klaru da mi objasni o čemu se radi rekla mi je da pazikuća dolazi da mi kuva. Mora da je prao i veš pošto bih pred vratima spavaće sobe nalazila svoju odeću uredno složenu na gomilu; trebalo je samo da je opeglam.

Jedne večeri, posle napornog vežbanja uz Manfredovo povremeno kritičko režanje, imala sam takav višak energije da sam odlučila da promenim rutinu i vratim se po mraku u pećinu i nastavim sa rekapitulacijom. Toliko sam žurila da stignem tako da sam zaboravila da ponesem baterijsku lampu. Noć je bila oblačna i uprkos potpunom mraku, nisam se spotala dok sam išla stazom. Stigla sam u pećinu i rekapitulirala, vizualizirajući i udišući sva sećanja u vezi sa svim mojim instruktorima karatea i svim priredbama i turnirima u kojima sam učestvovala. Za to mi je bila potrebna skoro cela noć ali kada sam završila, osećala sam se očišćeno od svih predrasuda koje sam, kao deo podučavanja, nasledila od svojih učitelja.

Sutradan, Klara se još nije vratila pa sam otišla u pećinu malo kasnije nego obično. Pri povratku u kuću, odlučila sam da kao vežbu isprobam da hodam istom stazom kojom sam svakodnevno išla, samo sada zatvorenih očiju da bih izazvala mrak. Htela sam da vidim da li ću se spotaći, pošto mi se učinilo vrlo neobičnim to što sam prethodne noći stigla do pećine a da se pritom nisam saplitala. Hodajući po danu ali zatvorenih očiju, nekoliko puta sam padala preko panjeva i kamenja i ozbiljno povredila cevanicu.

Sedela sam na podu u dnevnoj sobi i stavljala zavoje na povredu kada se Klara izenada pojavi na vratima. "Šta ti se dogodilo?" upita me iznenađeno. "Jesi li se tukla sa psom?"

U tom trenutku Manfred se ušetao u sobu. Bila sam uverena da je razumeo to što je Klara rekla. Oštro je zalajao, kao da je uvređen. Klara je stala ispred njega, malo se savila u struku na način na koji se istočnjački učenici klanjaju svojim učiteljima, i izgovorila veoma uvijeno dvojezično izvinjenje. "Veoma mi je žao, moj dragi senor, što sam se tako lakomislno izrazila o vašem besprekornom ponašanju i vašim prefinjenim manirima i nadasve o vašoj superiornosti koja vas čini un senior entre senores, el mas ilustre entre todos ellos - gospodarom među gospodarima, najblistavijim od svih."

Bila sam potpuno zbunjena. Pomislila sam da je Klara sišla s uma za vreme svog trodnevnog odsustvovanja. Nikada je ranije nisam čula da govori na ovaj način. Htela sam da se nasmejem, ali njen ozbiljni izraz zadržao mi je smeh u grlu.

Baš je htela da ospe još jednu paljbu izvinjenja kada Manfred zevnu, okrete se i izađe iz sobe.

Klara sede na kauč a telo joj je podrhtavalo zbog prigušenog smeha. "Kad se uvredi, jedini način da ga se otarasiš je da mu nasmrt dosaduješ izvinjavanjem," rekla mi je tiho.

Nadala sam se da će mi Klara reći gde je bila u protekla tri dana. Sačekala sam na tren u slučaju da potegne pitanje svog odsustva, međutim to se nije dogodilo. Rekla sam joj kako je Manfred, dok ona nije bila tu, svakog dana dolazio da me poseti u pećini. Izgledalo je kao da dolazi tamo da proveri s vremena na vreme da li sam dobro.

Ponovo sam poželela da mi kaže nešto u vezi sa svojim putovanjem, ali umesto toga ona bez ikakvog iznenađenja reče, "Da vrlo je brižan i izuzetno pažljiv prema drugima. Zbog toga očekuje isto ophođenje od strane drugih prema njemu i kada makar samo posumnja da to nije slučaj, podivlja. Kada je u tom stanju, opasan je po život. Sećaš se kako ti je skoro odgrizao glavu kad si ga nazvala žabolikim psom?"

Htela sam da promenim temu. Nije mi se dopadalo da mislim o Manfredu kao o ludom psu. Tokom proteklih meseci sve sam ga više doživljavala kao prijatelja, ne kao životinju. Bio mi je tako dobar prijatelj da me je potpuno pridobio nekom neodređenom izvesnošću da je on jedini koji me istinski razume. "Nisi mi rekla šta ti se desilo sa nogama," podseti me Klara.

Ispričala sam joj o svom neuspehom pokušaju da hodam zatvorenih očiju. Objasnila sam joj da mi nije predstavljalo nikakvu teškoću da prethodne noći hodam u mraku.

Pogledala je ogrebotine i masnice na mojim nogama i potapšala me po glavi kao da sam Manfred." Prošle noći nisi isplanirala da tako ideš," reče. "Odlučila si da stigneš u pećinu pa su te noge automatski odvele tamo. Danas poslepodne si svesno želela da ponoviš prošlu noć, ali učinak je bio jadan jer te je svest omela u tome." Zatrenutak se zamislila a onda je dodala, "Ili mbžda nisi slušala glas duha koji bi te sa sigurnošću vodio."

Napućila je usne poput nestrpljivog deteta kada sam joj rekla da nisam bila svesna nikakvih glasova sem nekih u kući, čula sam čudne šapate, mada sam bila uverena da je to samo vetar koji duva praznim hodnikom.

"Dogovorile smo se da nećeš shvatati bukvalno sve što kažem osim ako ti ja unapred ne kažem da treba tako da shvatiš," strogo me je podsetila. "Tako što prazniš svoje skladište ti menjaš i inventar. Sada postoji prostor za nešto novo, kao što je hodanje kroz mrak. Stoga sam pomislila da bi se možda našlo mesta i za glas duha.

Iz sve snage sam pokušavala da shvatim šta mi Klara govori da mi se čelo verovatno naboralo. Klara je sela u svoju omiljenu fotelju i strpljivo počela da objašnjava ono što je htela da kaže.

"Pre nego što si došla u ovu kuću u tvom inventaru nije bilo ništa o psima sem da su psi jednostavno psi. Ali onda si upoznala Manfreda i upoznavanje sa njim modifikovalo je deo tvog inventara." Napravila je pokret rukom koji čine Italijani i rekla, "Capisce?"

"Hoćeš da kažeš da je Manfred glas duha?" rekla sam preneraženo.

Klara se toliko smejala da skoro nije mogla da govori. "Ne, nisam to htela da kažem. Radi se o nečem apstraktnijem, " promrmljala je.

Predložila mi je da izvadim svoju strunjaču iz plakara. "Hajde da izađemo u dvorište i sednemo pod drvo sapote," reče uzimajući neke meleme iz ormarića. "Sumrak je najbolje doba dana za osluškivanje glasa duha."

Rasprostrla je svoju strunjaču ispod ogromnog drveta prekrivenog plodovima koji su ličili na zelene breskve. Klara je utrljala melem na mesto, gde mi je koža bila povređena. Užasno je bolelo, ali sam se trudila da se ne trzam. Kada je završila primetila sam kako je najveća ogrebotina skoro nestala. Zavalila se i naslonila na debelo stablo.

"Sve ima svoju formu," počela je da govori, "ali pored spoljašnjeg oblika, postoji i unutrašnja svest koja gospodari stvarima. Nema svest je duh. To je sveobuhvatna sila koja se različito ispoljava od slučaja do slučaja. Ova energija komunicira sa nama."

Rekla mi je da se opustim i duboko udahnem jer će mi pokazati kako da uvežbavam unutrašnji sluh. "Jer unutrašnje uho je ono pomoću čega smo u stanju da razlučimo šta nam duh poručuje."

"Kada dišeš pusti da ti energija izlazi na uši." nastavila je .

"Kako se to radi?" upitala sam.

"Kada izdahneš, usredsredi pažnju na otvore svojih ušiju i upotrebi svoju nameru i koncentraciju da bi usmerila tok energije."

Nadzirala je moje pokušaje, i ispravljala me dok sam ih izvodila. "Izdahni kroz nos sa zatvorenim ustima i neka ti vrh jezika dodiruje nepce," govorila je. "Izdiši nečujno."

Posle nekoliko pokušaja, osećala sam kako mi se uši otpušuju i kako su mi sinusi čisti. Potom mi je objasnila kako da trljam dlanom o dlan dok ne postanu vreli i da ih stavim preko ušiju na potiljak a da mi se jagodice skoro dodiruju.

Radila sam šta mi je govorila. Rekla mi je da masiram uši koristeći nežne kružne pokrete; potom sa ušima još uvek pokrivenim rukama i sa kažiprstima prekrštenim preko srednjih prstiju, trebalo je da neprstano lupkam po delu iza ušiju puckajući kažiprstima u isto vreme. Dok sam pucketala prstima, začuh neki zvuk koji mi je poput prigušenog zvona odzvanjao u glavi. Ponovila sam lupkanje osamnaest puta kako mi je rekla. Kada sam sklonila ruke primetila sam da jasno mogu da čujem i najslabije zvuke u zelenilu oko nas dok je ranije sve bilo neodređeno i prigušeno.

"Sad kad su ti uši pročišćene, možda ćeš biti u stanju da čuješ glas duha," reče Klara." Ali nemoj da očekuješ da ćeš čuti urlik iz krošnji drveća. To što nazivamo glasom duha je više neki osećaj. To može da bude i neka ideja koja ti iznenada sine. Ponekad je to neka vrsta čežnje da se ode na neko skoro nepoznato mesto ili da se radi nešto što nam je takođe jedva poznato."

Možda sam zbog snage njene sugestije čula tihi šum oko sebe. Kako sam pomnije obratila pažnju, šum se pretvorio u ljudske glasove koji govore u daljini. Razlikovala sam ženski zvonki smeh od dubokog muškog baritona koji peva. Čula sam glasove kao da ih vetar donosi u naletima. Napregnula sam se da razaberem šta glasovi govore i što sam više osluškivala vetar to sam bila sve ushićenija. Neka uzavrela energija u meni naterala me je da skočim na noge. Osećala sam se tako veselo da sam želela da se igram, da plešem, da jurcam naokolo kao dete. I neshvativši šta činim, počela sam da pevam i skakućem i da se vrtim po dvorištu kao balerina, sve dok se nisam potpuno iznurila.

Kada sam konačno došla da sednem pored Klare, znojila sam se ali to nije bio onaj zdravi fizički znoj. Više je ličio na hladni znoj zbog premora. Klara je takođe bila bez daha jer se smejala mojoj predstavi. Uspela sam da od sebe napravim potpunu budalu tako što sam skakala i đipala po dvorištu.

"Ne znam šta me je spopalo," rekla sam u nedostatku objašnjenja.

"Opiši mi šta se dogodilo," reče Klara ozbiljnim glasom. Kada sam to odbila jer mi je bilo neprijatno, ona dodade, "U suprotnom, neću imati drugog izbora nego da mislim da si malo... znaš već, ćaknuta, ako razumeš šta hoću da kažem."

Ispričala sam joj kako sam čula najzamamniji smeh i pesmu i da me je to u stvari nateralo da igram.

"Da li misliš da počinjem da ludim?" upitala sam je zabrinuto.

"Da sam na tvom mestu, uopšte se ne bih brinula," reče. "Tvoje skakanje je bila prirodna reakcija na to što si čula glas duha."

"To nije bio jedan glas; to je bilo mnoštvo glasova, " ispravila sam je.

"Opet počinješ, ti bukvalna gđice Savršena," rugala mi se.

Objasnila mi je da je razmišljanje na bukvalan način glavni predmet našeg inventara, i da moramo da ga budemo svesni i da ga izbegavamo. Glas duha je nešto apstraktno što nema nikakve veze sa glasovima a ipak je moguće da povremeno čujemo glasove. Rekla je da je u mom slučaju, pošto sam vaspitavana kao smerna katolkinja, jedini način da prilagodim svoj inventar bi bio da duh doživljavam kao neku vrstu anđela čuvara, neku vrstu zaštitničkog muškarca koji motri na mene.

"Ali duh nije ničiji čuvar," nastavila je. "On je apstraktna sila koju mi uopšte ne zanimamo, ali koja ipak reaguje na našu moć, ali ne na naše molitve, već na našu moć. Upamti to kada skdeći put budeš imala potrebu da se moliš za oproštaj!"

"Ali zar duh nije dobar i milostiv?" upitala sam, uznemirivši se.

Klara reče da ću pre ili kasnije odbaciti svoje prethodne koncepcije dobrog i lošeg, boga i vere, i misliti samo u smislu novog inventara.

"Da li hoćeš da kažeš da dobro i zlo ne postoje?" upitah, naoružana spremnom paljbom logičnih argumenata o slobodnoj volji i postojanju zla o kome sam učila tokom godina svog katoličkog školovanja.

Pre nego što sam uopšte počela da predstavljam svoj slučaj, Klara reče, "Tu se moji prijatelji i ja razlikujemo od ustanovljenog reda. Rekla sam ti da za nas biti slobodan znači biti oslobođen onog ljudskog. A to podrazumeva i boga, dobro i zlo, svece, Devu Mariju, Svetog Duha. Mi verujemo da je ne-ljudski inventar jedina moguća sloboda za ljudska bića. Ako naša skladišta ostanu krcata željama, osećanjima, idejama i predmetima našeg ljudskog inventara, gde se nalazi naša sloboda u tom slučaju? Shvataš li šta hoću da kažem?"

Shvatala sam je, ali ne tako jasno kako što sam želela, delimično iz razloga što sam se još uvek opirala ideji da se odreknem onog ljudskog u sebi a takođe i zbog toga što još nisam rekapitulirala sve verske prethodne koncepcije koje mi je preneo katolički školski sistem. Takođe sam bila navikla da ne razmišljam ni o čemu što se neposredno ne tiče mene.

Dok sam pokušavala da pronađem greške u njenom mišljenju, Klara me je probudila iz mentalne spekulacije lupkanjem po rebrima. Rekla je da će mi pokazati još jednu vežbu kojom se prekidaju misli i kojom se pospešuje osećanje energetskih vlakana. U suprotnom, radiću ono što sam oduvek radila: ushićivala se idejom o samoj sebi.

Klara mi je rekla da sednem u turski sed i da se, dok izdišem, nagnem u stranu, prvo desnu a potom i levu i da osetim kako me vuče horizontalna linija koja mi se pruža iz ušnih otvora. Rekla je kako se linija, što je iznenađujuće, ne njiše u skladu sa pokretom tela već ostaje u savršenoj horizontali i da je to jedna od tajni koju ona i njeni istomišljenici nisu osvetlili.

"Kada se čovek naginje na ovaj način," objašnjavala je, "njegova svest - koja je normalno uvek usmerena unapred - sada se pomera ustranu."

Rekla mi je da opustim mišiće vilice tako što ću žvakati i progutati pljuvačku tri puta. . "Čemu ovo služi?" upitala sam glasno progutavši pljuvačku.

"Žvakanje i gutanje dovodi izvesnu energiju koja se nalazi u glavi do stomaka i time smanjuje opterećenje u mozgu," reče uz prigušeni smeh. "U tvom slučaju, biće neophodno da izvodiš često ovu vežbu."

Htela sam da ustanem i malo prošetam pošto su mi noge trnule. Ali Klara je zahtevala da ostanem u sedećem položaju još malo i da još radim ovu vežbu.

Nagnula sam se na obe strane, dajući sve od sebe da osetim tu nedokučivu horizontalnu liniju, ali nije mi to polazilo za rukom. Ipak sam uspela da prekinem uobičajenu lavinu svojih misli. Možda je prošao jedan sat kako sam sedela u potpunoj tišini bez ikakvih misli u glavi. Oko nas se čulo kako zrikavci zriču i šušti lišće ali vetar više nije donosio glasove. Za trenutak sam slušala Manfredovo lajanje koje je dopiralo iz njegove sobe sa bočne strane kuće. A tada, kao po nekoj nemoj komandi, misli su mi pohrlile ponovo u glavu. Postala sam svesna njihovog totalnog odsustva i kako je ta potpuna tišina bila umirujuća.

Nemirni pokreti mog tela su verovatno dali mig Klari, jer je ponovo progovorila. "Glas duha dolazi ni iz čega," nastavila je da govori. "Dolazi iz dubina tišine, iz carstva ne-bića. Možemo da čujemo taj glas samo kad smo potpuno mirni i uravnoteženi."

Objasnila je da dve suprotne sile koje nas pokreću, ženska i muška, pozitivna i negativna, svetlost i tama, moraju da se drže u stanju ravnoteže tako da se u energiji koja nas okružuje stvara jedan otvor: otvor kroz koji naša svest može da isklizne. Baš putem ovog otvora u energiji koja nas okružuje, ispoljava se duh.

"Ravnoteža je ono što želimo da postignemo," govorila je. "Ali ravnoteža ne znači samo jednake delove obe sile. To takođe znači da kad se delovi ujednače, nova uravnotežena kombinacija uzima maha i počinje da se sama kreće."

Osetila sam kako Klara traži moje lice u mraku, da bi videla znake razumevanja. Pošto ih nije našla, reče gotovo odsečno. "Nismo baš toliko inteligentni, zar ne?"

Osetila sam kako mi se celo telo zgrčilo na ovu opasku. Rekla sam joj da me niko u životu nikada nije rekao da nisam inteligentna. Moji roditelji, učitelji, svi su me oni uvek hvalili kao jednog od najpametnijih učenika u odeljenju. Kada su bile u pitanju đачke knjižice, skoro da sam se razbolela da bih osigurala bolje ocene od svoje braće.

Klara je uzdahnula i strpljivo saslušala moje poduže potvrđivanje sopstvene inteligencije. Pre nego što sam iscrpla sve argumente kojima bih je uverila da nije u pravu, napravila je ustupak, "Da, inteligentna si, ali sve što si spomenula odnosi se na svakodnevni život. Pre bih rekla da si vredna, marljiva i lukava nego inteligentna. Zar se ne slažeš sa mnom?"

Morala sam da se složim uprkos svoje volje, zato što mi je razum govorio da sam zaista bila toliko inteligentna kao što sam tvrdila, ne bih morala da se satirem od učenja.

"Da bi bila inteligentna u mom svetu," objašnjavala je Klara, "moraš da budeš u stanju da se usredsređuješ, da fiksiraš svoju pažnju na konkretne stvari kao i na apstraktne pojave."

"O kakvim apstraktnim pojavama govoriš?" upitala sam je.

"Otvor u energetskom polju oko nas je apstraktna pojava," rekla je. "Ali nemoj da očekuješ da ćeš osećati ili videti na isti način koji osećaš i opažaš konkretni svet. Tu se odigrava nešto drugo."

Klara je naglasila da bismo mogli da usredsredimo pažnju na bilo koju apstraktnu pojavu, moramo da pomešamo poznato sa nepoznatim na način spontanog amalgama. Ovako, razum može da bude aktivan a da ipak istovremeno imamo ravnodušan stav prema njemu.

Klara mi je rekla da ustanem i da se malo prošetam. "Pošto je mrak, pokušaj da hodaš bez gledanja u zemlju," reče. "Uradi to ne kao svesnu vežbu već kao magijsko ne-delanje ."

Htela sam da je zamolim da mi objasni šta podrazumeva pod magijskim ne-delanjem, ali sam znala da bih, ako mi objasni, svesno mislila o njenom objašnjenju odmeravajući svoju aktivnost prema ovom novom pojmu, mada nisam tačno znala šta on znači.

Ipak sam se setila da je ona ranije upotrebljavala termin "ne-delanje" i uprkos odsutnosti želje da postavljam pitanja, ipak sam pokušala da se setim šta mi je rekla o njemu. Meni je znanje, ma kako malo i manjkavo bilo, bilo bolje nego nikakvo, jer mi je davalo osećaj kontrole, dok sam se bez znanja osećala potpuno ranjivom.

"Ne-delanje je termin koji na dolazi iz tradicije čarobnjaštva," objašnjavala je Klara, očigledno svesna moje potrebe za objašnjenjima. "Odnosi se na sve što nije uključeno u inventar koji nam je nametnut. Kada upotrebljavamo bilo koji deo našeg prinudnog in-ventara, mi *delamo*; sve što nije deo tog inventara je *ne-delanje*."

Bilo koji stepen opuštenosti koji sam ranije postigla bio je naglo narušen izjavom koju sam upravo čula.

"Šta si htela da kažeš kada si svoju tradiciju nazvala čarobnjaštvom?" upitala sam je.

"Ne promiče ti ni najmanji detalj kada to hoćeš, Taiša. Nije čudo što su ti uši tako velike," rekla je smejući se, ali mi nije odmah odgovorila.

Piljila sam u nju, čekajući odgovor. Konačno reče," Nisam imala nameru da ti već sada pričam o ovome, ali poštoje omaškom nekako spomenuto, dopusti mi da kažem samo to da je umeće slobode proizvod magijske namere."

"O kakvim čarobnjacima govoriš?"

"Postojali su ovde u Meksiku ljudi, a još uvek postoje, koji se bave konačnim pitanjima. Moja magijska porodica i ja ih nazivamo čarobnjacima. Od njih smo nasledili sve ideje sa kojima te upoznajem. Već poznaješ rekapitulaciju. Ne-delanje je druga iz ove grupe ideja."

"Aii ko su ti ljudi, Klara?"

"Uskoro ćeš znati sve o njima što može da se sazna," uveravala me je. "Za sada, hajde da vežbamo jedno od njihovih ne-delanja."

Rekla je da bi ne-delanje u ovom određenom trenutku moglo biti, na primer, to da primoram sebe da implicitno verujem duhu tako što bih se oslobodila svoje proračunate svesti. "Nemoj samo da se pretvaraš da veruješ, a u stvari tajno taložiš sumnje," upozorila me je Klara. "Samo u slučaju kad su tvoja pozitivna i negativna sila u savršenom skladu, bićeš u stanju da osećaš i opažaš energetski otvor oko sebe ili da hodaš zatvorenih očiju i budeš sigurna u uspeh."

Nekoliko puta sam duboko udahнула i počela da hodam, negledajući u zemlju ali ruku ispruženih ispred sebe u slučaju da naletim na nešto. Jedno vreme sam se stalno saplitala i u jednom trenutku sam se saplela preko neke saksije i pala bih da me Klara nije zgrabila za ruku. Postepeno sam se sve manje i manje saplitala, sve dok mi ravnomerno hodanje više nije bilo problem. Izgledalo je kao da mi stopala jasno vide sve što se nalazi u dvorištu i tačno znaju gde treba a gde ne treba da kroče.

IX

Jednog poslepodneva sam zaspala za vreme rekapitulacije u pećini. Kada sam se probudila pronašla sam dva divno izglačana kristala kako počivaju na zemlji pored mene. Za trenutak sam se dvoumila da li da ih dodirnem, pošto su izgledali poprilično zlokobno. Bili su oko pet centimetara dugački i savršeno prozirni. Vrhovi su im bili izbrušeni u oštre vrhove, i kao da su sijali svojom sopstvenom svetlošću. Kada sam spazila Klaru kako hoda u pravcu pećine, pažljivo sam smestila kristale na dlan i ispuzala iz pećine da ih joj pokažem.

"Da, izvanredni su," klimnula je glavom kao da ih je prepoznala.

"Odakle oni ovde?" upitah je.

"Neko ko te pomno posmatra ostavio ih ti je tu," reče, spuštajući zavežljaj koji je nosila.

"Nisam videla nikoga."

"Ta osoba je došla dok si ti dremala. Opomenula sam te da ne spavaš dok rekapituliraš."

"Ko je dolazio dok sam ja dremala? Neko od tvojih rođaka?" pitala sam je uzbuđeno. Položila sam lomljive kristale na gomilu lišća i obula cipele. Klara me je posavetovala da nikada ne nosim cipele za vreme rekapitulacije, jer one, budući da stežu stopala, ometaju cirkulaciju energije."

"Kada bih ti rekla ko je ostavio kristale, za tebe to ne bi imalo nikavog smisla a možda bi te čak i uplašilo," rekla je.

"Iskušaj me. Posle onoga kad sam videla tvoju senku kako se pomera, mislim da ništa ne može da me uplaši."

"Dobro, ako insistiraš," reče odvezujući svoj zavežljaj. "Osoba koja te posmatra je veliki čarobnjak, koji na svetu ima vrlo malo sebi ravnih."

"Misliš, pravi čarobnjak? Onaj koji čini zlodela?"

"Pravi jeste, ali ne i onaj koji čini zlodela. On je biće koje formira i oblikuje opažanje na način koji bi ti mogla da naslikaš svojom četkom. Ali to ne znači da je on samovoljan. Kada manipuliše percepcijom svojom namerom, njegovo ponašanje je besprekorno."

Klara ga je uporedila sa kineskim majstorima slikanja za koje se smatralo da su naslikali zmajevе tako verno da kada su im darovali zenice oka kao završni potez, zmajevi su odleteli sa zida ili paravana na kojem su bili naslikani. Tihim glasom nekoga ko odaje tajnu, Klara mi je rekla da kada je veliki čarobnjak spreman da napusti ovaj svet, a sve što treba da učini je to da manipuliše percepcijom, namerom stvori vrata, kroči u njih i nestane.

Zbog velike strasti koja se odražavala u njenom glasu osetih se nelagodno. Sela sam na veliki ravni kamen i držeći kristale, pokušavala da dokučim ko bi mogao da bude taj veliki čarobnjak. Od dana kada sam stigla, nisam ni sa kim razgovarala osim sa Klarom i Manfredom, iz prostog razloga što nikoga drugog nije ni bilo. Od pazikuće a o kome je Klara govorila, takođe nije bilo ni traga ni glasa. Baš sam htela da je podsetim kako su ona i Manfred jedina bića koje sam videla od kako sam stigla, kada sam se setila da postoji još jedna osoba koju sam videla: jedan čovek koji kao da je pao sa neba, jednog jutra dok sam crtala neko drveće u blizini pećine. Čučao je na proplanku udaljenom od mene oko tri stotine metara. Drhtala sam od hladnoće zbog koje sam svoju pažnju fokusirala na njegovu vindjaknu. Nosio je bež pantalone i slamnati šešir širog oboda koji se nosi u severnom Meksiku. Nisam mogla da mu vidim crte lica pošto mu je šešir bio nakrivljen preko lica, ali mi se učinilo da ima mišićavo i gipko telo.

Gledao je u stranu. Videla sam kako je savio ruke preko grudi. Potom mi je okrenuo leđa, i namoje potpuno zaprepašćenje, ruke su mu dospele čak iza leđa gde su mu se jagodice dotakle. Potom je ustao i otišao, nestavši u žbunju.

Brzo sam skicirala njegov čučeci položaj, a onda odložila blok za crtanje i pokušala da uradim isto što i on: ali bez obzira koliko sam istezala ruke i izvrtala ramenima, nisam mogla da dodirnem prste sa rukama iza leđa. Nastavila sam da čučim sa rukama obavijenim oko tela. Najednom sam osetila kako više ne drhtim i bilo mi je toplo i udobno uprkos hladnoći.

"Pa, znači da si ga već videla. "Klara je rekla kad sam joj ispričala o tom čoveku.

"Je li to taj veliki čarobnjak?"

Klara je klimnula glavom i stavila ruku u zavežljaj odakle je izvadila *tamale* koji mi je donela za ručak. "Ima veoma gipko telo," reče. "Nije mu ni najmanje teško da izglavi ramene zglobove a da ih potom ponovo uglavi na mesto. Ako nastaviš sa svojom rekapitulacijom i budeš sačuvala dovoljno energije, možda će te naučiti ovoj veštini. Kad si ga tom prilikom videla, samo ti je pokazao kako da se boriš protiv hladnoće putem jednog specifičnog položaja; čučanjem sa rukama obavijenim oko grudi."

"Da li je to neka vrsta joge?"

Klara slegnu ramenima." Možda će se vaše staze ponovo ukrstiti pa će ti on sam odgovoriti na to pitanje. U međuvremenu, sigurna sam da će ti kristali pomoći da iskristališeš neke stvari u sebi."

"Šta zapravo želiš time da kažeš, Klara?"

"Koji vid svog života si rekapitulirala pre nego što si zaspala?" upita me ignorišući moje pitanje.

Rekla sam Klari da sam se sećala toga kako sam mrzela obaveze kod kuće. Činilo mi se da mi je potrebna čitava večnost da operem sudove. Ono što je još pogoršavalo celu stvar bilo je to što su mi sve vreme pred očima bila braća koja su se napolju igrala lopte. Zavidela sam im što ne moraju da rade kućne poslove i gnušala sam se majke što me je terala da ih radim. Došlo mi je da porazbijam sve njene dragocene tanjire, što naravno nisam mogla da učinim.

"Kako se sada osećaš, rekapitulirajući sve te uspomene?"

"Imam potrebu da ih sve izudaram, uključujući i majku. Nikako ne mogu da joj oprostim."

"Možda će ti kristali pomoći da ponovo kanališeš svoju nameru i uhvaćenu energiju," reče Klara nežno.

Vođena nekom neobičnom potrebom, smestila sam kristale između kažipsta i srednjeg prsta. Kristali su mi se tu udubno smestili,

"Vidim da već znaš kako da ih držiš," primetila je. "Veliki čarobnjak mi je dao uputstvo da ako primetim da možeš sama da ih držiš ispravno, treba da ti pokažem jedan nezamenljivi pokret koji možeš da izvedeš sa ovim kristalima."

"Kakva je to vrsta pokreta, Klara?"

"Pokret sile," reče. "Kasnije ću ti detaljnije objasniti njegovo poreklo i svrhu. Za sada, dopusti mi da ti pokažem kako se izvodi."

Rekla mi je da čvrsto stegnem kristale između kažiprsta i srednjeg prsta. Pomažući mi od pozadi, nežno me je navela da ispružim ruke ispred sebe u visini ramena i okretala ih je u pravcu kazaljke na satu. U početku sam pravila velike krugove koji su se postepeno smanjivali dok se pokret nije zaustavio a kristali postali dve tačke usmerene u daljinu; njihove zamišljene ispružene linije su se našle u jednoj tački na horizontu.

"Kada praviš ove krugove, budi sigurna da su ti dlanovi okrenuti jedan prema drugom. I uvek počni tako što ćeš praviti velike ravnomerne krugove. Na ovaj način sakupljaš energiju koju potom možeš da fokusiraš na ono na šta bi želela da deluješ, bez obzira na to da li je to predmet, misao ili osećanje."

"Kako će usmeravanje kristala uticati na njih?" upitah.

"Kada pomeriš kristale i usmeriš ih na način koji sam ti pokazala, ti oduzimaš energiju od stvari," objašnjavala je. "Efekat je isti kao kad demontiraš bombu. To je ono što ti je potrebno da znaš na ovom stupnju obuke. Stoga, nikada i ni pod kojim uslovima nemoj da vrtiš ruke u pravcu kazaljke na satu dok su ti kristali u rukama."

"Šta će se desiti ako ih okrenem u tom pravcu?"

"Ne samo da bi napravila bombu, već bi zapalila fitilj i prouzrokovala ogromnu eksploziju. Pokret u pravcu kazaljke na satu služi da se stvari pune, da skupljaju

energiju za bilo kakav poduhvat. Taj pokret ćemo sačuvati za kasnije kada budeš snažnija."

"A zar nije to ono što mi je sada potrebno, Klara? Da skupljam energiju? Osećam se tako ispražnjeno."

"Naravno da ti je potrebno da sakupljaš energiju," složila se sa mnom, "ali sada još moraš da rušiš svoje povlađivanje besmislicama. Postoji dosta energije koju možeš da ukrotiš tako što jednostavno nećeš raditi stvari koje si navikla da radiš, kao što je da se žališ zbog nečega ili da osećaš samosažaljenje ili da se brineš zbog stvari koje ne možeš da promeniš. Demontiranjem tih briga, dobićeš pozitivnu energiju koja hrani i koja će ti pomoći da postigneš ravnotežu i koja ima isceliteljske moći." "S druge strane, energija koju bi prikupila tako što bi pokretala kristale u pravcu kazaljke na satu je opaka energija, razorna eksplozija koju sada još nećeš moći da izdržiš. Zbog toga mi obećaj da ni pod kojim okolnostima nećeš pokušati to da uradiš."

"Obećavam. Ali Klara, to zvuči kao izazov."

"Vrhunski čarobnjak koji ti je dao ove kristale posmatra tvoj napredak," upozorila me je. "Zato ne smeš da ih upotrebiš na pogrešan način."

"Zašto se ovaj veliki čarobnjak zanima za mene?" U mom pitanju nazirala se nijansa morbidne radoznalosti. Bilo mi je nelagodno, a ipak mi je laskalo što neki čovek želi da me posmatra, pa čak i iz daljine.

"Ima neke planove s tobom," odgovori Klara nonšalantno.

Istog trenutka me obuze uznemirenost. Stisla sam pesnicu i ozlojedeno skočila na noge.

"Nemoj da si toliko glupa pa da donosiš pogrešne zaključke," reče Klara uzrujano. "Uveravam te da niko nema nameru da te svuče. Zaista moraš da rekapituliraš svoja seksualna iskustva do tančina, Taiša, da bi se oslobodila tih besmiljenih sumnji."

Njen glas, bez ikakvih osećanja i njen vulgarni izbor reči su me donekle otreznili. Ponovo sam sela i promrmljala reči izvinjenja.

Stavila je prst na usne. "Mi ne tragamo za običnim stvarima," uveravala me je. "Što pre to shvatiš to bolje. Kada govorim o namerama i planovima, mislim na uzvišene planove; na vežbe odvažnog duha. Bez obzira šta ti misliš o sebi, vrlo si odvažna. Pogledaj gde se sada nalaziš. Svakodnevno štediš sama u pećini i rekapituliraš svoj život. Za to je potrebna hrabrost."

Prizriala sam joj da kad god pomislim na to kako sam pošla sa njom i kako sada živim u njenoj kući kao da je to najnormalnija stvar na svetu, potpuno me obuzme zebnja.

"To me uvek zbunjuje," rekla je, "ipak te nikad nisam otvoreno pitala kako si tako lako krenula sa mnom? Ja ne bih nikada tako nešto učinila"

"Roditelji i braća su uvek govorili da sam luda," priznala sam. "Pretpostavljam da to mora da je razlog. Neko čudno osećanje je zatočeno u meni i zbog toga sam uvek radila čudne stvari."

"Šta na primer?" Njene svetlucave oči su me naterale da joj se poverim.

Kolebala sam se. Postojale su na desetine stvari koje su mi padale na pamet, a svaki od njih je bio neko traumatični događaj koji je označavao neku prekretnicu u mom životu, neku promenu - uvek nagore. Nikada nisam govorila o ovim katastrofama, iako sam ih bila svesna što mi je nanosilo bol i tokom ovih prošlih meseci intenzivne rekapitulacije, mnogi od njih su postali čak još gorči i jasniji u mom pamćenju.

"Ponekad radim gluposti." rekooh, ne želeći da ulazim u detalje.

"Šta podrazumevaš pod glupostima?" ispitivala me je Klara.

Pošto me je Klara još izvesno vreme zapitkivala, dala sam joj primer tako što sam joj ispričala o svom ne tako davnašnjem iskustvu u Japanu, gde sam učestvovala u međunarodnom karate turniru. Tamo, u tokijskom Budokanu, osramotila sam se pred desetinama hiljada ljudi.

"Desetinama hiljada ljudi?" ponovila je moje reči. "Da ne preteruješ malo?"

"Ni najmanje!" rekooh. "Budokan je najveće gledalište u gradu i bio je dupke pun!" Prisećajući se događaja, osetila sam kako mi se šake grče a vrat koči. Nisam želela da nastavim da pričam o tome. "Zar nije bolje da ne kopamo po prošlosti?" upitah je. "Osim toga već sam rekapitulirala svoja iskustva u karateu."

"Važno je da pričaš o svom iskustvu," Klara je bila uporna. "Možda ga nisi dovoljno jasno vizualizirala ili dovoljno duboko udahнула. Čini se kao da taj događaj još drži kontrolu nad tobom. Pogledaj se samo, sva si se preznojila od nervoze."

Da bih je umirila, opisala sam kako se moj učitelj karatea jednom prilikom slučajno izlanuo kako smatra da su žene niža bića od pasa. Za njega ženama nije mesto u svetu karatea a posebno ne na turnirima. Tada u Budokanu, hteo je da samo njegovi učenici muškarci budu na sceni. Rekla sam mu da nisam došla čak u Japan da bih sedela sa strane i posmatrala kako se muški tim takmiči. Upozorio me je da bi trebalo da pokažem više poštovanja ali umesto toga ja sam se tako razbesnela da sam uradila nešto katastrofalno.

"Šta si zapravo uradila?" upitala je Klara.

Rekla sam joj kako sam bila tako razjarena da sam se popela na središnju pozornicu, zgrabila gong od ceremonijal majstora, udarila u njega i bukvalno najavila svoje ime i naziv karate aktivnosti koju ću demonstrirati.

"Da li si dobila gromoglasan aplauz?" upita me Klara cereći se.

"Uprskala sam stvar," rekoh takoreći u suzama. "U sred jednog dugačkog niza pokreta, u glavi mi je nastupila praznina. Zaboravila sam šta sledi. Sve što sam videla bilo je more lica koja pilje u mene negodujući. Nekako sam uspeła da izvedem preostale pokrete i u šoku sam napustila pozornicu."

"Bilo je dovoljno strašno to što sam na silu prekinula program na način koji sam učinila, ali to što sam zaboravila svoju figuru pred hiljadama ljudi, bila je krajnja uvreda za Karate federaciju. Osramotila sam sebe, svoje učitelje a pretpostavljam i ženski rod uopšte."

"Šta se posle desilo?" upita Klara, pokušavajući da priguši smeh.

"Izbačena sam iz škole, govorilo se o tome da mi oduzmu crni pojas i da više nikada ne upražnjavam karate."

Klara prasnu u smeh. Ja sam, za razliku od nje, bila toliko potrešena svojim sramnim iskustvom da sam počela da plačem. Povrh toga, osećala sam dvostruku nelagodnost jer sam ga obelodanila Klari.

Klara mi portrese ramena da bi me prodrimala. "Izvedi pročišćavajući dah. Sada udahni."

Pomerila sam glavu zdesna nalevo, udišući energiju koja je još beznadežno bila zarobljena u sali. Kada sam ponovo vratila glavu na desnu stranu, izdahnula sam svu neprijatnosti i samosažaljenje koje me je obavijalo. Pomerila sam glavu iznova i iznova, izvodeći jedan pročišćavajući dah za drugim sve dok se moja emotivna bura nije stišala. Potom sam pomerila glavu zdesna ulevo pa je ponovo vratila u početni položaj i to sve bez disanja i na taj način presekla sve veze sa tim konkretnim trenutkom u svojoj prošlosti. Kada sam završila, Klara je osmotrila moje telo i klimnula glavom.

"Ranjiva si do te mere zato što si sama sebi važna" rekla je i pružila mi izvezenu maramicu da obišem nos. "Sva ta sramota bila je prouzrokovana tvojim pogrešno vodenim osećanjem lične vrednosti. Potom si, time što si pogrešila u programu i što si bila spremna da to uradiš, nanela još veću uvredu svom povređenom ponosu."

Klara je za trenutak začutala, dajući mi vremena da se priberem. "Zašto si prestala da treniraš karate?" konačno me je upitala.

"Zato što sam se umorila od njega i od svog tog licemerja," odbreknula sam se.

Odmahnula je glavom. "To nije razlog. Napustila si ga zato što niko nije obraćao pažnju na tebe posle onog ispada i nisi dobijala priznanje koje si mislila da zasluđuješ."

Istini za volju, morala sam da priznam da je Klara u pravu. Verovala sam da zasluđujem priznanje. Svaki put kad bih počinila neku od svojih divljih, impulsivnih postupaka, to je bilo da bih sebi u svojim očima podigla cenu ili da bih se takmičila sa nekim i dokazala da sam bolja. Obuzelo me je neko osećanje tuge i potištenosti. Znala sam da uprkos svom ovom disanju i rekapitulaciji za mene nije bilo nade.

"Tvoj inventar se menja vrlo prirodnim i harmoničnim tokom," reče Klara, lagano me potapšavši po glavi. "Nemoj toliko da se sekiraš. Samo se usredsredi na rekapitulaciju i sve drugo će ići svojim tokom."

"Možda treba da posetim nekog psihoterapeuta," rekla sam. "Mada je i rekapitulacija neka vrsta psihoterapije?"

"Ni u kom slučaju," usprotivila se. "Ljudi koji su prvi smislili rekapitulaciju živeli su pre više stotina ako ne i hiljada godina. Stoga, nikako ne bi trebalo da shvataš ovaj drevni proces obnavljanja na način moderne psihoanalize."

"Zašto da ne?" upitala sam. "Moraš da priznaš da povratak u uspomene iz detinjstva i naglasak na seksualnom činu zvuči kao nešto što je predmet interesovanja psihoanalitičara posebno onih frejdovskog usmerenja."

Klara je bila neumoljiva. Naglasila je da je rekapitulacija magijski čin u kome namera i dah igraju nezamenljivu ulogu.

"Disanje skuplja energiju i pokreće je da kruži," objašnjavala je. "Potom je ranije ustanovljena namera rekapitulacije vodi da bi nas oslobodila bioloških i društvenih stega."

"Namera rekapitulacije je poklon koji su nam darovali oni drevni vidovnjaci koji su začeli ovaj metod i preneli ga na svoje potomke. Svaka osoba koja je izvodi mora da doda nešto od svoje namere, ali ta namera je samo želja ili potreba da se izvrši rekapitulacija. Namera krajnjeg rezultata, a to je potpuna sloboda, ustanovljena je od strane drevnih vidovnjaka. I baš zbog toga što je začeta nezavisno od nas, ona je dar od neprocenjive vrednosti."

Klara mi je objasnila da nam rekapitulacija otkriva ključni aspekt našeg bića: činjenica da smo u jednom trenutku, neposredno pre nego što uronimo u bilo koji postupak, u stanju da tačno procenimo njegov ishod, naše izgleda, motive i očekivanja.

To znanje nam se nikada ne dopada i ne odgovara, pa ga mi istog trenutka potiskujemo.

"Šta hoćeš time da kažeš, Klara?" "Hoću da kažem da si ti, na primer, u deliću sekunde znala da će biti kardinalna greška da skočiš na pozornicu

gledališta i prekineš program, ali si ti to u istom trenutku potisnula iz raznih razloga. Takođe si na trenutak znala, da si prekinula da treniraš karate zato što si bila uvređena što te nisu pohvalili i odali priznanje. Ali ti si istog momenta prikrila to znanje jednim drugim objašnjenjem u kojem si ti imala veću važnost, a to je da ti je dojadilo licemerje drugih."

Klara je rekla da su ovaj trenutak neposrednog znanja nazvali "vidovnjak" oni ljudi koji su prvi formulisali rekapitulaciju, zato što nam dopušta da neposredno sagledavamo stvari bez mrena na očima. Ipak, uprkos jasnoći i tačnosti procene vidovnjaka, nikada ne obraćamo pažnju na njega niti mu pružamo priliku da ga čujemo. Neprestanim potiskivanjem, gušimo njegov rast i sprečavamo da se razvije do optimalnih mogućnosti.

"Konačno, vidovnjak u nama postaje pun gorčine i mržnje. Drevni mudraci koji su izmislili rekapitulaciju verovali su da - pošto nikada ne prestajemo da potčinjujemo vidovnjaka - on nas konačno uništava. Ali, oni nas takođe uveravaju da pomoću rekapitulacije možemo da dopustimo vidovnjaku da se razvija i raste do predviđenih razmera."

"Nikada nisam shvatala o čemu se kod rekapitulacije u stvari radi," rekla sam.

"Svrha rekapitulacije je da se vidovnjaku obezbedi sloboda da vidi," podsetila me je Klara. "Dajući mu prostor, mi svesno preobraćamo vidovnjaka u silu koja je i tajnovita i delotvorna, silu koja će nas konačno odvesti do slobode umesto što će nas ubiti.

Iz tog razloga ja stalno insistiram da mi kažeš šta si putem rekapitulacije saznala. Moraš da dovedeš vidovnjaka do površine i pružiš mu priliku da govori i priča o onome što vidi."

Nije mi predstavljao problem da je razumem i da se složim sa njom. Savršeno sam dobro znala da u meni postoji nešto što uvek zna šta je šta. Takođe sam znala da potiskujem njegovu sposobnost da savetuje, pošto je to što mi govori uvek u suprotnosti sa onim što očekujem ili želim da čujem.

U trenutku sam se setila nečega što sam morala da podelim sa Klarom, setila sam se trenutka kada sam jedini put prizvala vidovnjakovu pomoć a to je bilo kada sam gledala u južni horizont i nesvesno tražila pomoć od njega, mada nikad nisam bila u stanju da objasnim zašto sam to uradila.

"Jednog dana će ti to biti razjašnjeno," obećala mi je. Ali sudeći prema načinu na koji se smejala, zaključila sam nije želela više ništa da kaže o tome.

Predložila mi je da se vratim u pećinu na još nekoliko sati a da se potom vratim u kuću i odremam pre večere. "Poslaću Manfreda po tebe," predložila je.

Odbila sam njen predlog. Nije bilo moguće da se tog dana opet vratim u pećinu. Bila sam previše iscrpljena. To što sam Klari otkrila svoje sramne trenutke i to što sam morala da se branim od njenih ličnih napada, emotivno me

je ispraznilo. Na trenutak, moju pažnju je privukla svetlost koja se odbila na jednom od kristala. Smirilo me je to što sam usmerila pažnju na kristale. Pitala sam Klaru da li zna zašto mi je veliki čarobnjak dao ove kristale. Odgovorila je da ih on u stvari nije dao meni, već da ih je, pre bi se reklo, vratio u život u moju čast.

"Pronašao ih je u jednoj pećini u planinama. Mora da ih je neko tu ostavio veoma davno," reče grubim tonom.

Zbog njenog nestrpljivog tona sam zaključila da ne želi ni da priča o čarobnjaku, pa sam je umesto toga upitala, "Šta još znaš o ovim kristalima?"

Podigla sam jedan naspram sunca da bih videla koliko je proziran.

"Upotreba kristala spada u domen čarobnjaka drevnog Meksika," reče. "Oni su bili oružje koje se koristilo da bi se uništio neprijatelj."

To što sam čula toliko me je štrecnulo da sam umalo, ispustila jedan od kristala. Pokušala sam da ih dam Klari u ruke, ne želeći da imam više bilo šta sa njima, ali je Klara odbila da ih uzme.

"Kada ih jednom držiš na taj način u rukama, ne možeš nikom više da ih daš," ukorila me je. "To nije u redu, u stvari opasno je. Prema tim kristalima se moraš odnositi sa beskrajnom pažnjom. Oni su darovi moći."

"Izvini", rekoh. "Nisam htela da ih omalovažim. Samo sam se uplašila kada si rekla da se koriste kao oružje."

"Nekada da, ali ne i danas," razjasnila je stvar. "Izgubili smo znanje o tome kako se preobraćaju u oružje."

"Da li je takvo znanje postojalo u drevnom Meksiku?"

"Svakako! Ono je deo naše tradicije," izjavila je. "Kao i u Kini, gde su postojala drevna verovanja koja su bila tako teško razumljiva da su se pretvorila u legende, i kod nas u Meksiku takođe postoje verovanja i legende."

"Ali kako to da niko ne zna mnogo o tome šta se događalo u drevnom Meksiku dok su skoro svi poznati sa verovanjima i praksom drevne Kine?"

"Ovde u Meksiku, postojale su dve kulture koje su se sučeljavale: španska i indijanska," objasnila je Klara. "Mi znamo sve o drevnoj Španiji ali ne i o drevnom Meksiku iz prostog razloga što su Španci bili pobednici koji su pokušali da izbrišu indijansku tradiciju. Ali uprkos njihovim sistematskim i neumoljivim nastojanjima, nisu u potpunosti uspjeli."

"Kakvi su se postupci vezivali za kristale?" upitala sam.

"Veruje se da su drevni čarobnjaci nekada držali mentalne slike svojih neprijatelja dok su bili u stanju intenzivne i usmerene koncentracije, jednog jedinstvenog stanja koje je gotovo nemoguće postići a sigurno nemoguće

objasniti. U takvom stanju mentalne i fizičke svesti, manipulirali bi slikom sve dok ne bi pronašli njen centar energije."

"Šta su ti čarobnjaci radili sa slikom neprijatelja?" upitala sam, gonjena nekom pesimističkom radoznalošću.

"Obično bi tražili otvor, lokalizovali ga obično u predelu srca, u vidu malog vrtloga oko koga cirkuliše energija. Čim bi ga pronašli, uperili bi svoje šiljaste kristale u njega."

Na sam pomen upiranja kristala u sliku neprijatelja počela sam da drhtim. Uprkos nelagodnosti, osetila sam se prinuđenom da pitam Klaru šta se bi se desilo sa osobom čijom su slikom čarobnjaci manipulirali.

"Možda joj se telo sasušilo. Ili je ta osoba možda doživela neku nesreću. Veruje se da ni ovi čarobnjaci nisu tačno znali šta će se dogoditi, mada ako je njihova namera i moć bila dovoljno snažna, mogli su da osiguraju uspeh u uništavanju svojih neprijatelja."

Više nego ikada u životu sam želela da spustim kristale, ali u skladu sa onim što je Klara rekla, nisam se usuđivala da ih na taj način obezvređim. Pitala sam se što bi iko želeo da ih da meni.

"Magijsko oružje je nekada bilo od ogromne važnosti." nastavila je Klara sa svojom pričom. "Oružje kao što su kristali postali su produženje tela samog čarobnjaka. Bili su napunjeni energijom koja se mogla kanalisati i projektovati kroz vreme i prostor."

Klara je rekla da vrhunsko oružje ipak nije kristalna strelica, ni mač niti čak puška, već ljudsko telo koje ima sposobnost da skuplja, čuva i usmerava energiju.

"Na telo možemo da gledamo kao na biološki organizam kao i na izvor moći. Sve zavisi od stanja inventara u našem skladištu; telo može da bude tvrdo i kruto, ili mekano i gipko. Ako je naše skladište prazno, i samo telo je prazno pa energija iz beskonačnosti može da teče kroz njega."

Klara je opet ponovila kako da bismo se ispraznili, moramo da potonemo u stanje duboke rekapitulacije i da dopustimo energiji da teče kroz nas bez ikakve prepreke. Samo u stanju mirovanja, naglasila je, možemo da dopustimo da vidovnjak u nama potpuno vlada i da se bezlična energija svemira preinači u veoma ličnu silu namere.

"Kada se u dovoljnoj meri oslobodimo svog zastarelog i opterećujućeg inventara, energija nam prirodno dolazi i skuplja se. Kada se dovoljno energije objedini, ona postaje sila. Bilo šta može da objavi njeno prisustvo: velika buka, nežan glas, misao koja nije tvoja, neočekivani talas snage ili blaženstva."

Klara je istakla da u konačnoj analizi nema nikave razlike da li se sila spustila na nas u stanju budnosti ili sna; ima potpuno istu vrednost u oba slučaja, ali ipak u ovom drugom slučaju nedosežniji i moćniji.

"Ono što doživljavamo na javi, u smislu sile, bi trebalo da se ostvari u snovima i ma koju silu doživimo u snovima trebalo bi je upotrebiti na javi. Ono što je zaista važno je biti svestan, bez obzira na to da li si budan ili spavaš." Ponovila je, gledajući u mene, "Važno je biti svestan."

Klara je ćutala izvesno vreme a onda mi je rekla nešto što sam smatrala potpuno iracionalnim. Rekla je: "Kada je čovek svestan vremena, na primer, može da živi i nekoliko stotina godina."

"To je besmisleno," rekla sam. "Kako čovek može da živi tako dugo?"

"Biti svestan vremena je posebno stanje svesti koje sprečava da brzo starimo i umremo za nekoliko decenija," objašnjavala je Klara. "Postoji jedno verovanje, koje su nam preneli drevni čarobnjaci, po kome kad bismo mogli da koristimo naša tela kao oružje - ili da se moderno izrazim, da ispraznimo svoja skladišta, mogli bismo da iskliznemo iz ovog sveta i da lutamo negde drugde."

"Kuda bismo otišli?" upitala sam.

Klara me je začuđeno pogledala, kao da bi trebalo da znam odgovor. "U carstvo ne-bića, u svet senki," odgovorila je.

"Veruje se da kada bi se naše skladište ispraznilo, postali bismo toliko laki da bismo mogli da lebdimo kroz prazan prostor i ništa ne bi sprečilo naš let. Posle toga bi mogli da se vratimo u ovaj svet mladi i regenerisani."

"U ovom trenutku, to je još uvek samo verovanje," potvrdila je. "Ali trenuci, kao i sve stvari su podložni promeni. Danas, više nego ikada, čovek mora da se obnavlja i doživljava prazninu i slobodu."

Na trenutak sam se pitala kako bi to bilo kad bih mogla da budem kao dim i da kao oblak plutam vazduhom i da ništa ne može da mi prepreči put. Potom sam se u mislima ponovo vratila na zemlju i osetila sam obavezu da kažem, "Nemoguće mi je da celu ovu priču o svesti o vremenu i prolaženju kroz svet senki, Klara, prihvatim ili shvatim. Ona nije deo moje tradicije, ili kako ti to kažeš, nije deo inventara mog skladišta."

"Ne, nije," Klara se složila sa mnom. "Ovo je magija!"

"Da li hoćeš da kažeš da magija još uvek postoji i da se i danas upražnjava?" upitala sam je.

Klara iznenada ustade i zgrabi svoj zavežljaj. "Nemoj više da me pitaš o tome," reče nabusito. "Kasnije ćeš saznati sve ono što želiš da saznaš, ali od nekoga koji je sposobniji od mene da objasni ove stvari."

Klara je sedela u fotelji od trske na kraju dvorišta i četkala svoju sjajnu crnu kosu. Potom ju je prstima nameštala sve dok svaka dlaka nije bila na svom mestu. Kada je završila sa sređivanjem, stavila je levi dlan na čelo i gladila ga kružnim pokretima. Onda je premestila ruku na teme a potom je spustila na potiljak, posle čega je u vazduhu trznula zglobovima i prstima. Ponovila je ovaj niz pokreta sa glađenjem i trzanjem nekoliko puta.

Fascinirali su me njeni pokreti. U njima nije bilo ničeg nemarnog ni nasumce urađenog. Izvodila ih je sa takvom intenzivnom koncentracijom, kao da radi nešto izuzetno važno.

"Šta to radiš?" upitala sam, prekinuvši tišinu. "Je li to neka vrsta masaže lica?"

Klara me je letimično pogledala dok sam sedela u fotelji nalik njenoj i oponašala njene pokrete. "Ovo kružno milovanje, sprečava stvaranje bora na čelu. Možda ti izgleda kao masaža lica, ali to zapravo nije to. To su magijski postupci, pokreti ruke koji su smišljeni da skupljaju energiju sa posebnim ciljem."

"Koji je taj poseban cilj" upitala sam, trzajući zglobovima kao što je ona radila.

"Cilj ovih magijskih postupaka je da se sačuva mladolikost putem sprečavanja nastanka bora. Taj cilj je ustanovljen ranije, i nismo ga ustanovile ni ti ni ja već sama moć."

Morala sam da priznam da šta god to bilo što je Klara radila svakako je imalo učinka. Imala je divnu kožu koja je isticala njene zelene oči i tamnu kosu. Uvek mi se činilo da je njen mladoliki izgled posledica njenih indijanskih gena. Nikada nisam sumnjala u to da ga ona svesno neguje posebnim postupcima.

"Kad god se energija sakupi, kao što je to u slučaju magijskih postupaka, mi to nazivamo moć. Zapamti ovo Taiša, moć je skupljanje energije, bilo same od sebe ili po nečijoj naredbi. Još ćeš dosta stvari čuti o moći, ne samo od mene već i od drugih. Treba da se vrate svakog časa."

Iako je Klara neprestano spominjala svoje rođake, ja sam već izgubila nadu da ću ih ikada sresti. Isto se odnosi i na pojam moći. Nikada nisam razumela šta podrazumevam pod tim pojmom.

"Sada ću ti pokazati neke magijske postupke koje ćeš od sada morati da izvodiš svakodnevno," reče.

Uzdahnula sam sa negodovanjem. Bilo je toliko stvari za koje mi je govorila da radim svakodnevno; vežbe disanja, rekapitulacija, vežbe kung-fua, duge šetnje. Kada bih poredala sve stvari koje mi je rekla da radim, ne bi bilo dovoljno sati u danu ni za polovinu.

"Za ime sveta, nemoj da me shvataš tako bukvalno," reče Klara, primetivši bolni izraz mog lica. "Trpam sve što mogu u taj tvoj sićušni mozak zato što želim da znaš sve te stvari. Znanje skuplja energiju, znači, znanje je moć. Da bi magija imala učinka, moramo da znamo šta radimo pre nego što namerimo rezultat - ne svrhu, već rezultat magijskog čina. Kada bi namerili svrhu naših magijski radnji, stovorili bismo magiju, a ni ti ni ja ne posedujemo toliko moći."

"Mislim da te baš ne razumem, Klara," rekla sam približivši stolicu njoj. "Zbog čega nemamo dovoljno moći?"

"Hoću da kažem da ni nas dve zajedno ne možemo da skupimo preovladujuću energiju koja bi stvorila novu svrhu. Ali individualno, svakako možemo da sakupimo dovoljno energije da bi namerili rezultat naših magijskih postupaka: nećemo imati bore. Toliko možemo da učinimo, pošto je njihova svrha - a to je da ostanemo mlade i mladolike - već ustanovljena."

"Da li je to isto što i rekapitulacija čiji su krajnji rezultat ranije namerili drevni čarobnjaci?" upitala sam je.

"Upravo tako. Namera magijskog čina je već ustanovljena. Sve što treba da učinimo je da njoj prikačimo našu svest."

Pomerila je svoju fotelju tako da su nam se kolena jedva doticala. Potom je snažno protrljala palčevima dlan suprotne ruke i potom ih stavila na hrbat nosa. Pomerila ih je prema spolja, laganim, ujednačenim potezima preko obrva prema slopoočnicama.

"Ovaj postupak će sprečiti duboke bore između obrva," objasnila mi je.

Pošto je brzo protrljala kažiprste jedan o drugi, kao da pokušava da zapali vatru pomoću dva štapića, stavila ih je vertikalno sa obe strane nosa i nekoliko puta ih nežno prevukla preko obraza.

"To će ti pročistiti sinuse," reče namerno stiskajući nosni prolaz. "Umesto da čačkaš nos, uradi ovaj pokret."

Nije mi se svidelo to što je spomenula moje čačkanje nosa, ali sam pokušala da izvedem taj pokret i zaista su mi se pročistili sinusi kao što je i rekla.

"Sledeći pokret se odnosi na to da se spreči da se obrazi omlitave," reče. Hitro je protrljala dlanom o dlan, pa ih je dugačkim, čvrstim potezima, povlačila uz obraze prema slepoočnicama. Ponovila je ovaj pokret šest do sedam puta, uvek koristeći lagane, ujednačene poteze nagore.

Primetila sam da joj je lice zajapureno, ali još nije prestajala. Stavila je unutrašnji rub šake, sa palcem savijenim preko dlana, iznad gornje usne i trljala napred-nazad snažnim pokretima nalik na testerisanje.

Objasnila mi je da kada se tačka u kojoj se spajaju nos i gornja usna odsečno protrlja, energija se pospešuje da teče u blagim, ujednačenim naletima. Ali

kada bi nam bili potrebni veći naleti energije, mogli bismo ih dobiti tako što bi uboli tačku u središtu gornjih desni, ispod gornje usne a ispod nosne pregrade.

"Ako ti se prispava u pećini za vreme rekapitulacije, protrljaj energično ovu tačku i privremeno ćeš te razbuditi," rekla je.

Protrljala sam gornju usnu i osetila kako mi se nos i uši pročišćuju. Takođe sam osetila lagani osećaj utrnulosti na gornjoj strani nepca. Osećala sam je nekoliko sekundi ali sam zbog toga izgubila dah. Ostao mi je utisak da je trebalo da otkrijem nešto što se nalazi pod nekim velom.

Potom je Klara pomerila svoje kažiprste ustranu prema bradi, ponovo koristeći brze pokrete gore-dole nalik na pokrete testere. Objasnila mi je da stimulisanje tačke ispod brade proizvodi smirenu izoštrenost duha. Još je rekla da bi takođe mogla da aktivira ovu tačku tako što bi se sedeći na podu naslonila bradom na neki nizak sto. Poslušavši njen savet, stavila sam svoje jastuče na pod i sela na njega a bradu naslonila na drvenu škrinju koja je bila u visini mog lica. Nagnuvši se napred, lagano sam opteretila tu tačku na bradi koju je Klara spomenula. Posle nekoliko trenutaka, osetila sam da mi se telo smiruje, neko bockanja mi se pelo uz leđa, ušlo mi u glavu i disanje mi postade dublje i ritmičnije.

"Jedan drugi način da se probudi centar ispod brade je da se legne na stomak sa šakama jednom preko druge stegnutim u pesnicu i smeštenim ispod brade."

Posavetovala me je da kada radim vežbu sa pesnicama, treba da ih stegnem da bih stvorila pritisak ispod brade a onda da ih opustim da bih smanjila pritisak. Stezanje i opuštanje pesnica, rekla je, proizvodi pulsirajući pokret koji šalje male nalete energije do vitalnog centra koji je neposredno povezan sa korenom jezika. Naglasila je da bi ovu vežbu trebalo raditi oprezno da se ne bi izazvala upala grla.

Ponovo sam sela u fotelju od trske.

"Ova grupa magijskih postupaka koje sam ti pokazala, mora da se vežba svakodnevno, sve dok ne prestanu da budu pokreti koji liče na masažu i postanu ono što zapravo i jesu: magijski postupci. Gledaj me!" naredila mi je.

Gledala sam je kako ponavlja pokrete koje mi je pokazala, samo što su ovog puta njene ruke i prsti igrali. Šake kao da su joj prodirale duboko u kožu, da bi u drugom navratu lagano prešle preko nje kao da klize po njenoj površini, krećući se tako brzo da se činilo da nestaju. Njeni istančani pokreti su me hipnotisali.

"Ovakvo milovanje nikada nije bilo u našem inventaru," nasmejala se kada je završila sa pokretima." To je magija. Ona zahteva nameru koj a se razlikuje od našeg svakodnevnog života. Sa svom tom napetošću koja nam dolazi do lica, svakako nam je potrebna drugačija namera ako želimo da opustimo mišiće i osvežimo centre koji se tu nalaze."

Klara je rekla kako nam naše emocije ostavljaju tragove na licu, više nego na bilo kom drugom delu tela. Stoga moramo da oslobodimo nagomilani stres koristeći magijske postupke i nameru koja ih prati.

Gledala je netremice u mene a onda je primetila, 'Vidim po napetosti na tvom licu da misliš o svojoj rekapitulaciji. Obavezno izvedi ove postupke pre nego što odeš večeras na spavanje da bi otklonila te bore na čelu.'

Priznala sam da me je zabrinjavala rekapitulacija.

"Problem leži u tome što provodiš previše vremena u pećini," reče Klara namignuvši. "Ne bih želela da se pretvoriš u slepu mišicu. Čini mi se da si do sada skupila dovoljno energije da počneš da učiš i druge stvari."

Skočila je iz fotelje kao da ju je izbacila opruga. Gipkost sa kojom je skočila toliko je odudarala od njene krupne figure, da sam morala da se nasmejem. Ja sam ustala mnogo sporije, kao da sam dvaput krupnija od nje.

Pogledala me je i odmahнула glavom. "Tako si kruta," primetila je. "Moraćeš da radiš neke specijalne fizičke vežbe da bi otvorila vitalne centre."

Otišle smo do vešalice pred zadnjim ulazom u kuću, gde su se držali kaputi i čizme. Dala mi je slamnati šešir sa širokim obodom i odvela me do jedne čistine nadomak kuhinjske zgrade.

Sunce je blistavo sijalo; dan je bio neobično topao. Klara mi je rekla da stavim šešir. Pokazala je rukom površinu okruženu ogradom od žice gde je zemlja bila izbrazdana i oivičena sićušnim biljkama uredno poredanim u paralelne redove.

"Ko je raščistio teren i zasadio sve te biljke?" upitala sam, iznenađena jer nikada nisam videla Klaru da tu nešto radi. "Izgleda veoma ambiciozno. Jesi li ti ovo zasadila?"

"Nisam. To je uradio neko drugi."

"Ali kada? Ovde sam svakoga dana i nisam nikog videla."

"To nije tajna," reče Klara. "Osoba koja je obradila ovaj povrtnjak bila je tu dok si ti bila u pećini. "Njeno objašnjenje mi nije bilo zadovoljavajuće. Bašta je bila tako dobro zamišljena da je izgledalo kao da je više od jedne osobe bilo njen tvorac. Pre nego što sam mogla da je još nešto pitam, Klara reče, "Od sada pa nadalje, ti ćeš se brinuti o ovoj bašti. Smatraj to svojom novom obavezom."

Pokušala sam da ne pokažem svoje nezadovoljstvo činjenicom da mi je dodelila još jedan zadatak koji zahteva svakodnevnu pažnju. Mislila sam da je pod fizičkim vežbama Klara podrazumevala da ćemo vežbati neki novi oblik borilačkih veština, po mogućstvu uz korišćenje nekog klasičnog kineskog oruđa kao što je široka mačeta ili dugačka motka. Kada je videla moj snuždeni pogled, Klara me je uveravala da će mi obrađivanje bašte dobro činiti. Biću fizički aktivna i izložena suncu koje mi je potrebno zbog zdravlja i dobrog

raspoloženja. Takođe me je podsetila kako već šest meseci ne radim ništa drugo osim što usredsređujem svoju pažnju na događaje u sopstvenom životu. Staranje o nečemu što nisam ja sama će me sprečiti da postanem samoživa, Zaprepastila sam se kad sam shvatila da je prošlo već pola godine. Činilo mi se kao da je bilo juče kada sam stigla u Klarinu kuću čime mi se život tako drastično promenio da više ništa nije bilo kao pre.

"Većina ljudi jedino zna da se brine samo o sebi," reče Klara, prekinuvši tok mojih misli. "Mada im to ne ide baš najbolje od iuke. Zbog ovog preovlađujućeg davanja značaja sebi, ličnost se izobličuje i obiluje nečuvenim zahtevima."

Odšetale smo do drvene kapije, odnosno do ulaza u baštu.

Rad u bašti će ti pružiti posebnu vrstu energije koju ne možeš da dobiješ putem rekapitulacije, disanja ili vežbanja kung-fua," reče Klara.

"Kakva je to vrsta energije?"

"Energija zemlje," odgovorila je, a oči su joj bile iste zelene boje kao i mlade biljke u bašti. "Ona dopunjuje energiju sunca. Možda ćeš osetiti kako ti prodire kroz ruke dok budeš obrađivala zemlju. Ili ćeš možda osetiti kako ti ulazi u noge dok budeš čučala na zemlji."

Nikada do tada nisam radila u bašti i nisam bila sigurna šta treba da radim. Zamolila sam je da mi opiše u osnovnim crtama iz čega se sastoje moje obaveze. Za trenutak me je pogledala kroz trepavice kao da se pita da li je izabrala pravu osobu za ovaj posao.

"Zemlja je još vlažna od jučerašnje kiše," rekla je, sagnuvši se da dodirne zemlju. "Ali kada je suva, moraćeš da nosiš kofe sa vodom iz potoka. Ili ako se ispostavi da si pametna, možda ćeš da izmisliš irigacioni sistem."

"Mogla bih stvarno to i da uradim" rekoh samouvereno. "Konstruisaću električnu pumpu za vodu, sličnu jednoj koju sam videla u jednoj seoskoj kući i povezaću je sa dinamo mašinom. Tako neću morati da uzbrdo vučem kofe sa vodom."

"Nije bitno na koji način ćeš to da uradiš ukoliko biljke dobijaju vodu. Takođe ćeš morati da hraniš biljke svake dve nedelje onim đubrivom koje se nalazi na gomili na kraju bašte. I postaraj se da opleviš sav korov. Ovde korov raste kao pečurke posle kiše. I drži vrata stalno zatvorena da ne bi ulazili zečevi."

"Ne brini ništa," odgovorih joj mlako.

"Dobro. Možeš odmah da počneš."

Pokazala mi je kofu i rekla mi da je napunim đubrivom i pomešam sa zemljom oko svake biljke. Kada sam se vratila sa kofom punom nečega za šta

sam se nadala da nije izmet, dala mi je ašov kojim ću razgrnuti zemlju. Na trenutak me je gledala kako radim, upozoravajući me da ne kopam previše blizu nežnih biljka.

Kako sam se usredsredila na posao, osetila sam kako me je okružilo neko osećanje zadovoljstva i spokoja. Đubrivo je bilo hladno i mekano pod mojim prstima. Prvi put od kako sam bila u Klarinoj kući, istinski sam se osetila spokojnom, sigurnom i zaštićenom.

"Energija zemlje je hranljiva," reče, kao da je primetila promenu u mom raspoloženju. "Rekapitulacija te je dovoljno ispraznila da deo ove energije već polako prodire u tvoje telo. Osećaš se prijatno zato što znaš da je zemlja majka svih stvari." Prešla je rukama preko reda biljaka. "Sve dolazi iz zemlje. Zemlja nas hrani i neguje; a kada umremo naša tela joj se vraćaju." Za trenutak je začutala a onda je dodala, "Naravno, u slučaju da ne uspemo da izvršimo veliki prelazak."

"Hoćeš da kažeš da postoji šansa da ne umremo?" upitala sam je. "Da ne preteruješ malo, Klara?"

"Svi imamo šansu da budemo slobodni," reče tiho, "ali to zavisi od svakoga od nas ponaosob da li ćemo je zgrabiti i pretvoriti u stvarnost."

Objasnila mi je da time što čuvamo energiju, možemo da razbijamo ranije stvorene pojmove o svetu i telu, i na taj način napravimo prostor u našem skladištu i za druge mogućnosti. Šansa da se ne umre je jedna od tih mogućnosti. Rekla je da su najbolje objašnjenje ove krajnje neobične alternative ponudili mudraci drevne Kine. Oni su tvrdili da je izvodljivo da se nečija lična svest ili Te, svesno poveže sa sveobuhvatnom svešću ili Taom. Kada nastupi smrt, individualna svest se ne raspršuje, kao u slučaju obične smrti, već se širi i ujedinjuje sa većom celinom.

Potom je rekla da mi je rekapitulacija koja se odigrala u pećini poput neke čaure omogućila da skupim i sačuvam energiju. Sada je bilo potrebno da upotrebim tu energiju da bih ojačala svoju vezu sa apstraktnom silom koja se naziva duh.

"Zato je neophodno da obrađuješ baštu i upijaš njenu energiju kao i energiju sunca," reče. "Sunce daruje zemlji svoju energiju i utiče na to da stvari rastu. Ako dopustiš sunčevoj svetlosti da prodre u tvoje telo i tvoja energija će se takođe uvećati."

Klara mi je rekla da operem ruke u kofi sa vodom i da sednem na panj pored čistine izvan ograđenog dela bašte, jer će mi pokazati kako da počnem da usmeravam svoju pažnju na sunce. Rekla je da bi uvek trebalo da nosim šešir sa širokim obodom da bih zaštitila glavu i lice. Takođe me je upozorila da nikad ne radim ni jedno prenošenje disanja koje će mi pokazati duže od nekoliko minuta.

"Zašto se to zove prenošenje disanja?" upitala sam.

"Zato što je unapred uspostavljena namera ovih postupaka da se prenese energija sa daha do područja na koji želimo da usredsredimo svoju pažnju. To može da bude organ u telu ili neki energetski kanal ili čak misao ili sećanje, kao što je slučaj sa rekapitulacijom. Ono šta je bitno je to da se energija prenosi, i na taj način se ispunjava unapred ustanovljena namera: rezultat je čista magija, zato što sve to izgleda kao da je izniklo ni iz čega. Iz tog razloga ove pokrete i udisaje nazivamo magijskim prenošenjem."

Klara mi je pokazala kako da se suočim sa suncem zatvorenih očiju a potom da duboko udahnem kroz usta i uvučem sunčevu toplotu i svetlost u stomak. Trebalo je da je tamo držim što je duže moguće, a potom da progutam i konačno da izdahnem preostali vazduh.

"Zamisli da si suncokret." šalila se. " Uvek kada dišeš drži lice okrenuto u pravcu sunca. Sunčeva svetlost puni dah energijom. Zato obavezno udahni vazduh punim plućima. Uradi ovo tri puta."

Objasnila mi je da se pri ovoj vežbi, energija sunca automatski širi celim telom. Ali mi bismo mogli namerno da šaljemo lekovite sunčeve zrake do bilo kojeg područja tela, tako što ćemo dodirnuti tačku do koje želimo da pošaljemo energiju, ili da jednostavno koristimo svest da bismo usmerili energiju do nje.

"U stvari, kada si tako dobro uvežbala ovu vežbu disanja, nije ti potrebno da više koristiš ruke. Možeš samo da vizualizuješ sunčeve zrake koji direktno klize do određenog dela tela."

Predložila mi je da udahnem tri puta na ovaj način ali ovog puta kroz nos i da vizualizujem svetlost koja klizi niz moja leđa i tako puni energijom kanale duž kičme. Na taj način, sunčevi zraci će mi preplaviti celo telo.

"Ako hoćeš sasvim da izbegneš disanje kroz nos ili usta, možeš da udišeš direktno stomakom, plućima ili leđima. Čak možeš da sprovedeš energiju kroz telo preko stopala." Rekla mi je da se usredsredim na donji deo stomaka, na tačku koja se nalazi odmah ispod pupka, i da dišem opušteno sve dok ne osetim kako se obrazuje veza između mog tela i sunca.

Dok sam udisala pod njenim vodstvom, osećala sam kako mi unutrašnjost stomaka postaje toplija i ispunjena svetlošću. Posle izvesnog vremena, Klara mi je rekla da vežbam disanje u sprezi sa drugim delovima teia. Dodirnula je čelo u tački između očiju. Kada sam usredsredila pažnju na to mesto, u glavi mi zasija neka žuta svetlost. Klara mi reče da upijem što je više moguće sunčeve vitalnosti tako što ću zadržati dah, a potom pre nego što izdahnem, zakolutati očima u pravcu skazaljke na satu. Uradila sam kako mi je objasnila i žuta svetlost se pojačala.

"Sada ustani i pokušaj da dišeš leđima," rekla mi je i pomogla da skinem jaknu.

Okrenula sam se leđima u pravcu sunca i pokušala da smestim pažnju na razne centre na koje mi je dodirom ukazivala. Jedan je bio između leđnih lopatica, a drugi na potiljku. Dok sam disala, vizualizirajući sunce na svojim leđima, osetila sam kako mi se toplota pomera gore dole niz kičmu a potom kako hrli u glavu. Tako mi se zavrtelo u glavi da sam gotovo izgubila ravnotežu.

"Biće dosta za danas," reče Klara, pružajući mi jaknu.

Sela sam sa osećanjem vrtoglavice kao da sam se napila tek toliko da mi bude prijatno.

"Sunčeva svetlost je čista moć," reče Klara. "Konačno to je najintenzivnija sakupljena energija koja postoji."

Objasnila mi je kako jedna nevidljiva energetska linija izbija direktno iz našeg temena i pruža se nagore prema carstvu ne-bića. Ona takođe može i da se spušta iz carstva ne-bića nadole u nas preko otvora na samom temenu.

"Ako više voliš, možeš da je nazoveš linijom života koja nas spaja sa jednom silnijom svešču. Ako se sunce koristi na pravi način, puni ovu liniju i pokreće je u akciju. Iz tog razloga teme glave uvek mora da bude zaštićeno."

Klara mi je rekla kako će mi pre nego što se vratimo u kuću pokazati još jedan moćni magijski postupak, prenošenje koje uključuje čitav niz pokreta tela. Objasnila mi je da mora da bude izveden u jednom jedinom nizu, snažno, precizno i graciozno ali ne i sa naprezanjem.

"Ne mogu da u tebi izazovem dovoljno snažnu potrebu da vežbaš ova prenošenja koja sam ti pokazala. Oni su nezamenljivi pratioci rekapitulacije. Što se mene tiče, ovaj je čudesan. Posmatraj me pažljivo. Pokušaj da vidiš mog dvojnika."

"Koga da vidim?" upitah panično. Plašila sam se da ću da propustim nešto od ključnog značaja i da ne znam šta da mislim o tome čak i ako to budem videla.

"Gledaj mog dvojnika," ponovila je, pažljivo izgovarajući reči. "To je kao dupla ekspozicija. Imaš dovoljno energije da zajedno sa mnom nameriš rezultat ovog magijskog prenošenja."

"Ali reci mi ponovo, Klara, kakav je taj rezultat?"

"U dvojniku. U eteričnom telu. Pandanu našeg fizičkog tela, već bi morala da znaš, ili bar da posumnjaš da ono nije puka pojekcija misli."

Pomerila se do jedne ravnine i stala skupljenih nogu sa rukama na bokovima.

"Čekaj, Klara! Sigurna sam da nemam toliko energije da bih videla to o čemu govoriš, jer nemam nikakvu predstavu o tome."

"Nema nikakvog značaja da li imaš predstavu ili ne. Samo pažljivo posmatraj, moguće je da ja imam dovoljno moći za obe da mogu da namerim svog dvojnika."

Najgipkijim pokretom koji sam ikada videla da je izvela, stavila je ruke preko glave, sa dlanovima koji se dodiruju kao pri molitvi. Potom je telo izvila unazad, formirajući elegantni luk sa rukama ispruženim iza sebe gotovo do zemlje.

Brzim pokretom se okrenula bočno na levu stranu i već istog trenutka videla sam je kako se savija unapred takoreći dodirujući tlo. I pre no što sam uspela da u čudu bilo šta da kažem, naglim pokretom se vratila i ponovo izvila telo unazad u gracioznom luku.

Tako se okretala napred i nazad još dva puta kao da želi da mi pruži priliku da vidim njene nezamislivo brze i graciozne pokrete ili da možda vidim njenog dvojnika. U jednom trenutku, izgledala mi je kao magličasta kontura, kao da je fotografija sa duplom ekspozicijom u prirodnoj veličini. Za tren, videla sam kako se pomeraju dve Klare, jedna za drugom u razmaku od najmanjeg delića sekunde.

Bila sam potpuno zbunjena onim što sam videla, što sam kad sam malo porazmislila, mogla da objasnim optičkom varkom koja je prouzrokovana brzinom pokreta. Ali, u dubini duše, sam znala da su moje oči videle nešto neverovatno. Imala sam dovoljno energije da eliminišem zdrav razum i dopustim da prodre jedna nova mogućnost.

Klara je završila sa svojom izvanrednom akrobatikom, prišla mi i stala pored mene a nije bila ni najmanje zadihana. Objasnila mi je kako ovaj magijski postupak omogućuje telu da se sjedini sa svojim dvojnikom u carstvu ne-bića, čija ulazna vrata lebde u predelu iznad glave i malo iza nje.

"Kada se sagnemo unazad sa ispruženim rukama, stvaramo most," reče Klara. "I pošto su telo i njegov dvojnik kao dva kraja duge, možemo da namerimo da se spoje."

"Postoji li neko posebno doba dana kad bi trebalo da uvežbavam ovaj postupak?" upitala sam.

"Ovo je magijski postupak sumraka," rekla mi je. "Ali moraš da poseduješ mnogo energije i da budeš izuzetno smirena da bi ga izvela. Sumrak pomaže da se smiriš i daje ti dodatni energetski podstrek. Iz tog razloga je kraj dana najpovoljnije vreme da se izvede."

"Da pokušam sada?" upitah. Kada me je sumnjičavo pogedala rekla sam joj da sam kao dete vežbala gimnastiku i da gorim od želje da pokušam.

"Nije stvar u tome da li si u detinjstvu vežbala gimnastiku već da li si sada dovoljno smirena," odgovorila je Klara.

Odgovorila sam joj da ne mogu biti smirenija. Klara se nasmejala s nevericom, ali mi je rekla da pokušam i da će me nadgledati da ne bih nešto slomila u slučaju da preteram sa izvrtanjima.

Stala sam na zemlju, savila kolena i počela da pravim most. Međutim u trenutku kad sam došla do izvesne tačke, povukla me je zemljina teža i nespretno sam pala na zemlju.

"Nisi ni blizu toga što se zove biti smiren," ljubazno zaključila Klara dok mi je pomagala da ustanem. "Šta te muči, Taiša?"

Umesto da odgovorim na njeno pitanje, upitala sam je da li mogu ponovom da pokušam. Ali, ovog puta sam imala više problema nego ranije. Sigurna sam da su me moje mentalne i emotivne brige izbacile iz ravnoteže. Znala sam da su zahtevi ličnosti, kao što je Klara rekla, užasni; oduzeli su mi svu pažnju i nisam videla drugog rešenja nego da se poverim Klari o tome šta me je mučilo. Rekla sam joj da me najviše brine to što sam u rekapitulaciji došla do mrtve tačke.

"Usled čega?" upita me Klara.

Priznala sam da je stvar u mojoj porodici. "Sada sam sasvim sigurna da ne mare za mene," rekoah tužno. "Ne mogu da kažem da u to i ranije nisam sumnjala, jesam i bila sam besna zbog toga. Ali sada kada sam se osvrnula na svoju prošlost, ne mogu da se ljutim na način na kojim sa to ranije radila. Zbog toga ne znam šta da radim."

Klara me je kritički odmerila, pomerivši glavu unazad da bi me celu videla. "U čemu je tu problem?", pitala se. "Rekapitulirala si i otkrila da ne mare za tebe. To je dobro! Ja tu ne vidim nikakav problem."

Iritirao me je njen ležerni ton. Očekivala sam da pokaže, ako ne saosećanje, onda barem razumevanje ili neku mudru opasku.

"Problem je u tome," rekoah otvoreno, na ivici suza, "što ne znam šta ću. Znam da moram još dublje da rekapituliram, ali ne mogu. Jedino što mi pada na pamet je to da ne mare za mene a ja ih volim."

"Čekaj, čekaj. Zar nisi rekla da ih mrziš? Jasno se sećam..."

"Da rekla sam, ali nisam znala šta govorim. U stvari, volela sam ih, braću takođe. Tek sam kasnije počela da ih prezirem, ali to je bilo mnogo kasnije. Ne dok sam bila dete. Dok sam bila dete, htela sam da obraćaju pažnju na mene, da se igraju sa mnom."

"Razumem šta hoćeš da kažeš," reče Klara, klimnuvši glavom. "Hajde da sednemo i razmotrimo celu stvar."

Ponovo smo sele na panj.

"Kako ja to vidim, tvoj problem vuče koren iz jednog obećanja koje si dala kao dete. Stvarno si nešto obećala dok si bila dete, zar ne, Taiša?" upita me, gledajući me pravo u oči.

"Ne sećam se da sam davala ikakva obećanja," rekoh iskreno.

Prijateljskim tonom Klara je navela mogućnost da se možda ne sećam toga zato što sam bila vrlo mala kada sam ga dala, ili da se više radi o osećanju nego o obećanju koje je formulirano sa tako mnogo reči. Klara mi je objasnila, da se kao deca često zavetujemo a da se posle osećamo obavezani tim zavetima, mada ih se više ni ne sećamo.

"Takvi impulsivni zaveti mogu da nas staju slobode," objasnila je Klara. "Ponekad osećamo obavezu zbog besmislene detinjaste odanosti ili zavetovanja na besmrtnu večnu Ijubav."

Rekla je da postoje trenuci u životu svakog čoveka, posebno u ranom detinjstvu, kada toliko čeznemo za nečim da automatski na to fiksiramo svu našu nameru, koja kada se jednom fiksira, ostaje tu sve dok ne ispunimo želju. Dalje je razvila ovu misao time što je skrenula pažnju na to da zaveti, zakletve i obećanja vezuju našu nameru, tako da su, sve vreme, naša dela, osećanja i misli neprestano usmereni prema ispunjenju ili održavanju ovih obećanja bez obzira da li se sećamo da smo ih izrekli ili ne.

Posavetovala me je da se za vreme rekapitulacije setim svih obećanja koja sam u životu dala, posebno onih brzopletih ili datih iz neznanja ili pogrešnog rasuđivanja. Jer u slučaju da svesno ne otklonim nameru sa njih, ona se nikada neće slobodno razvijati da bi našla izražaja u sadašnjosti.

Pokušala sam da uradim ono što mi je rekla, ali mozak mi je bio u stanju potpune konfuzije. Iznenada se setih jedne scene iz ranog detinjstva. Mora da sam tada imala oko šest godina. Želela sam da se sklupčam pored majke ali me je ona odgurnula rekavši da sam već velika da se tako mazim i poslala me da pospremim svoju sobu. Međutim, moj najmladi brat koji je bio četiri godine stariji od mene, bio bi uvek priljubljen uz nju. Tada sam se zaklela da nikada više neću voleti ni približiti se ni jednom od njih. I od tog dana, uvek bih ostajala verna obećanju tako što sam se potpuno otuđila od njih.

"Ako je istina da te nisu voleli," reče Klara, "onda je to tvoja sudbina da te porodica ne voli. Prihvati to! Pored toga, kakve to sada ima veze da li su te voleli ili ne?"

Ipak je imalo veze, ali to nisam rekla Klari.

"I ja sam imala problem vrlo sličan tvome," nastavi Klara da priča. "Uvek mi je bilo jasno da sam debela, jedna devojčica bez prijatelja, ali putem

rekapitulacije otkrila sam da me je majka, od dana kad sam se rodila, namerno hranila tako da se ugojim. Smatrala je da debela devojka nikada neće otići od kuće i želela je da joj celog života budem sluškinja."

Bilo mi je užasno kad sam to čula. To je bilo prvi put da mi Klara otkriva nešto iz svoje prošlosti.

"Otišla sam svom učitelju, koji je nesumnjivo bio najveći učitelj koga čovek ikada može da stekne, da mi da savet u vezi sa ovim problemom. I on mi je rekao, "Klara, saosećam sa tobom, ali gubiš vreme zato što je to bilo tada: a sada je sada. A sada ima vremena samo za slobodu."

"Vidiš, iskreno sam mislila da mi je majka uništila život. Bila sam debela i nisam mogla da se obuzdam u jelu. Trebalo mi je dugo vremena da to shvatim." To je bilo tada. A sada ima vremena samo za slobodu."

Klara je na trenutak začutala kao da želi da se efekat njenih reči usadi u mene. "Imaš vremena samo da se boriš za svoju slobodu, Taiša," reče mi gurnuvši me laktom, "Sada postoji samo sada."

XI

Padalo je veće a ja sam gajila sve veće zebnje u pogledu završavanja svog zadatka. Klara me je zamolila da grabuljama prikupim lišće sa proplanka iza kuće i da donesem kamenje iz potoka i da napravim granicu duž obe strane staze koja vodi iz povrtnjaka do zadnjeg dela dvorišta. Prikupila sam lišće a onda sam užurbano omeđivala stazu kamenjem iz potoka kada Klara naiđe da proveriti kako mi ide posao.

"Stavljaš kamenje bez ikakvog reda," reče bacivši pogled na stazu. "I još nisi prikupila lišće. Šta si radila celo poslepodne, opet sanjarila?"

Na moj užas, neočekivani nalet vetra je razbacao lišće sa uredne gomile pre nego što sam stigla da ga skupim u korpu.

"Staza izgleda sasvim dobro," rekoh u odbrani. "A što se tiče lišća, pa, šta sam ja kriva kada ga je vetar razbacao?"

"Kada težiš savršenoj formi 'sasvim dobro' nije dovoljno dobro," prekide me Klara. "Trebalo bi da si do sad već naučila da je spoljašnja forma u stvari izraz našeg unutrašnjeg stanja."

Rekla sam joj da ne razumem kako ređanje teškog kamenja može da bude bilo šta drugo nego kulučenje.

"To je zato što sve što radiš radiš samo da to otaljaš," uzvratila mi je. Prošla je pored kamenja koja sam poređala i odmahнула glavom. "Kao da si ovo kamenje bacila a da nisi uopšte razmišljala o tome gde ono u stvari treba da se stavi."

"Počeo je da pada mrak i nisam imala dovoljno vremena," objasnila sam joj. Nisam bila raspoložena da vodim dugačke rasprave o estetici ili kompoziciji. Pored toga, imala sam utisak da zahvaljujući svojim časovima umetnosti, znam više o kompoziciji od Klare.

"Postavljanje kamenja je isto kao vežbanje kung-fua," reče Klara. "Važno je kako nešto uradimo a ne kako brzo i koliko smo nečega uradili."

Protresla sam zglobove ne bih li opustila zgrčene prste. "Misliš da je nošenje kamenja sastavni deo učenja borilačkih veština?" upitah iznenadeno.

"A šta ti misliš da je kung-fu?" uzvratila mi je.

Posumnjala sam da hoće da me uhvati ovim pitanjem u zamku, pa sam za trenutak oklevala, tražeći pravi odgovor. "To je skup tehnika borilačkih veština," rekoh samouvereno.

Klara odmahnu glavom. "Prepustiti Taiši da dođe do pragmatičnog odgovora," reče uz smeh.

Sela je na jednu od pletenih stolica na rubu dvorišta odakle smo imale dobar vidik na stazu. Stuštila sam se na stolicu pored nje. Kada sam se udobno smestila, oslanjajući noge na ivicu ogromne keramičke saksije, Klara je počela da mi objašnjava da je termin 'kung-fu' izveden iz udruživanja dva kineska karaktera, od kojih jedan znači 'posao obavljen posle izvesnog vremena,' a drugi 'čovjek.' Udružena, ova dva karaktera se odnose na čovekovo nastojanje da se usavrši kroz neprestani trud. Rekla je kako bilo da upražnjavamo vežbe forme, razmeštamo kamenje ili skupljamo lišće, uvek izražavamo unutrašnje stanje kroz dela.

"Stoga, usavršiti svoja dela znači usavršiti sebe," reče Klara. "To je pravo značenje kung-fua."

"Ali ipak, ne vidim vezu između rada u bašti i vežbanja kung-fua," rekooh.

"Onda mi dopusti da ti to natenane protumačim," odgovori sa preuveličanim tonom strpljenja u glasu.

"Rekla sam ti da preneseš kamenje iz potoka zato što će penjanje uzbrdo sa dodatnim opterećenjem razviti tvoju unutrašnju stranu."

Izazvala je u meni osećaj krivice. Način na koji me je pogledala kada mi je rekla da moram da radim vežbe disanja svakodnevno, govorio mi je da zna da ih ne radim savesno.

"Ono što učiš ovde sa mnom u Kini bi bilo ono što oni nazivaju unutrašnji kung-fu, ili *nei-kung*. Unutrašnji kung-fu koristi kontrolisano disanje i kruženje energije da bi se ojačalo telo i povećalo zdravlje; dok spoljašnje borilačke veštine, kao što je karate kome su te podučavali tvoji japanski učitelji pa i neke forme koje sam ti pokazala, usredsređuju se na razvijanje mišića i brzo reagovanje tela u kome se energija oslobađa i usmerava izvan nas."

Klara mi je objasnila da su unutrašnji kung-fu upražnjavali kineski kaluđeri mnogo pre nego što su usavršili spoljašnje ili čvrste stilove borbe koji je danas popularno poznat kao kung-fu.

"Ali shvati sledeće," nastavila je Klara da govori. "Bez obzira na to da li učiš borilačke veštine ili disciplinu kojoj sam te ja podučavala, cilj ove obuke je da se usavrši tvoje unutrašnje biće tako da može da transcendiru svoju spoljnu formu da bi ostvarilo apstraktni let."

Obuze me osećanje potištenosti kao da me je okružio neki tmuran oblak. Ponovo me je hvatalo uobičajeno osećanje gubitništva. Čak i ako budem radila vežbe disanja kako mi je Klara predložila, osećala sam da nikada neću uspeti u tome što Klara želi da uspem, pa ma šta to bilo. Nisam čak ni znala šta znači veliki prelazak, a da ne govorimo o njegovoj stvarnoj mogućnosti.

"Imala si mnogo strpljenja svih ovih meseci," reče Klara, potapšavši me po ramenu kao da oseća moju potrebu za podrškom. "Nikada me nisi zapitkivala u

vezi sa mojim neprestanim insinucijama o tome kako te podučavam magiji kao formalnoj disciplini."

Videla sam savršenu priliku da je pitam nešto što mi se vrzmalo u glavi još od prvog puta kada je upotrebila tu reč. "Zašto nazivaš tu formalnu disciplinu magijom?" upitah.

Klara me pogleda kroz trepavice. Izraz njenog lica bio je sam po sebi ozbiljan. "Teško je to reći. Nisam rada da o tome raspravljam zato što ne želim da stvar nazivam pogrešnim imenom i da te uplašim," odgovori. "Međutim, smatram da je došlo vreme da o tome govorim. Ali prvo mi dopusti da ti ispričam nešto više o ljudima drevnog Meksika."

Klara se nagla prema meni i dubokim glasom reče kako je narod prehispanskog Meksika mnogostruko sličan drevnim Kinezima. Možda je to zbog toga što verovatno imaju isto poreklo, imaju i sličan pogled na svet. Drevni meksički Indijanci, su međutim bili u maloj prednosti, zato što je svet u kome su živeli bio u prelaznoj fazi. Zbog toga su postali veoma eklektični i radoznali u pogledu svih aspekata postojanja. Želeli su da shvate svemir, život, smrt i dijapazon ljudskih mogućnosti u smislu svesti i percepcije. Velika potreba za znanjem dovela ih je do aktivnosti koje su ih dovele do nezamislivih nivoa svesti. Napravili su detaljne opise svojih aktivnosti i označili polja koja su ove aktivnosti otkrile. Oni su ovu tradiciju prenosili od generacije do generacije, ali uvek prekirivenu velom tajne.

Gotovo bez daha od uzbuđenja ili možda od čuđenja, Klara privede svoju priču o drevnim Indijancima kraju tako što je rekla da su oni stvarno čarobnjaci. Zurila je u mene široko otvorenih očiju. Zenice su joj bile ogromne u sumraku. Poverila mi je činjenicu da njen učitelj, meksički Indijanac, poseduje potpuno znanje tih drevnih postupaka i da ju je on naučio.

"Da li su to ti postupci kojima me podučavaš, Klara?" upitah je sa istim uzbuđenjem. "Rekla si da su drevni čarobnjaci koristili kristale kao oružje i da su magijski postupci moćno sjedinjeni sa njihovom namerom, i da je rekapitulacija nastala takođe u stara vremena. Da li to znači da ja učim magiju?"

"To je delimično tačno. Ali za sada bolje je da ne misliš na činjenicu da su ovi postupci magija."

"Zaštone?"

"Zato što nas zanima nešto van onih neuobičajenih, ezoteričkih rituala i bajanja ovih drevnih čarobnjaka. Vidiš, mi verujemo da su ovi bizarni postupci i opsesivno traganje za moći rezultirali samo znatnijim povećanjem ličnosti. To je pravi ćorsokak jer nikada ne vodi do potpune slobode. A to je ono što želimo da postignemo. Opasnost leži u tome što može lako da nas zanese ćud tih čarobnjaka."

"Ja se ne bih zanela," uveravala sam je.

"Stvarno ne mogu više ništa da ti kažem u ovom trenutku," reče razdraženo. "Ali kako budeš odmicala u učenju saznaćeš mnogo toga"

Osetila sam se izneverenom i žučno izrazila svoje negodovanje. Optužila sam je da se namerno igra sa mojim mislima i osećanjima, ostavljajući me samo sa delićima informacija koje su zagolicala moju radoznalost i obećanjima da će se sve razjasniti u nekoj neodređenoj budućnosti.

Klara je u potpunosti ignorisala moje negodovanje. Ponašala se kao da ništa nisam rekla. Ustala je, otišla do gomile kamenja, podigla jedan sa lakoćom kao da je od stiropora. Posle kraćeg kolebanja na koju stranu da se okrene, postavila je kamen na ivicu staze. Potom

je namestila još dva kamena veličine fudbalske lopte sa obe strane staze. Kada je bila zadovoljna mestom na koje ih je postavila odmakla se da proceni efekat koji ostavljaju. Morala sam da priznam da je baštenska staza, glatko sivo kamenje koje je postavila i čipkasto zeleno lišće biljaka sačinjavalo izuzetno skladnu kompoziciju.

"Važna je gracioznost kojom se manipuliše stvarima," podsetila me je Klara, podignuvši još jedan kamen. "Tvoje unutrašnje stanje odražava u načinu na koji se krećeš, razgovaraš, jedeš ili postavljaš kamenje. Nije bitno šta radiš , sve dok svojim postupcima sakupljaš energiju i pretvaraš je u moć."

Na trenutak, Klara je zurila u stazu kao da razmatra gde da stavi sledeći kamen koji je držala u rukama. Kada je našla pogodno mesto, pažljivo ga je spustila i nežno potapšala.

"Kao umetnica, trebalo bi da znaš da kamenje treba da staviš tamo gde za njih postoji ravnoteža, a ne tamo gde je tebi najlakše. Naravno, da te prožima moć, mogla bi da ih staviš bilo gde, i rezultat bi uvek bio lepota sama. Prava svrha vežbe postavljanja kamenja je da bi se baš ovo razumelo."

Sudeći po njenom glasu i mom ružnom eratičkom rasporedu kamenja, znala sam da još jedanput nisam uspela da izvršim zadato. Osetila sam strašnu potištenost.

"Klara, ja nisam umetnica. Ja sam samo đak. U stvari, bivši đak. Napustila sam umetničku školu pre godinu dana. Volim da verujem da sam umetnica, međutim ja sam niko i ništa."

"To je slučaj sa svima nama," podseti me Klara.

"Znam, ali ti si niko i ništa na tajnovit i moćan način a ja sam ograničeno, glupo i ništavno ništa. Nisam čak u stanju da postavim gomilu glupavog kamenja. Ne postoji ništa..."

Klara me ćušnu rukom po ustima. "Ni reći da više nisi rekla," opomenula me je. "Ponovo ti kaŹem. Pazi šta glasno govoriš u ovoj kući. Posebno kada je sumrak!"

Skoro da se smrklo i sve je bilo potpuno mirno do tog stupnja da je bilo jezovito. Nije se ćuo cvrkut ptica. Sve se utiřalo; ćak je i vetar koji je bio tako dosadan kada sam ranije pokušavala da prikupim liřće, sada utihnuo.

"Ovo je doba bez senki," prořapta Klara. "Hajde da sedimo ispod ovog drveta i vidimo da li moŹemo da prizovemo svet senki."

"Ćekaj malo, Klara," rekoħ glasnim řapatom koji se granićio sa drekom. "řta ćeř da mi uradiř?" Osećala sam talase usplahirenosti koji mi stvaraju grćeve u stomaku i uprkos hladnoći, ćelo mi je bilo vlaŹno.

Klara me tada otvoreno upita da li sam veŹbala dišanje i magijske postupke kojima me je naućila. Źelela sam više od bilo ćega da joj kaŹem da jesam ali to bi bila laŹ. Istina je bila da sam ih jedva veŹbala, tek toliko da ih ne zaboravim, pořto mi je rekapitulacija oduzimala svu raspoloŹivu energiju i nije mi ostavljala vremena ni za řta drugo. Noću sam bila isuviše umorna da bih bilo řta radila pa sam išla na spavanje.

"Nisi ih redovno radila, jer da jesi sada ne bi bila u ovom jadnom stanju," reće Klara, nagiņući se bliŹe meni. "Drhtiř kao prut. Postoji jedna tajna kad su u pitanju postupci i veŹbe dišanja kojim sam te naućila, zbog ćega mogu da budu bezvredni."

"řta je to?" promucah.

Klara me je lagano udarila po glavi. "Moraju da se veŹbaju svakodnevno, inaće nemaju nikakvu vrednost. Ne bi ti palo napamet da ne jedeř ili ne pijeř vodu, zar ne? VeŹbe koje sam ti pokazala su ćak vaŹnije od hrane i vode."

Rekla je řta je htela. Zavetovala sam se u sebi da ću ih raditi svake većeri pre spavanja i ponovo ujutro ćim ustanem pre nego řto odem u pećinu.

"Ljudsko telo ima dodatni energetski sistem koji se aktivira kada smo pod stresom," objařnjavala je Klara. "A stres se uvek javlja kada u nećemu preteramo. Kao řto si ti sada preterano zabrinuta samom sobom i svojim radnjama. Zato je jedno od osnovnih pravila umeća slobode je da se izbegavaju preteranosti."

Rekla mi je da su pokreti koje me je ućila, bilo da ih naziva dišnjem ili magijskim postupcima, bitni zato řto operiřu neposredno na rezervnom sistemu a razlog řto se mogu nazvati nezamenjljivim postupcima leŹi u tome řto dopuřtaju dodatnoj energiji da uće i prode kroz naře rezervne staze. Tada, kada smo pozvani da delamo umesto da se punimo stresom, postajemo snaŹniji i posedujemo viřak energije za izvrřenje vanrednih zadataka.

"Sada, pre nego što prizovem svet senki, pokazaću ti još dva nezamenljiva magijska postupka koja kombinuju disanje i pokrete. Radi ih svakodnevno i nećeš se umarati niti razboljevati, ali ćeš imati puna viška energije za svoju nameru."

"Za šta?"

"Za svoju nameru," ponovi Klara. "Za nameru rezultata svega što radiš. Zar se ne sećaš?"

Uхватила me je za ramena i okrenula tako da sam gledala u pravcu severa.

"Ovaj pokret je od izuzetnog značaja za tebe, Taiša, zato što su ti pluća oslabila od preteranog plakanja. Čitav život proveden u sažaljevanju sebe je sigurno uzelo danak tvojim plućima."

To što je rekla privuklo je moju pažnju. Posmatrala sam kao savija kolena i zglobove i zauzima poziciju koja se u borilačkim veštinama naziva 'pravi konj' zato što simulira sedeći položaj jahača na konju, pomalo zgrbljenog i sa potpuno raširenim nogama.

Kažiprst leve ruke joj je bio okrenut prema dole dok su joj ostali prsti bili savijeni u drugom pršljenju. Kad je počela da udiše, polagano ali snažno okreće glavu udesno, što je više mogla, i levom rukom napravila kružni pokret u ramenom zglobu iznad glave pa do punog kruga sve do leđa, da bi se konačno, pešćem leve ruke oslonila na repnu kost. U isto vreme je obmotala desnu ruku oko struka prema leđima i stavila desnu pesnicu preko nadlanice leve ruke, pridržavajući je savijenim desnim ručnim zglobovom.

Koristeći desnu pesnicu, gurala je levu ruku duž kičmenog stuba i sa podbočenim levim laktom završila udisaj. Zadržala je dah do broja sedam i oslobodila pritisak sa leve ruke, spustivši je ponovo do repne kosti i okrećući je opet u ramenom zglobu tačno iznad glave pa prema prednjem delu da bi završila sa pešćem levog dlana oslonjenim na pubičnoj kosti. U isto vreme je desnom rukom obujmila struk u pravcu torza i stavila desnu pesnicu na nadlanicu leve šake, gurnula levom rukom stomak nagore dok je završavala izdisaj.

"Uradi ovaj pokret još jednom levom rukom i još jednom desnom rukom," rekla je. "Na taj način ćeš držati obe strane u ravnoteži."

Da bi to pokazala, ponovila je iste pokrete, menjajući ruke i ovog puta okrenuvši glavu u levu stranu.

"Sada probaj ti, Taiša," reče, i izmakla se da bi mi napravila prostora da napravim kružni pokret rukom unazad.

Ponovila sam njene pokrete. Kako sam zamahnula levom rukom unazad, osetila sam bolno zatezanje duž unutrašnje strane ispružene ruke, koje se kretalo sve od prsta do pazuha.

"Opusti se i pusti da energija daha teče tvojom rukom i da izađe kroz jagodicu kažiprsta. Drži ga ispravljeno a ostale prste savij. Na taj način ćeš otkloniti bilo kakav zastoj energije duž staza ruke."

Bol je postajao čak oštiji dok sam gurala savijenu ruku uz leđa. Klara je primetila bolni izraz na mom licu.

"Nemoj previše da guraš," opomenula me je, "inače možeš da istegneš tetive."

Kada sam izvela pokret desnom rukom osetila sam kako me nešto peče u mišićima butina zbog položaja sa savijenim kolenima i zglobovima. Iako sam svakog dana stajala u istom položaju vežbajući kung-fu, noge kao da su mi vibrirale usled proticanja električne struje kroz njih. Klara mi predloži da ustanem i nekoliko puta protresem nogama ne bih li otklonila napetost u mišićima.

Klara je posebno skrenula pažnju na to da pri ovom magijskom postupku, kruženje i guranje rukama nagore zajedno sa disanjem, pokreće energiju do organa u grudima i krepí ih. Stimuliše duboke, naglašene centre koji retko da se ikada aktiviraju. Okretanje glave stimuliše rad žlezda u vratu a takođe otvara i energetske prolaze do zadnjeg dela glave. Objasnila je da kad bi se ovi centri aktivirali i hranili energijom dobijenu disanjem, mogli bi da rasvetle tajne koje prevazilaze našu maštu.

"Za sledeći magijski postupak moraš da stojiš skupljenih stopala i da gledaš pravo ispred sebe kao da stojiš ispred vrata koja treba da otvoriš."

Rekla mi je da podignem ruke do nivoa očiju i da zgrčim prste kao da ih stavljam u kvake sa udubljenjem koje se otvaraju u sredini.

"Otvorićeš pukotinu u energetskim linijama sveta," objasnila je. "Zamisli te linije kao krute vertikalne žice koje pred tobom obrazuju paravan. Sada zgrabi vlakna i razgrni ih što snažnije možeš. Razgrci ih sve dok otvor ne bude dovoljno velik da možeš da prodeš kroz njega."

Rekla mi je da kada definitivno napravim taj otvor, iskoračim levom nogom a potom da se hitro, koristeći levu nogu kao oslonac, okrenem za sto osamedeset stepeni suprotno pravcu skazaljke na satu i da se okrenem u pravcu iz koga sam došla. Tako što sam se okrenula na ovaj način, energetske linije koje sam počupala su se obavile oko mene.

Da bih se vratila, moram da ponovo otvorim linije tako što ću ih razgrtati na isti način kao i ranije, pa potom da iskoračim desnom nogom i da se brzo okrenem za sto osamedeset stepeni u pravcu kazaljke na satu i to u trenutku kada zakoračim. Na ovaj način bih se odmotala i ponovo bih gledala u pravcu iz koga sam i započela magijski postupak.

"Ovo je jedan od najmoćnijih i najtajnovitijih magijskih postupaka koji postoje," Klara mi je skrenula pažnju. "Pomoću njega možemo da otvaramo

vrata različitih svetova, pod uslovom da smo uskladištili višak unutrašnje energije i da smo u stanju da shvatimo nameru postupka."

Njen ozbiljni glas i izraz lica me je naterao da mi bude nelagodno. Nisam znala šta da očekujem ako uspem da otvorn ta nevidljiva vrata. Na kraju mi je odsečno dala neka poslednja uputstva.

"Kada udeš kroz otvor, telo će ti biti teško, napeto a noge kao da su ti prikovane za tlo. Ali kada udeš i okreneš se, osetićeš se lagano i vazdušasto, kao da lebdiš. Tada snažno izdahni dok se budeš probijala kroz otvor, potom udahni polako ali duboko, potpuno puneći pluća energijom koja dolazi iza paravana."

Izvela sam ovaj postupak nekoliko puta a Klara me je nadgledala. Ali imala sam osećaj da se pokrećem samo kroz spoljašnji prostor; nisam mogla da osetim energetska vlakna koja obrazuju paravan o kome je Klara govorila.

"Ne vučeš vrata dovoljno snažno," Klara me je ispravljala. "Koristi svoju unutašnju energiju, ne samo ručne mišiće. Izbaci ustajali vazduh i uvuci stomak dok se budeš probijala. Kada prodeš, udahni onoliko puta koliko možeš, ali budi na oprezu. Nemoj da ostaneš duže nego što ti je to potrebno."

Skupila sam svu svoju snagu i zgrabila vazduh. Klara je stajala iza mene, držala me za prednji deo ruku i povukla ih snažno ustranu. Tog trenutka sam osetila kao da se otvaraju neka klizeća vrata. Izdišući snažno, probijala sam se kroz njih ili bolje rečeno Klara me je gurnuvši me otpozadi gurala napred. Setila sam se da treba da se okrenem i duboko udahnem, ali na trenutak sam se uplašila da neću znati kada da izađem. Klara je to osetila i rekla mi kada da prestanem sa disanjem i da izađem.

"Što više sama budeš vežbala ovaj postupak, naučićeš da ga savršeno izvedeš. Ali budi oprezna. Razne stvari mogu da se dese kada jednom prodeš kroz taj otvor. Zapamti, moraš da budeš oprezna a istovremeno i odvažna."

"Kako ću da znam šta je šta?" upitala sam je.

Klara sleže ramenima. "Jedno vreme nećeš znati. Nažalost razboritost nam dolazi tek pošto nastradamo."

Dodala je kako opreznost bez kukavičluka zavisi od naše sposobnosti da kontrolišemo svoju unutrašnju energiju i da je pošaljemo u kanale rezervne energije, tako da nam je ona dostupna u slučaju izvanrednih postupaka.

"Bez dovoljno unutrašnje energije, ništa ne može da se postigne," reče Klara, "ali nama je potrebno da je čuvamo i preradujemo. Pa onda, uradimo obe neke od magijskih postupaka koje si naučila i proveriti da li možeš da budeš oprezna a da pri tom nisi kukavica i prizoveš svet senki."

Doživela sam nalet energije koji je počeo u vidu kružića u stomaku. Prvo sam mislila da je to zbog straha, ali telo mi nije bilo uplašeno. Bilo je to kao da

neka bezlična sila, lišena želja i osećanja, vrti u meni, i kreće se iz unutrašnjosti ka spoljašnosti. Kada se popela, gornji deo leđa mi se bez moje volje trгнуo.

Klara je došla do sredine dvorišta; išla sam za njom. Počela je da izvodi neke magijske postupke, usporavajući pokrete da bi mi omogućila da je pratim.

"Zatvori oči," prošaptala je. "Kada su ti oči zatvorene, lakše koristiš energetske linije koje su već tu da bi te održavale u ravnoteži."

Zatvorila sam oči i počela da se krećem zajedno sa Klarom. Nije mi bio problem da pratim njene znake za promenu pozicije, mada sam ipak imala problema sa održavanjem ravnoteže. Zнала sam da se to dešava zato što se previše trudim da ispravno izvedem pokrete. To je bilo kao onda kada sam pokušavala da hodam zatvorenih očiju i spotala se zato što sam očajnički želela da uspem u tome. Ali postepeno, moja želja da budem uspešna se smanjivala i telo mi je bilo gipkije i spretnije. Dok smo se kretale, toliko sam se opustila da sam imala osećaj da nemam ni kosti ni zglobove. Činilo mi se da kad bih podigla ruke iznad glave da bih mogla da ih ispružim sve do krošnji drveća. Kada bih savila kolena i spustila svoju težinu, talas energije bi pojurio nadole prema mojim stopalima. Imala sam osećaj da sam dobila korenje. Linije su se pružale iz peta mojih stopala do duboko u zemlju, pružajući mi neverovatnu stabilnost. Postepeno, granica između mog tela i njegovog okruženja se izgubila. Svakim sledećim postupkom, izgledalo je kao da mi se telo topi i sjedinjuje sa mrakom sve dok nije počelo da se samo od sebe pokreće i diše.

Čula sam Klaru kako diše pored mene, izvodeći iste pokrete. Sa zatvorenim očima, osećala sam oblike i položaje. U jednom trenutku desilo se nešto veoma neobično. Osetila sam kako mi se upalila neka svetlost u predelu čela. Kada sam podigla pogled, postala sam svesna da to svetlo nije uopšte bilo u meni. Dopiralo je iz krošnji drveća, kao da je neki ogromni reflektor upaljen noću, osvetljujući otvoreni stadion. Mogla sam da vidim Klaru i sve što je bilo u dvorištu i izvan njega.

Svetlost je imala najčudniju moguću nijansu. Nisam mogla da odredim da li je u pitanju neka ružičasta boja ili boja breskve ili svetla terakota. Na pojedinim mestima kao da je menjala boju sjaja u zavisnosti od ugla gledanja.

"Nemoj da pomeraš glavu," reče Klara, škiljeći radoznalo. "I dalje drži zatvorene oči. Usredsredi se samo na svoje disanje."

Nisam znala zašto mi je rekla da i dalje držim zatvorene oči kada je videla da su mi široko otvorene. Pokušavala sam da utvrdim nijansu boje, pošto se menjala sa svakim pokretom glave. Intenzitet svetlosti se menjao u zavisnosti od toga koliko su mi oči bile uprte u njega. Taj sjaj oko mene me je toliko obuzeo da sam izgubila ritam disanja. Potom, iznenada, isto kao što se svetlost pojavila tako je i nestala i ostala sam u potpunom mraku.

"Hajdemo u kuhinju da podgrejemo paprikaš," reče Klara gurkujući me laktom.

Kolebala sam se da li da krenem. Bila sam dezorijentisana, potpuno bez osećaja za prostor. Telo mi je bilo tako teško da sam pomislila da moram da sednem.

"Sada možeš da otvoriš oči," reče Klara.

Ne sećam se da mi je ikada bilo tako teško da otvorim oči kao što mi je bilo u tom trenutku. Kao da mi je bila potrebna večnost da to učinim, pošto bih ih otvorila, kapci bi mi opet padali. Ovo otvaranje i zatvaranje očiju trajalo je jako dugo, sve do trenutka kada sam osetila kako mi Klara trese ramena.

"Taiša, otvori oči!" naredila je. "Da se nisi usudila da mi se tu onesvestiš! Čuješ li me?"

Protresla sam glavom ne bih li je razbistrila i oči mi se širom otvoriše. Bile su zatvorene sve vreme. Bio je potpuni mrak ali i dovoljno mesečine koja je prodirala kroz zelenilo da sam mogla da vidim Klarinu siluetu. Sedele smo ispod drveta na one dve pletene fotelje u dvorištu.

"Kako sam dospela ovde?" upitah ošamućeno.

"Došla si tu i sela si," reče Klara škrto.

"Ali šta se dogodilo?! Malopre je sve bilo svetlo. Mogla sam sve jasno da vidim."

"Desilo se to da si ušla u svet senki," reče Klara sa prizvukom čestitanja u glasu. "Znala sam po ritmu tvog disanja da si tamo stigla, ali nisam htela da te preplašim time što bih ti rekla da pogledaš svoju senku..."

Istog trenutka sam shvatila to što je Klara nagoveštavala. "Nije bilo senki," uzviknula sam bez daha. "Bilo je svetlosti ali nije bilo nigde senke."

Klara klimnu glavom. "Noćas si saznala nešto zaista vredno, Taiša. U svetovima izvan ovog, senke ne postoje."

XII

Posle više od osam meseci predanog upražnjavanja rekapitulacije, bila sam u stanju da se njome bavim tokom celog dana, bez brige ili mogućnosti da mi odluta pažnja. Jednog dana, dok sam vizualizirala zgrade u kojima sam pohađala poslednju godinu gimnazije; učionice, profesore, i toliko sam odlutala među redovima klupa da vidim gde sede moji školski drugovi, da sam počela da pričam sama sa sobom.

"Ako pričaš sama sa sobom, ne možeš pravilno da dišeš," začuh kako mi govori neki muški glas.

Toliko sam se preplašila da sam udarila glavom u zid pećine. Slika učionice je iščezla istog trenutka kada sam pogledala u pravcu ulaza u pećinu. Na ulazu sam videla konturu čoveka koji čuči i odmah sam znala da je to veliki čarobnjak, čovek koga sam jednom videla u brdima. Nosio je istu zelenu vindjaknu i pantalone, ali ovog puta mogla sam da mu vidim profil; imao je istaknut nos i pomalo spušteno čelo.

"Ne zuri," čuh čarobnjakov glas. Glas mu je bio dubok i tutnjao je kao potok po šljunku. "Ako želiš da naučiš nešto više o disanju, budi veoma tiha i ponovo se vrati u ravnotežu."

Nastavila sam duboko da udišem, sve dok me njegovo prisustvo više nije plašilo već naprotiv u meni izazvalo olakšanje što ću se konačno upoznati sa njim. Seo je prekrštenih nogu na ulazu pećine i nagao se kao što to Klara uvek radi.

Previše se trzaš pri pokretima," promrmlja dubokim glasom, "Diši ovako." Duboko je udisao dok je lagano okretao glavu ulevo. Potom je potpuno izdahnuo dok mu je glava klizila udesno. Na kraju je prebacio glavu sa desnog ramena na levo, a onda ponovo na desno zadržavajući dah, a potom se ponovo ispravio. Ponovila sam njegove pokrete udišući i izdišući što sam punije mogla.

"Tako je već bolje," reče. "Kada izdišeš, izbaci sve misli i osećanja na koja se osvrćeš. I nemoj da okrećeš glavu samo pomoću vratnih mišića. Vodi je nevidljivim linijama energije iz srednjeg dela tela. Navesti ove linije da izađu, jedno je od dostignuća rekapitulacije."

Objasnio mi je da se ključni centar moći nalazi baš ispod pupka, i da svi pokreti tela, uključujući i disanje, moraju da angažuju ovu energetska tačku. Savetovao me je kako da uskladim ritam disanja sa okretanjem glave, tako da bi zajedno mogli da izmame nevidljive energetske linije iz mog stomaka da bi se pružale do večnosti.

"Da li su te linije deo mog tela ili ja treba da ih zamislim?" upitah.

Promenio je položaj sedenja pre no što mi je odgovorio. "Te nevidljive linije su deo tvog nežnog tela, tvog dvojnika," reče. "Što više energije izmamiš tako što ćeš izmanipulisati te linije, tvoj dvojnik će biti jači."

"Htela sam, ustvari da znam da li su one stvarne ili imaginarne?"

"Kada se percepcija proširi, ništa nije stvarno i ništa nije imaginarno," rekao je. "Postoji samo percepcija. Zatvori oči i sama ćeš to saznati."

"Nisam htela da zatvorim oči; htela sam da vidim šta se radi u slučaju iznenadnih pokreta. Ali telo mi je omlitavilo i otežalo, a oči su se zatvarale same od sebe uprkos mojim nastojanjima da ih držim otvorene.

"Šta je to dvojnik?" uspela sam da pitam pre nego što sam potonula u pospanu obamrlost.

"To je dobro pitanje," rekao je. "To znači da je jedan deo tebe još uvek budan i sluša."

Osetila sam kako je duboko udahnuo i ispunio vazduhom pluća. "Fizičko telo je prekrivač, pakovanje, ako ti se tako sviđa da ga nazovemo," reče i polako ispusti vazduh. "Usredsređivanjem na disanje, možeš da rastopiš čvrsto telo i da ostane samo mekani, eterski deo tvoje ličnosti."

Ispravio se tako što je rekao da se fizičko telo ne topi već tako što menjamo usredsređivanje svesti, shvatamo da ono nikada i nije bilo čvrsto. Ovo saznanje je u potpunoj suprotnosti sa onim što se dešavalo dok smo sazrevali. Kao mala deca, potpuno smo svesni svog dvojnika, a kako rastemo, učimo da sve više pridajemo značaj fizičkoj strani a manje eterskom biću. Kao odrasli ljudi, potpuno smo nesvesni postojanja naše meke strane ličnosti.

"Meko telo je masa energije," objašnjavao je. "Svesni smo samo čvrstog, spoljašnjeg pakovanja. Postajemo svesni eterske strane tako što dopuštamo nameri da joj se vrati.

Istakao je da je naše fizičko telo nerazdvojivo vezano za svog eterskog blizanca, ali ta veza je oslabila zahvaljujući mislima i osećanjima, koja su bila usredsređena isključivo na fizičko telo. Da bi pomerili svest sa čvrste pojave na njenog fluidnog blizanca, moramo prvo da neutrališemo prepreke koje razdvajaju ova dva aspekta našeg bića.

Želela sam da ga upitam kako to može da se izvede, ali bilo mi je nemoguće da rečima izrazim misli.

"Rekapitulacija nam pomaže da neutrališemo ranije ustanovljene pojmove," rekao je, dajući mi odgovor, "ali potrebna je veština i koncentracija da bi se došlo do dvojnika. Baš sada, ti koristiš, do izvesne granice eterski deo svog bića. Nalaziš se u stanju polusna, međutim jedan deo tebe je budan i svestan može da me čuje i oseti moje prisustvo."

Upozorio me je da postoji znatna opasnost u vezi sa oslobađanjem energije koja je zarobljena u nama, zato što je dvojniki ranjivi i može lako da se povredi u procesu prenošenja naše svesti do njega.

"Može da se desi da nehotice stvoriš otvor u eterskoj mreži i tako izgubiš ogromne količine energije," upozorio me je, "dragocene energije koja je neophodna da se održi određeni stupanj trezvenosti i kontrole u životu."

"Šta je to eterska mreža?" promrmljala sam kao da govorim u snu.

"Eterska mreža je svetlost koja obavija fizičko telo," odgovorio mi je. "Ova energetska mreža se, tokom svakodnevnog života, cepa na komadiće. Njen ogromni deo se gubi ili zapliće u energetske trake drugih ljudi. Ako osoba izgubi previše vitalne moći, razboli se ili umre."

Njegov glas me je potpuno uspavao tako da sam disala iz stomaka kao u stanju dubokog sna. Sručila sam se na zid pećine, ali nisam osećala da je tvrd.

"Disanje funkcioniše i na fizičkom i na eterskom nivou," objasnio je, "ono popravlja bilo kakav kvar na eterskoj mreži i održava njenu snagu i gipkost."

Htela sam da upitam nešto u vezi sa rekapitulacijom ali nisam mogla da formulišem reči; činile su se tako daleko. On mi je odgovorio mada mu ja nisam ni postavila pitanje.

Cilj tvoje rekapitulacije proteklih meseci je baš to što sam ti malopre rekao: da povratiš energetska vlakna koja si izgubila ili su ti se negde zaplela kao rezultat svakodnevnog života. Time što se usredsređuješ na tu interakciju, vraćaš sve ono što si raspršila proteklih dvadeset godina i to na hiljade mesta."

Htela sam da ga pitam da li dvojniki ima neki poseban oblik ili boju. Mislila sam na aure. Nije odgovorio. Posle dugog ćutanja, podigla sam pogled i videla da sam sama u pećini. Napregnula sam se da kroz mrak nazrem nešto na osvetljenom ulazu gde sam ga prvi put i videla kao konturu. Posumnjala sam da se iskrao i da negde u blizini čeka da ispuzim iz pećine. Dok sam gledala, pojavila se sjajna mrlja svetlosti koja je lebdela na oko dve stope od mene. Ova varka me je preplašila a ipak u isto vreme tako zanela da nisam mogla da odvratim pogled. Postojala je neka iracionalna uverenost u to da je svetlost živa, svesna toga da je moja pažnja usredsređena na nju. Iznenada, ta blistava kugla se udvostučila i oko nje se pojavio jarko purpurni prsten.

Preplašena, silom sam zatvorila oči u nadi da će svetlost nestati i da ću moći da izađem iz pećine a da ne prođem kroz nju. Srce mi je snažno lupalo u grudima i znojila sam se. Grlo mi se osušilo i steglo. Uz veliki napor, usporila sam disanje. Kada sam otvorila oči, svetlo je nestalo. Pala sam u iskušenje da ceo ovaj događaj objasnim kao san, pošto mi se često dešavalo da zadremam u toku rekapitulacije. Ali sećanje na velikog čarobnjaka i na to šta mi je ispričao bilo je tako živo da sam bila gotovo sigurna da se sve to zaista dogodilo.

Oprezno sam ispuzala iz pećine, obukla cipele i krenula prečicom kući. Klara je stajala pored vrata dnevne sobe kao da me očekuje. Bez daha sam joj ispričala kako sam upravo razgovarala sa velikim čarobnjakom ili sam ga možda neverovatno sugestivno sanjala. Nasmešila se i jedva приметnim pokretom brade pokazala na fotelju. Zinula sam od zaprepašćenja. To je bio on, isti čovek koji je pre nekoliko minuta pričao sa mnom u pećini, samo što je imao na sebi drugu odeću. Sada je imao džemper na raskopčavanje, sportsku košulju i šivene pantalone. Bio je nešto stariji nego što sam mislila; ali i mnogo vitalniji. Bilo mi je nemoguće da mu odredim godine; mogao je da ima i četrdeset i sedamdeset godina. Izgledao je veoma snažno a nije bio ni vitak ni krupan. Bio je crnomanjast i izgledao je kao Indijanac. Nos mu je bio istaknut, usta jaka, brada četvrtasta a oči su mu se sijale i imale onaj isti prodorni pogled kao i u pećini. Sve crte njegovog lica bile su istaknute gustom, sjajnom kratko podšišanom sedom kosom. Ono što je ostavljalo izvanredan utisak u vezi sa njegovom kosom bilo je to što uopšte nije izgledao star, kao što je uvek slučaj sa sedim ljudima. Sećam se kako je moj otac izgledao star kad mu je posedela kosa i kako je to prikrivao bojom i šeširima, ali to nije vredelo jer mu je starost bila na licu, rukama i celom telu.

Taiša, dopusti da te upoznam sa gospodinom Džonom Majklom Abelarom," reče Klara.

Čovek učtivo ustade i pruži mi ruku. "Drago mi je," reče na savršenom engleskom i čvrsto mi stegne ruku.

Htela sam da ga pitam šta radi tu i kako se tako brzo presvukao i da li je to stvamo bio on u pećini. Na desetine drugih pitanja mi je prolazilo kroz glavu, ali bila sam isuviše zapanjena i preplašena da bih ijedno postavila. Pretvarala sam se da sam smirena i ni približno onoliko uznemirena koliko sam zaista bila, Rekla sam kako dobro govori engleski i pohvalila jasnoću njegovog izražavanja u pećini.

"Baš ljuhazno od vas da to kažete," reče i neodoljivo se osmehnu. "Ali i nije čudno što govorim dobro engleski. Ja sam Jaki indijanac. Rođen sam u Arizoni."

"Živate li u Meksiku, g. Abelar?" upitah zbunjeno.

"Da. Živim u ovoj kući," odgovori. "Živim ovde sa Klarom."

Pogledao ju je na način koji bih jedino mogla da opišem kao čistu privrženost. Nisam znala šta da kažem. Postidela sam se i zbunila iz nekog nepoznatog razloga.

"Nismo muž i žena," reče Klara, kao da želi da mi otkloni nelagodnost i u tom trenutku oboje prasnuse u smeh.

Umesto da mi olakša situaciju, njihov smeh me još više zbuni. I tada, na sopstveni užas, prepoznah osećanje koje mi se javilo: bila je to čista ljubomora. Neki neobjašnjivi posesivni nagon me je terao da ga doživljavam kao nešto svoje. Pokušala sam da prikrijem zbunjenost tako što sam ga obasipala

nevažnim pitarijima. "Živite li dugo u Meksiku?" , "Planirate li da se vratite u Sjedinjene Države?"

Uperio je u mene svoj žustri pogled a potom se nasmešilo i rekao prijatnim glasom "To su nebitne pojedinosti, Taiša. Zašto me ne pitaš nešto u vezi sa temom o kojoj smo govorili u pećini? Da li ti je sve bilo jasno?"

Klara nam predloži da sednemo. Klara i ja sedosmo na sofu a g. Abelar u fotelju. Zamolila sam da mi kaže još nešto o dvojniku. To me je izuzetno zanimalo.

"Neki ljudi mogu da gospodare dvojnikom," počeo je da govori. "Oni ne samo da mogu da usredsređuju svest na njega, već mogu da ga podstiču na dela. Međutim, većina ljudi jedva da je svesna da postoji ta eterska strana."

"Šta dvojnik radi?" upitala sam.

"Šta god mi poželimo; može da preskače drveće ili da leti kroz vazduh, da se povećava ili smanjuje da se pretvara u životinje. Ili može da postane svestan ljudskih misli i sam postane misao koja za delić sekunde može da pređe ogromne razdaljine."

"Može takođe da deluje kao biće," uskoči Klara, gledajući pravo u mene. "Ako znaš kako da ga upotrebiš, možeš da se pojaviš pred nekim i da razgovaraš kao da si stvarno tamo."

G.Abelar klimnu glavom. "U pećini si bila u stanju da primetiš moje prisustvo svojim dvojnikom i tek kad ti se razum probudio, posumnjala si u stvarnost svog iskustva."

"Još uvek sumnjam," rekoh. "Da li ste stvarno bili tamo?"

"Naravno da jesam," odgovorio je namignuvši, "isto kao što sam stvarno sada ovde."

Na trenutak sam se upitala da li i sada sanjam. Ali razum me je uveravao da je to nemoguće. Tek da se uverim, dotakla sam sto; bio je čvrst.

"Kako ste to uradili?" upitah, naslonivši se na sofu.

G.Abelar na trenutak nije ništa rekao, kao da bira reči. "Napustio sam fizičko telo i dopustio dvojniku da rukovodi," reče. "Ako je naše telo vezano za dvojnika, na nas nemaju uticaj zakoni fizike, nama rukovode eterske sile. Ali sve dok je naša svest vezana za fizičko telo, pokreti su nam ograničeni zemljinom težom i drugim stegama.

Još mi nije bilo jasno da li to znači da može da bude istovremeno na dva različita mesta. Izgleda da je osetio moju zbunjenost.

"Klara mi kaže da te zanimaju boriličke veštine," reče g.Abelar. "Razlika između prosečne osobe i znalca kung-fua, sastoji se u tome što je ovaj drugi naučio da kontroliše svoje meko telo."

"Moji učitelji karatea su mi isto to govorili," rekla sam. "Insistirali su na tome da borilačke veštine uvežbavaju meki deo tela, ali nikada nisam mogla da razumem šta su hteli time da kažu."

"Verovatno su mislili da kada napada stručnjak on udara ranjive tačke protivnikovog mekog tela," rekao je. "Nije snaga fizičkog tela ono što je destruktivno, već otvor koji napravi u protivnikovom eterskom telu. On može da kroz taj otvor ubaci silu koja cepa etersku mrežu i može da prouzrokuje ozbiljna oštećenja. Neka osoba može da zadobije ono što mu se u tom trenutku učini samo kao mali udarac, ali posle izvesnog broja sati a možda i dana, ta osoba može da umre usled istog udarca."

"Tako je," Klara se složila. "Nemoj da te zavaravaju spoljni pokreti ili ono što vidiš. Važno je ono što ne vidiš."

Često sam slušala slične priče od svojih učitelja karatea. Kada bih ih zapitala kako se ti poduhvati izvode, nisu imali jasno objašnjenje. U to vreme mislila sam da budući da su Japanci, moji učitelji nisu mogli da na engleskom izraze tako komplikovane misli. Sada mi je g. Abelar govorio nešto slično i mada je savršeno vladao engleskim, ipak nisam mogla da razumem šta podrazumeva pod mekim telom, ili dvojnikom i kako crpsti njegovu tajanstvenu moć.

Pitala sam se da li je g.Abelar vičan borilačkim veštinama, ali pre nego što sam stigla da ga to pitam on reče, "Prave borce, kao što mi ih je Klara opisala prema onome što je naučila u Kini, zanima kako da osvoje kontrolu nad svojim mekim telom. A dvojniki se ne kontroliše intelektom već namerom. Ne postoji način da se o tome razmišlja ili da se shvati na racionalan način. To mora da se oseti, pošto je povezano sa sjajnim energetskim vlaknima koje se unakrsno protežu kroz svemir." Dodirnuo je glavu i pokazao nagore. "Na primer, vlakno energije koje se proteže od mog temena, dvojniku pruža cilj i pravac. To vlakno pridržava i gura dvojnika na bilo koju stranu na koju on želi da krene. Ako želi da krene gore, sve što treba da uradi je da usmeri nameru nagore. U slučaju da želi da potone u zemlju, on usmeri nameru nadole. Eto, jednostavno je."

Tada me je Klara upitala da li se sećam šta mi je rekla onog dana kada smo radile vežbe udisanja sunca u bašti: kako teme glave uvek treba da bude zaštićeno. Odgovorila sam da se vrlo dobro sećam toga - od tog dana, strah me je da izađem iz kuće bez šešira. Potom me je pitala da li razumem to što mi g.Abelar govori. Uveravala sam je kako ga bez muke razumem iako ne razumem pojmove kojima barata. Ma kako to paradoksalno zvučalo, to što mi je govorio bilo mi je nerazumljivo a ipak poznato i uverljivo. Klara je klimnula glavom i rekla da je to zato što se neposredno obraća onom delu mene koji nije sasvim racionalan i koji ima sposobnost da stvar shvata neposredno, posebno ako mu se čarobnjak tako i obraća.

Klarine reči su bile tačne. Postojalo je nešto u vezi sa g.Abelarom što me je još više opustilo od Klarinih reči. Nije bilo u pitanju njegovo učtivo i ljubazno ponašanje, već nešto u žustrosti njegovog pogleda što me je teralo da ga slušam i pratim njegova objašnjenja iako su mi se na racionalnom nivou činila besmislenim. Čuh sebe kako postavljam pitanja kao da znam o čemu govorim.

"Da li bih ja bila u stanju da jednog dana dosegнем do svog mekog tela?" upitah g. Abelara.

"Pitanje je u tome, Taiša, da li želiš da dosegneš do njega?"

Na trenutak sam se kolebala. Šta da mu odgovorim? Putem rekapitulacije sam shvatila da sam samoljubiva, da sam kukavica i da je moja prva rekacija uvek da izbegnem sve što bi moglo da bude previše mučno ili zastrašujuće. Ali, takođe posedujem izraženu radoznalost da doživim stvari koji prevazilaze svakodnevicu i da, kako mi je Klara jednom prilikom rekla, posedujem neku nehajnu odvažnost.

"Veoma sam radoznala u pogledu dvojnika," rekla sam, "tako da svakako želim da dodem do njega?"

"Po svaku cenu?"

"Po svaku cenu, osim da prodajem svoje telo," rekoх тихо.

U tom trenutku, oboje su prasnuli u smeh toliko silno da sam mislila da će početi da se valjaju po podu. Istini za volju, nije mi bila namera da budem duhovita jer nisam bila sigurna da nemaju možda sa mnom neke tajne planove. Kao da prati tok mojih misli, g.Abelar reče da je vreme da me upoznaju sa još nekim premisama njihovog sveta. Ispravio se i zauzeo ozbiljan stav.

"Odnosi muškarca i žene nisu više predmet naše brige," To znači da nas ne zanima čovekova moralnost, imoralnost ili čak amoralnost. Sva naša energija je usmerena na istraživanje novih staza."

"Možete li da mi date primer za neku novu stazu, g.Abelar?" upitala sam ga.

"Svakako da mogu. Evo, zadatak na kojem sada radiš, rekapitulacija? Razlog zbog kojeg ja govorim sada sa tobom je zato što si putem nje sačuvala dovoljno energije da bi probila fizičke granice. Percipirala si, pa makar na tren, nezamislive stvari koje nisu deo našeg normalnog inventara, da se izrazim Klarinim rečima."

"Moj normalni inventar je dosta čudan," upozorila sam ga. "Rekapitulacijom sam došla do saznanja da sam bila luda, u stvari, još uvek sam luda. Dokaz za to je što sam sada ovde i ne znam da li je ovo san ili java."

Na to oni ponovo prasnuše u smeh, kao da gledaju komediju u kojoj je komičar upravo napravio glavni geg.

"Dobro mi je poznato koliko si luda." reče g.Abelar, sa primesom nečeg konačnog. "Ali nisi luda zato što si ovde sada sa nama. Bolje rečeno, ti si popustljiva. Ipak, od kako si ovde, nasuprot onome što možda misliš, nisi popuštala onoliko koliko si to činila u prošlosti. Stoga, da budem pošten, rekao bih da neke stvari za koje mi je Klara rekla da si uradila, kao što je ulazak u svet koji mi nazivamo svet senki, nije ni najmanje popustljivo, a ni ludo. To je jedna nova staza, nešto čemu se ne može dati ime, niti se može zamisliti iz perspektive normalnog sveta."

Usledio je dug period ćutanja zbog čega sam počela da se nelagodno vrpoljim. Htela sam nešto da kažem samo da prekinem tišinu ali nisam mogla. Još mi je više otežavalo stvar to što me je g.Abelar stalno ispod oka gledao. Potom bi nešto šapnuo Klari i onda bi se oboje tiho smejali, i to me je užasno nerviralo, jer, kako sam mislila, taj smeh se nesumnjivo odnosio na mene.

"Možda bi trebalo da odem u svoju sobu," rekoh i ustadoh.

"Sedi, nismo još završili," reče Klara.

"Ne možeš da zamisliš koliko cenimo što si ovde sa nama," reče iznenada g.Abelar. "Mislimo da si zabavna zbog svog osobenjaštva. Uskoro ćeš upoznati još jednog člana naše grupe, nekoga ko je isto tako osobenjak kao i ti ali je mnogo stariji. Gledajući tebe podsetili smo se nje kad je bila mlada. Zato smo se smejali. Molim te, oprosti nam."

Mrzim kad mi se smeju, ali njegovo izvinjenje bilo je iskreno i prihvatila sam ga. G.Abelar je nastavio da priča o dvojniku kao da se ni o čemu drugom nije ni razgovaralo.

"Kada se oslobodimo svojih predstava o fizičkom telu, malo-po-malo ili odjednom, svest počinje da se pomera do mekog tela. Da bismo olakšali ovo pomeranje, fizička strana mora da ostane apsolutno mirna, kao da je u dubokom snu. Otežavajuća okolnost je to što moramo da ubedimo fizičku stranu da mora da saraduje, pošto ona retko želi da se odrekne svoje mogućnosti da kontroliše."

"Kako onda da se oslobodim fizičkog tela?" upitala sam.

"Prevariš ga," rekao je. "Pustiš ga da misli da čvrsto spavaš; namerno ga umiriš tako što pomeriš svest sa njega. Kada su ti telo i duh smireni, dvojnik se probudi i preuzme kontrolu."

"Mislim da vas baš ne razumem," rekoh.

"Nemoj da nam kontriraš, Taiša," obrecnu se Klara. "Sigurno si to radila u pećini. Da bi opazila naguala, sigurno si upotrebila dvojnika. Spavala si a ipak si bila sve vreme svesna."

Ono što mi je privuklo pažnju bilo je to kako je Klara nazvala g.Abelara. Nazvala ga je "nagualom." Upitala sam je šta znači ta reč.

"Džon Majkl Abelar je nagual," reče Klara ponosno. "On je moj vodič, izvor mog života i blagostanja. On ni u najluđem snu nije moj muškarac a ipak je najveća ljubav mog života. Kada i tebi bude značio sve to, i za tebe će biti nagual. U međuvremenu, on je za tebe g.Abelar a možda bi mogao da bude i Džon Majkl."

G.Abelar se nasmejao kao da se Klara šalila, ali me je Klara gledala u oči dovoljno dugo da bi mi dala do znanja da je mislila ozbiljno sve što je rekla.

Tišinu koja je usledila prekide g.Abelar. "Da bi aktivirala meko telo, treba prvo da otvoriš izvesne centre u telu koji funkcionišu kao kapije," nastavio je. "Kada se otvore sve kapije, tvoj dvojniki može da izađe iz svog zaštitnog omotača. U suprotnom, zauvek će ostati zatočen u svojoj spoljnoj ljušturi."

Zamolio je Klaru da izvadi strunjaču iz plakara. Raširio ju je na podu i rekao mi da legnem i gledam gore a da mi ruke budu uz bokove.

"Šta ćete mi uraditi?" upitah ga sumnjičavo.

"Ne ono što to misliš," grubo odgovori.

Klara se zakikota. "Taiša stvarno zazire od muškaraca," objasnila je g.Abelaru.

"Nema baš neke koristi od toga," odgovorio je, potpuno me zbunivši. Potom mi je, gledajući me u lice, objasnio da će mi pokazati jednostavan metod pomeranja svesti sa fizičkog tela na etersku mrežu koja ga okružuje.

"Lezi i zatvori oči, ali nemoj da spavaš," naredio mi je.

Postideno, uradila sam šta mi je rekao, i osećala sam se nekako ranjivom dok sam ležala tu ispred njih. Čučnuo je pored mene i počeo da govori nežnim glasom. "Zamisli vlakna koja se pružaju sa obe strane tvog tela a počinju od stopala," rekao je.

"A šta ako ne mogu da ih zamislim?"

"Ako to želiš, sigurno možeš da ih zamisliš," reče. "Upotrebi svu svoju snagu i namerom stvori ta vlakna."

Podrobnije je objasnio kako nije bitno zamišljanje vlakana već tajanstveni čin njihovog čupanja iz tela, počevši od nožnih prstiju da bi se nastavilo sve do temena glave. Rekao je da bi takođe trebalo da osetim kako vlakna izlaze iz peta mojih stopala i pružaju se nadole i obmotavaju mi se duž celog tela sve do potiljka; a takođe i druga vlakna koja mi zrače iz čela prema nagore i nadole, duž prednje strane tela sve do stopala, i na taj način formiraju mrežu ili čauru sjajne energije.

"Vežbaj ovo sve dok ne budeš u stanju da napustiš fizičko telo i premestiš pažnju na sjajnu mrežu. Na kraju ćeš moći da zbaciš ili zadržiš tu mrežu pomoću jedne jedine misli."

Pokušala sam da se opustim. Njegov glas je delovao blagotvorno na mene. Imao je hipnotičko svojstvo; u pojedinim trenucima kao da je dopirao sa nekog mesta nedaleko od mene a opet u drugim, kao sa nekog udaljenog. Upozorio me je na mesto u telu gde je mreža zategnuta ili gde je teško zategnuti vlakna ili pak gde se vlakna zaustavljaju zbog slabosti ili povreda na telu.

"Možeš da izlečiš ta mesta ako dopustiš dvojniku da se proširi eterskom mrežom," rekao je.

"Kako se to radi?"

"Tako što ćeš to stvoriti, ali ne pomoću misli. Stvorićeš je namerom, koja se nalazi ispod nivoa misli. Oslušni pažljivo i potraži je ispod misli, daleko od njih. Namera je tako udaljena od misli da ne možemo ni da razmišljamo o njoj; ne možemo čak ni da je osetimo. Ali svakako možemo da je upotrebimo."

Nisam mogla ni da zamislim kako da stvaram pomoću namere. G.Abelar je rekao da ne bi trebalo da mi predstavlja veliki problem da zbacim mrežu, zato što sam u poslednjih nekoliko meseci, nesvesno projektovala takva eterska vlakna u toku rekapitulacije. Predložio mi je da počnem sa usredsređivanjem na disanje. Posle izvesnog vremena, koje mi je izgledalo kao da su čitavi sati protekli, verovatno sam par puta i zaspala da bih konačno osetila jako peckanje u stopalima i glavi. Toplota se širila da bi stvorila prsten koji mi je okruživao telo po dužini.

Nežnim glasom, g.Abelar me je podsetio da treba da usredsredim pažnju na vrelinu izvan tela i da pokušam da je ispružim i guranjem joj omogućim da se širi.

Usredsredila sam se na disanje sve dok napetost nije potpuno iščezla. Kad sam se još više opustila, dopustila sam da peckanje vrelina pronađe svoj tok; nije se pomeralo prema spoljašnosti niti se širilo; umesto toga, smanjilo se, sve do trenutka kada sam se osećala kao da ležim na džinovskom balonu koji lebdi u prostoru. Na trenutak me uhvati panika; disanje mi se zaustavi i u jednom trenutku počeh da se gušim. Tada je nešto izvan mene preuzelo kontrolu i počelo da diše umesto mene. Okruživali su me talasi uspavljujuće energije, šireći se i smanjujući sve dok se sve nije zacrnelo a ja nisam mogla ni na šta da usredsredim pažnju.

XIII

Probudio me je Klarin glas koji mi je govorio da ustanem. Bilo mi je potrebno dosta vremena da počnem da reagujem, pre svega zbog osećaja potpune dezorijentisanosti a i zbog toga što su mi utrnule noge. Kada je primetila moj problem, Klara me je uhvatila ispod pazuha i povukla unapred a potom mi stavila jastuke iza leđa da bih mogla da sedim bez ičije pomoći. Bila sam u svom krevetu i imala sam spavaćicu na sebi. Sudeći po spoljašnjem svetlu, mogla sam da zaključim da je kasno posle podne.

"Šta se dogodilo?" promucala sam. "Jesam li spavala cele noći?"

"Jesi," odgovori Klara. "Zabrinula sam se za tebe. Potonula si čak do limba percepcije. Niko nije mogao da uspostavi kontakt sa tobom pa smo odlučili da te pustimo da celu stvar prespavaš."

Nagnula sam se i trljala noge sve dok osećaj bockanja nije prestao. Još uvek sam bila ošamućena i na neku čudni način iscrpljena.

"Moraš da pričaš sa mnom sve dok ne dođeš sebi," reče Klara svojim najautoritativnijim glasom. "Ovo je jedna od onih situacija kada je razgovor blagotvoran."

"Ne razgovara mi se," rekla sam i ponovo se izvalila na jastuke. Oblio me je hladan znoj a udovi su mi bili mlitavi i kao da su bili od gume. "Da li mi je g.Abelar nešto radio?"

"Ne, dok sam ja gledala," reče Klara, smejući se veselo svojoj šali. Uzela mi je šake i trljala ih, pokušavajući da me povrati.

Nisam bila raspoložena da zbijamo šale. "Klara, šta se zapravo dogodilo?" upitala sam. "Ničega se ne sećam."

Klara se udobno smestila na ivicu kreveta. "Tvoj prvi susret sa nagualom je bio preveliki zalogaj." reče Klara. "Preslaba si; eto to se desilo. Ali ne želim da previše misliš na to jer se veoma lako obeshrabriš. Takođe ne želim da čitaš između redova, kao što si sklona da činiš, i tako dolaziš do pogrešnih zaključaka."

"Pošto ne znam šta se dešava, kako ću uopšte da čitam između redova?" rekoh uz cvokotanje zuba.

"Sigurna sam da ćeš naći načina za to," uzdahnu Klara. "Izuzetno si vična tome da donosiš preuranjene zaključke. Nažalost, pogrešne. I nema nikakve veze da li znaš šta se dešava ili ne, jer ti uvek polaziš od toga da znaš."

Morala sam da priznam da su mi nerazjašnjene situacije bile mrske. Uvek bih se zbog njih našla u nepovljinom položaju. Želela bih da saznam šta se zapravo dešava da bih mogla da se nosim sa neizvesnim okolnostima.

"Majka te je učila da budeš savršena žena," reče Klara. "Savršene žene dolaze do potrebnih zaključaka tako što posmatraju svoje okruženje, a to je posebno slučaj kada su muškarci u pitanju. Mogu da predvide njihove najmanje želje. Uvek su svesne promena u njihovom raspoloženju zato što veruju da su te promene prouzrokovane nečim što su rekle ili učinile. Kao posledicu toga, one osećaju kao svoju dužnost da zadovolje svoje muškarce."

Pošto sam kroz rekapitulaciju, videla sebe kako se ponašam na ovaj način nebrojeno puta, na svoju veliku žalost, morala sam da priznam da je Klara u pravu. Prošla sam dobru obuku po tom pitanju. Bilo mi je dovoljno da primetim pogled ili uzdah svoga oca, pa da tačno znam šta misli ili oseća. Isto se odnosilo i na braću. Skakala sam na njihov najmanji mig. Da bi stvar bila još gora, bilo je potrebno samo da zamislim da se ne dopadam nekom muškarcu pa da se zbog njega polomim."

Klara me je nežno gurnula laktom kao da želi da mi privuče pažnju. "Da smo nas dve sinoć bile same, ti se ne bi tako dramatično onesvestila," reče uz osmeh koji me je izuzetno iritirao.

"Na šta to ciljaš? Hoćeš da kažeš da mi se g.Abelar dopada?"

"Upravo to. Kada je neki muškarac prisutan, ti doživiš trenutnu transformaciju. Postaneš žena koja je spremna da uradi bilo šta da bi osvojila muškarčevu pažnju, pa i da se onesvesti."

"E pa moraću da opovrgnem tvoje reči," rekoh. "Zaista mi nije padalo na pamet da zadobijam naklonost g.Abelara."

"Razmisli malo o tome! Nemoj samo da se braniš," reče Klara. "Ja te ne osuđujem. Samo ti skrećem pažnju na nešto što sam i ja nekada osećala i radila."

U dubini duše sam tačno znala o čemu Klara govori. G. Abelar je posedovao takvu harizmu da mi je, uprkos njegovim godinama, bio izuzetno privlačan. Ipak, nisam želela da to priznam ni Klari a ni sebi. Na moje veliko olakšanje, Klara nije insistirala da razgovaramo na tu temu.

"Savršeno dobro te razumem, pošto sam i ja imala svog Džona Majkla Abelara," reče. "To je bio nagual Hulijan Grau, najzgodnije i najprijatnije biće koje je ikada postojalo. Bio je šarmantan, vragolast i duhovit; bio je zaista nezaboravan. Svi su ga obožavali, uključujući i Džona Majkla i ostale članove moje porodice. Svi smo celivali tlo po kojem je hodao."

Zaključila sam, dok sam slušala Klaru kako sa zanosom priča o svom učitelju, da je provela isuviše vremena na Istoku. Uvek mi je smetalo to nedostojno obožavanje koje su učenici karatea osećali prema svome učitelju, tj. senseiu. I oni su doslovno ljubili zemlju po kojoj je njihov učitelj hodao, i kao izraz poštovanja klanjali bi se do zemlje, kad god bi njihov učitelj ušao u prostoriju. Nisam ništa rekla Klari o ovome, ali sam imala utisak da se ponižava zbog tolikog obožavanja svog učitelja.

"Nagual Hulijan nas je naučio svemu što znamo," nastavila je da govori, potpuno nesvesna mojih zaključaka. "Posvetio je život tome da nas dovede do slobode. Nagualu Džonu Majklu je pružio posebnu poduku, poduku koja mu je omogućila da stekne kvalifikacije da postane novi nagual."

"Hoćeš da kažeš da su naguali kao kraljevi?" upitah je sa željom da shvati koliko je opasno i pogrešno nekoga obožavati do te mere.

"Ni u kom slučaju. Naguali nemaju osećanje vlastite važnosti i baš iz tog razloga možemo da ih obožavamo."

"Htela sam da te pitam Klara, da li oni nasleđuju jedni druge?" brzo sam se ispravila.

"O, da, svakako; ali ne kao kraljevi. Kraljevi su sinovi kraljeva. S druge strane, nagual treba da se izdvoji iz grupe od strane duha. Ako ga duh ne izabere, on sam ne može da se postavi za vođu. Nagual je, kao prvo, čovek izuzetne energije. Ali tek kada nauči pravila naguala on u stvari postaje nagual."

Razumela sam Klarino objašnjenje ali sam se iz neobjašnjivog razloga osećala nelagodno zbog njega. Kada sam malo razmislila, shvatila sam da je to što mi je smetalo bilo što duh treba da izvrši izbor.

"Kako duh odlučuje koga da izabere?" upitala sam je.

Klara odmahnu glavom. "To je, draga moja Taiša, tajna nad tajnama," reče tiho. "Sve što nagual može da uradi je da ispuni naloge duha ili da doživi bedni neuspeh."

"Setila sam se g.Abelara i zapitala se kakav je nalog duh namenio njemu. Takođe sam se setila kako je Klara jednom rekla da će on možda jednog dana biti meni nagual.

"Uzgred budi rečeno, gde je g.Abelar?" upitala sam je, trudeći se da zvučim ležerno.

"Otišao je sinoć kada je shvatio da ne znaš za sebe."

"Hoće li se vratiti?"

"Naravno da hoće. On živi ovde."

"A gde, Klara? U levom krilu kuće?"

"Da. Trenutno je tamo. Ne bukvalno u ovom trenutku," ispravila se, "već ovih dana. Inače, živi sa mnom u desnom krilu kuće. Ja se brinem o njemu."

Osetila sam nalet ljubomore koji je bio tako silan da me je napojio talasom energije. "Rekla si da ti on nije muž, zar ne, Klara?" upitala sam je dok mi se desna strana usta krajnje neprijatno trzala.

Klara se tako glasno nasmejala da je bez daha legla na krevet.

"Nagual Džon Majkl Abelar je transcendirao sve vidove muškosti," uveravala me je kada se ponovo vratila u sedeći položaj.

"Šta hoćeš time da kažeš?"

"Hoću da kažem da on više nije ljudsko biće. Ali nisam u stanju da ti ovo objasnim zato što mi nedostaje veština a tebi sposobnost da me razumeš. Po mom viđenju, moja nesposobnost da ti objasnim neke stvari razlog je zbog kojeg ti je nagual dao one kristale."

"O kakvoj nesposobnosti govoriš, Klara? Ti se savršeno dobro izražavaš."

"Onda si ti ta koja ne shvata savršeno dobro."

"To je idiotizam."

"Onda kako objašnjavaš to da ne mogu da ti objasnim šta smo i šta nameravamo sa tobom?"

Udahnula sam duboko nekoliko puta da bih umirila nervozu u stomaku. "A šta to nameravate sa mnom, Klara?" upitah je, dok me je panika ponovo obuzimala.

"Veoma mi je teško da ti to objasnim," počela je da govori. "Ti i ja definitivno pripadamo istoj tradiciji. Ti si integralni deo onoga što mi predstavljamo. Stoga smo primorani da te podučavamo."

"Na koga misliš kada kažeš 'mi'? Misliš li na sebe i g.Abelara?"

Klara začuta na trenutak kao da želi da obezbedi vreme da bi mogla ispravno da odgovori. "Kao što sam ti već rekla, ima nas više od dvoje," rekla je. "U stvari, ja zapravo i nisam tvoja učiteljica. A nije ni nagual Džon Majkl. To je neko drugi."

"Čekaj, čekaj. Opet me zbunjuješ. Ko je ta druga osoba o kojoj govoriš?"

"To je, kao što si i ti, jedna žena, ali starija i bezgranično moćnija. Ja sam samo neko ko te do nje sprovodi. Staram se o tome da se pripremiš, da putem rekapitulacije sakupiš dovoljno energije da bi mogla da upoznaš tu drugu osobu. I veruj mi, njeno prisustvo je mnogo razornije od nagualovog."

"Ne razumem šta to pokušavaš da mi kažeš, Klara. Hoćeš li da kažeš da je opasna i da će mi nauditi?"

"Uvek iskrasne problem kada pokušam da ti odgovorim na to pitanje." reče Klara. "Zbunjuješ se zato što ti i ja imamo površnu vezu. Ti mi postaviš pitanje, očekujući jasan odgovor koji će te zadovoljiti a ja ti dajem odgovor koji mene zadovoljava a tebe zbunjuje. Predlažem ti da mi ili ne postavljaš nikakva pitanja ili da prihvataš moje odgovore bez usplahirenosti."

Htela sam da saznam nešto više o planovima g.Abelara i te druge žene u vezi sa mnom, pa sam u nadi da ću tako navesti Klaru da mi o tome priča, obećala da ću nadalje odmeravati sve njene odgovore uz dužno razmatranje, i da me neće obuzimati ni panika ni uznemirenost.

"Dobro. Hajde da vidimo kako ćeš ovo da prihvatiš," reče Klara kušajući me. "Reći ću ti šta ti je nagual sinoć rekao pre nego što si se onesvestila. Ali pošto ja nisam muškarac, ti ćeš nesumnjivo reagovati drugačije nego što je bio slučaj kada ti se nagual obraćao. Možda ćeš me čak i saslušati."

"Ali ne sećam se da mi je bilo šta rekao kada sam zaspala na strunjači," usprotivila sam se njenim rečima.

Zastala je i pogledala moje lice, pretpostavljam da bi našla neku iskru mog razumevanja. Odmahnula je glavom, da bi pokazala da nije naišla ni na šta, mada sam ja pokušavala da izgledam što je moguće mirnije i pažljivije a čak sam se i smeškala da bih je razuverila.

"Rekao ti je nešto o svim stvorenjima koja žive u ovoj kući. Rekao ti je da su svi oni čarobnjaci, uključujući i Manfreda."

Kada je spomenula Manfredovo ime, nešto je u meni škljocnulo.

"Znala sam," izlanuh se bez razmišljanja. Ideja da je Manfred čarobnjak mi se činila potpuno prihvatljiva a ipak nisam imala ni najmanju predstavu zašto bi to tako trebalo da bude. Rekla sam Klari da sam se sigurno u nekom trenutku već pozabavila tom idejom, mada još uvek mi nije sasvim jasno šta znači biti čarobnjak.

"Naravno da znaš," uveravala me je Klara široko se osmehujući.

"Ali, govorim ti, ne znam."

Klara me zbunjeno pogleda. "Sigurna si da se ne sećaš da ti je nagual ovo objasnio?"

"Ne, zaista se ne sećam."

"Za nas, čarobnjak je onaj, ko pomoću discipline i istrajnosti može da prekorači granice prirodne percepcije," reče Klara zvanično.

"Pa, ništa mi nije jasnije," rekoh. "Kako Manfred može to da postigne?"

Izgledalo je kao da procenjuje stepen moje zbunjenosti. "Mislim da je opet u pitanju nesporazum, Taiša. Ne govorim samo o Manfredu. Još ti nije sasvim jasno da su svi u ovoj kući čarobnjaci. Ne samo nagual, Manfred i ja, već i četrnaestoro drugih koje još nisi upoznala. Svi smo mi čarobnjaci, apstraktna bića. Ako misliš da o čarobnjaštvu misliš kao o nečem konkretnom, nešto što uključuje rituale i čarobne napitke, jedino što mogu da ti kažem je da postoje čarobnjaci koji su na taj način konkretni, ali takve u ovoj kući nećeš naći.

Očigledno nam je tok misli išao različitim pravcima. Ja sam govorila o Manfredu a ona o ljudima koje čak nikada nisam ni videla. Tek kada mi je to direktno rekla, konačno mi je bilo jasno da su Klara, g.Abelar i ostali nedokučivi ljudi koje su stalno spominjali, svi čarobnjaci. Umesto da je postavljam još pitanja, setila sam se njenog saveta i zaključila da je najbolje da ćutim.

Nastavila je da detaljnije objašnjava kako apstraktni čarobnjaci tragaju za slobodom putem uvećavanja svojih perceptivnih mogućnosti; dok konkretni čarobnjaci, kao oni koji su živeli u drevnom Meksiku, tragaju za ličnom moći i zadovoljstvom tako što će povećati osećanje vlastite važnosti. "Šta ima loše u tome da se traga za ličnim zadovoljstvom?" upitala sam je, gucnuvši malo vode iz čaše koja je stajala na noćnom stočiću.

"Tu je Taiša da se svrsta u isti red sa konkretnim čarobnjacima," reče sa izrazom zabrinutosti u očima. "Nije ni čudo da ti je nagual dao one kristalne strelice."

Uprkos obećanju da ću ostati smirena, na sam pomen kristala, talasi nervoze počеше da preplavljaju moje telo. Osetih tako snažne grčeve u stomaku i bila sam sigurna da ću dobiti stomačni grip.

"Takoreći mi je nemoguće da ti objasnim šta radimo a čak mi je i teže da ti prenesem zašto to radimo," reče Klara. "Ta pitanja ćeš morati da postaviš svojoj učiteljici."

"Učiteljici?"

"Ne slušaš šta ti govorim, Taiša. Već sam ti rekla da ti imaš učiteljicu. Još je nisi srela zato što ne poseduješ neophodnu energiju. Da bi je upoznala moraš da imaš deset puta više energije nego što ti je bilo potrebno da bi se upoznala sa nagualom, a još se nisi oporavila od tog susreta. Sva si zelena i bleđa."

"Mislim da imam grip," rekoh, osetivši opet vrtoglavicu.

Klara odmahnu glavom "To što ti imaš je razmaženost," ubacila je primedbu pre nego što je nastavila da govori. "Nagual takođe može da ti objasni sve što ga upitaš. Jedini problem je u tome što je on muškarac, i ako ti se obraća više od nekoliko minuta, budi uverena, upašćeš u svoj ženski šablon. Zato tvoj učitelj mora da bude žena."

"Da ne pridaješ suviše važnosti toj muško-ženskoj stvari?" rekoh, pokušavajući da ustanem iz kreveta.

Osetih slabost i klecanje nogu. Soba počе da mi se okreće i zamalo da sam se onesvestila. Klara me u poslednjem trenutku pridrži za ruku.

"Uskoro ćemo saznati da li stvarno pridajem previše važnosti toj stvari," reče. "Hajde da izađemo i sednemo u senku drveta. Možda će ti svež vazduh pomoći da dođeš sebi."

Pomogla mi je da obučem dugačku jaknu i pantalone i kao invalida me izvela iz sobe i odvela u dvorište iza kuće.

Sele smo na neke slamnate prostirke, ispod ogromnog zapoti drveta koje je bacalo senku na gotovo celo dvorište. Jednom sam pitala Klaru da li smem da jedem njegov plod. Ućutkala me je i rekla: "Samo ga jedi, ali nemoj nikome o tome da pričaš." Uradila sam ono što mi je rekla, ali sam od tada osećala krivicu, kao da sam uvredila drvo.

Sedele smo u tišini slušajući kako vetar šušti u lišću. Bilo je sveže i mirno, opustila sam se i opet osećala lagodno. Posle izvesnog vremena, Manfred se došetao iz pravca bočne strane kuće gde je imao svoju sobu sa velikom daskom na oprugu koja je izrezana u obliku vrata tako da je mogao da ulazi i izlazi kad god bi to želeo. Prišao mi je i počeo da mi liže ruku. Pogledala sam njegove produhovljene oči i znala sam da smo najbolji prijatelji. Kao na neizrečen poziv, izvalio se preko mog krila, udobno se smestivši. Milovala sam mu nežnu svilenkastu dlaku i osetila ogromnu ljubav prema njemu. Obuzeta neobjašnjivim saosećanjem, nagla sam se i zagrlila ga. Sledećeg trenutka sam bila svesna da plačem jer mi ga je bilo tako žao.

"Gde su ti kristali?" upita me Klara. Njen grub glas me je vratio u stvarnost.

"U mojoj sobi," rekoh, pustivši Manfreda, da bih rukavom jakne obrisla oči.

Bilo je dovoljno da jednom vidi Klarin negodujući pogled da skoči sa mog krila i odšeta preko staze da bi seo ispod obližnjeg drveta.

"Treba da ih stalno nosiš sa sobom," odbrusi. "Kao što već znaš, oružje kao što su kristali nemaju nikakve veze sa ratom i mirom. Možeš da budeš miroljubiva koliko voliš a da ti je ipak potrebno oružje. U stvari, potrebno ti je baš ovog trenutka da bi se borila protiv svojih neprijatelja."

"Ja nemam neprijatelje, Klara," rekoh, šmrčući. "Niko čak ni ne zna da postojim."

Klara se nagnula prema meni. "Nagual ti je dao te kristale da ti pomognu da uništiš svoje neprijatelje," reče nežno. "Da ih sada imaš kod sebe, mogla bi uz njihovu pomoć da izvedeš magijske postupke i to bi ti pomoglo da raspršiš svoje mučno samosažaljenje."

"Nisam žalila samu sebe, Klara," rekoh, braneći se. "Bilo mi je žao sirotog Manfreda."

Klara se nasmeja i odmahnu glavom. "Nema načina da sažaljevaš sirotog Manfreda. Bez obzira u kom je obliku, on je ratnik. S druge strane, u tebi je samosažaljenje koje se izražava na različite načine. Upravo sada ti ga nazivaš sažaljevanje Manfreda."

Oči mi ponovo zasuziše zato što sam uz svoju nesigurnost zaista posedovala bezdan pun sažaljenja, koje je bilo potpuno usmereno na mene. Dovoljno dugo

sam rekapitulirala da bih znala da sam tu reakciju naučila od majke kojoj nije prošao ni jedan dan života bez samosažaljevanja, ili barem ni jedan dan mog života sa njom. Pošto nikad nisam imala uvida ni u jedan drugi izraz njene ličnosti, pa sam i sama naučila da osećam isto.

"Treba da prstima držiš kristale i da izvodiš magijske postupke u srcima svojih nevidljivih neprijatelja kao što je na primer, osećanje vlastite važnosti, koji do tebe dolazi prerušen u samosažaljenje, moralnu ozlojeđenost ili pravičnu tugu," nastavi Klara da objašnjava.

Mogla sam samo preneraženo da zurim u nju. I dalje me je optuživala da sam slaba ili da se raspadnem onog trenutka kada me nešto malo pritisne. Ali ono što me je najviše povredilo je bilo to što je rekla da su svi ti meseci moje rekapitulacije beznačajni, da nisu ništa do plitkih sanjarija, jer sve što sam radila bilo je nostalgično prisećanje na sjajne trenutke svoje ličnosti ili pak da tonem u sažaljenju sećajući se svojih ne tako sjajnih trenutaka.

Nisam mogla da razumem zašto me tako nepravedno optužuje. Zujalo mi je u ušima dok sam doživljavala nalete besa. Počeh nekontrolisano da plačem, mrzeći sebe što sam pružila Klari priliku da me emotivno razara. Čula sam njene reči kao da dolaze iz daljine; "govorila je, "... osećanje vlastite važnosti, nedostatak svrhe, neobuzdana ambicija, neispitana senzualnost, kukavičluk; spisak neprijatelja koji žele da spreče tvoj uzlet u slobodu je bez kraja i moraš da budeš nepopustljiva i da se boriš protiv njih."

Rekla mi je da se smirim i da je pokušavala da mi ilustruje to da su naši stvarni neprijatelji naši stavovi i osećanja i da su oni isto tako razorni i opasni kao bilo koji do zuba naoružani razbojnik koji može da nas presretne na drumu.

"Nagual ti je dao one kristale da bi zaokružio tvoju energiju," rekla je. "Oni su izuzetno delotvorni za koncentraciju pažnje i njeno fiksiranje. To je opšte svojstvo kvarcnih kristala i specifične namere posebno ovih kristala. Da bi se ovo postiglo, sve što treba da uradiš je da uz njihovu pomoć izvedeš magijske postupke."

Poželela sam da imam kristale kod sebe; umesto toga, pogledala sam u Manfredove saosećajne sjajne oči. Palo mi je na pamet da one reflektuju svetlost na isti način kao i kristali. Na trenutak, pogled mi se prikovao za njegove oči i dok sam ih netremice gledala jedna iracionalna izvesnost mi se javila u glavi. Znala sam da je Manfred čarobnjak drevne tradicije i da je duh čarobnjaka nekako upao u klopku tela psa. U trenutku kada sam to pomislila, Manfred je glasno zalajao kao da želi da potvrdi tačnost mojih misli.

Takođe sam se zapitala da nije možda Manfred pronašao u pećini te kristale ili možda odveo naguala do njih, na isti način kao što je mene odveo do mog omiljenog vidikovca u brdima nasuprot kuće i imanja.

"Jednom si me pitala kako je moguće da znam toliko o kristalima," reče Klara, prekinuvši moje misli. "Tada još nisam mogla da ti odgovorim jer nisi

poznavala naguala. Ali sada kada si se upoznala sa njim, mogu da ti kažem da..." Duboko udahnu i nagnu se prema meni, "Mi smo čarobnjaci koji potiču iz iste tradicije kao i oni drevni. Nasledili smo sve njihove ezoterične rituale i bajalice, međutim iako znamo kako da ih koristimo, ne zanima nas da ih sprovodimo u delo."

"Manfred je drevni čarobnjak!" uzviknula sam, iskreno zaprepašćena, zaboravivši da nisam Klari spomenula svoje misli.

Klara me pogleda kao da dovodi u pitanje moje mentalno zdravlje a potom se nasmejala tako gromoglasno da se razgovor prekinuo. Čula sam Manfredovo lajanje kao i da se on smeje. A ono od čega me je podilazila jeza u vezi sa ovom stvari bilo je to da sam mogla da se zakunem da Klarin smeh odjekuje ili da se nešto sakriveno iza ugla takođe smeje.

Osetila sam sam se kao potpuna glupača. Klara nije želela da čuje pojedinosti o svetlu koje se reflektuje u Manfredovim očima.

"Rekla sam ti da sporo razmišljaš i da nisi toliko inteligentna, a ti mi nisi verovala," korila me je. "Ali ne brini, niko od nas nije toliko inteligentan. Svi smo mi nadmeni, glupi i tupoglavi majmuni."

Lupnula me u glavu da bi pokazala kako se to i na mene odnosi. Nije mi se svidalo da me naziva tupoglavim majmunom, ali sam bila isuviše uzbuđenja zbog svog otkrića da sam prešla preko te primedbe.

"Nagual ima još mnogo razloga zbog kojih ti je dao te kristale," nastavi Klara, "ali on će morati sam da ti ih objasni. Jedina stvar koju sigurno znam je da ćeš morati da napraviš torbicu za njih."

"Kakavu torbicu?"

"Korice od materijala kojeg ćeš ti odabrati. To može da bude antilop, filc ili platno ispunjeno perjem ili čak drvo ako njega želiš da koristiš."

"Kakvu torbicu si ti napravila za svoje kristale, Klara?"

"Ja nisam dobila kristale" reče," ali sam se njima koristila jednom prilikom u mladosti."

"Govoriš o sebi kao da si stara. Što te više gledam sve mi izgledaš mlada."

"To je zato što izvodim puno magijskih postupaka da bih dočarala tu iluziju," odgovori, smejući se dečijom neusiljenošću." Čarobnjaci stvaraju iluzije. Pogledaj samo Manfreda."

U trenutku kad začu svoje ime, Manfred isturi glavu iza drveta i poče da zuri u nas. Imala sam čudno osećanje da zna da pričamo o njemu i da ne želi da propusti ni jednu jedinu reč.

"Zašto Manfreda?" upitah, automatski utišavši glas.

"Čovek bi mogao da se zakune da je pas," reče Klara šapatom. "Ali u pitanju je njegova moć da stvara iluziju." Gurnu me laktom i konspiratorno mi namignu. "Vidiš Taiša, potpuno si u pravu. Manfred upošte nije pas."

Nisam mogla da odredim da li me navodi da se složim sa njom radi Manfreda, jer on je već sedeo načuljenih ušiju i nesumnjivo pratio svaku našu reč, ili je stvarno, kao što je rekla, mislila da Manfred nije pas. Pre nego što sam mogla da saznam šta je u pitanju, iz kuće se začu piskutavi zvuk zbog čega su i Klara i Manfred skočili na noge i pojurili u pravcu kuće. I ja sam krenula za njima, ali Klara se okrenu i reče mi grubo." Ti ostani gde si. Odmah ću se vratiti."

Zajedno sa Manfredom koji joj je bio tik uz pete, odjuri u kuću.

XIV

Prolazile su nedelje a potom i meseci. Uopšte nisam obraćala pažnju na datume i vreme. Klara, Manfred i ja smo živeli u potpunoj harmoniji. Klara je prestala da me vređa, ili sam ja možda prestala da budem uvređena. Sve vreme sam provodila rekapitulirajući i vežbajući kung-fu sa Klarom i Manfredom, koji je sa svojih pedeset kilograma i kostiju i mišića bio izuzetno opasan protivnik. Bila sam sigurna da kada bi me glavom oborio na zemlju, da bi učinak bio isti kao da me je oborio neki šampion.

Jedino što me je zabrinjavalo bila je kontradiktornost koju mi je bilo teško da prevaziđem. Dok je Klara tvrdila da mi je energija nesumnjivo u usponu zato što sam mogla da razgovaram sa Manfredom, ja sam smatrala da istina leži u nečem sasvim drugom: da sam se polako predavala emocijama.

Kad god bi Manfred i ja bili sami, obuzela bi me neka neopisiva naklonost prema njemu. Jednom rečju, obožavala sam ga. I baš ovo slepo osećanje ljubavi stvorilo je most između nas tako da je povremeno mogao da mi prenosi poruke svojih misli i raspoloženja.

Znala sam da su Manfredova osećanja jednostavna i neposredna poput dečijih. Doživljavao je sreću, nelagodnost, ponos zbog svojih uspeha i strah od svega što je u jednom trenutku moglo da se pretvori u bes. Ali one njegove osobine kojima sam se najviše divila bila je hrabrost i sposobnost da saoseća sa drugim bićem. Osetila sam da mu je u stvari bilo žao Klare što izgleda kao žaba. Po pitanju hrabrosti, Manfred je bio jedinstven. Posedovao je hrabrost jedne razvijene svesti kojoj je jasno njegovo zatočeništvo. Meni je Manfred sam po sebi bio nešto nedokučivo ljudskom shvatanju. I niko ne može da se suoči sa tom nametnutom samoćom na način koji je on činio a da ne poseduje hrabrost bez premca.

Jednog poslepodneva, kad sam se vratila iz pećine, sela sam da se odmorim u senci zapoti drveta. Manfred mi je prišao i ispružio se preko mojih nogu i tog trenutka zaspao. Dok sam ga slušala kako hrče i osećala njegovo toplo telu u svom krilu i samoj mi se zadremalo. Mora da sam zaspala, jer sam se iznenada trgnula iz sna u kojem sam se svađala sa majkom oko toga da li treba da se pribor za jelo spremi na svoje mesto posle pranja ili ne. G.Abelar me je netremice posmatrao svojim prodornim i hladnim očima. Zbog svog pogleda, položaja tela i svojih izuzetno markantnih crta, kao i koncentracije, u potpunosti mi je ličio na orla. Proželo me je osećanje strahopoštovanja.

"Šta se dogodilo?" upitah. Temperatura vazduha kao i svetlost nije bila kao ranije. Gotovo se smrklo; senke sutona spustile su se na dvorište.

"Desilo se to da te je Manfred potpuno zaposeo i da koristi tvoju energiju poput đavola," reče uz širok osmeh. "Isto je uradio i meni. Izgleda da između vas

dvoje postoji istinska veza. Pokušaj da ga nazoveš *sapito* pa ćeš videti da li će se naljutiti."

"Ne. Ne mogu to da uradim," rekoh gladeći Manfredovu glavu. "On je divan i usamljen i nimalo ne liči na žabu."

Bilo mi je potpuno besmisleno što sam u stvari izgovorila tu reč, ali nešto u meni nije želelo da rizikuje da uvredi Manfreda.

"I žabe su divne i usamljene," reče g.Abelar namignuvši.

Podstaknuta iznenadnom radoznalošću, nagla sam se nad Manfreda i bez zlih misli šapnula mu u uho, "*Sapito.*" Manfred zevnu, kao da mu je dosadno moje uživanje u njegovo biće.

G.Abelar se nasmeja. "Uđimo u kuću," reče, "pre nego što ti Manfred iscrpi svu energiju. Pored toga, u kući je i toplije."

Sklonila sam Manfreda sa kolena i krenula za g.Abelarom u kuću. Sela sam u dnevnu sobu, veoma zvanično i potpuno svesna toga da sam sama sa muškarcem u mračnoj praznoj kući. Upalio je plinsku lampu a potom seo na kauč na pristojnom rastojanju od mene i rekao, "Shvatio sam da želiš da mi postaviš neka pitanja. Sada je pravi čas za to za to, samo napred, pitaj šta hoćeš."

Na trenutak mozak mi postade prazan. Činjenica da sam se tako direktno suočila sa njegovim prodornim pogledom uzdrmla je moju staloženost. Konačno sam ga upitala, "Šta se dogodilo one noći kad sam vas upoznala, g.Abelar? Klari se činilo da ne može to da mi objasni na odgovarajući način a ja se skoro ničega ne sećam."

"Tvoj dvojniki je preuzeo kontrolu," reče zvaničnim tonom. "A ti si izgubila kontrolu nad svojim svakodnevnim bićem."

"Kako mislite, izgubila kontrolu?" upitah zabrinuto. "Da li sam uradila nešto što nije trebalo da uradim?"

"Ništa što ne bi mogla da ispričaš svojoj majci," reče uz prigušeni smeh. Oči mu nestašno zasijaše." Ozbiljno govoreći, Taiša, sve što si uradila je to da si zabacila svoju sjajnu mrežu što su dalje mogla. Naučila si kako da se odmaraš u tom nevidljivom hamoku koji je u stvari deo tebe. Jednog dana, kada postaneš veštija, moći ćeš da koristiš njegova vlakna da bi pomerala i menjala stvari."

"Da li je dvojniki u fizičkom telu ili izvan njega?" upitala sam ga. "One noći mi se učinilo da je nešto izvan mene na trenutak preuzelo kontrolu."

"I jedno i drugo je tačno," reče g.Abelar." On je unutar fizičkog tela i u isto vreme izvan njega. Kako da to objasnim? Da bi upravljala njime, neophodno je da se njegov spoljašnji deo koji nesputano pluta poveže sa energijom koja je smeštena unutar fizičkog tela. Snažna koncentracija poziva i zadržava

spoljašnju energiju, dok se unutrašnja energija oslobađa tako što se otvaraju neki tajanstveni prolazi oko samog tela. Kada se ove dve energije stope, stvara se sila koja omogućava čoveku da izvodi neverovatne poduhvate."

"Gde se nalaze ti tajanstveni prolazi koje spominjete?" upitala sam ga ne mogavši da ga gledam pravo u oči.

"Neki od njih se nalaze tik uz kožu a neki su duboko u telu," odgovori g.Abelar. "Postoji sedam glavnih prolaza. Kada se zatvore, unutrašnja energija ostaje zatočena unutar fizičkog tela. Prisustvo dvojnika u nama je tako nenametljivo da je moguće da proživimo ceo život a da ne znamo da se tu nalazi. Međutim u slučaju da želimo da ga oslobodimo, prolazi moraju da se otvore i ovo se sprovodi putem rekapitulacije i vežbi disanja koje ti je Klara pokazala."

G.Abelar je obećao da će me baš on podučiti kako da voljno otvorim prvi prolaz pošto uspešno izvedem apstraktni let. Naglasio je da je neophodno potpuno promeniti svoje stavove da bi se otvorili prolazi, zato što je naše prethodno usvojeno shvatanje da smo sazdani od čvrstog tela baš to što produžava dvojnikovo zatočeništvo što ne važi za ni jednu fizičku strukturu samog bića.

"Zar ne možete da mi objasnite gde se nalaze ti prolazi pa da ih sama otvorim?"

Pogledao me je i odmahnuo glavom. "Petljati nasumce sa silom koja se nalazi iza ovih prolaza je glupo i opasno," upozorio me je. "Dvojnik se oslobađa postepeno i skladno. Međutim, preduslov ovome je celibat."

"Zašto je celibat toliko važan?" upitala sam.

"Zar ti Klara nije pričala o svetlećim glistama koje muškarac ostavlja u ženinom telu?"

"Jeste," rekoh, osetivši se nelagodno i zbunjeno. "Ali, moram da priznam da joj u stvari nisam verovala."

"To ti je bila greška," reče iznervirano. "Bez prethodne rekapitulacije, ti bi doslovce otvorila čitavu jednu limenku glisti. A imati seksualne odnose bi značilo dolivati ulje na vatru."

Nasmeja se od srca, zbog čega se osetih glupavo.

"Bez sve šale, čuvanje seksualne energije je prvi korak u putovanju ka eterskom telu, putovanju u osvešćenost i potpunu slobodu."

Upavo u tom trenutku, Klara uđe u dnevnu sobu, obučena u beli lepršavi kaftan, što joj je davalo izgled velike žabe. Krišom sam se nasmejala povodom ovog nedostojnog utiska i u istom trenutku bacih pogled na g. Abelara, za koga

sam se mogla zakleti da misli isto. Klara sede u fotelju i oboma uputi osmeh, dok smo smeteno sedeli na kauču.

"Jeste li već stigli do teme prolaza?" upita radoznalo g.Abelara. "Je li to razlog što je Taiša tako čvrsto skupila noge?"

G.Abelar, potpuno ozbiljan, potvrdno klimnu glavom. "Upravo sam želeo da joj kažem kako je jedan ogromni prolaz u polnim organima. Ali mislim da to neće razumeti. Još uvek ima nekoliko pogrešnih predstava što se tiče ove oblasti."

"Sigurna sam da ih ima," složi se Klara, namignuvši u mom pravcu.

U isto vreme prasnuše u takav gromoglasan smeh da sam se potpuno zbunila. Mrzela sam da mi se smeju i razgovaraju kao da ja nisam u istoj sobi. Upravo sam želela da im kažem da me uopšte ne shvataju, kada Klara ponovo pogovori, ovoga puta obraćajući se meni.

"Da li shvataš zašto preporučujemo celibat?" upitala me je.

"Zbog putovanja u slobodu," odgovorih, ponovivši reči g.Abelara.

Odvažno upitah Klaru da li ona i g. Abelar žive u celibatu, ili samo preporučuju nešto za šta ni sami nisu spremni.

"Rekla sam ti da nismo muž i žena" odgovori Klara ni najmanje se ne zbunivši. "Mi smo čarobnjaci koje zanima sila, sakupljanje energije a ne njeno gubljenje."

Okrenula sam se u pravcu g.Abelara da ga upitam da li je zaista čarobnjak i sve što to podrazumeva. Nije mi odgovorio već je pogledao Klaru kao da traži njeno odobrenje da otkrije neku tajnu. Klara, gotovo neprimetno, klimnu glavom u znak odobravanja. "Ne mogu da kažem da mi se reč 'čarobnjak' dopada," reče, "zato što konotira uverenja i postupke koji ne spadaju u ono što mi radimo."

"Šta vi zapravo radite?" upitah ga. "Klara mi je rekla da jedino vi možete da mi odgovorite na to pitanje."

G.Abelar se uspravi i uputi mi zastrašujući pogled koji mi potpuno obuže pažnju. "Mi smo grupa koju sačinjavaju šesnaestoro ljudi, uključujući i mene i jedno stvorenje: Manfreda." počeo da govori zvaničnim tonom. "Desetorica ovih ljudi su žene. Svi mi radimo istu stvar: posvetili smo živote razvijanju dvojnika. Koristimo svoja eterska tela i prkosimo mnogim zakonima prirode i fizike. Stoga, ako ovo što sam rekao znači biti čarobnjak, onda smo svi mi čarobnjaci. U suprotnom, mi to nismo. Da li ti je sada malo jasnije?"

"Pošto mi vi pružate znanja o dvojniku, da li ću i ja biti čarobnica?"

"Neznam," odgovorio je, radoznalo me ispitujući pogledom. "Sve zavisi od tebe. Uvek zavisi od same ličnosti da li će ispuniti ili proćerdati svoj život."

"Ali Klara je rekla da svi u ovoj kući imaju neki cilj što se ovde nalaze. Zašto ste mene izabrali? Zašto baš mene?" upitala sam.

"To je veoma teško pitanje," reče g.Abelar uz osmeh. "Recimo da smo primorani da uključimo i tebe. Da li se sećaš one noći pre otprilike pet godina kada si se našla u kompromitujućoj situaciji u vezi sa jednim mladićem?"

Istog trenutka sam počela da kijam što je moja uobičajena reakcija kad osetim da sam ugrožena. Za vreme rekapitulacije sam se setila prilika u kojim sam se našla u kompromitujućim situacijama. Od svoje četrnaeste godina, bila sam opsednuta mladićima i agresivno sam jurila za njima, kao što sam kao dete jurila za braćom. Očajnički sam želela da me bilo ko voli, pošto sam znala da moja porodica ne mari za mene. Ali sve se uvek završavalo tako što bih preplašila svoje buduće udvarače pa bi oni pobjegli glavom bez obzira pre nego što bi mi se uopšte približili. Zbog moje agresivnosti svi su mislili da sam raspusna žena koja je spremna na sve. Zbog toga, imala sam najgoru moguću reputaciju uprkos činjenici da nisam uradila ni polovinu stvari koje su mi pripisivali prijatelji i porodica.

"Uhvatili su te na tezgi sa hranom snekbara u drajv-in bioskopu u Kaliforniji. Sećaš li se?" začuh glas g.Abelara.

Kako se ne bih sećala? To je bilo ubedljivo najgore iskustvo u mom životu. I pošto je stvar bila tako osetljiva, odlagala sam njenu rekapitulaciju uvek izbegavajući da se približim tom događaju. U to vreme, išla sam još u gimnaziju i preko leta sam dobila posao koji se sastojao od toga da prodajem viršle i bezalkoholna pića u drajv-in bioskopu. Pred sam kraj leta, Keni, mladić koji je vodio snek-bar, izjavio mi je ljubav. Do tog trenutka, bila sam ravnodušna prema njemu jer sam bacila oko na vlasnika, koji je bio zgodan i bogat. Na nesreću, njega je zanimala Rita, moja crvenokosa božja kazna, sa svojih devetnaest godina i sjajnim izgledom. Svake noći, čim bi počela projekcija, kradom bi ušla u šefovu kancelariju i zaključavala vrata. Kada bi se ponovo pojavila neposredno pre pauze, njena ružičasto bela karirana uniforma bila bi izgužvana a kosa čupava i zamršena. Strašno sam zavidela Riti zbog sve pažnje koju je dobijala. Ono što je još pogoršavalo celu stvar bilo je to što je unapredena u kasirku, dok sam ja i dalje morala da raznosim kokice i služim bezalkoholna pića na tezgi.

Kada mi je Keni rekao da sam lepa i poželjna, počela sam da ga posmatram u drugačijem svetlu. Prešla sam preko toga što je bio strašno bubuljičav, preterano pio pivo, slušao kantri muziku, nosio čizme i imao izrazit tekšaški akcenat. Odjedanput mi je bio muževan i nežan i jedino što me je zanimalo bilo je to da su mu roditelji katolici i da ne znaju da puši marihuanu. Počela sam da se

zaljubljujem u njega i nisam htela da nam se bilo kakve lične pojedinosti nadu na putu.

Kada sam mu rekla da krajem nedelje moram da napustim posao, jer moja porodica odlazi na raspust u Nemačku a ja moram da pođem sa njima, Keni se razjario. Optuživao je moje roditelje da namerno žele da nas rastave. Uzeo me je za ruku i zakleo se da neće živeti bez mene. Zaprosio me je ali meni još nije bilo ni šesnaest godina pa sam mu rekla da ćemo morati još da sačekamo. Strasno me je zagrlio i rekao da jedino što nam preostaje je da vodimo ljubav. Nisam znala da li misli nekom prilikom pre no što odem u Nemačku ili baš tada, ali sam se ipak u potpunosti složila sa njim i odlučila se da vodimo ljubav baš tada. Ostalo nam je još dvadeset minuta do pauze, pa sam sklonila preostale zemičke sa radnog stola i počela da se svlačim.

Uplašio se. Drhtao je kao dečkić iako mu je bilo dvadeset dve godine. Grlili smo se i ljubili ali pre no što je bilo šta moglo da se desi, prekinuo nas je jedan starac koji je upao u prostoriju. Kada nas je video u tako kompromitujućoj situaciji, zgrabio je metlu, udario me u leđa njenim slamnatim delom i polugolu počeo da juri sve do foajea, gde su ljudi koji su stajali u redu ispred snek bara imali potpuni uvid u ono što se dešava. Smejali su mi se i rugali. Najgore u celoj stvari bilo je to što su me prepoznala dva profesora iz škole. Koliko su oni bili zapanjeni što vide mene, toliko sam i ja bila zapanjena što vidim njih. Jedan od profesora me je prijavio direktoru škole, koji je, sa svoje strane, obavestio moje roditelje. Pre nego što su svi čuli ovaj trač, postala sam predmet podsmeha u školi. Prošlo je mnogo godina a ja sam i dalje mrzela tog groznog starca koji je sebi da za pravo da bude moj moralni sudija. Mislila sam da mi je on u stvari i uništio život jer mi nikada više nisu dopustili da vidim Kenija.

"Ja sam bio taj čovek," reče g.Abelar, kao da je pratio moje misli.

U tom trenutku, celo to prisećanje javnog poniženja me je potpuno porazilo. A da pri tom čovek koji je uzrok svemu tome stoji ispred mene, bilo je više no što sam mogla da podnesem.

Počela sam da plačem iz pukog osećanja osujećenosti. Najgore od svega bilo je što g. Abelar ni najmanje nije pokazivao žaljenje zbog onoga što je učinio.

"Od one noći, nisam prestajao da te tražim," reče g.Abelar, lukavo se cereći.

U njegovom pogledu i rečima videla sam razne vrste nastranih seksualnih aluzija. Došlo mi je da se raspuknem od besa i straha. Tada mi je bilo jasno da me je Klara dovela u Meksiko iz nekih loših pobuda, a u prvom redu sam mislila na neke tajne planove koje su njih dvoje smišljali od samog početaka a što je podrazumevalo dosta nastranog seksa. Ni za trenutak nisam poverovala u njihovu priču o celibatu.

"Šta nameravate sa mnom da radite?" upitah glasom promuklim od straha.

Klara me pogleda zbunjeno a potom poče da se smeje kao da je razumela šta mi je prolazilo kroz glavu. G. Abelar poče da imitira moj promukao glas tako što upita Klaru isto, "Šta nameravate sa mnom da radite?" Potom se njegov gromoglasni smeh stopio sa Klarinim da bi zajedno odjekivali kroz kuću. Začuh kako Manfred zavija u svojoj sobi; izgledalo mi je kao da se i on smeje. Bila sam potpuno poražena. Ustala sam da bih otišla, ali me g.Abelar povuče natrag na kauč.

"Osećanje srama i sopstvene važnosti su užasni pratioci," reče ozbiljno. "Nisi ovaj događaj rekapitulirala jer inače ne bi bila sada u ovakvom stanju." Potom je ublažio svoj strogi pogled koji postade gotovo ljubazan pa dodade, "Klara i ja ne nameravamo ništa da ti uradimo. Već si dovoljno uradila sama za sebe. Te noći sam tražio toalet i otvorio sam vrata prostorije u koju su imali pristupa samo zaposleni. Pošto se jednom nagualu nikada ne može da dogodi da napravi jedan tako nepažljiv propust jer je on uvek svestan onoga što čini, pretpostavio sam da me je sudbina dovela tebi, i da si ti za mene od posebne važnosti. Videvši te polugolu, kako nameravaš da se podaš jednom slabiću koji bi mogao da ti uništi život, postupio sam na vrlo nedvosmislen način tako što sam te udario metlom."

"Time što ste učinili od mene ste napravili predmet poruge moje porodice i prijatelja," prodrala sam se.

"Moguće. Ali sam isto tako zgrabio tvoje etersko telo i povezao ga energetskim vlaknom. Od tog dana nadalje, uvek sam znao gde si, a ipak mi je bilo potrebno pet godina da udesim takve okolnosti u kojima ćeš želeti da me saslušáš."

Po prvi put, shvatala sam to što mi govori. S nevericom sam zurila u njega.

"Hoćete da kažete da ste sve vreme znali gde sam?" upitala sam ga.

"Pratio sam svaki tvoj pokret," bio je njegov nedvosmislen odgovor.

"To znači da ste me sve vreme uhodili?" Pravo značenje njegovih reči je polako isplivalo na površinu.

"Da, u neku ruku, to je tačno," priznao je.

"Da li je i Klara znala da živim u Arizoni?"

"Naravno da jeste. Svi smo znali da si tamo."

"Znači, to nije bila slučajnost što me je Klara onog dana našla u pustinji," zapitah bez daha. Okrenula sam se ka Klari, van sebe od besa. "Znala si da ću biti tamo, zar ne?"

Klara potvrdno klimnu glavom. "Priznajem da jesam. Išla si tamo tako redovno da mi uopšte nije bilo teško da te pratim."

"Ali rekla si mi da si se slučajno našla tamo," vikala sam na nju. " Lagala si me; prevarom si me dovela sa sobom u Meksiko. I od tada me stalno lažeš, smeješ mi se iza leđa iz bog te pita kojih razloga." Sve moje sumnje i strepnje, koje sam mesecima držala u sebi, konačno su izbile na površinu i provalile iz mene.

"Ovo je za tebe samo šala," vikala sam, "koja pokazuje koliko sam glupa i lakoverna."

G. Abelar me je gledao svirepim pogledom ali to me nije sprečilo da mu uzvratim isti takav pogled. Lupnuo me je po temenu da bi me smirio.

"U strašnoj ste zabludi, mlada damo," reče strogo." Ovo za nas nije šala. Istina je da se puno smejemo tvojim idiotlucima, ali ni jedan od naših postupaka nije ni laž ni prevara. Potpuno smo ozbiljni u onome što činimo. U stvari, to je za nas pitanje života i smrti."

Bio je tako ozbiljan i izgledao je tako autoritativno da se najveći deo mog besa raspršio, za sobom ostavljajući beznadežnu zbunjenost.

"Poverio sam Klari izuzetno osetljivu misiju: da te dovede kući. I uspela je u tome. Išla si za njom, prateći svoj unutrašnji nagon. Veoma je teško da prihvatiš bilo čiji poziv, a prihvatiti poziv potpunog neznanca je gotovo nemoguće. Ali njoj je to pošlo za rukom. Bio je to majstorski potez! Mogu da izrazim samo pohvalu i divljenje za tako dobro obavljen posao."

Klara je skočila na noge i graciozno se poklonila. "Bez sve šale," reče sa dostojanstvenim izrazom lica, pošto je ponovo sela, nagual je u pravu; to je bilo nešto najteže što sam ikada u životu uradila. Na trenutak sam pomislila da ćeš dopustiti da tvoja sumnjičava priroda nadvlada i da ćeš mi reći da se gubim. Čak sam morala da lažem kad sam ti rekla da imam tajno budističko ime."

"Zar ga nemaš?"

"Nemam ga. Moja želja za slobodom je sagorela bilo kakvu tajnovitost u meni."

"Ali još mi nije sasvim jasno kako je Klara znala gde da me nađe," rekoah gledajući u g.Abelara. "Kako je znala da sam baš u to vreme bila u Arizoni?"

"Pomoću tvog dvojnika," odgovori g.Abelar, kao da je to očigledna stvar.

Čim je to izgovorio, razbistrilo mi se u glavi i tačno sam shvatala šta misli. U stvari, znala sam da je to jedini mogući način da mi budu na tragu.

"Obmotao sam energetsko vlakno oko tvog eterskog tela te noći kada sam te prekinuo u onome što si nameravala da učiniš. Pošto je dvojnik sazdan od čiste energije, nije toliko teško da se obeleži. Smatrao sam, s obzirom na okolnosti pod kojima se odigrao naš prvi susret, to je bilo najmanje što sam mogao da učinim za tebe. To je bila neka vrsta zaštite."

G.Abelar me je pogledao, kao da čeka da mu postavim pitanje. Ali moje misli su bile isuviše zauzete time što sam pokušavala da se setim još nekih pojedinosti u vezi sa tom noći kada je upao u sobu.

"Zar nećeš da me pitaš kako sam te obeležio?" reče, gledajući me netremice.

Načuljih uši, a soba se napuni energijom i sve mi se činilo potpuno jasno. Nisam morala da pitam g.Abelara kako je to uradio, jer sam i sama znala odgovor.

"Obeležili ste me kada ste me udarili metlom!" uzviknula sam. To je bilo savršeno jasno, ali kada sam razmislila, ipak nije imalo nikakvog smisla, jer nije davalo nikakvo objašnjenje.

G.Abelar je klimnuo glavom zadovoljan što sam sama došla do tog zaključka.

"Tako je. Obeležio sam te kada sam metlom udario gornji deo tvojih leđa dok sam te terao iz sobe. Ostavio sam određenu energiju u tebi. A ta energija je bila zarobljena u tebi još od te noći."

Klara mi je prišla i počela da me odmerava. "Zar nisi primetila Taiša, da ti je levo rame više od desnog?"

Bila sam svesna da mi jedna lopatica više štrči od druge, zbog čega su mi vrat i ramena bili napeti.

"Mislila sam da sam tako rođena," rekoh.

"Niko se ne rađa sa nagualovim obeležjem," nasmeja se Klara. "Nagualova energija je zarobljena na tvojoj levoj lopatici. Razmisli malo o tome; ramena ti nisu ista od kada te je nagual udario metlom."

Morala sam da priznam da se vreme kad je moja majka prvi put primetila da nešto nije u redu sa gornjim delom mojih leđa, podudaralo sa mojim letnjim poslom u drajv-in bioskopu. Podešavala je letnju haljinu koju mi je šila i videla je da se nešto ne uklapa. Zapanjila se kad je ustanovila da greška nije u haljini već u mojim lopaticama; jedna je bez sumnje bila viša od druge. Sledećeg dana naš porodični lekar mi je pregledao leđa. Zaključio je da mi je kičma neznato iskrivljena. Dijagnoza je bila da imam urođenu skoliozu, ali je doktor uveravao moju majku da je iskrivljenost toliko mala da uopšte ne treba da se brinemo oko toga.

"Dobro je što nagual nije ostavio suviše energije," zavitlavala me je Klara u tom slučaju bi imala grbu."

Okrenula sam se ka g.Abelaru. Osetila sam kako mi se leđni mišići grče, što se uvek dešavalo kad sam bila razdražena. "Sada kada ste me namamili, šta nameravate sa mnom?" upitala sam.

G.Abelar mi je prišao korak bliže. Prikovao me je ledenim pogledom. "Jedino što želim da uradim od onog dana kada sam te našao je da uradim isto što sam uradio te noći, "reče dostojanstveno," a to je da otvorim vrata i da te isteram napolje. Ovoga puta, želim da otvorim vrata svakodnevnog života i da te proteram u slobodu."

Njegove reči i držanje su oslobodile čitavo jedno bogatstvo osećanja. Jer pamtim da sam oduvek nešto iščekivala, izvirivala kroz prozor, osvrtala se po ulici kao da nešto ili neko vreba iza ugla. Uvek sam nešto predosećala, imala snove u kojima bežim, mada nisam znala od čega. Baš to osećanje me je nateralo da pođem za Klarom ka nepoznatom odredištu. I baš me je to sprečilo da odem uprkos nemogućim zahtevima koji su se pred mene postavljali. Pošto sam izdržala netremični pogled g.Abelara, obuze me neobjašnjivo osećanje zadovoljstva. Shvatila sam da sam najzad našla ono za čim sam tragala. Vođena impulsom najčistije naklonosti, sagoh se i poljubih mu ruku. I iz nekih neslućenih dubina moga bića, promucah nešto što nije dolazilo od razuma već iz srca. "Ti si i moj nagual," rekoh.

Oči su mu blistale od sreće što smo se konačno razumeli. Pomilovao me je po glavi i svi moji nataloženi strahovi i frustracije su provalili u bujici suza punih bola.

Klara ustade i dade mi maramicu. "Način da te iščupam iz tog tužnog raspoloženja je da te naljutim ili da te nateram da razmišljaš," reče. "Uradiću i jedno i drugo time što ću ti reći sledeću stvar. To što sam znala gde da te nađem u pustinji nije jedino. Sećaš li se onog vrelog, zagušljivog stana i kad si me zamolila da ti pomognem da izneseš stvari iz njega? Pa, moja rođaka je vlasnica te zgrade."

Zapanjeno sam gledala u Klaru i bilo mi je nemoguće da izustim i jednu jedinu reč. Klarin i smeh g.Abelara odjeknuli su poput džinovske eksplozije koja je odzvanjala u mojoj glavi. Nije postojalo ništa što bi mogli da mi kažu što bi me toliko iznenadilo. Pošto mi je početna zapanjenost popustila, umesto da se naljutim što su manipulisali mnome, ispunilo me je osećanje strahopoštovanja zbog neverovatne preciznosti njihovih poteza i njihove ogromne sposobnosti da gospodare postupcima ali, kao što sam najzad shvatila, ne mojim već svojim sopstvenim.

XV

Jednog dana, nekoliko meseci posle susreta sa g.Abelarom, umesto da me pošalje u pećinu da rekapituliram, Klara me zamoli da joj pravim društvo dok radi u dvorištu. Nedaleko od povrtnjaka, iza zadnjeg dvorišta, posmatrala sam Klaru kako revnosno grabuljama skuplja lišće u gomilu. Na vrhu gomile, pažljivo je rasporedila suvo smeđe lišće, formirajući neku elipsastu šaru.

"Šta to radiš," upitah približivši se da bih mogla bolje da pogledam.

Bila sam napeta i tmurno raspoložena, jer sam provela celo jutro u pećini rekapitulirajući uspomene o svom ocu. Uvek sam smatrala da je on jedan uobražen, nadmen i bezosećajan čovek.

Emotivno me je ispraznilo saznanje da je on u stvari jedan tužni i poraženi čovek, koga je uništio rat i sopstvene osujećene ambicije.

"Pravim ti gnezdo da sediš na njemu," odgovori Klara. "Sedećeš na njemu kao kvočka na jajima. Želim da se odmoriš jer ćemo možda ovog popodneva imati gosta."

"Ko bi to mogao da bude?" upitah nonšalantno.

Već mesecima mi je Klara obećavala da će me upoznati sa ostalim članovima nagualove grupe - sa njenim tajanstvenim rođacima koji su se najzad vratili iz Indije - ali to nikada nije učinila. Kad god bih izrazila želju da ih upoznam, uvek bi rekla da je neophodno da se pročistim temeljnijom rekapitulacijom jer u stanju u kojem se trenutno nalazim još nisam spremna da bilo koga upoznam. Verovala sam joj. Što sam više istraživala uspomene iz svoje prošlosti, pročišćenje mi je bivalo sve potrebnije.

"Nisi odgovorila na moje pitanje, Klara," rekoh ljutito. "Ko to dolazi?"

"Pusti sad to," reče pružajući mi pregršt suvog lišća boje bakra. "Stavi ovo lišće na pupak i veži ga pojasom za rekapitulaciju."

"Ostavila sam pojas u pećini," rekoh.

"Nadam se da ga ispravno koristiš," reče Klara tim povodom. "Pojas nas podupire dok rekapituliramo. Treba da se obmota oko trbuha i da se jedan njegov kraj priveže za kočič kojeg sam zabila u zemlju u pećini. Na taj način, nećeš pasti i razbiti glavu u slučaju da zadremaš ili da dvojnik odluči da te probudi."

"Da li da ga donesem?"

Ona ljutito coku jezikom i reče, "Ne, nemamo vremena. Naš gost može svaki čas da stigne i želim da se opustiš i prikažeš u najboljem svetlu. Možeš da upotrebiš moj pojas."

Klara užurbano uđe u kuću iz koje se gotovo istog trenutka vratila sa komadom tkanine boje šafrana. Bio je zaista divan. Imao je skoro neprimetnu šaru u tkanju. Na sunčevoj svetlost taj komad svile se presijavao, menjajući nijanse od boje starog zlata do boje ćilibara.

"Ako se desi da ti se bilo koji deo tela povredi ili da te boli, obmotaj ovaj pojas oko njega," objašnjavala mi je Klara. "Pomoći će ti. U njemu postoji i izvesna količina energije, pošto sam sa njim na sebi provela godine i godine rekapitulacije. Jednog dana ćeš i ti moći da kažeš isto za svoj pojas."

"Zašto ne možeš da mi kažeš ko dolazi da nas poseti?" navaljivala sam da mi odgovori. "Znaš da mrzim iznenađenja. Je li nagual u pitanju?"

"Ne, nije on već neko drugi," rekla je, "ali isto tako moćan a možda i još moćniji. Kad je budeš upoznala, moraćeš da budeš smirena i oslobođena misli, inače nećeš imati nikakve koristi od njenog prisustva."

Preterano svečanim glasom, Klara reče da ću iz principijelnih razloga, toga dana, morati da izvedem sve magijske postupke koje me je naučila, ne zato što će me bilo ko staviti na probu da vidi da li ih zaista znam, već zato što sam došla do raskršća i moram da krenem u drugom pravcu.

"Čekaj Klara, nemoj da me plašiš tom pričom o menjanju. Plašim se novih pravaca."

"Najmanje što želim je da te plašim," uveravala me je. "Stvar je u tome da sam i sama pomalo zabrinuta. Jesu li kristali kod tebe?"

Raskopčala sam prsluk i pokazala joj kožne futrole koje sam napravila uz njenu pomoć, u kojima su stajala dva kvarcna kristala. Bili su na sigurnom mestu jedan ispod jedne a drugi ispod druge ruke, poput dva noža u svojim koricama sa zaliscima i kopčama koje ih pričvršćuju.

"Izvadi ih i pripremi ih," rekla je. "I upotrebi ih da bi prikupila energiju. Nemoj da čekaš da ti to ona kaže da uradiš. Upotrebi ih prema svom nahođenju kad god osetiš da ti je potrebna dodatna energetska podrška."

Iz Klarinih reči bilo je lako zaključiti dve stvari: da će ovo biti jedan ozbiljan susret, i da je tajanstveni gost žena.

"Je li ona jedna od tvojih rođaka?" upitah je.

"Jeste," odgovori Klara hladno se osmehnuvši. "Ta osoba je moja rođaka, članica naše grupe. Sada se opusti i ne postavlja više nikakva pitanja."

Zanimalo me je gde njeni rođaci borave. Bilo je nemoguće da su u kući pošto bih sigurno naletela na nekog od njih ili bi barem primećivala znake njihovog prisustva. Činjenica da nisam nikoga videla, pretvorila je moju radoznalost u opsednutost. Zamišljala sam kako se Klarini rođaci namerno kriju od mene i da me čak uhode. To me je ljutilo a u isto vreme učvršćivalo u nastojanju da

ulovim nekoga od njih. Poreklo moje uznemirenosti bio je nepogrešivi osećaj da me neko posmatra.

Namerno sam pokušavala da postavim zamku ma ko to bio, tako što bih ostavila neku od svojih olovaka za crtanje na podu ne bih li videla da li će je neko podići ili tako što bih ostavila časopis otvoren na nekoj određenoj strani, kasnije proverivši da li je i dalje otvoren na istoj. U kuhinji bih pažljivo pregledala posude u potrazi za dokazima da ih je neko upotrebljavao. Išla sam čak dotle da sam raznosila prašinu po stazi pored sporednog ulaza da bih se posle vraćala i pregledala tlo tražeći tragove stopala ili neke nepoznate otiske. Uprkos svim svojim detektivskim naporima, jedini otisci koje bih naišla pripadali su Klari, Manfredu ili meni. Ako se bilo ko krio od mene, bila sam uverena da bih ga primetila. Ali, kako su stvari stajale, izgledalo je da u kući nema nikog drugog uprkos tome što sam bila uverena u suprotno.

"Izvini, Klara, ali moram da te pitam," konačno sam prevalila preko usana, "zato što me ta stvar potpuno izluđuje. Gde odsedaju tvoji rođaci?"

Klara me pogleda iznenadeno. "Ovo je njihova kuća. Gde bi bili nego ovde."

"Ali gde, tačno?" upitah na granici da priznam da sam postavljala beskorisne zamke, ali sam ipak odlučila da to ne učinim.

"Aha, mislim da shvatam šta te zanima," reče. "Nisi naišla ni na kakve znake koji bi posvedočili njihovo prisustvo, uprkos svim tvojim nastojanjima da se igraš detektiva. Ali u tome nema ničeg tajnovitog. Nikada ih ne vidiš zato što su u levom krilu kuće."

"Zar nikada ne izlaze odatle?"

"Izlaze, ali izbegavaju desno krilo u kome si ti i ne žele da te uznemiravaju. Znaju koliko voliš da budeš sama."

"Pa zar da ih nikada ne vidim? Zar to nije malo preterano poštovanje moje privatnosti."

"Ni najmanje," reče Klara. "Potrebna ti je potpuna samoća da bi se usredsredila na rekapitulaciju. Kada sam ti rekla da će te danas neko posetiti, imala sam na umu jednu svoju rođaku koja će doći iz levog krila da te upozna. Već se neko vreme raduje što će razgovarati sa tobom, ali je morala da sačeka da se barem u najmanjoj mogućoj meri pročistiš. Već sam ti rekla da susret sa njom možda čak i više iziskuje od onoga sa nagalom. Neophodno je to da si sačuvala dovoljno energije, inače ćeš izgubiti kontrolu kao što ti se desilo kada si njega upoznala."

Klara mi je pomogla da stavim lišće na trbuh i da ih povežem tkaninom.

"Ovo lišće kao i ovaj pojas će ublažiti napade te žene," reče Klara i pogledavši me dodade nežno, "a i druge udarce, takođe. Zato, ma šta se desilo, ne skidaj ga."

"Šta može da mi se dogodi?" upitah sa zebnjom, gurajući u pojas još lišća.

Klara sleže ramenima. "Zavisi od toga koliko imaš energije," reče, snažno povukavši čvor na tkanini. "Ali sudeći po tvom izgledu, to je teško ustanoviti."

Drhtavim prstima sam ponovo zakopčala košulju i uvukla je u svoje vrećaste pantalone. Izgledala sam naduveno sa tim širokim pojasom boje šafrana oko struka. Lišće mi je prekrivalo trbuhpoput nekog grubog i bockavog jastuka. Međutim, malo po malo, moj nervozni stomak je prestao da drhti; ugrijao se a celo telo mi se opustilo.

"Sada sedi na ovu gomilu lišća kao kvočka," naredi mi Klara. Mora da sam je iznenađeno pogledala sudeći po pitanju koje je usledilo, "Znaš li šta rade kvočke dok sede na jajima?"

"Stvarno nemam pojma."

"Kvočka miruje i osluškuje jaja pod sobom, usmeravajući svu svoju pažnju na njih. Osluškuju i nikad ne dopuštaju da im se koncentracija pokoleba. Na ovaj odlučan način one voljom nateraju piliće da se izlegnu. To je tiho osluškivanje koje je životinjama prirodno, ali koje su ljudi zaboravili i stoga moraju da ga neguju."

Klara sede na veliki bledo sivi kamen i okrete se prema meni. Kamen je imao prirodno udubljenje i ličio je na fotelju.

"Sada dremaj kao kvočka i oslušuj svojim unutrašnjim uhom dok govorim. Usredsredi se na toplotu u utrobi i ne dopusti da ti pažnja odluta. Budi svesna zvukova oko sebe ali ne dozvoli da ih tvoja svest prati."

"Da li zaista moram da sedim ovako, Klara'? Mislim zar ne bi bilo bolje da se jednostavno okrepim spavanjem?"

"Bojim se da ne. Kao što sam rekla, prisustvo naše gošće iziskuje mnogo. Ako ti ne pođe za rukom da prikupiš energiju, bedno ćeš se srozati. Veruj mi, ona nije blaga kao ja. Po svojoj čvrstini i neumoljivosti više je nalik na naguala.

"Zašto ona toliko iziskuje?"

To se dešava bez njene volje. Isuviše se izdigla iznad ljudi i njihovih briga da njena energija može potpuno da te skrši. Ne postoji razlika između njenog fizičkog tela i eterskog dvojnika. Želim da kažem da je ona velika čarobnica."

Klara me ispitivački pogleda i načini opasku u vezu sa mojim podočnjacima. "Čitala si noću uz svetlost fenjera, zar ne?" ukorila me je. "Zašto misliš da u spavaćim sobama nema struje?"

Rekla sam joj da nisam pročitala ni jednu jedinu stranicu od dana kada sam došla u njenu kuću, zato što mi rekapitulacija i ostale stvari koje od mene traži da uradim, ne ostavljaju vremena za bilo šta drugo. "Mada ne volim baš toliko da

čitam," priznala sam. "Ali s vremena na vreme prelistam knjige sa tvojih polica u predvorju."

Nisam joj rekla ono što mi je zaista palo na pamet a to je da sam u stvari njuškala da vidim da li je neko od njenih rođaka pomerio neku knjigu.

Nasmeja se i reče, "Neki od članova moje porodice su strasni ljubitelji knjige. Ja ne spadam u njih."

"Ali zar ne čitaš iz zabave, Klara?"

"Ja, ne. Čitam da se obavestim. Ali, neki od nas čitaju i iz zadovoljstva."

"Kako onda da nikada ni jedna knjiga ne nedostaje sa police?" upitah je, trudeći se da zvučim ležerno.

Klara se zakikota. "Oni imaju svoju biblioteku u levom krilu," reče a potom me zapita, "Ni ti, Taiša ne čitaš iz zadovoljstva?"

"Na žalost, i ja čitam samo da bih se obavestila," rekoh.

Ispričala sam Klari kako je kod mene uživanje u čitanju sasečeno u korenu još dok sam bila u osnovnoj školi. Jedan očev prijatelj je bio vlasnik firme koja je trgovala knjigama imao je običaj da mu poklanja čitave sanduke pune starih izdanja.

Moj otac bi ih sortirao po kvalitetu i davao bi mi književna dela koje je odredio da pročitam pored redovne školske lektire. Uvek sam uzimala zdravo za gotovo to što je govorio da moram da pročitam svaku reč. Šta više, mislila sam a moram da završim jednu knjigu pre nego što započnem drugu. Za mene je predstavljalo pravo iznenađenje kada sam kasnije saznala da neki ljudi počinju da čitaju nekoliko knjiga u isto vreme i prelaze sa jednih na druge, već prema raspoloženju.

Klara me pogleda i odmahnu glavom kao da za mene nema spasa. "Deca rade pod pritiskom razne čudne stvari. Sada mi je jasno zašto si postala tako podložna prinudi. Kladam se da kada bi sada pokušala da se prisetiš svih tih priča, zapanjila bi se onim što bi saznala. Kao deca, nikad ne dovodimo u pitanje ono što se pred nas postavi, kao što ti nisi dovodila u pitanje to da moraš da pročitaš knjigu od korica do korica. Svi članovi moje porodice imaju ozbiljne prigovore u pogledu onoga što se radi sa decom."

"Opsednuta sam time da upoznam tvoju porodicu, Klara."

"Pa to je sasvim prirodno. Pričala sam ti toliko o njoj."

"Nije stvar samo u tome, Klara," rekoh. "To je više neki fizički osećaj. Ne znam zašto, ali ne mogu da prestanem da mislim o njima. Čak ih i sanjam."

U trenutku kada sam to izgovorila, nešto mi se u glavi raščistilo. Otvoreno sam Klari postavila pitanje. Pošto ona zna ko sam ja, kao i moj domaćin, njen rođak, iznenada mi je palo na pamet da li i ja znam njene ostale rođake.

"Naravno da te svi oni znaju," reče Klara, kao da je to najprirodnija stvar na svetu, ali nije odgovorila na moje pitanje.

Nisam nikako mogla da zamislim ko bi oni mogli da budu. "Dopusti da te otvoreno upitam ovo Klara. Da li ja njih znam?" nisam odustajala od pitanja.

"To su pitanja na koje je nemoguće odgovoriti, Taiša. Mislim da je najbolje da ih ne postavljaš."

Nadurila sam se, ustala sa svog sedišta napravljenog od lišća, ali me Klara nežno povuče da ponovo sednem. "U redu, u redu, gospodice Njuškalo," reče. "Ako će te to smiriti, reći ću ti. Ti ih sve znaš ali se svakako ne sećaš da si ih ikada srela. Čak kada bi neko od njih stao pravo ispred tebe, pretpostavljam da ti se ni tada ne bi učinili ni najmanje poznatim. Ali u isto vreme, nešto u tebi bi se izuzetno uzбудilo. Jesi li sada zadovoljna?"

Njen odgovor me nije ni najmanje zadovoljio. U stvari, uverio me je da me namerno obmanjuje i zbunjuje svojom igrom rečima.

"Mora da uživaš u tome da me mučiš, Klara," rekoh sa gađenjem.

Glasno se nasmeja. "Ne igram se tobom," uveravala me je. "Objasniti šta smo i šta radimo je nešto najteže na svetu. Volela bih da mogu da ti stvari učinim jasnijim, ali ne mogu. Stoga je bespredmetno insistirati da se stvari objasne kada objašnjenje ne postoji."

S mukom sam sela na zemlju. Noge su mi utrnule. Klara mi je predložila da legnem na stomak i da oslonim glavu na desnu ruku, savivši je u laktu. Uradila sam kako mi je rekla i položaj mi je bio udoban. Zemlja i lišće kao da su me prikovali za sebe dok mi je duh bio miran ali budan. Klara se nagla nada mnom i i nežno me pomilovala po glavi. A potom je pogledala tako prodorno i to na tako čudan način da sam je na trenutak zgrabila za ruku i tako je izvesno vreme držala. "Sada moram da idem, Taiša," reče tiho, lagano se oslobađajući mog stiska, "ali budi sigurna da ćemo se ponovo videti." Njene zelene oči su u sebi imale mrlje boje ćilibara. Njihov sjaj je bilo poslednje što sam videla.

Probudila sam se i osetila da mi neko masira leđa štapom. Neka žena čudnog izgleda stajala je iznad mene. Bila je visoka, vitka i neverovatno upečatljiva. Crte lica su joj bile kao isklesane; mala usta, zubi jednaki, savršeno pravilan nos, lice duguljasto, koža nežna gotovo providno blede nordijske puti; sjajna, kovrdžava seda kosa. Pomislila sam da je sasvim mlada devojkica, puna neke drske senzualnosti. Izgledala je kao zrela i moderna Evropljanka. Njena haljina je bila elegantna a posebno njene udobne cipele kakve nikada nisam videla u Sjedinjenim Državama gde dobro obučene žene kada nose udobnu odeću uvek izgledaju nezgrapno.

Žena je u isto vreme izgledala i starija i mlađa od Klare. Nesumnjivo je bila starija po godinama ali je izgledala mnogo mlada od Klare. Posedovala je nešto što bih mogla da nazovem unutrašnjom vitalnošću. Nasuprot njoj, Klara mi se činila kao da je još u nekoj razvojnoj fazi, dok je ovo biće bilo završeno delo. Znala sam da me neko ko se na neverovatan način razlikuje od ostalih, možda do te mere kao da pripada nekoj drugoj vrsti, da me taj neko promatra sa istinskom radoznalošću.

Podigla sam se i brzo se predstavila. Utom je i ona srdačno uradila isto.

"Ja sam Nelida Abelar," reče na engleskom. "Živim ovde sa ostalim prijateljima. Dvoje već poznaješ. Klaru i naguala Džona Majkla. Uskoro ćeš upoznati i ostale."

Blago je naglašavala pojedine reči. Glas joj je bio pun neke draži i zvučao mi je toliko neverovatno poznat da nisam mogla a da netremice ne gledam u nju. Nasmejala se, pretpostavljam zbog toga što su mi se mišići lica usled iznenađenja zaledili u osmeh. I njen hrapavi smeh mi je kao iz daljine bio poznat. Imala sam utisak da sam ga nekada ranije čula. Palo mi je na pamet da sam ovu ženu videla u nekoj drugoj prilici ali nisam mogla da dokučim gde bi to moglo biti. Što sam više zurila u nju, to sam bila sigurnija da sam je ranije znala ali da sam zaboravila kada.

"U čemu je stvar, dušo?" upitala me je brižno. "Imaš li utisak da smo se već ranije srele?"

"Da, da," rekoh uzbuđeno, jer mi se učinilo da ću se setiti gde je to bilo.

"Pre ili kasnije, setićeš se," reče umirujućim tonom koji mi je dao do znanja da nema potrebe za žurbom." Pročišćujuće disanje koje koristiš za vreme rekapitulacije će ti na kraju dopustiti da se setiš svega što si ikada radila, što uključuje i tvoje snove. Tada ćeš znati gde i kada smo se srele."

Bilo mi je neprijatno što zurim u nju i što sam izgubila kontrolu. Ustala sam i stala pred nju, ne da bih je izazivala već iz strahopoštovanja.

"Ko ste vi?" upitah je u magnovenju.

"Već sam ti rekla ko sam," reče uz osmeh. "Ako te zanima da li sam ja neka posebna ličnost, moraću da te razočaram. Ja nisam uopšte neka važna osoba. Pripadam grupi ljudi koja traga za slobodom. Pošto si upoznala naguala, sledeći korak je bio da upoznaš mene. A to je zato što sam ja odgovorna za tebe."

Kad sam čula da je ona odgovorna za mene, obuze me strah. Celog života sam se borila da postanem samostalna i to sam radila što sam grčevitije mogla.

"Ne želim da iko bude odgovoran za mene," rekoh. "Isuviše sam se mukotrпно borila za svoju samostalnost da bih ponovo bila u nečijoj vlasti."

Pomislih da će se uvrediti, ali ona se samo nasmejala i potapšala me po ramenu. "Nisam ni mislila da to bude tako," reče. "Niko ne želi da te sputava. Nagual ima jedno objašnjenje za tvoju neobuzdanu prirodu. On zaista smatra da si borac. U stvari, on smatra da si nesumnjivo luda, ali u pozitivnom smislu."

Reklaje da je nagualovo objašnjenje mog ludila to da sam začeta u neobičnim i očajničkim uslovima. Nelida mi je potom ispričala neke činjenice u vezi sa životnom pričom mojih roditelja, koje nije znao niko sem njih samih. Otkrila mi je to da još pre nego što sam začeta, još dok su mi roditelji živeli i radili u Južnoj Africi, otac bio zatvoren iz razloga koje nikada nije obelodanio. Uvek sam maštala kako on u stvari nije bio u zatvoru već u logoru za političke zatvorenike. Nelida mi je ispričala kao je otac spasio život jednom čuvaru. Kasnije mu je taj čuvar pomogao da pobjegne tako što je u odsudnom trenutku okrenuo leđa napravivši se da ga ne vidi.

"Dok su mu goniči bili na tragu," Nelida je nastavila priču, "otišao je do svoje žene, da bude sa njom po poslednji put u životu. Bio je siguran da će ga uhvatiti i ubiti. Za vreme tog strasnog zagrljaja života i smrti, tvoja majka je zatrudnela sa tobom. Veliki strah i strasna želja za životom koju je tvoj otac tada osećao, prenela se na tebe. Kao posledica toga, ti si se rodila nemirna i neobuzdana sa strasnom željom da budeš slobodna."

Jedva da sam mogla da pratim njene reči. Bila sam toliko ošamućena time što mi je govorila da mi je zujalo u ušima a kolena su mi klecala. Morala sam da se naslonim na panj da se ne bih srušila. Pre nego što sam bila u stanju bilo šta da kažem, nastavila je svoju priču.

"Razlog što je tvoja majka bila toliko nesrećna i što je tajno prezirala tvog oca bio je taj što je potrošila celo svoje porodično nasledstvo da bi platila njegove greške ma kakve one bile. Novac se potrošio i morali su da odu iz Južne Afrike pre nego što si se ti rodila."

"Kako je moguće da znate stvari o mojim roditeljima koje ni ja najbolje ne znam?" upitah je.

Nelida se osmehnu. "Znam te stvari, zato što sam odgovorna za tebe," odgovorila mi je.

Opet me obuze strah i počeh da drhtim. Plašila sam se da ako zna tajne mojih roditelja možda zna i moje tajne. Uvek sam se osećala sigurnom, skrivena u svojoj neprobojnoj tvrđavi. Uspavala me je lažna sigurnost, uverena da ono što osećam i mislim nije bitno sve dok niko nije upoznat sa tim. Ali sada je bilo očigledno da ova žena ima pristupa u moje unutrašnje biće. Očajnički sam želela da se vratim u to stanje.

"Ako sam bilo šta," rekoh prkosno, "onda sam sama svoj gospodar. Niko nije odgovoran za mene. I niko neće imati prevlast nada mnom."

Nelida poče da se smeje mom ispadu. Razbarušila mi je kosu onako kako je to nagual uradio, gest u isto vreme umirujući i poznat. "Niko ne želi da vlada tobom, Taišika," reče prijateljskim glasom. Njena nežnost je odagnala moju ljutnju. "Rekla sam ti to sve da bih te pripremila za jedan veoma poseban postupak."

Slušala sam je pažljivo jer sam iz njenog tona naslutila da će mi otkriti nešto strašno.

"Klara te je dovela do ovog stupnja na jedan izuzetno umetnički i delotvoran način. Bićeš njen dužnik celog života. Sada kada je ispunila svoj zadatak, otišla je. A najtužnije je to što joj se nisi čak ni zahvalila za svu njenu brigu i ljubaznost."

"Neki užasni, neizrecivi osećaj me je natkrilio." Čekajte malo," rekoh," Da li to znači da je Klara otišla?"

"Jeste, otišla je."

"Ali vratiće se, zar ne?" zapitah.

Nelida odmahnu glavom." Neće. Kao što sam ti rekla, njen posao je završen."

Tog trenutka, obuzelo me je jedino istinsko osećanje koje sam imala u celom svom životu. U poređenju sa njim, ništa što sam ranije osećala nije bilo pravo; ni moja ljutnja, ni napadi besa ni izlivi nežnosti, čak ni moje samosažaljenje nije bilo istinsko u poređenju sa razarajućim bolom kojeg sam u tom trenutku osećala. Bio je tako jak, da me je umrtvio. Htela sam da plačem, ali nije mi polazilo za rukom. Tada sam shvatila da pravi bol ne donosi suze.

"A Manfred? Da li je i on otišao?" upitah.

"Jeste. Njegov zadatak da te čuva je takođe okončan."

"A šta je sa nagualom? Da li ću ga ikad opet videti?"

"U svetu čarobnjaka je sve moguće," reče Nelida, dodirnuvši mi ruku. "Ali jedna stvar je sasvim sigurna: to je svet kojeg ne smeš da shvataš zdravo za gotovo. U njemu, moramo da iskazujemo svoju zahvalnost, zato što sutrašnji dan ne postoji."

"Tupo sam zurila u nju, potpuno ošamućena. I ona je gledala u mene i prošaputala je, "Budućnost ne postoji. Vreme je da to shvatiš. A kada završiš rekapitulaciju i potpuno izbrišeš prošlost, ono što ostane biće sadašnjost. A tada ćeš znati da je sadašnjost samo jedan tren i ništa više."

Nelida mi nežno protrlja leđa i reče mi da dišem. Tuga me je toliko savladala da sam prestala da dišem. "Da li ću ikada biti drugačija? Ima li nade za mene?" zapitah molećivo.

Ne odgovorivši mi Nelida se okrete i krene prema kući. Kada je došla do sporednog ulaza, kažiprstom mi dade znak da uđem za njom.

Želela sam da potrčim za njom, ali nisam mogla da se pomerim. Počeh da plačem a potom iz mene izlete najčudnije moguće cviljenje, zvuk koji kao da nije bio sasvim ljudski. Tada sam shvatila zašto je Klara obavila svoj zaštitni pojas oko mog trbuha da bi me zaštitila od ovog udarca. Ležala sam licem u gomili lišća i tu sam iz sebe istresla životinjski krik koji me je gušio. To nije olakšalo moju patnju. Izvadih kristale, postavih ih na prste i počeh suprotno od pravca kazaljke na satu, rukama da pravim krugove koji su se sve više smanjivali. Uperila sam kristale u svoju malodušnost, kukavičluk i beskorisno samosažaljevanje.

XVI

Nelida me je strpljivo čekala na sporednim vratima. Bili su mi potrebni sati da se smirim. Bilo je kasno poslepodne. Ušla sam za njom u kuću. U predvorju, baš pred dnevnom sobom, zaustavila se tako naglo da smo se gotovo sudarile.

"Kao što ti je Klara rekla, ja živim u levom krilu kuće," reče i okrete se da bi me pogledala pravo u lice. "Odvešću te tamo. Ali prvo, hajdemo u dnevnu sobu i posedimo malo da dođeš do daha."

Dahtala sam a srce mi je lupalo zastrašujućom brzinom.

"Ja sam u sasvim dobroj fizičkoj formi," uveravala sam je. "Trenirala sam sa Klarom kung-fu, svakog dana. Ali, sada se ne osećam baš najbolje."

"Nema razloga da se brineš što ne možeš da dođeš do daha," reče Nelida ohrabrujući me.

"Pritiska te energija mog tela. Zbog tog dodatnog pritiska, srce ti tako ubrzano lupa. Kada se navikneš na moju energiju, nećeš imati problema."

Uzela me je za ruku i povelala me da sednem na jastuk na zemlji i da se leđima naslonim na prednji deo sofe.

"Kad god si uznemirena kao sada, nasloni se donjim delom leđa na neki komad nameštaja. Ili savij ruke unazad, pritiskajući dlanovima bubrege."

Potpuno sam se opustila tako što sam sedela u tom položaju. Disala sam normalno i nisam imala grčeve u stomaku.

Posmatrala sam Nelidu kako se kreće napred-nazad ispred mene.

"A sada želim da zauvek nešto shvatiš," reče i dalje praveći lagane, opuštene korake. "Kada kažem da sam odgovorna za tebe, mislim da sam zadužena za tvoj krajnji stepen slobode. Stoga te molim da mi više ne spominješ te besmislice o svojoj borbi za samostalnost. Ne zanima me ni tvoja hirovita svađasa porodicom. Iako celog života sa njima imaš nesuglasice, ta svađa nema ni svrhu ni cilj. Vreme je da tvoja prirodna snaga i pokretački instinkt dobiju pravi smisao."

Primetila sam da način na koji se kretala napred-nazad nije posledica nervoze. Činilo mi se da je to pre način da se zadrži moja pažnja jer sam bila potpuno opuštena a u isto vreme sam je pažljivo slušala.

Još jednom sam je upitala da li ću ikada više videti Klaru i Manfreda. Nelida mi uputi nemilosrdan pogled od koga mi se krv sledila.

"Ne, nećeš ih više nikada videti," reče. "Barem ne na ovom svetu. Oboje su dali sve od sebe da te pripreme za veliki let. Jedino ako budeš uspešno probudila

dvojnika i zakoračila u ono apstraktno, srešćete se ponovo. Ako ne bude tako, ostaće uspomene o kojima ćeš neko vreme drugima pričati ili ćeš ih zadržati za sebe a potom ćeš ih postepeno zaboraviti."

Zaklela sam joj se da nikada neću zaboraviti ni Klaru ni Manfreda i da će oni uvek biti deo mene, pa i ako ih nikada više ne vidim. I mada mi je nešto govorilo da će se to ipak dogoditi, nisam mogla da podnesem takvu konačnost tog rastanka. Poželela sam da zaplačem kao što mi je celog života tako lako polazilo za rukom, ali ispostavilo se da je moj magijski postupak sa kristalima uspeo. Plač me je zaobišao. Sada kad mi je to toliko bilo potrebno, nisam mogla da zaplačem. Osećala sam u sebi neku prazninu. Bila sam onakva kakva sam zapravo uvek i bila: hladna. Jedina razlika je bila u tome što se više nisam zavaravala. Setila sam se da mi je Klara rekla da hladnoća ne znači okrutnost i neosećajnost već da predstavlja nepokolebljivu ravnodušnost. Najzad sam znala šta znači ne osećati sažaljenje.

"Nemoj da misliš na ono što si izgubila," reče Nelida osetivši moje raspoloženje. "Barem ne za izvesno vreme. Bolje da se bavimo korisnim načinima za skupljanje energije da bi se pokušalo ono neizbežno: apstraktni let. Sada znaš da pripadaš nama, a posebno meni. Moraš danas da pokušaš da dođeš do mog krila kuće."

Nelida skide cipele i sede u fotelju nasuprot meni. Jednim gracioznim pokretom, podiže kolena do grudi smestivši stopala na sedište. Široka suknja joj je prekrivala listove tako da su joj se videli samo gležnjevi i stopala.

"Pokušaj da se sada ne stidiš, niti da donosiš neke sudove, niti da ti padaju na pamet neke perverzne misli," reče.

I pre no što sam mogla da bilo šta kažem, podiže suknju i raširi noge. "Pogledaj moju vaginu," naredila mi je. "Otvor između nogu žene je energetski otvor u matericu, organ koji je u isto vreme vrlo moćan i pruža mnoge mogućnosti."

Na moj užas, Nelida nije imala donji veš. Mogla sam da gledam pravo u mesto između njenih nogu. Htela sam da skrenem pogled, ali bila sam kao hipnotisana. Bila sam samo u stanju da netremice gledam poluotvorenih usta. Nije imala dlačice, a trbuh i noge su joj bili čvrsti i glatki, bez trunke sala i bez ijedne bore.

"Pošto moje prisustvo na svetu nije prisustvo žene, materica mi je postigla druge osobine koje ne poseduju prosečne, nedisciplinovane žene," reče Nelida bez trunke stida. "Stoga, ne bi trebalo da me vidiš u bilo kakvom ružnom svetlu."

Bila je zaista lepa i na trenutak sam osetila čistu zavist. Iako sam bila najmanje tri puta mlađa od nje bilo je prosto nemoguće da izgledam tako dobro u sličnom položaju. U stvari, ne bih ni u snu dopustila da me iko vidi nagu. Stalno sam nosila duge bademantile, kao da postoji nešto što želim da sakrijem. Setivši se sopstvene sramežljivosti, učtivo skrenuh pogled, ali tek pošto sam

dobro osmotrila ono što bih mogla da nazovem jedino čistom energijom - površina oko njene vagine kao da je zračila nekom silom da sam osetila vrtoglavicu kad god bih je netremice posmatrala.

Zatvorila sam oči i bilo me je baš briga šta misli o meni. Nelidin smeh je bio kao beskrajni slap vode, blag i penušav.

"Sada si se potpuno opustila," reče. "Pogledaj me ponovo i duboko udahni nekoliko puta da bi se napojila energijom."

"Čekaj malo, Nelida," reko, osetivši iznenadni strah, ne zato što sam gledala njenu vaginu, već zato što sam došla do jednog saznanja. Susret sa njenom nagotom imao je neverovatni učinak: ublažio je moj bol i otklonio sav moj stid. U jednom trenu, Nelida mi postade neverovatno bliska. Ispričala sam joj zamuckujuć do kakvog saznanja sam upravo došla.

"To je upravo onaj efekat koji energija iz materice treba da postigne," reče Nelida razdragano. "Sada zaista moraš da me ponovo pogledaš i dišeš duboko. Posle toga, možeš da analiziraš stvari koliko ti srce ište."

Uradila sam što mi je rekla i nisam uopšte osećala stid. To što sam udisala njenu energiju me je neobično okrepilo i kao da je stvorilo neku sponu između nas dve, sponu za koju su reči bile izlišne.

"Možeš da postigneš čuda tako što ćeš kontrolisati energiju iz materice i njome cirkulisati," reče Nelida, ponovo prekrivši listove suknjom.

Objasnila mi je da je reprodukcija radi održanja vrste primarna funkcija materice. Ali postoje takođe još i druge suptilne i produhovljene sekundarne funkcije materice koje su nepoznate ženama. Naglasila je da mene i nju zanimaju baš te funkcije i njihovo unapređivanje.

Bilo mi je drago što je Nelida uključila i mene u ono što je rekla tako da sam osetila neko golicanje u truhu. Slušala sam je pažljivo dok mi je objašnjavala da je je najvažnija sekundarna funkcija materice to da služi kao jedinica za vođenje dvojnika. Dok muškarci moraju da se oslone na spoj razuma i volje da bi vodili svog dvojnika, žene imaju na raspolaganju matericu, jedan moćni izvor energije sa obiljem tajnovitih osobina i funkcija kojima je svrha da štite i hrane dvojnika.

"Sve ovo je, naravno, moguće jedino ako se oslobodiš sve opterećujuće energije koju su mušarci ostavili u tebi," reče. "To ćeš postići temeljnom rekapitulacijom seksualnih aktivnosti."

Istakla je da je korišćenje materice izuzetno moćan i direktan način da se dostigne dvojnik. Podsetila me je na magijski postupak koji sam naučila pri kome se diše direktno otvorom vagine.

"Pomoću materice ženke životinja osećaju stvari i regulišu svoja tela," reče. "Pomoću materice žena može da proizvodi i čuva energiju u svome dvojniku sa ciljem da nešto stvori ili uništi ili da se stopi sa svojom okolinom."

Ponovo sam osetila golicanje u trbuhu, neko lagano vibriranje koje se ovoga puta širilo do genitalija i unutrašnje strane butina.

"Postoji još jedan način da se dostigne *dvojniki* - koji se još naziva *drugi* - pored korišćenja energije materice: on se postiže kroz pokret," nastavi Nelida. "Zbog toga te je Klara naučila te magijske postupke. Postoje dva postupka koja moraš danas da izvedeš da bi se na odgovarajući način pripremila za ono što će se desiti."

Otišla je do plakara i izvukla slamanatu strunjaču, razvila je i stavivši je na pod, rekla mi da legnem na nju. Kada sam legla na leđa, reče mi da malo savijem kolena, skrstim ruke preko grudi i da se prevrnem jedanput udesno i jedanput ulevo. Rekla mi je da ovaj pokret izvedem sedam puta. Dok sam se prevrtala, trebalo je da polako savijam kičmu i ramena.

Rekla mi je da sednem na pod prekrštenih nogu i da se naslonim na kauč, a ona je ponovo sela u fotelju. Udisala je kroz nos, polako i lagano. Potom je graciozno ispružila levu ruku izvijajući je naviše kao da njom buši neki otvor u vazduhu. Potom kao da je posegnula za nečim, uhvatila ga i povukla rukom unazad, pružajući potpuni utisak da je izvukla dugački konopac iz otvora u vazduhu. Zatim je izvela isti pokret samo sa desnom rukom.

Kada je izvela ovaj magijski postupak, prepoznala sam da je to pokret istog karaktera kao što su bili oni koje mi je Klara pokazala, ali su takođe bili i drugačiji, laganiji, graciozniji i ispunjeniji energijom. Klarini magijski postupci su bili kao pokreti borilačkih veština; bili su graciozni i ispunjeni unutrašnjom snagom. Nelidini su bili nekako zloslutni, preteći ali u isto vreme bilo ih je prijatno posmatrati; zračili su nekom nervnom energijom, međutim nisu bili uznemireni.

Dok je izvodila pokret, Nelidino lice je bilo kao prelepa maska. Crte su joj bile simetrične, prosto savršene. Dok sam posmatrala njene izvanredne pokrete koje je izvodila potpuno ravnodušno i odsutno setila sam se kako je Klara rekla da Nelida nema u sebi ni trunke sažaljenja.

"Ovaj postupak služi da se sakupi energija iz ogromnog prostranstva koje počiva upravo iza onoga što zapravo vidimo," rekla je.

"Pokušaj da napraviš otvor i dosegneš do prostora koji se nalazi iza fasade vidljivih oblika i uhvati energiju koja nas drži u životu. Uradi to sada."

Pokušala sam da oponašam njene hitre graciozne pokrete ali sam se u poređenju sa njom osetila krutom i nezgrapnom. Nisam mogla ni uz pomoć najluđe mašte da zamislim da mi ruka prolazi kroz bilo kakav otvor, niti da hvata energiju. Ipak, kada sam završila pokret, osetila sam se snažno i prosto sam pucala od energije.

"Zapravo nije potrebno puno da bi se komuniciralo ili doseglo do eterskog tela," reče Nelida. "Pored materice i pokreta, zvuk je još jedno moćno sredstvo kojim može da se privuče njegova pažnja."

Objasnila je da tako što se na sistematičan način upravljaju reči do izvora naše svesti - do dvojnika - prima se manifestacija tog izvora.

"Pod uslovom, naravno da imamo dovoljno energije," dodala je. "Ako imamo, samo nekoliko izabranih reči ili zvukova može da bude dovoljno da bi se ispred nas otvorilo nešto nezamislivo."

"Kako zapravo možemo da upravljavamo reči do dvojnika?" upitah.

Nelida zamahnu rukama i tako ih ispruži. "Dvojnici je takoreći beskrajni," reče. "Jer kao što je fizičko telo u komunikaciji sa drugim fizičkim telima, dvojnici komunicira sa univerzalnom životnom silom."

Nelida naglo ustade. "Izvele smo magijske postupke a takođe smo dosta pričale. Hajde da vidimo da li možemo da delamo. Stani ispred vrata koja vode u levo krilo kuće. Budi veoma tiha ali potpuno svesna svega oko sebe."

Krenula sam za njom niz hodnik do vrata koja su uvek bila zatvorena. Klara mi je objasnila da su zatvorena čak i kada su svi članovi porodice prisutni u kući. Pošto me je naterala da joj obećam da nikada ni pod kojim uslovima neću pokušati da ih otvorim, i bez obzira na to koliko sam postala radoznala po tom pitanju, nikada nisam obraćala previše pažnje na ta vrata.

Kada sam ih sada pogledala, nisam videla ništa neobično; to su bila kao i mnoga druga vrata u kući, samo obična drvena vrata. Nelida ih je pažljivo otvorila. Iza njih se pružao hodnik, isto kao onaj u desnom krilu koji vodi do drugog dela kuće.

"Želim da ponavljaš jednu reč," reče Nelida, stojeći tik iza mene." Ta reč je 'namera'. Hoću da izgovoriš 'namera' tri ili četiri puta, pa i više, ali izvuci je iz dubine svoje ličnosti."

"Iz dubina svoje ličnosti?"

"Dopusti da ta reč izleti iz srednjeg dela tvog tela glasno i jasno. Zapravo, trebalo bi da izvikuješ reč 'namera' što glasnije možeš."

Dvoumila sam se. Mrzela sam da vičem i nisam volela kada bi se neko izdirao na mene. Kao dete sam naučila da je nevaspitano da se viče i pribojavala sam se da ću čuti roditelje da se glasno raspravljaju.

"Nemoj da se stidiš," reče Nelida. "Viči što glasnije možeš i onoliko puta koliko to bude potrebno."

"Kako ću znati kada da prestanem?"

"Prestaćeš kada se nešto dogodi ili kada ti ja kažem da prestaneš zato što se ništa nije dogodilo. Uradi to! Sada!"

Izgovorila sam reč 'namera', glas mi se kolebao, bio je slabašan i nesiguran. Čak je i meni zvucao neuverljivo. Ali nastavila sam da izvikujem, svaki put sve snažnije. Glas mi nije postao dubok već zvonak i glasan i to je trajalo sve dok se nisam zaprepastila sopstvenim vriskom od koga se dizala kosa na glavi, koji kao da nije dolazio iz mog grla. A ipak mi se činilo kao da sam ga ranije već čula. Bio je to isti onaj piskutavi vrisak kojeg sam čula onog dana kada su Klara i Manfred uleteli u kuću a mene ostavili ispod drveta. Počela sam da drhtim i vrtelo mi se u glavi pa sam se na licu mesta sručila na pod naslonivši se na dovratak.

"Ne pomeraj se!" naredila mi je Nelida, ali bilo je prekasno. Već sam klonula i našla se na podu.

"Šteta što si se pomerila u trenutku kada je trebalo da ostaneš nepomična," reče Nelida strogo, ali se nasmeši kad uvide da sam se skoro onesvestila. Čučnula je pored mene i protrljala mi dlanove i vrat da bi me povratila.

"Zbog čega sam vikala?" promucah, naslonivši se na zid.

"Pokušali smo da privučemo pažnju dvojnika" reče Nelida. "Naizgled postoje dva nivoa univerzalne svesti: nivo onog vidljivog, uređenog, svega o čemu može da se razmišlja, svega čemu može da se da ime. Drugi nivo je nepojavni nivo energije koja sve stvara i održava u životu."

"Pošto se oslanjamo na jezik i razum," nastavi Nelida, "vidljivi nivo je ono što mi doživljavamo kao stvarnost. Ima se utisak da postoji poredak, da je stabilan i da se može predvideti. Ipak, ispostavlja se da je neuhvatljiva, privremena i da se stalno menja. Ono o čemu sudimo kao o permanentnoj realnosti je samo spoljno obličje jedne nedokučive sile."

Bila sam toliko pospana da sam jedva pratila njene reči. Nekoliko puta sam zevnula da bih udahnula više vazduha. Nelida se nasmeja kada sam na izveštačeni način širom otvorila oči da bi izgledalo kao da je u potpunosti pratim.

"To što ti i ja želimo da postignemo svim tim vikanjem nije da se privuče pažnja pojavne stvarnosti već pažnja onog što se okom ne vidi, sile koja je izvor našeg postojanja, sile koja će te, nadam se, prevesti preko ponora."

Želela sam da slušam to što mi priča, ali mi je jedna čudna misao stalno odvlačala pažnju. Neposredno pre nego što sam se sručila na pod, na tren sam videla redak prizor. Primetila sam kako vazduh u hodniku koji se nalazio iza tih vrata ključa, baš kao što se desilo u tmuni moje sobe one prve noći u kući.

Dok je Nelida nastavljala sa svojom pričom, okretala sam se da ponovo pogledam u hodnik, ali ona bi se isprečila ispred mene zaklanjajući mi pogled.

Sagla se da podigne list koji mi je verovatno, dok sam vikala, ispao iz zaštitnog pojasa koji mi je Klara pričvrstila oko struka.

"Možda će ovaj list pomoći da ti se stvari razjasne," reče držeći ga tako da ga vidim. Brzo je govorila, kao da zna da mi pažnja jenjava pa stoga želi da postigne što više može pre nego što mi misli opet odlutaju. "Njegova površina je suva i krta, njegov oblik je ravan i obao, boja je smeđa sa nijansom grimizne. Prepoznamo ga kao list zbog naših čula, naših instrumenata percepcije i razuma koji stvarima daje ime. Bez njih, ovaj list je apstraktna, čista i neizdiferencirana energija. Ta ista eterska energija koja struji ovim listom, struji svira stvarima i održava ih u postojanju. Mi smo, kao i sve ostalo, stvarni u jednom smislu, a u drugom smo samo privid."

Pažljivo je vratila list na pod kao da je toliko krhak da bi se pri najnežijem dodiru raspao.

Nelida je na trenutak zastala kao da čeka da moja svest asimiluje ono što je upravo rekla, ali pažnju su mi opet privlačila otvorena vrata kroz koja sam u hodniku videla kako svetlosna vlakna kuljaju kroz veliki prozor na kraju predvorja. Na trenutak sam videla neke muškarce i žene: naime, troje-četvoro ljudi je pomolilo glave kroz vrata koja su vodila u predvorje. Sve njih kao da su u istom trenutku probudili moji povici pa su provirili iz svojih spavaćih soba da vide kakva je to gužva.

"Veoma si nedisciplinovana," razdra se Nelida na mene. "Pažnja ti odluta u suviše kratkom vremenskom razmaku."

Pokušala sam da kažem Nelidi šta sam videla, ali ona me ućutka jednim pogledom. Osetila sam kako mi se neka jeza penje uz kičmu i počeh da drhtim. I baš tada dok sam tu sedela zbunjena i bespomoćna, sine mi nešto najčudnije što mi je ikada palo na pamet: Nelida mi je bila poznata zato što sam je ranije videla u snu. U stvari, nisam je videla samo u jednom snu već u nizu snova koji su mi se stalno vraćali, a ljudi u predvorju...

"Ne smeš da dopustiš da ti svest ide dalje od ove tačke!" Nelida počeh da viče na mene. "Da se nisi usudila to da učiniš, čuješ li me? Da se nisi usudila da odlutaš! Želim da mi u potpunosti posvetiš pažnju."

Povukla me je na zemlju i rekla mi da se urazumim. Dala sam sve od sebe da to i učinim jer me je nesumnjivo zastrašila. Uvek sam se ponosila time što sam verovala da niko ne može da dominira mnome, a ipak samo jedah pogled ove žene je mogao da mi zaustavi misli i istovremeno me ispuni divljenjem i strahom.

Nelida me zglobovima prstiju snažno lupi po temenu. To me otreznilo isto tako brzo kao što me je njeno vikanje uznemirilo.

"Pričam kao navijena jer me je Klara uveravala da je priča najbolji način da te čovek opusti i pridobije tvoje interesovanje. Želim da te po svaku cenu priprelim da uđeš na ta vrata."

Rekla sam joj da imam osećaj da sam je ranije viđala u snovima ali da ni to nije sve; da mi se i ljudi koji izvire u hodnik čine poznatim.

Kada sam spomenula ljude, Nelida se izmakla i pogledom me ispitivala kao da traži neke tragove na mom telu. Za trenutak ništa nije govorila kao da razmišlja da li da mi otkrije neku tajnu.

"Mi smo, kao što su ti nagual i Klara već rekli, grupa čarobnjaka. Mi smo porodica ali nas ne vezuje krvno srodstvo. U ovoj kući postoje dve grane te porodice, a svaka ima osam članova. Članovi Klarine grane se zovu Graus a moje Abelar. Naše poreklo je izgubljeno u vremenu. Svrstavamo se po generacijama. Ja pripadam vladajućoj generaciji a to znači da mogu da podučavam znanjima moje grupe nekoga ko je sličan meni. U ovom slučaju to si ti. Ti si jedna iz porodice Abelar."

Stala je iza mene i okrenula me u pravcu hodnika. "A sada, dosta priče. Gledaj u hodnik i ponovo izvikuj reč 'namera'. Mislim da si spremna da se lično upoznaš sa svima."

Tri puta sam viknula reč 'namera.' Ovoga puta glas mi nije bio piskutav već je glasno odzvanjao kućom. Pri trećem uzviku, vazduh u predvorju počeo da kipi. Na milione majušnih mehura blistalo je i presijavalo kao da su se istovremeno zapalili. Začuh tiho zujanje koje me podseti na zvuk prigušenog generatora. Hipnotičko dejstvo tog zujanja me povuče preko praga na kome smo Nelida i ja stajale. Uši su mi se zaglušile i morala sam neprestano da gutam ne bih li ih otpušila. Tada zujanje prestade i nadoh se nasred hodnika koji je bio kao odraz u ogledalu onog u desnom krilu kuće gde se nalazila moja soba. Ali ovaj hodnik je bio pun ljudi. Svi su izašli iz svojih soba i piljili u mene kao da sam pala sa neke druge planete i pred njihovim očima se materijalizovala.

Među njima, u drugom kraju hodnika, prepoznah Klaru. Na licu joj je bio blistavi osmeh i raširila je ruke kao poziv da dođem i zagrlim je. Potom spazih Manfreda kako od radosti udara šapom o pod. Bio je srećan što me vidi isto kao i Klara. Potrčah prema njima ali umesto da osetim drveni pod pod nogama, nešto me kao iz katapulte izbaci u vazduh. Na svoj užas, proleteh pored Klare i Manfreda i svih ostalih ljudi u hodniku i nisam mogla da kontrolišem pokrete; sve što sam mogla da učinim bilo je da očajno izvikujem Klarino i Manfredovo ime dok sam proletela pored njih i izletela iz hodnika, iz kuće, i odletela iznad drveća i brda u zaslepljujući blesak i konačno se našla u potpuno crnoj tišini.

XVII

Sanjala sam kako kopam zemlju u bašti kada me je probudio oštar bol u vratu. Ne otvorivši oči, rukom sam potražila jastuk ne bih li olakšala bol u vratu tako što ću uroniti u njegove mekane i udobne pregibe. Ali ruke su mi uzaludno tražile. Nisam mogla da nađem jastuk; nisam čak mogla ni da napipam dušek. Počela sam da se ljuljam kao da sam prethodne noći previše popila ili pojela pa sada osećam neprijatne posledice lošeg varenja. Postepeno sam otvarala oči. Umesto da ugledam tavanicu ili zidove videla sam granje i zeleno lišće. Kada sam pokušala da ustanem, sve oko mene poče da se pokreće. Shvatila sam da nisam u svom krevetu već da visim u vazduhu u nekoj vrsti kožnog ama i da sam se ja ljuljala a ne svet oko mene. Bila sam sasvim sigurna da to nije san. Pošto su mi čula pokušavala da razaberu neki smisao iz celog tog haosa, uspeła sam da uočim da sam koturovima podignuta na najvišu granu drveta.

Osećanje da sam se iznenada probudila sputana, zajedno sa saznanjem da ispod mene nema ničega, stvorilo je u jednom trenutku fizički strah od visine. Nikada se u životu nisam popela na drvo. Počela sam da vrištim, dozivajući upomoć. Pošto se niko nije odazvao, nastavila sam da vrištim sve dok me nije izdao glas. Iscrpljena, mlitavo sam visila poput trupla neke životinje. Fizički strah mi je oduzeo kontrolu nad funkcijama pražnjenja. Uneredila sam se. Ali oslobodila sam se straha tako što sam vrištala. Osvrnula sam se oko sebe i polako počela da procenjujem svoj položaj.

Primetila sam da su mi ruke i šake slobodne i kada sam pogledala dole videla sam šta je to na čemu visim. Debeli smeđi kaiševi su mi bili pričvršćeni oko struka, grudi i nogu. Jedan drugi kaiš je bio privezan oko stabla i mogla sam da ga dohvatim kad bih ispružila ruke. Na tom kaišu je postojao jedan konopac pričvršćen za kotur. Shvatila sam da sve što treba da uradim da bih se oslobodila je da odvežem konopac i pustim se dole. Teškom mukom sam dohvatila konopac a potom se na isti način i spustila jer su mi ruke i šake drhtale. Ali kada sam se našla na zemlji, bila sam u stanju da brižljivo odvežem kaiševe oko tela i izvučem se iz ama.

Utrčala sam u kuću dozivajući Klaru. Na neki čudan način bilo mi je jasno da je neću naći ali to je bio više neki osećaj nego jasna predstava. Nesvesno sam počela da je tražim ali Klare, kao ni Manfreda nije nigde bilo. Tada sam postala svesna da se na neki način sve promenilo ali nisam znala ni šta to, ni kada, a čak ni zašto su stvari drugačije nego što su nekada bile. Znala sam jedino da je nešto nestalo u nepovrat.

Otpočela sam dugi unutrašnji monolog. Govorila sam sebi da bih volela da Klara nije odlazila na ta svoja tajanstvena putovanja baš kada mi je bila najpotrebnija. Potom sam navodila kao mogućnost to da možda postoji neko drugo objašnjenje za njena odsustva. Možda me je namerno izbegavala ili posećivala rođake u levom krilu kuće. Tada sam se setila kako sam upoznala Nelidu pa sam pojurila ka vratima koja vode u hodnik u levom krilu i pokušala da

ih otvorim, prenebregnuvši Klarino upozorenje da nikada ne smem čak ni da pokušavam da otvorim ta vrata. Bila su zaključana. Nekoliko puta sam viknula njeno ime a potom sam u besu šutnula vrata i krenula u svoju sobu. Na moj užas i ta vrata su bila zaključana. Izbezumljeno sam pokušala da otvorim i vrata drugih soba koje su izlazila na hodnik. Sve su bila zaključane sem jedne a to je bila neka vrsta ostave. Nikada nisam ušla u nju, držeći se Klarinog izričite zabrane da u nju ulazim. Međutim, ta vrata su uvek bila odškrinuta i svaki put kada bih prošla pored njih, provirila bih unutra.

Ovoga puta sam ušla u tu prostoriju, dozivajući Klaru i Nelidu. Soba je bila mračna ali prepuna najčudnijim predmetima koje sam ikada videla. Naime, toliko grotesknih kipova, kutija i škrinja je bilo nagurano u nju da je bilo skoro nemoguće kretati se. Svetlo je dopiralo kroz divni prozor sa obojenim staklom u dnu sobe. Bio je to neki zagasiti sjaj koji je bacao jezovite senke po svim predmetima u sobi. Pomislila sam kako sigurno baš ovako izgledaju ostave elegantnih prekookeanskih brodova koji više ne krstare svetom kao nekada. Pod mi se pod nogama iznenada počeo da ljulja i škripi a svi predmeti oko mene da se pomeraju. Nesvesno sam vrisnula i istrčala iz sobe. Srce mi je tako snažno i ubrzano lupalo da mi je bilo potrebno nekoliko minuta i popriličan broj dubokih udisaja da se smirim.

U hodniku sam primetila veliki plakar naspram ostave koji je bio otvoren a sve moje stvari su bile u njemu, uredno okačene na vešalice i složene na police. Prikačena za rukav jakne koju mi je Klara dala prvog dana kada sam došla u kuću, nalazila se poruka upućena meni. Glasila je: "Taiša, činjenica da čitaš ovu poruku mi govori o tome da si uspeła da siđeš sa drveta. Molim te drži se uputstva u ovom pismu. Ne idi u svoju staru sobu jer je zaključana. Od sada pa nadalje ćeš spavati u svom amu ili u kućici na drvetu. Mi smo svi otišli na dugo putovanje. Kuća ostaje tebi da se o njoj brineš. Daj sve od sebe!" U potpisu je pisalo "Nelida."

Zaprepašćeno sam dugo piljila u poruku, čitajući je ponovo nebrojeno puta. Šta je Nelida htela da kaže time da ja treba da se brinem o kući? Šta ja potpuno sama treba da radim ovde. Pomisao da treba da spavam u onom užasnom amu, obešena kao goveda polutka, ispunila me je najstrašnjim mogućim osećajem.

Poželela sam da mi suze navlaže oči, da osetim samosažaljenje jer su me ostavili samu a i da se ljutim na njih što su me napustili bez ijedne reči, ali ni jedno ni drugo mi nije pošlo za rukom. Koračala sam gore-dole pokušavajući da izazovem bes u sebi. Učinak je i ovog puta bio bedan. Kao da se nešto u meni isključilo, ostavivši me potpuno ravnodušnom i nesposobnom da izrazim već poznata osećanja. Zaista sam se osećala napuštenom. Telo je počelo da mi se trese kao što je uvek bivalo pre nego što bih briznula u plač. Međutim ono što je izletelo iz mene nije bila bujica suza već reka uspomena i snoviđenja.

Visila sam u onom amu, gledajući dole. Ispod mene, ljudi su stajali pored drveta, smejali se i pljeskali rukama. Dovikivali su mi nešto u želji da mi privuku pažnju. Potom su svi zajedno ispustili zvuk nalik na lavlju riku i otišli. Znala sam

da je to san. Ali sam isto znala da moj susret sa Nelidom svakako nije bio san. U ruci sam držala njenu poruku kao dokaz. Ono u vezi sa čim nisam bila sigurna odnosilo se na to koliko već dugo visim na drvetu. Sudeći po stanju moje odeće i po tome koliko sam bila gladna, bilo je moguće da sam se tu nalazila već danima. Ali kako sam dospela gore?

Zgrabila sam svoju odeću iz plakara i otišla u sporednu kuću da se operem i presvučem. Kada sam se oprala, palo mi je na pamet da nisam bila u kuhinji. Javila mi se nada da Klara možda jede u kuhinji pa me zato nije čula kako je zovem. Otvorila sam vrata ali kuhinja je bila pusta. Potražila sam hranu. Na štednjaku sam našla lonac sa svojim omiljenim varivom i očajnički sam se trudila da poverujem da mi ga je Klara ostavila. Kada sam ga okusila zajecah bez suza. Povrće je bilo tanko isečeno na kriške a ne na kockice, i skoro da uopšte nije bilo mesa. Znala sam da ga nije pravila Klara i da je sigurno otišla. Prvo nisam uopšte htela da jedem varivo ali bila sam strašno gladna. Uzeh jednu činiju sa police i napunih je do vrha.

I tek kada sam počela da jedem i razmatram svoju sadašnju situaciju, setila sam se da postoji još jedno mesto gde sam zaboravila da pogledam. Požurila sam do pećine sa malom nadom da ću tamo zateći Klaru ili naguala. Ali nisam nikoga zatekla, čak ni Manfreda. Samoća pećine i brda me je tako ražalostila da bih dala sve na svetu samo da mogu da zaplačem. Uvukla sam se u pećinu sa osećajem koji ima nem čovek koji je još juče mogao da govori. Želela sam da baš tu umrem ali umesto toga sam zaspala.

Kada sam se probudila, vratila sam se u kuću. Pomislila sam kako bi najbolje bilo, pošto su svi ostali već otišli, da i ja odem. Otišla sam do mesta gde je bio parkiran moj automobil. Klara ga je stalno vozila i servisirala ga je kod jednog mehaničara u gradu. Počela sam da punim akumulator i na moje veliko olakšanje, radio je savršeno. Pošto sam gurnula neke od svojih stvari u torbu i došla do sporednih vrata, zaustavilo me je snažno osećanje krivice. Ponovo sam pročitala Nelidinu poruku. Molila me je da se brinem o kući. Jednostavno nisam mogla da je tek tako napustim. Rekla mi je da dam sve od sebe. Osetila sam da mi je poverila jedan poseban zadatak i morala sam da ostanem, barem iz razloga da saznam u čemu se taj zadatak sastoji. Vratila sam svoje stvari u plakar i legla na kauč da bih razmotrila svoju situaciju.

Sve to vikanje mi je nesumnjivo nadražilo glasne žice. Grlo me je strašno bolelo; ali sem toga fizički sam se odlično osećala. Šok, strah i samosažaljenje je prošlo i sve što je ostalo bila je izvesnost da mi se desilo nešto veličanstveno u tom levom hodniku. Ali ma koliko sam se trudila nisam mogla da se setim šta mi se desilo kada sam prekoračila prag kuće.

Pored ovih osnovnih briga, imala sam takođe jedan ozbiljni neposredni problem: Nisam bila sigurna da li znam da koristim štednjak na drva. Klara mi je mnogo puta pokazala kako se to radi ali ja jednostavno to nisam mogla da upamtim, možda iz razloga što nisam očekivala da ću ikada biti u prilici da to

znanje i primenim. Palo mi je na pamet rešenje da sačuvam plamen tako što ću ga održavati cele noći.

Odjurila sam do kuhinje da stavim još drva na vatru pre nego što se ugasi. Takođe sam zagrejala još vode i jednim delom oprala svoju činiju. Ostatak sam sipala u krečnjački filter koji je izgledao kao veliki izvrnuti žir. Veliki sifon je stajao na masivnom postolju od kovanog gvožđa i kap po kap pročišćavao prokuvanu vodu. Iz sifona gde se skupljala pročišćena voda, uzela sam nekoliko kutlača vode i sipala ih u svoju šolju. Ispila sam punu šolju te sveže i prijatne vode a potom odlučila da se vratim u kuću. Možda su Klara ili Nelida ostavile još neku poruku u kojoj mi detaljnije govore šta treba da radim.

Potražila sam ključeve od spavaćih soba. U ormariću u predvorju sam našla svežanj ključeva a svaki ključ je bio obeležen drugim imenom. Izdvojila sam onaj sa Nelidinim imenom.

Iznenadila sam se kada sam shvatila da ključ odgovara mojoj sobi. Potom sam izdvojila Klarin ključ i isprobala ga u raznim bravama dok nisam našla onu koja odgovara. Okrenula sam ključ i vrata su se otvorila ali kada je došlo do toga da treba da uđem u njenu sobu i njuškam po njoj, to nisam mogla da uradim. Smatrala sam da iako je otišla, još uvek ima pravo na svoju privatnost.

Ponovo sam zatvorila vrata, zaključala ih i vratila ključeve na mesto gde sam ih našla. Vratila sam se u dnevnu sobu i sela na pod naslonivši se na sofu kako mi je Nelida rekla da radim kada sam napeta. To je nesumnjivo pomoglo da smirim živce. Ponovo sam pomislila da treba da sednem u svoja kola i odem. Ali zapravo nisam imala želju da odem. Odlučila sam da prihvatim izazov i staram se o kući dok oni nisu tu, pa makar to bilo i zauvek.

Pošto nisam imala ništa posebno da radim, pomislih da bih mogla da pokušam da čitam. Već sam rekapitulirala ranije negativno iskustvo sa knjigama, i pomislih da bih mogla da testiram sebe i vidim da li mi se stav prema njima promenio. Krenula sam da razgledam knjige na policama. Ustanovila sam da je većina knjiga na nemačkom, da su neke na engleskom a nekoliko na španskom. Napravila sam brzi pregled i videla da je većina nemačkih knjiga o botanici; bile su takođe i neke o zoologiji, geologiji, geografiji i okeanografiji. Na drugoj polici, skrivenoj od pogleda, nalazila se zbirka knjiga iz astronomije na engleskom. Španske knjige, na odvojenoj polici, bile su iz domena književnosti; romani i poezija. Odlučila sam da prvo pokušam da čitam knjige iz astronomije, pošto me je ta tema uvek očaravala. Izabrala sam tanušnu knjigu sa obiljem slika i počela da je prelistavam. Ali ubrzo me je uspavala.

Kada sam se probudila, bio je mrkli mrak u kući i morala sam da kroz potpuni mrak dobauljam do zadnjih vrata. Na putu do šupe gde se nalazio generator, primetila sam kako iz kuhinje dopire svetlost. Shvatila sam da je neko verovatno već upalio generator. Ushićena pri pomisli da se Klara možda vratila, odjurila sam do kuhinje. Kako sam se približavala, čula sam kako neko tiho peva na španskom. To nije bila Klara. Bio je to muški glas, ali nije bio ni

nagualov. Nastavila sam da idem u pravcu kuhinje sa velikom zebnjom u srcu. Pre nego što sam se mašila kvake, neki čovek je promolio glavu a kada me ugledao, glasno je vrisnuo. I ja sam vrisnula u istom trenutku. Očigledno sam ga preplašila isto onoliko koliko je on preplašio mene. Izašao je iz kuhinje i na trenutak smo samo stajali i zurili jedno u drugo.

Bio je vitak ali ne i mršav; višljast a ipak mišićav. Bio je moje visine ili možda za oko pet centimetara viši od mene. Nosio je plavi radnički kombinezon, kao oni radnici na benzinskim pumpama. Ten mu je bio svetlo ružičast i bio je sed. Imao je špicast nos i bradu, izražene jagodice i mala usta. Oči su mu ličile na ptičije, male i okrugle a ipak sjajne i živahne. Jedva sam mu videla beonjače. Dok sam zurila u njega, imala sam utisak da ne gledam u starca već u dečaka koji je zadobio bore zbog neke egzotične bolesti. U njemu je bilo nešto što je u isto vreme bilo i staro i mlado, očaravajuće a ipak i onespokojavajuće. Uspela sam da ga pitam na svom najboljem gimnazijskom španskom da mi kaže ko je i objasni svoje prisustvo u ovoj kući.

Radoznalo je zurio u mene. "Govorim engleski," reče, takoreći bez stranog akcenta. "Živeo sam godinama u Arizoni sa Klarinim rođacima. Zovem se Emilito; ja sam nastojnik kuće. Vi mora da ste stanovnica drveća."

"Molim?"

"Vi ste Taiša, zar ne?" reče približivši mi se za nekoliko koraka. Kretao se lako i gipko.

"Da, jesam. Ali, zašto ste rekli da sam stanovnica drveća?"

"Nelida mi je rekla da živite na velikom drvetu ispred ulaznih vrata glavne kuće. Je li to tačno?"

Mahinalno sam klimnula glavom, i tek tada sam shvatila nešto što je bilo toliko očigledno da bi samo najvećem glupaku moglo da promakne: drvo se nalazilo ispred zabranjenog prednjeg dela kuće, istočnog dela; onog dela imanja kojeg sam mogla da gledam samo sa svoje osmatračnice u brdima. Zbog ovog otkrića talas uzbuđenja mi je prošao telom tim više jer sam shvatila da sada mogu slobodno da istražujem teren koji mi je do tada bio zabranjen.

Moje zadovoljstvo je prekinuto kada Emilito odmahnu glavom kao da me sažaljeva. "Šta si to uradila, jadna devojko?" upita, nežno me potapšavši po ramenu.

"Ništa nisam uradila," rekoh, ustuknuvši. Jasna implikacija njegovih reči je bila da sam uradila nešto loše zbog čega sam kažnjena tako što visim na drvetu.

"Polako, polako, nisam hteo da zabadam nos u tuđa posla," reče, smešeci se. "Ne moraš sa mnom da se raspravljaš. Ja sam potpuno nevažan. Ja sam samo nastojnik, najamni radnik. Ja nisam jedan od njih."

"Ne zanima me ko ste," obrecnuh se. "Kažem vam da ništa loše nisam uradila."

"Pa, kad ne želiš da pričaš o tome, meni je svejedno," reče, okrete se da bi ponovo ušao u kuhinju.

"Nemam o čemu da pričam," viknuh sa željom da moja bude poslednja.

Nije mi bilo teško da vičem na njega, što se ne bih usudila da uradim da je bio mlad i lep. Ponovo sam iznanelila samu sebe time što vičem, "Nemoj da praviš probleme. Ja sam ovde gazda. Nelida me je zamolila da se brinem o ovoj kući. To mi je napisala u poruci."

Skočio je kao pogođen gromom. "Čudna si," promuca. Potom je pročistio grlo i počeo da viče na mene, "Da se nisi usudila da mi prideš bliže. Možda sam star ali sam poprilično žilav. Rad ovde ne znači da treba da stavljam život na kocku ili da te vređaju kojekakvi idioti. Odlazim."

Ne znam šta me nagnalo da kažem. "Čekajte malo," rekoh, uz izvinjenje. "Nisam želela da vičem ali sam užasno nervozna. Klara i Nelida su me ostavile ovde bez upozorenja ili objašnjenja."

"Pa, ni ja nisam želeo da vičem," reče, izvinjavajući se na istinačin kao ja. "Samo sam pokušavao da saznam zašto su te razapeli tamo gore pre nego što su otišli. Zato sam te pitao da li si nešto zgrešila. Nisam hteo da zabadam nos u tuđe stvari."

"Ali uveravam vas, gospodine, da ništa loše nisam uradila, verujte mi."

"Zašto si onda stanovnica drveća? Ti ljudi su veoma ozbiljni. Ne bi ti to uradili tek tako. Pored toga, očigledno je da si jedna od njih. Ako ti Nelida ostavlja poruku da se brineš o kući mora da si dobra sa njom. Ona nikome ne posvećuje pažnju."

"Istina je u tome da zaista ne znam zašto su me ostavili na drvetu. Bila sam sa Nelidom u levom krilu kuće a sledećeg čega se sećam je da sam se probudila iskrivljenog vrata, viseći na tom drvetu. Prestravila sam se."

Setivši se svog očaja kada sam se probudila potpuno sama, a svi ostali otišli, nisam mogla a da se ponovo ne uznemirim. Počeh da se tresem i znojim pred tim neobičnim čovekom.

"Bila si u levom krilu kuće?" Oči su mu se razrogačile; iznenađenje koje se ogledalo na njegovom licu izgledalo je iskreno.

"Na trenutak sam bila tamo a onda se sve zamračilo," rekoh.

"I šta si videla?"

"Videla sam ljude u hodniku. Mnogo ljudi."

"Koliko misliš da ih je bilo?"

"Možda dvadesetoro ili tridesetoro."

"Toliko? Baš neobično!"

"Zašto je to neobično, gospodine?"

"Zato što nije bilo toliko ljudi u celoj kući. Bilo ih je tada samo desetoro. Ja to znam zato što sam nastojnik."

"Šta ovo sve znači?"

"Proklet bio ako znam! Ali kako se meni čini, sa tobom nešto ozbiljno nije u redu."

Stomak mi se uvezao u čvor kad se poznati oblak zle sudbine spustio na mene. Bio je to isti osećaj koji sam kao dete imala u lekarskoj ordinaciji kada su otkrili da imam mononukleozu. Nisam imala predstavu šta je to, ali sam mislila da sam gotova; sudeći po sumornim izrazima na svim licima i oni su to znali. Kada je trebalo da mi daju injekciju penicilina tako snažno sam vrisnula da sam se onesvestila.

"Polako, polako," reče nastojnik nežno. "Nema potrebe da budeš tako zabrinuta. Nisam želeo da te uvredim. Dopusti da ti kažem ono što znam o tom amu. Možda će ti neke stvari biti jasnije. Koriste ga kada osoba koju leče...malo...znaš, skrene. Shvataš?"

"Šta želite da kažete, gospodine?"

"Zovi me Emilito," reče, smešeći se. "Molim te, ne zovi me 'gospodine'. Ili, možeš da me nazivaš nastojnikom, baš kao što svi Džona Abelara nazivaju nagualom. Hajdemo u kuhinju da sednemo za sto. Tamo će nam biti udobnije da pričamo."

Pošla sam za njim u kuhinju i sela za sto. Sipao je u moju šolju toplu vodu koju je zagrejao na štednjaku i prineo mi je.

"A sada što se tiče ama," počeo da govori i sede na klupu nasuprot meni. "Navodno leči duševne bolesti. I obično stavljaju ljude u njega kada dožive nervni slom."

"Ali ja nisam luda," usprotivila sam se. "Ako vi ili bilo ko drugi pokuša da nagovesti da jesam, odlazim."

"Ali mora biti da si luda," uveravao me je.

"Sad je dosta. Vraćam se u kuću." Ustala sam da krenem.

Nastojnik me zaustavi. "Čekaj, Taiša. Nisam mislio da kažem da si luda. Možda postoji neko drugo objašnjenje," reče pomirljivim tonom. "Ti ljudi su

dobronamerni. Verovatno su smatrali da bi trebalo da osnažiš svoje mentalne moći dok su oni na putu a ne da te izleče od neke duševne bolesti. Zato su te stavili u taj am. Ja sam kriv što donosim preuranjene zaključke. Molim te, primi moje izvinjenje."

Bila sam više nego rada da zaboravim stare nesuglasice i ponovo sedoh za sto. Pored toga, morala sam da budem u dobrim odnosima sa nastojnikom jer je on očigledno znao kako da upali vatru u štednjaku. Takođe nisam više imala dovoljno energije koja bi mi omogućila da se i dalje vređam. U ovom trenutku, osećala sam da je u pravu. Bila sam luda. Samo što nisam želela da to nastojnik zna.

"Živiš li u blizini, Emilito?" upitah ga, trudeći se da zvučim opušteno.

"Ne, živim ovde u kući. Moja soba je preko puta tvog plakara."

"Hoćeš da kažeš da živiš u onoj ostavi punoj kipova i raznih stvari?" uzviknuh. "I kako to da znaš gde se nalazi moj plakar?"

"Rekla mi je Klara," reče, kezeći se.

"Ali ako živiš ovde, kako to da te nikada nisam videla?"

"Zato što se očigledno držimo drugih satnica. Istini za volju, ni ja tebe nikada nisam video."

"Kako je to moguće, Emflito?" Ovde sam već više od godinu dana."

"A ja sam, sa nekim prekidima, ovde više od četrdeset godina."

Oboje smo se glasno nasmejali zbog besmislenosti našeg razgovora. Onespokojavalo me je to što sam negde duboko u sebi znala da je to bila baš ova osoba čije sam prisustvo tako često osećala u kući.

"Emilito, znam da si me posmatrao," rekoh bez okolišanja. "Nemoj to da poričeš i ne pitaj me kako to znam. Šta više, takođe znam da si znao ko sam kada si me video ispred kuhinjskih vrata. Zar nisam u pravu?"

Emilito uzdabnu i klimnu glavom. "Upravu si, Taiša. Zaista sam te prepoznao. Ali si me ipak istinski preplašila."

"Ali kako si me prepoznao?"

"Posmatrao sam te iz svoje sobe. Nemoj da se ljutiš. Nikad nisam ni pomislio da bi mogla da osetiš da te posmatram. Primi moje ponizno izvinjenje ako si se zbog mene osećala nelagodno."

Htela sam da ga zapitam zašto me je posmatrao. Nadala sam se da će reći da sam mu bila lepa ili barem zanimljiva, ali on prekide naše ćaskanje i reče da pošto se smrklo, oseća obavezu da mi pomogne da se popnem na drvo.

"Dopusti da ti nešto predložim, reče. Spavaj u kućici na drvetu umesto u amu. To je uzbudljivo iskustvo. I ja sam jednom bio stanar tog drveta na duže vreme, mada je to bilo veoma davno."

Pre nego što smo krenuli, Emilito me posluži činijom ukusne supe i gomilom tortilja. Jeli smo u potpunoj tišini. Pokušala sam da mu se obratim, ali on reče kako je razgovor za vreme jela veoma loš za varenje. Rekla sam mu kako smo Klara i ja uvek dugo ćaskale za vreme jela.

"Njeno telo nema ni najmanju sličnost sa mojim," promrmlja. "Ona je načinjena od gvožđa, tako da može da sa svojim telom radi šta hoće. S druge strane, ja ne smem da rizikujem da se igram sa svojim slabašanim telašcem. A ni ti to ne smeš."

Dopalo mi se što me svrstava u telašca, mada sam se nadala da misli da sam pre krhka nego slabašna.

Posle večere, pošto smo prošli kroz celu kuću, otpratio me je vrlo brižljivo do glavnog ulaza. Nikada ranije nisam bila u tom delu kuće i namerno sam usporila korak, pokušavajući da pogledom uhvatim što sam bolje mogla sve što me je okruživalo. Videla sam ogromnu trpezariju sa dugačkim stolom za bankete i vitrinu prepunu kristalnih pehara, šampanjskih čaša i posuda. Pored trpezarije nalazila se radna soba. Dok sam prolazila, kraičkom oka sam uhvatila masivni radni sto od mahagonija i police sa knjigama preko jednog zida. U drugoj sobi je gorelo električno svetlo ali nisam mogla da pogledam unutra jer su vrata bila samo malo otškrinuta. Čula sam neke prigušene glasove kako dopiru iz sobe.

"Ko je to unutra, Emilito?" upitah uzbuđeno.

"Niko," reče. "Taj šapat koji čuješ je vetar. Zna da se na čudan način poigra sa uhom kada duva kroz žaluzine."

Pogledala sam ga nepoverljivo a on je učtivo otvorio vrata da pogledam u sobu. Bio je u pravu; bila je prazna. Beše to još jedna dnevna soba, slična onoj u desnom krilu kuće. Međutim, kada sam malo pažljivije pogledala, primetila sam nešto čudno u vezi sa senkama na podu. Prošla me je jeza jer sam shvatila da nešto nije u redu. Mogla sam da se zakunem da su se mrdale, svetlucale, igrale, a u sobi nije bilo ni vetra ni nikakvih drugih kretnji.

Šapatom sam saopštila Emilitu šta mi se učinilo. Nasmejao se i potapšao me po leđima. "Pričaš potpuno isto kao Klara," reče. "Ali to je dobro. Zabrinuo bih se kada bi govorila kao Nelida. Znaš li da ona poseduje neku silu u ribici?"

Način na koji je to rekao, ton njegovog glasa i ljubopitljivi izraz čuđenja u njegovim ptičijim očima, učini mi se tako smešnim da me je zasmejao skoro do suza. Smeh mi je iščezao isto tako iznenadno kao što je i nastupio, kao da je neko u meni okrenuo nekakav prekidač. To me je brinulo. To je zabrinulo i

Emilita, jer me je pogledao tako obzrivo kao da ispituje moju mentalnu stabilnost.

Podigao je rezu na glavnim vratima i odveo me do prednjeg dela gde se nalazilo drvo. Pomogao mi je da stavim am i pokazao mi kako da upotrebim koturove da se uzdignem do sedećeg položaja. Dao mi je malu baterijsku lampu i povukla sam se nagore. Sa granja na vrhu drveta, jedva sam mogla da vidim drvenu kućicu u krošnji. Nalazila se blizu mesta gde sam se probudila u amu, ali je nisam tada videla zbog užasnog straha a i zbog lišća kojim je okružena.

Nastojnik je sa zemlje direktno osvetlio konstrukciju kućice i viknuo, "Taiša, unutra imaš pomorsku lampu, ali nemoj da ti gori suviše dugo. Ujutro, pre nego što siđeš, obavezno proveri da li si je isključila."

Držao je baterijsku lampu uperenu u to mesto sve dok nisam dopuzala do malog odmorišta ispred kućice i završila sa odvezivanjem ama.

"Laku noć. Sada ću te ostaviti," viknuo je. "Lepo sanjaj."

Učinilo mi se da čujem kako se prigušeno smeje pošto je sklonio zrak svetlosti i uputio se prema glavnoj kući. Ušla sam u kućicu koristeći se sopstvenom slabom baterijskom lampom i potražila ono što je on nazvao pomorskom lampom. Bila je to ogromna lampa pričvršćena za policu; na podu se nalazila velika kockasta baterija u okviru zakucanom za daske. Privezala sam je za lampu i upalila je.

Kućica na drvetu se sastojala od jedne malene sobe sa malom uzdignutom platformom koja je služila istovremeno i kao krevet i niski sto. Tu je bila i složena vreća za spavanje. Građevina je imala prozore svuda unaokolo sa žaluzinama sa šarkama koje su mogle da se otvore pomoću debelih štapova koji su ležali na zemlji. U uglu prostorije se nalazila noćna posuda smeštena u korpi koja je imala poklopac pričvršćen sa jedne strane. Kada sam letimično pregledala prostoriju, isključila sam veliku baterijsku lampu i uvukla se u vreću za spavanje.

Bio je potpuni mrak. Čula sam cvrčke i žubor potoka u daljini. Negde u blizini, vetar je šuštao u lišću i nežno ljuljao celu kućicu. Dok sam osluškivala zvuke, nepoznati strahovi su počeli da ulaze u moju svest i postala sam žrtva fizičkog osećaja koji nikada do tada nisam iskusila. Potpuni mrak je izvitoperio i prerušio zvuke tako dobro da sam osećala da dopiru iz unutrašnjosti moga tela. Svaki put kada bi se kućica zatresla, zabrideli bi mi tabani. Kad god bi kućica zaškripala, unutrašnji deo kolena bi mi se trznuo a potiljak ukočio kad god bi se začulo kako pucketa neka grana.

Strah mi se uvukao u telo kroz drhtanje prstiju na nogama. Vibriranje mi je prešlo na stopala a potom se popele do nogu, sve dok mi ceo donji deo tela nije nekontrolisano drhtao. Bila sam pospana i dezorijentisana. Nisam mogla da odredim gde se nalaze vrata a gde baterijska lampa. Počela sam da primećujem kako se kućica naginje. To je prvo bilo jedva primetno sve dok nije postajalo sve

očiglednije da bi mi se na kraju činilo da je kućica iskrivljena pod uglom od četrdeset pet stepeni. Izleto mi je krik kada sam osetila da se platforma još više naginje. Skamenila sam se pri pomisli da bih morala da se spustim na zemlju. Bila sam sigurna da ću poginuti tako što ću pasti sa drveta. S druge strane, osećaj iskrivljenosti je bio tako dramatičan da sam bila sigurna da ću skliznuti sa platforme i izleteti kroz vrata. U jednom trenutku nagib je bio tako oštar da mi se činilo da zapravo stojim umesto da ležim.

Vrištala sam pri svakom iznenadnom pokretu, držeći se za jednu od bočnih greda da se ne bih klizala. Izgledalo je da se celo drvo raspada. Bilo mi je muka od tog pokretanja. Ljuljanje i škripanje je postalo tako jako da sam bila sigurna da mi je to poslednja noć u životu. I baš kada sam potpuno izgubila nadu da ću se izvući, nešto neverovatno mi priteče u pomoć. Neka svetlost je izletela iz mene. Kuljala je iz svih otvora moga tela. Svetlost je ličila na neki teški sjajni fluid koji me je prikovao za platformu tako što se obmotao oko mene poput nekog blistavog oklopa. Stegnulo mi je grlo i savladalo krike, ali takođe i oslobodilo predeo pluća tako da sam mogla lakše da dišem. Umirilo je moj uznemireni stomak i zaustavilo drhtanje u nogama. Svetlost je obasjala celu prostoriju tako da sam videla vrata na nekoliko stopa ispred sebe. Smirila sam se tako što me je grejao njegov sjaj. Svi moji strahovi i brige su nestali tako da više ništa nije bilo važno. Ležala sam savršeno mirna i opuštena sve dok nije svanulo. Potpuno okrepljena, spustila sam se na zemlju i otišla u kuhinju da pripremim doručak.

XVIII

Na kuhinjskom stolu našla sam tanjir pun tamala. Znala sam da mi je Emilito pripremio ali njega nije bilo. Sipala sam vodu u svoju šolju i pojela sve tamale u nadi da je nastojnik već doručkovao. Kad sam oprala tanjir, otišla sam da radim u povrtnjaku ali sam se brzo umorila. Napravila sam sebi gnezdo od lišća onako kako mi je Klara pokazala i sela da se odmorim. Neko vreme sam posmatrala kako se njišu grane na drvetu nasuprot meni. Njihanje tih grana me je vratilo u detinjstvo. Bilo mi je verovatno četiri ili pet godina; rukama sam grabila granje vrbe. Ne bi se reklo da sam se toga sećala. Bila sam zapravo tamo. Noge su mi visile jedva dotičući tlo. Ljuljala sam se. Vrištala sam od zadovoljstva dok su me braća naizmenično gurala. Potom su poskločili, ne bi li dohvatili više grane i ljuljali se sa podignutim nogama koje bi spusutili samo da bi se odgurnuli od zemlje. Čim se sve završilo, udahnula sam sve to što sam ponovo proživela; razdraganost, smeh, zvuke, osećanja prema braći.

Pokretom glave izbrisala sam prošlost. Kapci su mi postepeno bivali sve teži i teži. Klonula sam na svom gnezdu od lišća i čvrsto zaspala.

Probudio me je oštar dodir po rebrima. Nastojnik me je gurkao štapom.

"Probudi se, već je posle podne," reče. "Zar nisi noćas dobro spavala u kućici na drvetu?"

Kad sam otvorila oči, zrak svetlosti je oblio krošnju drveta narandžastim nijansama. Nastojnikovo lice je takođe bilo obasjano nekim jezovitim sjajem zbog kojeg mi je izgledao nekako zloslutno. Na sebi je imao isti radni kombinezon koji je nosio prethodnog dana a za kaiš su mu bile pričvršćene tri tikve. Sela sam i posmatrala ga kako pažljivo skida zapušač sa najveće tikve, prinosi je ustima i uzima veliki gutljaj. Potom je, od zadovoljstva, cokuo usnama.

"Zar nisi noćas dobro spavala?" upita me ponovo, zureći radoznalo u mene.

"Sigurno se šališ?" zacvilela sam. "Mogu iskreno da kažem da je to jedna od najgorih noći u mom životu."

Bujica plačnih primedbi provalila je iz mene. Zaustavila sam se, užasnuta time što sam shvatila da zvučim upravo kao moja majka. Kad god bih je upitala kako je spavala odgovorila bi mi sličnim ispoljavanjem nezadovoljstva. Mrzela sam je zbog toga a sada se ja ponašam na isti način!

"Molim te, Emilito, izvini za ovaj mali ispad," rekoh. "Istina je da nisam ni oka sklopila, ali se osećam sasvim dobro."

"Čuo sam kako vrištiš kao luda," odvažio se da kaže, "Pitao sam se da ili imaš košmare ili padaš sa drveta."

"Mislila sam da padam sa drveta," rekoh, želeći da pridobijem saosećanje. "Skoro da sam umrla od straha. Ali onda se desilo nešto čudno i prebrodila sam tu noć."

"Šta se to čudno desilo?" radoznalo upita i sede na zemlju, na dobrom rastojanju od mene.

Nisam videla razlog da mu ne kažem pa sam mu, što sam detaljnije mogla, opisala događaje te noći, koji su dostigli vrhunac kada se pojavila spasonosna svetlost. Emilito me je slušao sa istinskim interesovanjem, klimajući glavom tamo gde je to bilo potrebno, baš kao da razume kako sam se osećala.

"Drago mi je da čujem da si tako snalažljiva," reče. "Zaista se nisam nadao da ćeš prebroditi tu noć. Mislio sam da ćeš se onesvestiti. Na osnovu svega toga ti nisi baš u tako lošem stanju kao što su mi rekli."

"Ko je rekao da sam u lošem stanju?"

"Nelida i nagual. Ostavili su mi posebna uputstva po kojima ne smem da se mešam u tvoje lečenje. Zbog toga sinoć nisam došao da ti pomognem, mada sam bio u velikom iskušenju - ako ni zbog čega drugog, barem zbog mira i tišine."

Još jednom je potegao iz tikve. "Hoćeš jedan cug?" ponudi mi i pruži tikvu.

"Šta je to u tikvi?" upitah, misleći da je neki alkohol. U tom slučaju ne bih imala ništa protiv da malo cugnem.

Za trenutak se kolebao a onda je okrenuo tikvu naopačke i snažno je prodrmao nekoliko puta.

"Prazna je," rekoh prezrivo, "Pokušao si da me prevariš?"

Odmahnuo je glavom. "Samo izgleda da je prazna," odgovorio je. "Ali napunjena je najneobičnijim pićem na svetu. A sada, želiš da piješ ili ne?"

"Ne znam," rekoh. Na trenutak sam pomislila da se poigrava mnome. Gledajući ga u uredno ispeglanom radnom kombinezonu sa tikvama prikačnim za kaiš, izgledao je kao neko ko je pobeo iz duševne bolnice.

Slegnuo je ramenima i piljio u mene širom otvorenih očiju. Posmatrala sam ga kako vraća zatvarač na tikvi i čvrsto je vezuje za kaiš tankom kožnom pantljikom.

"Dobro, daj mi jedan gutljaj," rekoh, nagnana radoznalošću i iznenadnom potrebom da saznam u čemu se sastoji njegova igra.

Ponovo je otvorio tikvu i pružio mi je. Promućkala sam je i zavirila unutra. Bila je zaista prazna. Ali kada sam je prinela usnama imala sam neki neobičan osećaj u ustima. Šta god bilo to što mi je poteklo u usta bilo je nešto tečno ali ni nalik na vodu. Bilo je to kao da neki suvi, gotovo gorki pritisak koji me je na tren gušio a potom nekom svežom toplotom ispunio grlo i celo telo.

Pomislila sam da se u tikvi nalazi neki sitni prah koji mi je ušao u usta. Da bih proverila da li je stvarno tako, protresla sam tikvu na dlan, ali ništa nije izašlo.

Uzela sam još jedan zamišljeni gutljaj i nešto me je tako prodrmalo da sam skoro pala na zemlju. Neka struja mi je prošla telom i osećala sam peckanje u prstima na nogama.

Peckanje mi se od nogu poput munje pelo uz kičmu, a kada mi je dospelo u glavu skoro sam se onesvestila.

Videla sam kako nastojnik skače gore - dole smejući se kao klovn. Držala sam se rukama za tlo da ne bih pala. Kada sam nekako uspela da ponovo uspostavljam ravnotežu, ljutito sam stala pred njega, "Šta je to, dođavola, u tikvi?" upitala sam.

"To što se nalazi unutra naziva se 'namera'," reče ozbiljnim tonom. "Klara ti je malo pričala o njoj. Sada je red na mene da ti nešto više kažem o tome."

"Šta hoćeš da kažeš time da je došao red na tebe, Emilito?"

"Hoću da kažem da sam ja tvoj novi vodič. Klara je uradila samo deo posla a ja moram da uradim ostalo."

Moja prva reakcija je bila da mu jednostavno nisam verovala. Sam je rekao da je samo najamni radnik i da ne pripada grupi. Bilo mi je jasno da je u pitanju šala i da više neću nasedati na njegove trikove.

"Ti me, Emilito, samo vučeš za nos," rekoh, smeškajući se usiljeno.

"Da, sada to stvarno radim" reče, skoči do mene i doslovno me povuče za nos.

Pre nego što sam mogla da ustanem, ponovio je svoju šalu tako što me je opet povukao za nos. Toliko se razigrao da je skakutao u čučnju kao zec i razdragano se smejao.

"Ne sviđa ti se da te učitelj vuče za nos?" zakikota se.

Definitivno mi se nije dopadalo da me dodiruje. A po nosu, ponajmanje. Nije mi se dopadalo ni da me Klara dodiruje. Počela sam da razmišljam o tome zašto ne volim da me ljudi dodiruju. Uprkos tome što sam rekapitulirala sve svoje susrete sa ljudima, moj negativni odnos prema fizičkom dodiru bio je jači nego ikad. Odložila sam ovaj problem za neko buduće razmatranje, jer se nastojnik smirio i počeo da objašnjava nešto za šta je bila potrebna sva moja pažnja.

"Ja sam tvoj učitelj," čula sam ga kako mi govori. "Pored Klarine, Nelidine i Nagalove želje, to je bila i tvoja želja da te vodim."

"Ti si jedna čitava gomila laži, eto, to si ti," obrecnuh se. "Sam si mi rekao da si samo nastojnik. Kakva je sad to priča o tome da si mi učitelj?"

"To je zaista istina. Ja sam još jedan od tvojih učitelja," reče ozbiljno.

"Šta bi ti mogao da me naučiš?" vikala sam, osećajući strašan otpor prema toj zamisli.

"Ono što ja mogu da te naučim zove se 'traganje sa dvojnikom,'" reče žmirkajući kao ptica.

"Gde su Klara i Nelida?" upitah.

"Otišle su. Nelida ti je to napisala u poruci, zar ne?"

"Znam da su otišle, ali gde?"

"A to. Otišle su Indiju," reče cereći se kao da mu je neprijatno jer ima želju da prasne u smeh.

"Onda će biti odsutne mesecima," rekoh, osetivši pakost u sebi.

"U pravu si. Ti ja smo sami. Ni pas čak nije tu. Stoga ti se otvaraju dve mogućnosti. Možeš ili da spakuješ svoje stvari i odeš, ili da ostaneš ovde sa mnom i prioneš na posao. Ne preporučujem ti da uradiš ono prvo, jer nemaš kuda da odeš."

"Ne pada mi na kraj pameti da idem," rekoh mu. "Nelida me je zadužila da se brinem o kući i baš to ću i uraditi."

"Dobro, drago mi je da si odlučila da pratiš volju čarobnjaka," reče.

Pošto mu je bilo sasvim jasno da ga nisam razumela, objasnio mi je da se volja čarobnjaka razlikuje od volje prosečnih ljudi u tome što su čarobnjaci naučili da usredsreduju pažnju sa neuporedivo većom snagom i preciznošću.

"Ako si mi stvarno učitelj, možeš li da mi daš neki konkretan primer kojim bi mi ilustrovao to o čemu govoriš?" rekoh gledajući ga netremice.

Na trenutak je razmišljao, pa se osvrnuo oko sebe. Lice mu se ozari i pokaza rukom na kuću. "Ova kuća je dobar primer," reče. "Ona je rezultat namere nebrojenih čarobnjaka koji su nagomilavali ener-giju i koju su se udruživali tokom mnogih generacija. Sada, ova kuća nije samo fizička građevina, već fantastično polje energije. Sama kuća bi mogla da se uništi deset puta, što i jeste slučaj, ali suština namere čarobnjaka je još netaknuta jer je neuništiva."

"Šta se dešava kada čarobnjak želi da ode?" upitah. "Da li je njegova snaga ovde zauvek zarobljena?"

"Ako mu duh govori da ode," reče Emilito, "sposoban je da prenese nameru sa mesta gde se nalazi kuća na neko drugo mesto."

"Moram da priznam da je kuća stvarno sablasna," rekla sam a potom mu ispričala kako se nije uklapala u moja detaljna merenja i proračune.

"Ono što ovu kuću čini sablasnom nije raspored soba, zidova ili dvorišta," primeti nastojnik, "već namera koju su generacije čarobnjaka ulile u nju. Drugim rečima, tajna ove kuće leži u istoriji beskrajnog niza čarobnjaka čija je volja uzidana u nju. Vidiš, ona nije samo plod njihove namere, već su je i sami gradili, ciglu po ciglu, kamen po kamen. Čak si je već i ti dogradila svojom namerom i svojim radom."

"Šta bi mogao da bude moj doprinos?" zapitah, iskreno iznenađena Emilitovom tvrdnjom. "Ne misliš valjda na onu krivu baštensku stazu koju sam napravila."

"Niko pametan ne bi mogao da to nazove doprinosom," reče, smejući se. "Ne, postoji nekoliko drugih stvari koje si uradila."

Rekao je da na svakodnevnom nivou cigala i građevine, smatra da moj doprinos leži u brižljivom sprovođenju električne energije, sređivanju cevi i cementnoj košuljici za pumpu za vodu koju sam postavila da sprovodi vodu iz potoka u povrtnjak.

"Na eterskom nivou nečega što bi mogli nazvati protokom energije," nastavio je da govori, "mogu najiskrenije da ti kažem da je jedan od tvojih doprinosa to da nikad niko ranije nije u ovoj kući bio svedok da je neka osoba udruživala svoju nameru sa Manfredom."

U tom trenutku nešto mi je sinulo. "Jesi li ti ta osoba koja sme da ga otvoreno zove 'žaba'?" upitah ga. "Klara mi je jednom rekla da postoji neko ko to može da učini."

Nastojnikovo lice se ozarilo pošto je potvrdno klimnuo glavom. "Da to sam ja. Ja sam našao Manfreda dok je još bio štene. Ostavili su ga ili je sam pobegao. Kad sam ga našao, bio je gotovo mrtav."

"Gde si ga našao?" upitah ga.

"Na Osmom autoputu, nekih šest milja od mesta Džajla Bend u Arizoni. Zaustavio sam kola kraj puta da odem u grmlje i tamo sam doslovno pišao po njemu. Ležao je tamo gotovo mrtav zbog gubitka tečnosti. Šta me je najviše zadivilo bilo je to da nije pobegao na autoput, što je lako mogao da uradi. I naravno, to što je ležao baš na mestu gde sam krenuo da pišam."

"Šta se onda desilo?" upitala sam. Potpuno me je obuzelo saosećanje prema nesreći sirotog Manfreda da sam potpuno zaboravila na svoj bes prema nastojniku.

Odveo sam Manfreda kući, potopio ga u vodu ali mu nisam dao da pije," reče nastojnik. "Potom sam ga ponudio nameri čarobnjaka."

Emilito mi je rekao da je zavisilo od namere čarobnjaka ne samo da li će Manfred da preživi ili da umre, već i da li će biti samo pas ili još nešto. Preživio je i postao nešto više od psa.

"Ista stvar se dogodila i tebi," nastavio je da mi priča. "Možda je to razlog što se vas dvoje tako dobro slažete. Nagual je smatrao da si ti duhovno dehidrirala, i da si bila spremna da od svog života napraviš pravu pometnju. Pošto je bio u onom drajv-in bioskopu sa Nelidom, na njima je bilo da ti ponude nameru čarobnjaka, što su i učinili."

"Kako su mi ponudili nameru Čarobnjaka?" upitah.

"Zar ti već to nisu rekli?" zapita iznenađeno.

Na trenutak sam razmislila pre nego što sam odgovorila, "Mislim da nisu."

"Nagual i Nelida su glasno pozvali nameru, sigurno baš pored one tezge i izjavili kako stavljaju svoje živote tebi na raspolaganje bez trenutka razmišljanja, bezrezervno i bez žaljenja. I obome im je odmah bilo jasno da u tom trenutku ne mogu da te povedu sa sobom i da će morati da te prate kud god budeš išla."

"Tako da sad možeš da kažeš da te je namera čarobnjaka uzela pod svoje. Nagualovo i Nelidino prizivanje je uspelo. Pogledaj gde si sada!"

Pogledao me je da vidi da li pratim njegovu argumentaciju, Zurila sam u njega u nemoj molbi da mi detaljnije osvetli značenje namere čarobnjaka. Prešao je na jedan ličniji nivo i rekao da kada bi sve stvari koje sam o sebi rekla Klari uzeo kao primer upražnjavanja namere, došao do zaključka da je moja namera namera potpunog poraza. Oduvek sam s namerom sebi dodeljivala ulogu ludog, očajnog gubitnika.

"Klara mi je ispričala sve što si joj rekla o sebi," reče, coknuvši jezikom. "Na primer, rekao bih da si uskočila u onu arenu u Japanu, ne da bi demonstrirala svoju borilačku veštinu, već da bi dokazala svetu da je tvoja namera da budeš poražena."

Ustremio se na mene sa rečima da sve što radim nosi beleg poraza. Stoga, najvažnija stvar koju sada moram da uradim je da uspostavim novu nameru. Objasnio je da ova nova namera, koja se naziva namerom čarobnjaka zato što ne predstavlja samo nameru kojom se radi nešto novo, već nameru sjedinjivanja već postojećeg: namera koja dolazi do nas posredstvom ljudskog napora starog hiljadama godina.

Rekao je da kada je u pitanju namera čarobnjaka, tu za poraz nema mesta, jer čarobnjaci imaju samo jedan put pred sobom: uspeti u svemu što rade, ma šta to bilo. Ali da bi imali takav snažan i jasan vidik, čarobnjaci moraju ponovo da uspostavljaju celo svoje biće a za to je potrebno kako razumevanje stvari, tako i energija. Razumevanje stiču rekapitulacijom svojih života a energiju besprekornim postupcima.

Emilito me pogleda i lupnu svoju tikvu. Objasnio mi je da u tikvi čuva svoja besprekorna osećanja, i da mi je dao da pijem nameru čarobnjaka da bi potro moj defetistički stav i pripremio me za poduku. Rekao mi je još nešto ali nisam

mogla da ga pratim. Njegov glas me je uspavljivao. Telo mi iznenada postade teško. Kako sam se usredsredila na njegovo lice, videla sam samo beličastu izmaglicu, nešto kao maglu u sutonu. Čula sam ga kako mi govori da legnem i zabacim svoju etersku mrežu tako što ću postepeno opuštati mišiće.

Tačno sam znala šta želim da uradim i automatski sam pratila njegova uputstva. Legla sam i počela da premeštam svest od stopala do gležnjeva, listova, kolena, butina, stomaka i leđa. Potom sam opustila ruke, ramena, vrat i glavu. Kako sam pomerala svest do različitih delova tela, osećala sam kako sam sve pospanija i kako mi je telo sve teže i teže.

Potom mi je nastojnik naredio da pravim kratke pokrete očima u pravcu suprotnom kazaljke na satu, tako što ću ih pokretati gore-dole. I dalje sam se opuštala sve dok mi udisaji nisu postali lagani i ritmični, šireći se i skupljajući sami od sebe. Usredsredila sam se na uspavljujuće talase svog disanja, kada mi šapatom reče da treba da pomerim svest iz čela što više mogu i da tu napravim mali otvor.

"Kakvu vrstu otvora?" promrmljah.

"Jednostavno otvor. Rupu."

"Rupu u čemu?"

"Rupu u ništavilu za koje je obešena tvoja mreža," odgovori. "Kad bi uspela do pomeriš svest izvan tela, shvatila bi da je tama svuda oko tebe. Pokušaj da probiješ tu tamu, da napraviš rupu u njoj."

"Mislim da ne mogu to da uradim," rekoh, osetivši napetost.

"Naravno da možeš," uveravao me je. "Seti se, čarobnjaci nikada ne doživljavaju poraz, oni samo pobeđuju."

Nagnuo se prema meni i šapatom mi rekao da kada napravim otvor, treba da se savijem kao smotuljak i da se pustim da izletim kao iz katapulte uz liniju koja se proteže od mog temena u tamu.

"Ali ja ležim. Teme mi je takoreći na zemlji. Zar ne bi trebalo da ustanem?"

"Tama je svuda oko nas," rekao mi je. "Čak i ako dubimo na glavi, ipak je tu."

Glas mu poprimi ton stroge naredbe kojom mi govori da usredsredim pažnju na rupu koju sam napravila i da pustim da mi misli i osećanja protiču kroz taj otvor. Opet su mi se mišići stisli jer nisam napravila nikakvu rupu. Nastojnik mi reče da se opustim i ponašam kao da sam napravila tu rupu.

"Izbaci sve iz sebe," reče. "Dopusti mislima, osećanjima i uspomenama da isteku iz tebe."

Dok sam se opuštala i oslobađala napetost iz tela, osetih kako mi je nalet energije proleteo telom. Sve se u meni izokrenulo, sve se trzalo iz temena moje

glave, jureći uz liniju poput izvrnutog vodopada. Na kraju te linije, osetih otvor.

"Idi još dublje," šaputao mi je u uvo. "Ponudi ništavilu celo svoju biće."

Dala sam sve od sebe da pratim njegove instrukcije. Kakve god su mi se misli budile u svesti, tog trenutka su se pridruživale vodopadu na temenu. Čuh kako mi nastojnik kao iz daljine govori da ako želim da se pomerim, treba samo da sebi dam uputstvo i linija će me povući kud god poželim. Pre nego što sam uspela da sebi izrekнем naredbu, osetila sam kako me nešto blago ali uporno vuče u levoj strani tela. Opustila sam se i dopustila da se taj osećaj nastavi. Prvo mi se činilo da me nešto samo glavu vuče ulevo a potom su mi se i ostali delovi tela polako savijali ulevo. Imala sam utisak da padam ustranu, a ipak sam osećala da mi se telo uopšte nije pomerilo. Čula sam prigušeni zvuk iza vrata, i videla kako otvor sve više raste. Htela sam da se uvučem u njega i nestanem. Osetila sam neku uskomešanost duboko u sebi; svest je počela da mi se pomera uz liniju, od temena, da bi skliznula u otvor.

Osećala sam se kao da sam u nekoj džinovskoj šupljini. Njeni baršunasti zidovi su me obavijali; bio je mrak. Pažnju mi je privukla neka svetleća tačka. Svetlucala je i gasla kao svetlo na svetioniku kad god bih se usredsredila na nju. Potom je predeo ispred mene postao obasjan intenzivnim svetlom. Onda se postepeno sve opet zatamnelo. Disanje mi se potpuno zaustavilo a nikakve misli ni slike nisu narušavale tamu. Više nisam osećala svoje telo. Poslednja misao mi je bila da sam se rastopila.

Čula sam neki šuplji zvuk. Misli su mi se odmah vratile, stropoštavši se na mene kao brdo ruševina a sa njima i svest o tvrdoći zemlje, ukočenosti mog tela i o tome kako mi neki insekt grize gležanj. Otvorila sam oči i pogledala oko sebe. Nastojnik mi je skinuo cipele i čarape i štapom mi je stimulisao tabane da bi me povratio. Želela sam da mu kažem šta se dogodilo ali mi je on samo pokretom glave dao znak da ćutim.

"Nemoj da pričaš niti da se pokrećeš dok se sasvim ne opraviš," upozorio me je. Rekao mi je da zatvorim oči i dišem kroz stomak.

Ležala sam na zemlji dok nisam osetila da sam povratila snagu, pa sam sela i naslonila se na stablo drveta.

"Otvorila si pukotinu u tami i tvoj dvojniki je skliznuo na levu stranu a potom prošao kroz nju," reče nastojnik, pre nego što sam mogla bilo šta da ga pitam.

"Bez sumnje sam osetila neku silu kako me vuče," priznala sam. "Takođe, videla sam neko jako svetlo."

"Ta sila je bio tvoj dvojniki koji je izlazio," reče, kao da tačno zna na šta mislim. "A svetlost je bila dvojnikovo oko. Pošto si rekapitulirala više od godinu dana, takođe si izbacivala i svoje energetske linije, koje su sada počele da se same kreću. Ali pošto još uvek govoriš i misliš, ove linije ne mogu da se pokreću tako lako kao što će jednog dana to biti slučaj."

Nisam imala predstavu o čemu mi to govori kada kaže da sam izbacivala energetske linije dok sam rekapitulirala. Zamolila sam ga da mi to objasni.

"Šta tu ima da se objašnjava?" rekao je. "To je pitanje energije; što je više prikupiš putem rekapitulacije, tvom dvojniku će biti lakše da se hrani tom povraćenom energijom. Poslati energiju dvojniku je ono što nazivamo izbacivanje energetskih linija. Neko ko može da vidi energiju, videće linije koje izlaze iz fizičkog tela."

"Ali šta to znači onima, kao što sam ja, koji to ne mogu da vide?"

"Što je tvoja energija veća, veća je i tvoja sposobnost da vidiš izuzetne stvari," objasnio mi je.

"Mislim da je u mom slučaju stvar takva da što više energije dobijam, to sam luđa," rekoh, bez namere da budem duhovita.

"Nemoj da se omalovažavaš na tako banalan način," primetio je. "Percepcija je najveća misterija zato što ju je nemoguće objasniti."

Čarobnjaci su kao ljudi bića koja percipiraju, ali ono što oni percipiraju nije ni dobro ni zlo; sve je samo percepcija. Ako ljudi, kada se disciplinuju, mogu da percipiraju više od onoga što je uobičajeno, stiču više energije. Shvataš li o čemu govorim?"

Odbio je da kaže više ijednu jedinu reč o tome. Umesto toga, proveo me je kroz kuću do glavnih vrata kroz koja smo izašli i došli do mog drveta. Rukom je pokazao na najviše grane i rekao da pošto baš to drvo ima kućicu, opremljeno je gromobranom.

"U ovom kraju, grmljavina je iznenadna i opasna," rekao je. "Postoje oluje sa grmljanvinom bez ijedne kapi kiše. Zbog toga, kad god pada kiša ili na nebu ima previše kumulonimbusa, popni se u kućicu."

"Kada na nebu ima previše čega?" zapitah.

Emilito se nasmejao i nežno me potapšao po leđima. "Kada me je nagual Hulijan stavio u kućicu, rekao mi je istu stvar ali se ja tada nisam usuđivao da ga pitam šta to znači. A nije mi ni rekao. Mnogo kasnije sam saznao da to znači oblak koji nosi gromove."

Nasmejao se mom preneraženom pogledu. "Postoji li opasnost da grom udari u drvo?" upitala sam.

Pre nego što sam se podigla na drvo, dao mi je džak oraha, koji su bili skrckani ali ne i izvađeni iz ljuske. Rekao mi je da ako treba da budem stanovnik drveta, moram da jedem kao veverica, pomalo s vremena na vreme, a noću ništa.

Rekala sam mu da mi to sasvim odgovara, jer ionako ne marim za hranu.

"Voliš li da sereš?" upita me, prigušeno se smejući. "Nadam se da ne, pošto je najgora stvar u vezi sa životom u kućici kada moraš da prazniš creva. Teško je izaći na kraj sa ljudskim izmetom. Moja filozofija je da što ga manje imaš, bolje ćeš proći."

Bila mu je toliko smešna sopstvena misao da se presamićivao od smeha. Još uvek se prigušeno smejao kada se okrenuo i ostavio me da razmišljam o njegovoj filozofiji.

XIX

Te noći padala je kiša, grmelo je i sevalo. Ali nema načina da objasnim kako mi je bilo u kućici na drvetu dok je munja za munjom parala nebo i pogadala drveće oko mene. Osećala sam neopisivi strah. Šta više, vrištala sam čak i jače nego prve noći kada mi se krevet naginjao. Ovo je bio životinjski strah koji me je potpuno paralisao. Jedina misao koju sam imala bila je to da sam rođena kukavica koja uvek pada u nesvest kada ne može da podnese napetost.

Nisam došla k svesti sve do narednog podneva. Kada sam sišla sa drveta, naišla sam na Emilita koji me je čekao, sedeći na jednoj od niskih grana, sa nogama koje su mu takoreći dodirivale zemlju.

"Izgledaš kao slepi miš koji je pobjegao iz pakla," bio je njegov komentar. "Šta ti se to sinoć desilo?"

"Skoro da sam umrla od straha," rekoh. Nisam želela da se pretvaram da sam neustrašiva, niti da držim konce u svojim rukama. Osećala sam se onako kako sam verovatno i izgledala. A najverovatnije sam izgledala kao hodajuća krpa.

Rekla sam mu kako sam, po prvi put u svom životu, saosećala sa vojnicima u bici; Osećala sam isti strah koji oni sigurno doživljavaju kada bombe eksplodiraju svuda oko njih.

"Ne slažem se sa tobom," rekao je. "Tvoj sinoćni strah je još veći. Šta god bilo to što je pucalo na tebe, to nije bio ljudski faktor. Stoga, na nivou dvojnika, taj strah je bio džinovskih razmera.

"Molim te, Emilite, objasni mi šta to znači."

"Tvoj dvojnici treba da postane svestan, pa stoga pri stresnim situacijama kao što je bila prošle noći postaje delimično svestan ali takođe i potpuno uplašen. Nije navikao da opaža svet. Tvoje telo i tvoj razum su navikli na to ali tvoj dvojnici nije."

Bilo sam sigurna da sam se pripremila za oluju, opustila bih se tako da se strah i zloslutne misli ne bi umešale u tok stvari; neka sila u meni bi mi sigurno potpuno izašla iz tela a možda bi čak i ustala, kretala se ili pak sišla sa drveta. To što me je najviše plašilo bio je osećaj da sam zatvorena, zarobljena unutar sopstvenog tela.

"Kada uđemo u potpunu tamu, gde ne postoji ništa što bi nam odvučlo pažnju," reče nastojnik, "dvojnici preuzima stvar u svoje ruke. On pruža svoje eterske udove, otvara svoje sjajno oko i gleda oko sebe. Taj doživljaj može da bude mnogo strašniji od onoga šta si ti sinoć osećala."

"Dvojnici me neće toliko zastrašiti," uveravala sam ga. "Spremna sam za susret sa njim."

"Ni za šta ti još nisi spremna," odgovorio je. "Siguran sam da su se tvoji sinoćni krici čuli čak do Tuskona."

Nije mi se dopala njegova primedba. Postojalo je nešto u vezi sa njim što mi se uopšte nije dopadalo ali nisam mogla tačno da odredim šta je to. Možda zbog svog čudnog izgleda. Uopšte nije bio muževan; izgledao mi je kao senka muškarca ali je ipak bio naizgled jak. Ali ono što mi je izistinski smetalo bilo je to što nisam mogla tek tako sa njim da izađem na kraj a to je neizmerno smetalo takmičarskoj strani moje ličnosti.

U naletu besa, ratoborno mu rekoh, "Kako se usuduješ da me omalovažavaš svaki put kad kažem nešto što ti se ne dopada!"

Istog trenutka sam se pokajala što sam to rekla i iskreno se izvinila zbog svoje agresivnosti. "Ne razumem zašto me ponekad toliko iznerviraš," priznadoh na kraju.

"Nemoj da te to brine," reče. "To je zato što osećaš nešto u vezi sa mnom što ne možeš da objasniš. Kao što si i sama rekla, nisam muževan."

"Ja to nisam rekla," usprotivila sam se.

Sudeći po njegovom pogledu, očigledno mi nije verovao. "Naravno da si rekla," bio je uporan. "To si malopre rekla mom dvojniku a on nikada ne greši niti pogrešno tumači stvari."

Nervoza i nelagodnost su mi dostigli vrhunac. Nisam znala šta da kažem. Zajapurila sam se i drhtala. Nisam mogla da shvatim šta je prouzrokovalo ovu preteranu reakciju. Nastojnikov glas proniknu u moje misli.

"Reaguješ ovako zato što tvoj dvojnik opaža mog," reče. "Tvoje fizičko telo je preplašeno zato što se njegove kapije otvaraju i nove percepcije ulaze u njega. Ako misliš da ti je sad užasno, zamisli kako ćeš se tek osećati kad ti se otvore sve kapije."

Govorio je tako ubedljivo da sam pomislila da je možda zaista u pravu.

"Životinje i bebe," nastavio je, "nemaju problema da opaze dvojnika i on ih često uznemirava."

Spomenula sam činjenicu da me životinje posebno ne vole i da je, izuzev kad je Manfred u pitanju, to osećanje uzajamno.

"Životinje te ne vole," objašnjavao mi je, "zato što se neke od kapija tvog tela nikada nisu potpuno zatvorile i tvoj dvojnik se bori da izađe iz njih. Budi spremna da se to dogodi. Jer sada kad svesno usmeravaš volju u tom pravcu, širom će se otvoriti. Ovih dana, tvoj dvojnik će se iznenada probuditi i možda ćeš se naći na drugoj strani dvorišta a da ga nisi ni prešla."

Morala sam da se nasmejem, najviše zbog toga što sam bila nervozna ali i zbog besmislenosti njegove tvrdnje.

"A deca, posebno bebe?" upita. "Zar ne plaću kada ih uzmeš u ruke?"

To se obično i dešavalo ali to nisam htela da priznam.

"Bebe kao što sam ja," lagala sam, a dobro sam se sećala da kad god sam bila u blizini beba, zaplakale bi čim bih im se približila. To sam uvek sebi tumačila nedostatkom materinskog instinkta.

Nastojnik, u neverici, odmahnu glavom. Izazvala sam ga da objasni kako je moguće da životinje i bebe oseće dvojnika kad ga ni ja ne primećujem. U stvari, sve dok mi Klara i nagual nisu ispričali o njemu, nikad nisam čula da nešto tako postoji. A nisam nikada ni upoznala nekog ko je čuo za njega. Opovrgnuo me je tako što je rekao da to što životinje i bebe osećaju nema nikakve veze sa znanjem o postojanju dvojnika već sa činjenicom da poseduju opremu kojom mogu da ga oseće: otvorene kapije. Dodao je da su te kapije kod životinja neprestano otvorene ali da ljudi zatvaraju svoje čim počnu da govore i misle i kad racionalna strana njihove ličnosti preuzme stvar u svoje ruke.

Do tog trenutka posvetila sam nastojniku punu pažnju zato što mi je Klara rekla da ko god mi govorio i ma šta to bilo, treba radi vežbe da ga slušam. Međutim, što sam ga više slušala to mi je sve više išao na živce; sve dok me nije obuzeo istinski bes.

"Ne verujem ti ni jednu reč," rekoh. "Zašto si uopšte rekao da si mi učitelj? Još mi to nisi objasnio."

Nastojnik se nasmeja. "Sigurno se nisam dobrovoljno prijavio za to mesto," reče.

"Pa ko ti ga jedao?"

Razmišljao je izvesno vreme pa onda reče, "To je dugačak lanac okolnosti. Prva karika u lancu je trenutak kada te je nagual zatekao golu sa nogama u vazduhu." Prasnuo je u piskutav smeh nalik na cvrkut ptice.

Mrzela sam njegov uvredljiv smisao za humor. "Pređi na stvar, Emilito i reci mi u čemu je stvar," vikala sam.

"Izvini, mislio sam da će ti biti zabavna priča o stvarima koje si radila, ali izgleda da nisam bio u pravu. Za razliku od tebe, mi smo se neizmerno zabavljali tvojim ludorijama. Godinama smo se smejali svim mukama i nedaćama koje je Džon Majkl Abelar dobio na poklon zato što je ušao u pogrešnu prostoriju i naleteo na голу devojku a hteo je samo da piša." Grohotom se smeja.

Nisam videla šta u tome ima smešno. Bes mi se toliko razbuktao da sam želela da se ustremim na njega i da ga dobro izudaram i rukama i nogama. Pogledao me je i malo ustuknuo, " nesumnjivo osetivši da ću planuti.

"Zar ti nije smešno to što je Džon Majkl morao da prođe kroz pakao zbog problema koji je sebi natovarao na vrat samo zato što je hteo da piša? Nagualu i meni je to zajedničko. Međutim dok sam ja našao samo polumrtvo štene, on je našao potpuno ludu devojku. I obojica smo odgovorni za njih dok smo živi. Kada su videli šta nam se desilo, ostali članovi našeg društva su se toliko uplašili da su se zarekli da nikada neće pisati na mestu koje prethodno nisu više puta proverili." Prasnuo je u takav gromoglasan smeh da je morao da cupka napred-nazad da se ne bi ugušio.

Kada je uvideo da se ni kraičkom usne ne smešim, stišao se. "Pa... hajde onda da nastavimo," reče, staloženijim tonom. "Kada se stvorila prva karika lanca a to je bilo kad te je našao podignutih nogu, nagualova dužnost je bila da te obeleži što je odmah i uradio. Potom je morao da ti stalno bude na tragu. U tome su mu pomagale Klara i Nelida. Prvi puta kada te je Nelida posetila bilo je leto kad si maturirala i radila kao savetnik kampa u planinskom turističkom mestu."

"Da li je tačno to da me je nalazio putem energetskih kanala?" upitah, trudeći se da ne zvučim nadmeno.

"U potpunosti. Obeležio je tvog dvojnika jednim delom svoje energije da bi mogao da ti prati kretanje," rekao je.

"Ne sećam se da sam ih ikada videla," rekla sam.

"To je zato što si uvek verovala da ti se isti snovi ponavljaju. Ali njih dve su zaista na javi dolazile da te posete. Posećivale su te mnogo puta tokom svih tih godina a posebno Nelida. A kada si se, poslušavši njen savet, preselila u Arizonu, svi smo imali prilike da te posetimo."

"Čekaj malo, ovo postaje krajnje neobično. Kako sam mogla da se rukovodim njenim savetima kada se ne sećam da sam je ikada srela?"

"Veruj mi, ona ti je stalno govorila da odeš da živiš u Arizoni, što si i uradila ali si naravno mislila da je to tvoja odluka."

Dok je nastojnik govorio, sećanje me je prenelo u taj period života. Sećala sam se kako sam smatrala da je Arizona mesto gde bi trebalo da živim. Tražila sam mesto gde da se zaposlim i imala sam snažni osećaj da bi trebalo da se uputim u Taskon. Čak sam i sanjala da mi neko govori da treba da se zaposlim u knjižari. Nisam volela knjige i pomisao da radim sa knjigama bila mi je čudna, međutim, kada sam stigla u Taskon, otišla sam pravo u knjižaru gde je bio istaknut natpis "Potrebno osoblje". Prihvatila sam taj posao koji se sastojao iz kucanja narudžbenica, rada za kasom i smeštanja knjiga na police.

"Ko god da je dolazio da te poseti," nastavi Emilito sa svojom pričom, "uvek bi povukao tvog dvojnika, tako da si nas se samo blede, kao u snu sećala. Izuzetak je Nelida. Nju poznaješ kao svoj džep."

Toliko ljudi je dolazilo u knjižaru ali sam se kao u magli sećala elegantne lepe žene koja je jednom došla i prijateljski mi se obratila. To je bilo vrlo neobično pošto niko drugi nije obraćao pažnju na mene. To je vrlo verovatno mogla da bude Nelida.

Na nekom dubljem nivou, sve što je Emilito ispričao imalo je, smisla. Ali mom razumnom delu ličnosti sve je to bilo tako neverovatno da bi samo ludak mogao tome da poveruje.

"To što pričaš je čista budalaština," glas mi je zvučao kao da se od nečega branim, što mi nije bila namera.

Moja oštra reakcija ga nije ni najmanje uznemirila. Ispružio je ruke iznad glave i pravio kružne pokrete. "Ako je to što pričam čista budalaština, možeš li da mi objasniš šta ti se to dešava," izazivao me je, cereći se neprijatno.

"I nemoj ni da pokušavaš da mi izigravaš malu devojčicu i da mi tu cmizdriš i dramiš."

Začuh svoj glas kako se prolama, "Ti si govno, ti prokleti..." I moj razjareni bes iščeze u tom trenutku.

Nisam mogla da verujem da sam izvikala psovke. Istog trenutka sam počela da se izvinjavam i govorim o tome kako uopšte nemam naviku da vičem ili koristim ružne reči. Uveravala sam ga da me je na najuljudniji mogući način vaspitala učtiva majka kojoj ne bi na pamet palo da povisi glas.

Nastojnik se nasmejao i rukom mi dao znak da prestanem da pričam. "Dosta je bilo izvinjavanja." reče. "To govori tvoj dvojnik. On je uvek direktan a pošto nikada nisi dozvoljavala da se izrazi, pun je mržnje i gorčine."

Objasnio mi je da je u tom trenutku moj dvojnik vrlo neuravnotežen zato što su ga bombardovale munje i gromovi ali još više zbog događaja od pre pet dana kada me je Nelida gurnula u levi hodnik tako da sam mogla da otpočnem svoj prelazak čarobnjaka.

"Pre pet dana!" uzviknula sam. "Hoćeš da kažeš da sam visila na onom drvetu dva dana i dve noći?"

"Bila si tamo tačno dva dana i tri noći," reče zburado se smeškajući. "Naizmenično smo se peli gore da vidimo da li je sve u redu. Nisi bila svesna ali ti je bilo sasvim dobro, pa smo te ostavili samu."

"Ali zašto sam bila onako vezana?"

"Nisi uspela u svom pokušaju da izvedeš, ono što nazivamo apstraktnim letom ili prelaskom čarobnjaka," rekao je. "Taj pokušaj ti je iscrpeo sve rezerve energije."

Objasnio mi je da za neuspeh nisam ja kriva, već da je pokušaj bio preuranjen pa se stoga završio potpunim debaklom.

"Šta bi se dogodilo da sam uspela?" upitala sam.

Uveravao me je da uspeh ne bi mogao da me dovede u povoljniji položaj, već bi mi poslužio kao polazna tačka, mamac ili oznaka koja bi precizno obeležila put ka narednom pokušaju, pri čemu bih morala sama da izvedem konačni let.

"Sada koristiš energiju koja pripada svima nama," nastavio je. "Svi smo primorani da ti pomažemo. U stvari, koristiš energiju svih čarobnjaka koji nam prethode i koji su nekada živeli u ovoj kući. Živiš pomoću njihove magije. To je upravo kao da ležiš na letećem ćilimu koji te vodi na neverovatna mesta, mesta koja postoje samo na putu kojim prolazi leteći ćilim."

"Ali ja još uvek ne shvatam zašto sam ovde," rekoh. "Da li samo zato što me je nagual Džon Majkl Abelar greškom pronašao?"

"Ne, to nije baš tako jednostavno," reče, gledajući me pravo u oči. "U stvari, Džon Majkl nije zapravo tvoj nagual. Postoji jedan novi nagual i jedna nova era. Ti si član grupe novog naguala."

"Šta to pričaš, Emilito? Kakva nova grupa? Ko odlučuje o tome?"

"Sila, duh, ta neograničena moć tamo gore odlučuje o svemu. Dokaz da pripadaš novoj'eri je tvoja potpuna sličnost sa Nelidom. Ona je, kad je bila mlada, bila ista kao ti sada; do te mere da je i iscrpla svu svoju rezervu energije kada je prvi put pokušala da izvede apstraktni let. I baš kao i tebi, malo je bilo potrebno da umre."

"Hoćeš da kažeš Emilito, da sam mogla da umrem dok sam pokušavala da ga izvedem?"

"Naravno. Ne zato što je let čarobnjaka tako opasan, već što si ti tako nestabilna. Nekog drugog bi samo zboleo stomak. Ali ti nisi takva. Ti, kao i Nelida, moraš uvek da preteruješ u svemu, pa si gotovo umrla."

"Posle toga, jedini način da te povratimo bio je da te ostavimo na drvetu, iznad zemlje, onoliko dugo koliko ti je bilo potrebno da dođeš sebi. Nije postojalo ni jedno drugo rešenje."

Ma koliko sve to zvučalo neverovatno, postepeno mi je postajalo jasnije šta se zapravo dogodilo. Došlo je do neke strašne greške za vreme mog susreta sa Nelidom. Nešto u meni je izmaklo kontroli.

"Juče sam ti dao da piješ iz moje tikve u kojoj se nalazi namera, da saznam da li ti je dvojniki još nestabilni," objašnjavao je Emilito. "Jeste! Jedini način kojim možeš da mu pružiš podršku je aktivnost. I svidelo se to tebi ili ne, ja sam jedina osoba koja može da vodi tvog dvojnika u ovoj aktivnosti. Zato sam ja tvoj učitelj. Ili bolje rečeno, ja sam učitelj tvog dvojnika."

"Šta misliš da mi se desilo sa Nelidom?" upitala sam ga, još uvek nesigurna šta je to zapravo krenulo stranputicom.

"Hoćeš da kažeš šta se zapravo nije desilo," ispravio me je. "Trebalo je, da u levom hodniku, pređeš provaliju lagano i skladno i da probudiš svog dvojnika do potpuno svesnog stanja." Počeo je komplikovano da objašnjava šta su očekivali da će se desiti.

Trebalo je da pod Nelidinim rukovođenjem prebacim svoju svest do mesta između svog tela i dvojnika. Ovo prebacivanje je trebalo da zbriše sve prirodne prepreke koje su se formirale tokom života, prepreke koje odvajaju fizičko telo do dvojnika. Plan čarobnjaka je bio da mi dopuste da se lično sa svima njima upoznam pošto ih je moj dvojnik već poznavao. Ali zbog svog ludila, nisam prešla lagano i skladno. Drugim rečima, svest koju je moj dvojnik stekao nema ništa zajedničko sa svakodnevnom svešću moga tela. Ovo je za posledicu imalo osećaj da letim i da ne mogu da se zaustavim. Sve moje rezerve energije su se ispraznile i bez ikakvog uzdržavanja dvojnik je podivljao.

"Emilito, žao mi je što moram da ti kažem da ne razumem o čemu to pričaš," rekoh.

"Prelazak čarobnjaka se sastoji od premeštanja svesti svakodnevnog života, koju poseduje fizičko telo, ka dvojniku," odgovorio je. "Slušaj me pažljivo. Svest svakodnevnog života je ono što želimo da pomerimo sa tela na dvojnika. Svest svakodnevnog života!"

"Ali Emilito, šta to znači?"

"To znači da želimo da dostignemo trezvenost, nameru, kontrolu. Ne zanima nas ludilo i kaos."

"Ali šta to znači u mom slučaju?" uporno sam ga zapitkivala.

"Povlađivala si svojim neumerenostima i nisi premestila svest sa dnevnog života na dvojnika."

"A šta sam uradila?"

"Prožela si dvojnika nepoznatom i nesavladivom svešću."

"Bez dbzira na to šta govoriš, Emilito, nemoguće mi je da verujem svemu tome," rekla sam. "Zapravo, to mi je sve potpuno nezamislivo."

"Naravno da je nezamislivo," složio se sa mnom." Ali ako tragaš za nečim nezamislivim, to ne znači da možeš da se grčevito držiš svojih sumnji i višeš na mene. Ono što ti možeš sasvim lako da zamisliš je da se svučesh i digneš noge."

Na licu mu je blesnuo pohotljivi osmeh od koga su me podišli žmarci. Ali pre nego što sam izustila ijednu reč u svoju odbranu, lice mu poprimi krajnje ozbiljan izraz.

"Izvući dvojnika lagano i skladno i prebaciti na njega svest svakodnevnog života je nešto što se ne može uporediti ni sa čim," reče nežno. "Ostvariti tako nešto je potpuno nezamislivo.

"A sada, hajde da uradimo nešto potpuno zamislivo. Hajde da doručujemo."

Treća noć koju sam provela u kućici na drvetu je ličila na kampovanje. Jednostavno sam se uvukla u vreću za spavanje i čvrsto zaspala i probudila u zoru. Takođe sam mnogo lakše silazila sa drveta. Naučila sam kako da pomeram konopce i čekrk a da pri tom ne naprežem leđa i ramena.

"Ovo je poslednji dan tvoje prelazne faze," izjavi Emilito posle doručka. "Imaš puno posla. Ali, poprilično si marljiva, pa neće biti problema."

"Šta znači ta prelazna faza?"

"Za tebe to znači prelazni period u trajanju od šest dana od poslednjeg puta kada si razgovarala sa Klarom, pa sve do sada. Ne zaboravi, provela si šest noći na drvetu, od kojih si prve tri bila nesvesna, a druge tri svesna. Čarobnjaci uvek pamte događaje u trojkama."

"Da li i ja moram da sve radim u trojkama?" upitala sam ga.

"Svakako. Ti si Nelidina nasledmca, zar ne? Ti nastavljaš njenu liniju," Lukavo se isceri i dodade. "Ali za sada,¹ moraš da radiš sve što i ja radim. Ne zaboravi, koliko god to potrajalo, ja sam tvoj vodič."

Progutala sam knedlu u grlu čuvši Emilitove reči. Za razliku od ponosa koji sam osećala kad god bi Nelida izgovorila moje ime pored svoga, nije mi se ni najamanje dopadalo kada bi nastojnik činio to isto.

Primetivši moje nezadovoljstvo, uveravao me je kako su nas sastavile sile koje prevazilaze bilo čiju kontrolu, sa ciljem ispunjenja jednog izuzetnog zadatka. Stoga, moramo da se povinujemo pravilima, jer tako se to radi po tradiciji čarobnjaka.

"Klara je pripremila tvoj fizički deo tako što te je naučila da rekapituliraš i odškrineš svoje kapije pomoću magijskih postupaka," objašnjavao mi je. "Moj zadatak je da ti pomognem da učvrstiš svog dvojnika a potom da ga naučim da 'traga.'"

Uveravao me je da niko ne može da me nauči da tragam pomoću dvojnika sem njega.

"Možeš li da mi objasniš šta znači traganje pomoću dvojnika?" upitala sam ga.

"Naravno da mogu. Ali ne bi bilo baš pametno pričati o tome zato što traganje znači delanje a ne pričanje o delanju. Sem toga, već znaš šta to znači pošto si to i sama činila."

"Gde i kada sam to činila?"

"Prve noći koje si provela u kućici na drvetu." reče Emilito, "kada si zamalo umrla od straha. Tom prilikom razum ti je bio u nedoumici po pitanju kako da se

nosi sa tom situacijom pa su te okolnosti naterale da se osloniš na dvojnika. Tvoj dvojnik te je spasao. Izlio se kroz kapije koje je strah širom otvorio. Ja to nazivam traganje pomoću dvojnika."

"Nagual i Nelida su gospodari dvojnika i oni će ti pružiti finalnu obuku," nastavio je da priča, "pod uslovom da ja obavim glavni deo posla. Znači, zavisi od mene da li ćeš biti spremna za njih, kao što je zavisilo od Klare da li ćeš ti biti spremna za mene. I ako te ne pripremim, oni neće moći ništa da postignu sa tobom."

"Zašto Klara nije mogla i dalje da me podučava?" upitah, uzevši gutljaj vode.

Piljio je u mene a onda zažmuri na trenpoput ptice. "Pravilo je da svako ima dva vodiča," reče. "Svako od nas, uključujući i mene. Međutim, moj poslednji učitelj je bio jedan nagual; i to je pravilo."

Emilito mi je objasnio da nagual Hulijan Grau nije bio samo njegov učitelj, već učitelj svih šesnaest članova domaćinstva. Nagual Hulijan, zajedno sa svojim učiteljem, jednim drugim nagualom pod imenom Elijas Abelar, ih je sve pronašao i pomogao im na njihovom putu ka slobodi.

"Zašto se prezimena Grau i Abelar stalno ponavljaju?"

"Zato što su to imena koja poseduju silu," objašnjavao mi je Emilito. "Svaka generacija čarobnjaka ih koristi. A svaki nagual naizmenično uzima jedno od ta dva imena. To znači da je Džon Majkl Abelar nasledio ime od Elijasa Abelara, ali će zato novi nagual, koji će doći posle Džona Majkla Abelara, naslediti ime Grau, po Hulijanu Grau. To je pravilo koje se odnosi na naguele."

"Zašto je Nelida rekla da sam ja Abelar?"

"Zato što ličiš na nju. A po pravilu ćeš naslediti ili njeno prezime ili njeno ime, a ako želiš možeš da naslediš oba. Ona sama je nasledila oba imena od svoje prethodnice."

"Ko odlučuje o pravilu i zašto ono uopšte postoji?" pitala sam. "Pravilo je kodeks u skladu sa kojim čarobnjaci žive a time se sprečava da postanu samovoljni i ćudljivi. Moraju da se pridržavaju propisa koji su zbog njih stvoreni zato što ih je sam duh sačinio. To mi je rečeno i nema razloga da u to sumnjam."

Emilito mi je ispričao da je njegov drugi učitelj bila žena po imenu Taliija. Rekao je da je to najizvanrednija osoba koju čovek može da se zamisli.

"Mislim da je Nelida najizvanrednija osoba na svetu," izlanula sam se, ali sam se odmah ugrizla za jezik. U suprotnom, zvučala bih baš kao i Emilito, potpuno u vlasti apsolutne odanosti.

Emilito se nagao preko kuhinjskog stola i kao neki zaverenik koji će mi upravo otkriti neku tajnu, reče, "Slažem se sa tobom. Ali čekaj samo dok te

Nelida potpuno uzme pod svoje; volećeš je kao da ništa drugo na svetu ne postoji."

Njegove reči me nisu iznenadile zato što je ispravno procenio ono što sam već osetila; volela sam Nelidu kao da je oduvek znam. Kao da mi je majka koju nikada nisam imala. Rekla sam mu da ona za mene predstavlja najfinije, najlepše i najsavršenije stvorenje koje sam ikada upoznala, uprkos činjenici da do pre nekoliko dana nisam čak ni znala da postoji.

"Ali ti si je svakako poznavala," usprotivi se Emilito. "Mi smo te svi posećivali a Nelida najčešće. Kad si došla sa Klarom, Nelida te je već podučila nebrojenim stvarima."

"Šta me je naučila?" upitah ga nelagodno.

Počeo se po temenu na trenutak pa reče "Naučila te je, na primer, da tražiš savet od dvojnika."

"Kažeš da sam to uradila prve noći u kućici. Ali ja ne znam šta sam radila."

"Naravno da znaš. To si oduvek radila. A šta je sa tvojim tehnikama opuštanja i gledanja u južni horizont da bi dobila savet?"

Čim je ovo izustio, nešto mi se razbistrilo u glavi. Potpuno sam zaboravila na neke snove koje sam godinama sanjala u kojima mi se obraćala neka lepa, tajanstvena dama i ostavljala mi poklone na noćnom stočiću. Jednora sam sanjala da mi je ostavila opalni prsten a jednom drugom prilikom zlatnu narukvicu sa malom amajlijom u obliku srca. Ponekad bi sedela na ivici mog kreveta i pričala mi o stvarima koje bih, kad bi se probudla zaista radila, kao što je gledanje u južni horizont ili nošenje pojedinih boja ili čak nošenje frizure koja mi više pristaje.

Kad god bih bila tužna i usamljena, umirivala bi me i tešila i šaputala mi koještarije koje su mi prijale. Stvar koja mi je najživlje ostala u sećanju bila je kada mi je jednom prilikom rekla da me voli zato što sam takva kakva jesam. Upotrebila je baš te reči, "Volim te zato što si takva kakva si." Potom bi mi masirala napete delove leđa ili bi me milovala po kosi. Shvatila sam da baš zbog nje nisam volela da me rođena majka dodiruje. Nisam volela da me bilo ko dodiruje izuzev ove dame. Kada bih se probudila posle ovih snova, osećala sam da ništa na svetu ne može da mi naudi ako me ona čuva u svom srcu.

Uvek sam mislila da su ti snovi odraz mojih maštarija. Pošto sam pohađala katoličku školu, čak sam pomislila da je ona možda Bogorodica ili jedan od svetitelja koji su mi se stalno javljali. Učili su me da sve što je dobro potiče od njih. Jedno vreme sam čak mislila da je ona moja dobra vila, ali ni u najluđim snovima mi ne bi palo na pamet da pomislim da to stvorenje stvarno postoji.

"To nije bila Bogorodica, budalo jedna," smejao se Emilito. "To je bila naša Nelida. I zaista ti je poklonila onaj nakit. Naći ćeš ga u kutiji ispod platforme u kućici na drvetu. Dobila ih je od svojih prethodnika; sada ih predaje tebi."

"Hoćeš da kažeš da prsten sa opalom stvarno postoji?" uzviknuh.

Emilito klimnu glavom. "Idi i sama se uveri. Nelida mi je rekla da ti kažem."

Pre nego što je mogao da završi rečenicu, otrčala sam do kuhinje pa onda do prednjeg dela kuće. Rekordnom brzinom popela sam se na kućicu. Tamo sam, u svilenoj kutiji skrivenoj pod platformom, našla izvanredan nakit. Prepoznala sam prsten sa opalom i zlatnu narukvicu; tu je bilo i drugo prstenje, zlatni sat i dijamantska ogrlica. Izvadila sam zlatnu narukvicu sa srcem i stavila je na ruku, i po prvi put od kako je Klara otišla, osetih kako mi se oči pune suzama. Ali to nisu bile suze samosažaljenja ili tuge već čiste radosti i ushićenosti. Sada sam bila potpuno sigurna da ta lepa dama nije postojala samo u mojim snovima.

Izviknula sam Nelidino ime i zahvalila joj se najglasnije što sam mogla za sva njena dobra dela. Obećala sam joj da ću da se promenim, da ću biti drugačija i da ću raditi sve što mi Emilito kaže, pa ma šta to bilo, samo ako to znači da ću ponovo moći da je vidim i razgovaram sa njom.

Kada sam se spustila, zatekla sam Emilita kako stoji pored kuhinjskih vrata. Pokazala sam mu narukvicu i prstenje i pitala ga kako je moguće da sam isti nakit videla pre mnogo godina u snovima.

"Čarobnjaci su izuzetno tajanstvene osobe," reče Emilito, "zato što skoro sve vreme postupaju tako što crpe energiju svog dvojnika. Nelida je sjajan tragač. Ona traga u snovima. Njena snaga je u toj meri jedinstvena da može ne samo da prenosi sebe već i stvari zajedno sa sobom. Na taj način te je posećivala. I zato se zove Abelar. Abelar za nas znači tragač. A Grau znači snevač. Svi čarobnjaci u ovoj kući su ili snevači ili tragači."

"U čemu je razlika između njih, Emilito?"

"Tragači planiraju i postupaju u skladu sa svojim planovima: oni izmišljaju i menjaju stvari bilo da su budni ili da sanjaju. Snevači postupaju bez bilo kakvog plana ili razmišljanja; skaču u ovozemaljsku stvarnost ili u stvarnost snova."

"To mi je sve nerazumljivo, Emilito," rekoh dok sam na svetlu razgledala prsten sa opalom.

"Ja te vodim da bi ti postalo razumljivo," odgovori Emilito. "A da bi mi u tom vođenju pomogla, moraš da radiš ono što ti budem rekao: Sve što ti budem rekao, uradio ili te posavetovao je ili doslovna replika onoga što su mi moja dva učitelja govorila ili je nešto što je stvoreno po ugledu na ono što su mi govorili."

Nagnuo se k meni. "Možda nećeš verovati," prošapta, "ali ti i ja smo u osnovi isti."

"U kom smislu, Emilito?"

"I ti i ja smo pomalo ljudi," reče sa izuzetno ozbiljnim izrazom lica. "Dobro obrati pažnju i zapamti ovo. Da bi ti i ja bili mentalno zdravi, moramo da radimo kao mravi na svojoj ravnoteži, ne tela ili duha, već dvojnika."

Nisam videla svrhu ni da se raspravljam s njim ni da se složim. Ali pošto sam sela za kuhinjski sto, upitah ga, "Kako možemo da budemo sigurni da dovodimo dvojnika u stanje ravnoteže?"

"Tako što ćemo otvoriti kapije," odgovori." Prva kapija se nalazi na tabanu, kod korena palca."

Posegnuo je rukom ispod stola i zgrabio moje levo stopalo i neverovatno brzim pokretom skinuo cipelu i čarapu. Potom je kažiprstom i palcem pritisnuo ispupčenje na mom nožnom palcu i zglobov palca sa gornje strane stopala. Završala sam jer sam osetila oštar bol a i iznenadio me je njegov postupak. Istrgnula sam nogu tako snažno da sam kolenom udarila u donju stranu stola. Ustala sam i počela da vičem, "Šta to kog vraga radiš!"

Ignorisao je moj ljutiti ispad i reče, "Ukazujem ti na kapije, kako nalaže pravilo. Zato dobro obrati pažnju."

Ustao je i seo pored mene. "Druga kapija je područje koje uključuje listove i unutrašnju stranu kolena," rekao je i sagnuo se da bi mi rukom prešao preko nogu. "Treća kapija se nalazi kod polnih organa i repne kosti. "Pre nego što sam mogla da se izmaknem, njegove tople šake su mi skliznule u predeo između nogu, i malo me podigle, čvrsto me stegnuvši.

Odgurnula sam ga ali me zgrabi za krsta. "Četvrta kapija je najvažnija i to je predeo bubrega," reče. Ne obazirući se na moje negodovanje, povuče me da ponovo sednem na klupu. Ruke su mu se pele uz moju kičmu. Izmakla sam ga, ali sam ga, zbog Nelide, pustila da me dodiruje. "Peta tačka se nalazi između lopatica," reče. "Šesta je pri korenu lobanje. Sedma je na temenu glave." Da bi izdvojio ovu poslednju tačku, veoma snažno spusti zglobove prstiju na samo teme moje glave.

Potom se vrati do svog dela stola i sede. "Ako su nam prvi ili drugi centri otvoreni, odajemo neku vrstu sile koja ljudima može da bude neizdržljiva," nastavio je da govori. "Nasuprot tome, u slučaju da treća i četvrta kapija nisu zatvorene koliko bi trebalo da budu, odajemo neku silu koja je ljudima vrlo privlačna."

Bila sam sigurna da su nastojnikovi donji centri širom otvoreni pošto mi je bio odvratan i nepodnošljiv kao malo ko u životu. Delimično zbog osećaja krivice zbog toga a delimično u šali, priznala sam mu da ja ljudima ne prirastam za srce baš tako lako. Uvek sam mislila da je to zbog toga što ne znam da se ponašam u društvu, što sam mislila da treba da nadoknadim tako što ću popuštati više od onoga što se to od mene očekuje.

"To je sasvim prirodno," reče, složivši se sa mnom. "Celog života imaš delimično otvorene kapije u stopalima i listovima. Još jedna posledica toga što su ti donji centri otvoreni je to da imaš problema sa hodanjem."

"Čekaj malo," rekoh, "sve je u redu sa mojim hodanjem. Treniram borilačke veštine. Klara mi je rekla da se krećem lagano i graciozno."

Na te moje reči on prasnu u smeh. "Možeš da treniraš šta god hoćeš," odgovori, "ali ćeš noge ipak vući. Vučeš noge kao neki deda."

Emilito je bio gori od Klare. Ona se barem smejala sa mnom, a ne meni. On nije imao ni najmanje saosećanja za mene. Zadirkirivao me je na način koji starija deca zadirkuju mlađu, slabiju ili nezaštićenu decu.

"Nisi se uvredila, zar ne?" upita, piljeći u mene.

"Ja uvređena? Taman posla." Kiptela sam od besa.

"Dobro. Klara me je uveravala da si se velikim delom putem rekapitulacije oslobodila osećanja samosažaljenja i svesti o sopstvenoj važnosti. Rekapitulacijom svog života, a posebno seksualnog, kapije su ti još više popustile. Taj zvuk, kao da ti se nešto para u potiljku, predstavlja trenutak kada ti se desna i leva strana razdvajaju. To ti stvara prazninu upravo u sredini tela gde se energija uspinje do vrata, odnosno do mesta gde se taj zvuk čuje. Kada čuješ taj zvuk, znaj da ti se dvojniki samo što nije osvestio."

"Šta da radim kada čujem taj zvuk?"

"To nije bitno jer nema puno stvari koje možemo da uradimo. Možemo ili da ostanemo da sedimo sa zatvorenim očima ili možemo da ustanemo i da se krećemo. Važno je to da smo svesni svog ograničenja jer nam fizičko telo kontroliše svest. Ali kad bismo uspeli da preokrenemo stvar tako da nam dvojnici kontroliše svest, mogli bismo da uradimo gotovo sve što nam padne na pamet."

Ustade i krenu prema meni. "Slušaj me dobro, nećeš mi više pričati o stvarima na način na koji si to radila Klari i Nelidi," reče. "Jedini način da upoznaš dvojnika je delanje. A ja govorim, zato što se tvoja prelazna faza još nije okončala."

Uzeo me je za ruku i bez ijedne reči gotovo odvuкао do zadnjeg dela kuće. Tu me je postavio ispod drveta, tako da mi teme glave bude desetak centimetara ispod jedne niske, debele grane. Rekao mi je da želi da vidi da li ću moći opet da projektujem svog dvojnika, ovo puta u stanju potpune svesti i to uz pomoć drveta.

Iskreno sam sumnjala u svoju sposobnost da bilo šta projektujem pa sam mu to i rekla. Ali on je bio uporan u svom uverenju da će ako upotrebim nameru, moj dvojnici izbiti iz mene i raširiti se izvan granica mog fizičkog tela.

"Šta tačno treba da radim?" upitah ga, u nadi da će mi pokazati postupak kako nalaže zakon čarobnjaka.

Rekao mi je da zatvorim oči i da se usredsredim na disanje. Pošto sam se opustila, trebalo je da namerom isteram energiju da ističe naviše sve dok ne dodirne najviše grane i to uz prisustvo osećaja koje je izašlo iz kapije i dospelo u teme glave. Objasnio mi je da će mi to biti sasvim lako zato što će mi prijateljsko drvo pružiti podršku. Energija drveta će, objašnjavao je, stvoriti matricu po kojoj će se širiti moja svest.

Posle izvesnog perioda u kome sam se usredsređivala na disanje, osetila sam vibrirajuću energiju kako mi se uspinje uz leđa, pokušavajući da se probije do temena glave. Tada se nešto otvorilo u meni. Svaki put kad bih udahнула, jedna linija bi se produžila do vrha drveta; a kada bih izdahnula, linija bi se ponovo vratila u moje telo. Osećaj da dosežem do vrha drveta je postajao jači sa svakim udisajem sve dok iskreno nisam verovala da mi se telo produžilo, da je postalo visoko i veliko koliko i drvo.

U jednom trenutku, obuzelo me je neko duboko osećanje naklonosti i poistovećenosti sa drvetom; baš u tom momentu nešto mi je jurnulo uz kičmu i izletelo kroz glavu i našla sam se na vrh drveta sa pogledom na svet. Ovaj osećaj je trajao samo jedan kratak tren, pošto se raspršio pod uticajem nastojnikovog glasa koji mi je naređivao da siđem i ponovo uplovim u svoje telo. Osetila sam nešto kao vodopad, kao neko penušanje koje teče naniže, ulazi kroz teme i puni mi telo poznatom toplotom.

"Ne bi ti se dopalo da ostaneš predugo stopljena sa drvetom," rekao mi je kada sam otvorila oči.

Imala sam neobuzdanu želju da zagrlim drvo, ali me je nastojnik povukao za ruku do jednog velikog kamena gde smo i seli. Objasnio je da se uz pomoć spoljašnje sile, u ovom slučaju stapanje moje svesti sa drvetom, dvojniki može lako da se proširi. Međutim, baš zato što je to tako lako, rizikujemo da ostanemo predugo stopljeni sa drvetom, i u tom slučaju bismo mogli da iscrpemo vitalnu energiju drveta, energiju koja mu je potrebna da ostane zdravo i snažno. A može da se desi da tu ostavimo deo sopstvene energije i da se tako emotivno vežemo za drvo.

"Čovek može da se stopi sa bilo čim," objašnjavao mi je. "Ako je ta stvar ili ta osoba sa kojom se stapaš jaka, tvoja energija će se povećati, kao što je bio slučaj kad god bi se stapala sa magom Manfredom. Ali ako je slab ili bolestan, kloni ga se. U svakom slučaju, moraš obazrivo da vežbaš, jer kad i sve ostalo, to je mač sa dve oštrice. Spoljašnja energija se razlikuje od naše i često joj je suprotstavljena."

Slušala sam pažljivo sve što mi je nastojnik govorio. Jedna stvar se izdvajala od ostalih.

"Kaži mi Emilito, zašto si nazvao Manfreda magom?"

"Na taj način potvrđujemo njegovu jedinstvenost. Manfred za nas ne može da predstavlja ništa sem maga. On je više od čarobnjaka. Bio bi čarobnjak kad bi živio sa svojom vrstom. On živi sa ljudima i ravnopravan je sa njima. Samo izuzetno vešt mag može da ostvari taj poduhvat."

Upitala sam ga da li ću ikada opet videti Manfreda; nastojnik je stavio svoj kažiprst na usne tako prenaplašeno da sam ućutala i nisam ga terala da mi odgovori.

Podigao je jednu grančicu i nacrtao ovalni oblik na zemlji. Potom je dodao horizontalnu liniju koja ga po sredini preseca. Pokazao mi je te dve polutke i objasnio da je dvojniki podeljen na donji i gornji deo, što je kod fizičkog tela približno odgovarajuće stomaku i plućnim otvorima. Dve različite struje energije kruže ovim delovima. U donjem delu kruži prvobitna energija koju smo posedovali još u majčinoj utrobi. U gornjem delu cirkuliše energija misli. Ova energija ulazi u telo sa prvim udisajem pri rođenju. Rekao je da se energija misli povećava iskustvom i uzdiže do glave. Prvobitna energija tone u područje genitalija. Obično se u životu ove dve energije razdvajaju u dvojniku, prouzrokujući slabost i neravnotežu u fizičkom telu.

Nacrtao je još jednu liniju, ovoga puta kroz središte eliptičnog oblika, deleći je po dužini na dva dela, koja, tvrdio je, odgovaraju desnoj i levoj strani tela. Ove dve strane takođe imaju dva specifična obarasca kruženja energije. U desnom delu, energija kruži nagore, do prednjeg dvojnikovog dela, i naniže na njegov zadnji deo. Na levoj strani, energija kruži nadole do prednjeg dela i nagore do zadnjeg.

Objasnio je da mnogi ljudi čine grešku kada pokušavajući da pronađu dvojnika primenjuju pravila koja se odnose na fizičko telo, trenirajući ga kao da je sačinjen od mišića i kostiju. Uveravao me je da ne postoji način da dvojniki bude čio tako što ćemo raditi fizičke vežbe.

"Najlakši način da se ovo pitanje reši je da se ove dve stvari razdvoje," objašnjavao mi je nastojnik. "Jedino kada se nepovratno razdvoje, svest može da teče od jednog ka drugom. To je ono što čarobnjaci rade. Oni mogu da se oslobode gluposti kao što su rituali, bajanja i razradene tehnike disanja po kojima treba da budu prepoznatljivi."

"Ali šta je sa disanjem i magijskim postupcima kojima me je Klara naučila? Jesu li i oni glupost?"

"Ne, nisu. Ona te je učila samo onim stvarima koje će ti pomoći da razdvojiš telo od dvojnika. Stoga su oni korisni za postizanje našeg cilja."

Rekao je kako je možda najveća ljudska greška verovati da zdravlje i blagostanje spada u domen telesnog, kada u suštini, kontrola našeg života spada u domen dvojnika. Ova pogreška vuče korene iz činjenice da telo kontroliše našu svest. Dodao je da obično naša svest počiva na energiji koja kruži desnom stranom dvojnika, što ima za posledicu sposobnost da mislimo i

rezonujemo i da budemo uspešni u izlaženju na kraj kako sa idejama tako i sa ljudima. Ponekad igrom slučaja, ali više kao rezultat vežbe, svest može da se prenosi na energiju koja kruži levom stranom dvojnika, što ima za posledicu ponašanje koje ne pogoduje intelektualnim traganjima ili odnosima sa ljudima.

"Kada se svest črsto premesti na levu stranu dvojnika, dvojnik se vizualizuje i pojavi," nastavio je sa objašnjavanjem, "i čovek je u stanju da izvodi nezamislive poduhvate. Ovo ne bi trebalo da nas iznenađuje, jer je dvojnik naš izvor energije. Fizičko telo je samo rezervoar u kome se čuva energija."

Pitala sam ga da li postoje ljudi koji mogu da svesno usredsrede svest na obe dvojnikove strane.

Potvrdno je klimnuo glavom. "Čarobnjaci mogu to da urade," odgovorio je. "Kada budeš mogla to da uradiš, bićeš i sama čarobnica."

Rekao je da neki ljudi mogu da prebaciju svest na desnu ili levu stranu dvojnika, pošto su uspešno izveli apstraktni let, prostom manipulacijom strujanja svog daha. Takvi ljudi mogu da upražnjavaju magiju ili borilačke veštine sa istom spremnošću kojom mogu da manipulišu zamršenim akademskim tvorevinama. Naglasio je kako je potreba da se svest prebaci na levu stranu zamka koja je nesrazmerno ubitačnija od izazova ovozemaljskog života, baš zbog tajne i snage koja je njen sastavni deo.

"Naša istinska nada leži u središtu," reče dodirujući mi čelo i središte grudi, "jer u zidu koji razdvaja dve strane dvojnika postoje skrivena vrata koja vode u treću, tanku, tajnu pregradu. Tek kada se ta vrata otvore čovek može da doživi istinsku slobodu."

Zgrabio me je za ruku i gurnuo sa kamena. "Tvoja prelazna faza je takoreći na izmaku," reče, požurujući me da uđem u kuću. "Nema više vremena za objašnjavanja. Ostavićemo prelaznu fazu za sobom - ima sve da se trese. Hajdemo u moju sobu."

Ukočila sam se. Više mi nije bilo samo nelagodno već sam osećala i da mi pretila opasnost. Ma koliko Emilito bio veliki osobenjak i bez obzira na to koliko je pričao o eterskom dvojniku, on je ipak bio muškarac a isuviše sam se živo sećala trenutka kada me je u kuhinji njegova ruka šćepala za polni organ. Znala sam da to nije bio bezličan dodir samo radi demonstracije. Jasno sam osetila požudu u njegovom dodiru.

Nastojnik je piljio u mene svojim hladnim pogledom. "Šta kog vruga hoćeš da kažeš time da si osetila požudu u mom dodiru?"

Nisam mogla ništa da kažem pa sam i ja piljila u njega širom otvorenih usta. Doslovno je izgovorio svaku moju misao. Talas stida mi je prošao telom, zajedno sa hladnom jezom koja se raširila svuda po njemu. Bulaznila sam neke neuverljive reči izvinjenja. Rekla sam mu da sam nekada maštala da sam toliko lepa da sam svim muškarcima neodoljiva.

"Rekapitulacija podrazumeva da se sve to uništi," rekao je. "Nisi temeljno izvršila taj zadatak. To je nesumnjivo razlog zbog kog si doživela krah pokušavajući da izvedeš prelazak čarobnjaka."

Okrenuo se i otišao u suprotnom pravcu od kuće.

"Još nije vreme da ti pokažem ono što sam imao na umu," rekao je. "Ne. Potrebno je još puno da radiš da bi se iskupila za svoj postupak. A od sada ćeš morati da budeš dvostruko obazrivija; moraćeš dvostruko više da se trudiš, jer ne možeš više sebi da dozvoliš nijednu grešku."

Moj prelazni period završio se baš onda kada me je Emilito optužio da sam pogrešno protumačila njegove namere. Od tada pa nadalje izmenio je svoj čudljivi šaljivdžijski stil i postao izuzetno zahtevan naredbodavac. Više nije bilo dugačkih objašnjenja o dvojniku i drugim aspektima magije, što je značilo da više nije bilo utehe u intelektualnom poniranju. Mesecima sam svakodnevno od jutra i mraka bila zatrpana obavezama, tako da bih potpuno iscrpljena odlazila da spavam u kućici na drvetu. Pored toga što sam i dalje vežbala kung-fu i obrađivala baštu, dobila sam zaduženje da pripremam ručak i večeru. Nastojnik mi je pokazao kako da koristim štednjak i kako da kuvam neka jednostavna jela, stvar koju je moja majka pokušavala da uradi, ali je u tome doživela potpuni neuspeh. Pošto sam imala i drugih obaveza, obično bih stavljala sve sastojke u jedan lonac da se kuvaju na štednjaku, a potom bih se vraćala u vreme koje je bilo predviđeno za obrok. Posle nekoliko nedelja pravljenja istog paprikaša, došla sam do savršene kompozicije ukusa. Emilito je rekao da sam ispala, ako ne dobra kuvarica, ono barem kuvarica čija hrana može da se jede. Shvatila sam to kao kompliment, jer ništa od svega onoga što sam dotad napravila u životu, od kolača pa do musake, nije moglo da se jede.

Jeli smo u potpunoj tišini, tišini koju bi samo on prekidao kada bi želeo nešto da mi kaže. Međutim, kada bih ja želela da razgovaram, potapšao bi se po stomaku da me podseti na svoju problematičnu probavu.

Najveći deo vremena još uvek sam posvećivala rekapitulaciji.

Nastojnik mi je dao uputstvo da ponovo prođem kroz iste događaje i ljude koje sam već rekapitulirala, ali da ovaj put to učinim u kućici na drvetu. Pošto sam se svakodnevno pela na drvo, moj nekadašnji strah od visine je iščezao. Uživala sam u tome što sam na otvorenom, posebno tokom kasnih poslepodnevnih časova, u vreme koje sam odvojila za jedan poseban zadatak. Pod Klarinim nadzorom rekapitulirala sam u mračnoj pećini. Sam način rekapituliranja bio je težak, prikovan za zemlju, mračan, a ponekad i zastrašujući. Rekapitulacijom pod Emilitovim vodstvom dominiralo je novo raspoloženje. Bilo je lagano, vazdušasto, prozračno. Sećala sam se događaja sa neverovatnom jasnošću. Sa novostečenom energijom ili pod uticajem toga šta sam iznad zemlje, bila sam u stanju da se setim neuporedivo više pojedinosti. Sve je bilo življe i jasnije i bez osećanja samosažaljenja, mrzovolje, straha ili žaljenja koje je bilo osobeno za prethodnu fazu rekapitulacije.

Klara mi je govorila da na zemlji napišem ime svake osobe koju sam upoznala u životu, a potom da ga rukom obrišem pošto sam udahnula sve uspomene u vezi sa tom osobom. Nasuprot ovome, Emilito mi je rekao da pišem imena na suvom lišću, a potom da ih zapalim šibicom pošto završim da udišem sve ono čega sam se setila u vezi sa njima. Dao mi je jedno posebno pomagalo za spaljivanje lišća, metalnu kocku sa fino perforiranim okruglim otvorima na

stranicama. Polovina jedna stranice bila je u staklu koje je izgledalo kao prozorčić. U središtu donjeg dela poklopca postojala je jedna oštra igla. Na stranici sa prozorčićem postojala je poluga koja bi ulazila i izlazila iz kutije i na koju se mogla pričvrstiti šibica koja se sa spoljne strane grubom površinom same kutije palila kada se poklopac spusti.

"Da bi izbegla rasplamsavanje vatre, moraš iglom na poklopcu da probušiš suvi list tako da, kada ga spustiš, visi u sredini kutije. Potom pogledaj u kutiju kroz mali stakleni prozor i pomoću ručke kresni šibicu, stavi je ispod lista i posmatraj kako se pretvara u pepeo."

Dok sam gledala kako svaki od tih listova nestaje u plamenu, trebalo je da uvlačim očima energiju vatre, i da neprestano pazim da ne udahnem dim. Objasnio mi je kako da stavim pepeo u metalnu urnu, a upotrebljene šibice u papirnu kesu. Svako drvce je predstavljalo ljušturu osobe čije je ime bilo napisano na suvom listu koji se raspao uz pomoć baš te šibice. Kada bi se urna napunila, trebalo je da je ispraznim sa vrha drveta, da bi veter razneo pepeo u svim praicima. Objasnio mi je kako da posebnim kanapom spustim gomilu sagorelih palidrvaca u papirnu kesu, a on bi prihvatio kesu i stavio je u posebnu korpu koju je uvek koristio za tu svrhu. Pretpostavljala sam da je zakopava negde u brdima ili da je možda baca u potok, gde bi se u vodi raspala. Otarasiti se šibica, uveravao me je, predstavlja završni čin u procesu kidanja veza sa svetom.

Posle otprilike tri meseca popodnevnog rekapituliranja, Emilito mi je naglo promenio raspored dužnosti.

"Dojadilo mi je da jedem onaj tvoj dosadni paprikaš," reče jednog jutra prinevši mi hranu koju je pripremio.

Bila sam presrećna, ne samo što ću možda moći da provedem još neko vreme u kućici, već i zato što sam iskreno uživala da jedem hranu koju je pripremio neko drugi.

Čim sam okusila hranu, bilasam potpuno sigurna da Klara nikada nije kuvala jela koja mi je posluživala. Kuvar je uvek bio Emilito. Kuvao je sa posebnim elanom, pa je zato bilo pravo zadovoljstvo jesti sve što bi pripremio.

Svakog jutra oko sedam sati Emilito bi bio pod drvetom, spreman da podigne korpu sa hranom. Kad bih doručkovala u kućici na drvetu, obično bih se vratila rekapitulaciji; čim sam se oslobodila straha da ću otkriti nešto neprijatno, ona je postala nešto kao uzbudljiva avantura ispitivanja i pronicanja. Jer što sam udisala veći deo svoje prošlosti, to sam se osećala lakšom i slobodnijom.

Kako sam raskinula sa starim vezama prošlosti, počela sam da formiram nove. Na tom nivou, moje nove veze su bile uspostavljene sa jedinstvenim stvorenjem koje me je vodilo. Emilito, iako strog i odlučan u tome da me spreči da zabušavam u radu, bio je mek kao duša. Napočetku sam bila iznenađena što i on i Klara tvrde da ličim na njih. Ali, kada sam malo bolje razmotrila stvar, morala

sam da se složim da sam bila stamena kao Klara, a ako ne baš luda, ono barem čudljiva kao Emilito.

Čim sam se navikla na njegovo osobenjaštvo, nisam videla nikakve razlike između Emilita i Klare, ili naguala, ili čak Manfreda. Moja osećanja prema njima su se preplitala tako da sam počela da gajim naklonost prema Emilitu i, sasvim prirodno, jednog dana počelo je da mi predstavlja zadovoljstvo da ga zovem po imenu. Pri našem prvom susretu, nastojnik je rekao da se zove Emilito - što je španski deminutiv za ime Emilio. Bilo mi je smešno da zrelog čoveka zovem "mali Emilio," pa sam to i nevoljno činila. Ali pošto sam ga bolje upoznala, nisam mogla da zamislim da ga zovem bilo kojim drugim imenom.

Pri svakoj pomisli na njih četvoro, došlo bi do njihovog stapanja u mojoj svesti. Ali nikada nisam mogla da ih stopim sa Nelidom. Ona je za mene predstavljala nešto posebno. Uvek sam je doživljavala iznad svih ostalih, iako sam je u realnom životu videla samo jednom. Kada sam je prvi put ugledala, osećala sam da se formalizovala neka veza koja je već postojala među nama. Jedan jedini susret u svetu ovozemaljske svesti, ma koliko kratak on bio, dovoljan je da ovu vezu učini večnom i neuništivom.

Jednog dana, pošto smo završili ručak u kuhinji, Emilito mi pruži jedan paket. Dok sam ga držala, znala sam da je Nelidin. Pokušala sam da pronađem njenu adresu na paketu, ali nije je bilo. Na paketu je bio pričvršćen crtež žene napućenih usana koje šalju poljubac. Na poleđini su Nelidinim rukopisom bile ispisane sledeće reči: "Poljubi drvo." Strgla sam omot sa paketa i u njemu našla par mekanih kožnih dubokih cipela koje su se vezivale sa prednje strane. Đonovi su imali gumene krampone.

Pokazala sam ih Emilitu. Nije mi padalo napamet za šta bi mogle da se koriste.

To su cipele za veranje uz drvo," reče Emilito, klimajući glavom kada ih je prepoznao. "Nelida je znala da gajiš sklonost prema drveću, uprkos tvom strahu od pada. Kramponi su načinjeni od gume tako da nećeš oštetiti koru drveta."

Paket je bio signal za Emilita da mi da detaljna uputstva u vezi sa veranjem uz drveće. Do tada sam koristila samo am da bih se podigla do kućice na drvetu. Ponekad bih zadremala ili spavala u amu, kao da vezana ležim u visećoj ležaljci. Ali ja se u stvari nikada nisam popela na drvo, izuzev na veoma nisku granu sa koje bih visila podupirući se nogama na drugu.

"Došlo je vreme da vidimo od čega si sazdana. Tvoj novi zadatak neće biti težak, ali ako se potpuno ne usredsrediš na njega, može da se završi kobno. Moraš da primeniš svu svoju novostečenu energiju da bi naučila ono što ću ti pokazati."

Rekao mi je da ga sačekam u šumarku sa visokim drvećem ispred kuće. Nekoliko trenutaka kasnije, Emilito se pojavio noseći dugačku pljosnatu kutiju. Otvorio ju je i izvadio nekoliko sigurnosnih pojaseva i konopce za penjanje na

stene. Zavezao mi je pojas oko struka i za njega pričvrstio drugi, duži pojas pomoću sigurnosnih kuka koje se koriste u planinarenju. Potom je stavio sličan pojas oko svog struka i pokazao kako da se popnem na drvo - tako što ću duži pojas obavijati oko stabla i koristiti ga kao oslonac za penjanje. Onda se uzverao uz drvo hitrim i preciznim pokretima, stavljajući omče oko grana da bi bio siguran da se čvrsto drži. Krajnji rezultat bila je mreža konopaca pomoću koje se sa sigurnošću premeštao sa jedne strane drveta na drugu.

Sišao je vešto kao što se i popeo. "Proveri da li su svi konopci i čvorovi obezbeđeni," reče. "U ovom slučaju ne smeš sebi da dozvoliš velike greške. Male greške mogu se popraviti, ali one velike su kobne."

"Bože, zar moram da uradim isto to što si ti upravo uradio?" upitah ga, istinski zaprepašćena.

Stvar nije bila u tome da sam se još plašila visine.

Jednostavno mi se činilo da ne posedujem strpljenje da privežem sve te kuke i kanape na pravo mesto. Bilo mi je potrebno dosta vremena samo da se naviknem da se u amu penjem i spuštam niz drvo.

Emilito klimnu glavom i veselo se nasmeja. "Ovo je pravi izazov," priznao je. "Ali kada jednom ukopčaš kako se to radi, siguran sam da ćeš se složiti da zaslužuje da ga se čovek prihvati. Shvatićeš šta hoću da kažem."

Naredna tri meseca radila sam pod njegovim stalnim nadzorom, ograničavajući se na niže grane. Kada sam pristojno savladala rukovanje opremom i dobila dovoljno žuljeva na rukama da mi rukavice više nisu bile potrebne, i stekla dovoljno veštine i ravnoteže u pokretima, Emilito mi je dopustio da se odvažim da se popnem na više grane. Savesno sam vežbala iste pokrete koje sam naučila na nižim granama. I jednog dana, bez posebnog truda, došla sam do vrha drveta na koje sam se penjala. Tog dana mi je Emilito poklonio nešto za šta je rekao da je veoma značajno. Bio je to komplet koji se sastojao od tri zelena kamuflažna kombinezona i odgovarajućih kapa, koje su očigledno kupljene u Americi, u radnji u kojoj se prodaje višak vojne opreme.

Živela sam u šumarku u kojem je raslo visoko drveće načičkano pored prednjeg dela kuće, bila sam odevena u vojničko radno odelo. Silazila bih samo da odem u toalet ili da povremeno jedem sa Emilitom. Pela sam se na svako drvo na koje mi se pelo, pod uslovom da je dovoljno visoko. Bilo je samo nekoliko stabala na koje nisam želela da se popnem; to je bilo ono izuzetno staro drveće, a osećala bih se kao uljez na njemu; ili pak ono veoma mlado i nedovoljno snažno drveće, koje ne bi izdržalo moje konopce i pokrete.

Najviše sam volela mlado i žilavo drveće, jer sam se na njemu osećala srećnom i punom optimizma. Međutim, i neka od starijih stabala privlačila su me, jer su mnogo više pružala. Ali jedino drvo na kome mi je Emilito dozvolio da prespavam bilo je ono sa kućicom, jer je jedino ono imalo gromobran. Spavala

sam na svom krevetu na platformi ili zaštićena u kožnom amu, a ponekad čak samo privezana za neku granu po sopstvenom izboru.

Neke od mojih omiljenih grana su bile debele i nisu imale čvorove. Potrbuške bih legla na neku od njih. Položivši glavu na mali jastuk koji bih uvek imala u ovoj prilici, obujmila bih granu rukama i nogama, održavajući nesigurnu ravnotežu koja me je ipak ispunjavala radošću. Uvek bih proverila da li mi je konopac vezan za struk i pričvršćen za neku od viših grana u slučaju da u snu izgubim ravnotežu.

Osećanje koje sam gajila prema drveću bilo je neopisivo. Bila sam sigurna da sam u stanju da apsorbujem njihovo raspoloženje, da prepoznajem njihovu dob i njihove osećaje. Mogla sam da komuniciram sa drvetom neposredno pomoću osećaja koji mi je dolazio iz unutrašnjosti tela. Često bi komunikacija otpočinjala izlivom čiste naklonosti, koja je bila skoro istog intenziteta kao i ona koju sam osećala prema Manfredu - naklonosti koja bi me uvek neočekivano i neumoljivo obuzimala. Potom bih osećala njihovo korenje kako se prostire tlo. Znala sam kada im je nedostajala voda i koji koren se pruža prema podzemnom izvoru. Znala sam kakav je to osećaj kada čezneš za svetlošću ili kada te muči žega, mraz ili pak grom ili oluja. Saznala sam kako izgleda kad nikada ne možeš da se pokreneš sa svog sudbinom propisanog mesta; kako je to kad si nem i kada osećaš kroz koru, koren i primaš svetlost kroz lišće. Znala sam, bez i najmanje senke sumnje da drveće oseća bol, a znala sam takođe da, kada se komunikacija jednom uspostavi, drveće obilato pruža svoju naklonost.

Dok sam sedela naslonjena na deblo, moja rekapitulacija je poprimila potpuno različite osobine. Sećala sam se najsitnijih detalja iz svog života, bez bojazni da će me obuzeti bilo kakve snažne emocije. Tresla sam se od smeha kada bih se prisetila stvari koje su mi svojevremeno predstavljale duboku traumu. Ustanovila sam da moje opsesije više nisu u stanju da izazovu samosažaljenje. Na sve sam gledala iz jedne drugačije perspektive, ne iz one građanske, iz koje sam uvek sve posmatrala, već iz novostečene perspektive bezbrižnog i slobodnog stanovnika drveća.

Jedne noći Emilito me je iznenadio tako što mi se obratio živahnim tonom, a još smo jeli zečiji paprikaš kojeg sam napravila. Zamolio me je da posle večere ostanem jer ima nešto da mi kaže. To se toliko razlikovalo od naše svakodnevne rutine da sam sva ustreptala od uzbuđenja pri pomisli šta će mi to reći. Jedina bića kojima sam se mesecima obraćala bila su drveće i ptice. Pripremila sam se za nešto spektakularno.

"Živiš u drveću već preko šest meseci," počeo je da govori. "Vreme je da saznamo šta si tamo gore postigla. Hajdemo u kuću. Imam nešto da ti pokažem."

"Šta to želiš da mi pokažeš?" upitah ga, setivši se prilike kada je želeo nešto da mi pokaže u svojoj sobi, a ja sam odbila da sa njim odem tamo.

Ime Emilito mu je savršeno pristajalo. Postao je za mene jedno veoma drago biće, baš kao i Manfred. Jedno od velikih saznanja koje sam stekla gore na visokim granama drveta bilo je to da Emilito uopšte nije čovek. O tome da li je nekada i bio ljudsko biće, pa je rekapitulacijom sećanje o tome izbrisano - mogla sam samo da nagađam. To Emilitovo svojstvo predstavljalo je prepreku koja je sprečavala ljude da mu pridu u želji da subjektivno komuniciraju. Nijedna prosečna osoba nije mogla da prodre u Emilitorove misli, osećanja ili njegove predstave. Ali ako bi to poželeo, Emilito bi mogao da priđe svakome od nas i podeli sa nama naša subjektivna stanja. To da nije ljudsko biće, osetila sam još prvog puta kad sam ga srela na kuhinjskim vratima. Sada sam postigla to da mi bude lagodno sa njim iako me je još uvek, razdvajala ta prepreka, mogla sam da se divim njegovim dostignućima.

Pošto mi nije odgovorio na pitanje, ponovo sam ga upitala šta to želi da mi pokaže.

"Želim da ti pokažem nešto od prvorazredne važnosti," reče. "Međutim, od tebe zavisi na koji način ćeš to da vidiš. To zavisi od toga da li si postigla tišinu i ravnotežu svojstvenu drveću."

Užurbano smo prošli kroz mračno dvorište i ušli u kuću. Išla sam za njim kroz hodnik sve do vrata njegove sobe. Još više sam se uzбудila kada sam videla kako stoji ispred sobe i duboko diše kao da želi da se pribere zbog onoga što predstoji.

"U redu, uđimo," reče pa me lagano povuče za rukav košulje. "Ali, prvo jedno upozorenje. Nemoj da upireš pogledom ni u šta u sobi. Gledaj u šta želiš, ali tako što ćeš samo letimično prelaziti pogledom preko stvari."

Otvorio je vrata i mi uđosmo u njegovu čudnu sobu. Život na drveću je potpuno izbrisao sećanje na trenutak kada sam prvi put ušla u tu sobu, onog dana kada su Klara i Nelida otišle. Sada sam se opet prenula pred bizarnošću predmeta koji su bili u njoj. Pogled mi je prvo pao na četiri stajalice lampe, po jedna na sredini svakog zida. Nisam mogla ni da zamislim kakve bi to lampe mogle da budu. Soba i svi predmeti u njoj su bili osvetljeni jezovitom prigušenom svetlošću boje ćilibara. Dovoljno mi je bila poznata priroda električnog osvetljenja da bih znala da nijedna standardna sijalica, pa makar i kroz abažur načinjen od najneobičnije moguće tkanine, ne može ni pod kojim okolnostima da odaje takvu svetlost.

Osetila sam kako me je Emilito uzeo za ruku da mi pomogne da pređem preko ograde visoke oko stopu, koja je uokvirivala malu četvorougao nu površinu u jugozapadnom uglu sobe.

"Dobrodošla u moju pećinu," reče i iskezi se pošto smo ušli u ograđeni prostor.

U četvorouglu se nalazio dugački sto, poluskriven crnom zavesom, kao i četiri krajnje neobične stolice. Svaka je imala visoki čvrsti ovalni naslon koji se obavijao oko tela, a umesto nogu postojala je naizgled čvrsta okrugla osnova. Sve su bile okrenute prema zidu.

"Ne upiri pogled," opomenu me nastojnik dok mi je pomagao da sednem na jednu od stolica.

Primetila sam da su napravljene od neke vrste plastičnog materijala. Okruglo sedište je bilo tapacirano mada nisam mogla da odredim kako; bilo je tvrdo, kao da je od drveta, ali u isto vreme elastično, tako da se ugibalo kako sam se na njemu pomerala. Takođe se okretalo kad bih se okrenula u stranu. Ovalni naslon, koji kao da mi se obmotao oko leđa, bio je takođe tapaciran, ali jednako čvrst. Sve stolice su bile obojene jasnom plavom bojom neba.

Nastojnik je seo na stolicu pored mene. Zavrteo se na stolici da bi se okrenuo ka središnjem delu sobe i neobično napregnutim glasom rekao mi je da se i ja zavrtim na stolici. Kada sam to uradila, iz grla mi se ote uzdah. Soba kroz koju sam malopre išla iščezla je. Netremice sam posmatrala ogromni ravni prostor obasjan svetlošću boje breskve. Soba se sada na moje oči izdužila u naizgled beskonačan prostor. Gledala sam u kao ugajl crni horizont. Ponovo uzdahnuh jer sam imala osećaj kao da mi se otvara šupljina u truhuu. Osetih kako mi se pomera tlo pod nogama i kako me nešto vuče u onaj prostor. Više nisam osećala stolicu pod sobom, mada sam još sedela na njoj.

Čula sam kako mi Emilito govori, "Zavrti stolicu u prvobitni položaj," ali nisam imala snage da pokrenem stolicu. Izgleda da je to on uradio umesto mene, pošto sam iznenada uhvatila sebe kako ponovo gledam u ugao sobe.

"Neverovatno, zar ne?" upita me nastojnik smešeći se.

Nisam bila u stanju da izustim ni jednu jedinu reč, niti da postavim bilo kakvo pitanje. Posle par minuta, Emilito je ponovo zavrteo stolicu na kojoj sam sedela da bih još jednom bacila pogled u beskonačno. Veličina tog prostora bila mi je toliko stravična da sam zatvorila oči. Osetila sam kako ponovo okreće stolicu.

"Sada ustani sa stolice," reče.

Mehanički sam ga poslušala i stajala drhteći protiv svoje volje, pokušavajući da povratim glas. On me usmeri u pravcu odakle sam mogla da gledam u sobu.

Potpuno obuzeta strahom, nisam htela da otvorim oči. Nastojnik me je zglobovima prstiju snažno lupio po temenu, posle čega su mi seoči naglo otvorile. Osetila sam olakšanje kada sam videla da soba nije onaj crni beskrajni prostor, već da izgleda onako kao kad sam u nju ušla. Ne obazirući se na Emilitove prekore u vezi sa tim da mogu samo letimično da bacim pogled na predmete, piljila sam u svaki od tih tajanstvenih predmeta.

"Molim te, Emilito, reci mi šta ovo sve znači?" pitala sam ga.

"Ja sam samo nastojnik," reče Emilito. "Sve ovo se odigrava pod mojim nadzorom. Ali neka sam proklet ako znam o čemu je reč. U stvari, niko od nas ne zna o čemu je reč. Nasledili smo to, zajedno sa kućom, od mog učitelja, naguala Hulijana a on je to dobio u nasledstvo od svog učitelja, naguala Elijasa, koji je takođe dobio svoje nasledstvo."

"Ovo izgleda kao neka soba sa pozorišnim rekvizitima," rekoh. "Ali to je zapravo varka, zar ne?"

"Ovo je magija! Sada već možeš da je opažaš jer si oslobodila dovoljno energije pa možeš da proširiš percepciju. Svako može da je opaža pod uslovom da je uskladištio dovoljno energije. Tragedija se sastoji u tome što nam je najveći deo energije zarobljen besmislenim preokupacijama. Rešenje leži u rekapitulaciji. Ona oslobađa zarobljenu energiju i *voila!* Pred tvojim očima se pruža beskonačnost."

Nasmejala sam se kada je Emilito rekao *voila*, jer je to bilo u neskladu sa svim ostalim i bilo je izgovoreno nekako neočekivano. Smeh me je delimično opustio. "Ali Emilito, da li je ovo java ili san?" bile su jedine reči koje sam mogla da izgovorim.

"Ti sanjaš, ali ovo je sve stvarno. Stvarno do te mere da može da nas dezintegriše."

Na racionalnom nivou nisam mogla da objasnim ono što sam videla, pa stoga nije bilo načina bilo da poverujem, bilo da posumnjam u svoju percepciju. Nisam mogla da prevaziđem dilemu koja me je zadesila, kao ni paniku koja me je obuzela. Nastojnik mi se približio.

"Magija je mnogo više od onoga što predstavljaju crne mačke ili nagi ljudi koji u ponoć igraju na groblju," prošapta, "Magija je hladna, apstraktna, bezlična. Iz tog razloga čin njene percepcije nazivamo i prelaskom čarobnjaka ili let ka apstraktnom. Da bismo izdržali taj strašni trzaj, moramo da budemo jaki i odlučni; ovaj čin nije za sramežljive i malodušne. To su reči naguala Hulijana."

To što je govorio zanimalo me je do te mere da sam pratila svaku Emilitovu reč sa neuporedivom koncentracijom; za sve to vreme oči su mi letele u pravcu onih predmeta u sobi. Zaključila sam da nijedan od njih nije stvaran Pošto sam ih ipak opazala, zapitala sam se da li sam i ja sama stvarna ili sam sve to izmislila. Suština nije u tome što nisam bila u stanju da ih opišem, već u tome što ih moje pamćenje nije prepoznavalo.

"Sada se pripremi za let čarobnjaka," reče Emilito. "Čvrsto se drži za mene. Ako treba, stegni me za pojas ili mi se popni na krkače. Ali ma šta uradila, nemoj da se pustiš."

Pre nego što sam stigla da ga upitam šta sledeće namerava da uradi, smestio me je na stolicu, tako da sam gledala u zid. Potom je zavrteo stolicu za devedeset stepeni, tako da sam ponovo gledala u središte sobe u taj stravični beskrajni prostor. Pomogao mi je da ustanem tako što me je držao oko struka i naterao me da nekoliko puta zakoračim u beskonačnost.

Bilo mi je gotovo nemoguće da hodam; činilo mi se da su mi noge teške kao kamen. Osećala sam kako me nastojnik gura i podiže. Iznenada me je usisala neka ogromna sila i više nisam koračala, već sam klizila u prostoru. Nastojnik je klizio pored mene. Setila sam se njegovih opomena i zgrabila ga za pojas. To sam zapravo učinila u poslednjem času pošto mi je baš tada još jedan nalet energije maksimalno povećao brzinu kretanja. Viknula sam da me zaustavi. Brzo me je smestio na svoja leđa i grčevito sam se držala za njih. Čvrsto sam zatvorila oči, ali nije vredelo. I dalje mi je pred očima bilo to ogromno prostranstvo, bez obzira da li su bile otvorene ili zatvorene. Probijali smo se kroz nešto što nije bilo vazduh; takođe nije bilo ni iznad površine zemlje. Najviše sam se plašila mogućnosti da ću zbog nekog džinovskog naleta energije skliznuti sa nastojnikovih leđa. Borila sam se svom snagom da tamo ostanem i sačuvam koncentraciju.

Sve se završilo isto tako naglo kao što je i počelo. Uzdrmao me je još jedan talas energije i našla sam se pored plave stolice, mokra do gole kože. Telo mi se nekontrolisano treslo. Dahtala sam i ubrzano disala zbog nedostatka vazduha. Kosa mi je padala preko lica, vlažna i zamršena. Nastojnik me gurnu na stolicu i okrete me u pravcu zida.

"Da se nisi usudila da se upišaš dok sediš na ovoj stolici," grubo me opomenu.

Nisam imala nikakve telesne funkcije. U meni više nije bilo ničeg, pa ni straha. Sve se ispraznilo dok sam letela kroz taj beskrajni prostor.

"Možeš da opažaš isto kao i ja," reče Emilito klimajući glavom u znak odobravanja. "Ali još nemaš kontrolu u svetu koji opažaš. Ta kontrola se stiče disciplinom tokom celog života, kao i čuvanjem energije."

"Nikada neću moći ovo sebi da objasnim" rekoh, i sama se zavrteh na stolici u pravcu središta sobe ne bih li još jednom zavirila u tu ružičastu beskonačnost. Sada su predmeti u sobi bili majušni poput figura na šahovskoj tabli. Morala sam namerno da ih tražim pogledom. S druge strane, hladnoća i uzvišenost tog prostora ispunjavala mi je dušu nesmanjenim strahom. Setila sam se kada je Klara spominjala proroke koji su ga tražili; kako su netremice gledali u taj ogromni prostor i kako je on gledao u njih sa hladnom i nepokolebljivom ravnodušnošću. Klara mi nikada nije rekla da je i sama zurila u njega, a sada sam bila sigurna da jeste. Ali zašto bi mi tada to uopšte i govorila? Samo bih joj se smejala, a zaključak bi bio da ima bujnu maštu. Sada je na mene došao red da zurim u njega bez nade da ću razumeti to u šta gledam. Emilito je bio u pravu,

biće mi potrebna disciplina tokom čitavog života, i čuvanje energije da bi mi bilo jasno da zurim u beskonačno.

"Sada pogledaj drugu stranu beskonačnog," reče Emilitoipolako zavrte stolicu u pravcu zida. Teatralno podiže crnu zavesu dok sam ja zurila u prazno, pokušavajući da kontrolišem cvokotanje zuba.

Iza zavesse se nalazio dugačak uski plavi sto; nije imao noge i kao da je bio pričvršćen za zid, mada nisam mogla da primetim nikakve šarke ni žice koje bi ga pričvrstile.

"Ispruži nadlaktice na sto i položi glavu na pesnice tako što ćeš ih staviti pod bradu, kao što ti je Klara pokazala," naredio mi je. "Neka ti opterećenje bude u predelu ispod brade. Lagano pridržavaj glavu i opusti se. Sada sve moramo lagano da radimo."

Učinila sam kako mi je govorio. Istog trenutka, na crnom zidu se otvori prozorčić, udaljen od mog lica oko dvadesetak centimetara. Nastojnik sede sa moje leve strane i očigledno je isto tako gledao kroz neki drugi prozorčić.

"Pogledaj unutra," reče. "Šta vidiš?"

Videia sam kuću. Videla sam ulazna vrata i trpezariju u levom krilu, u koju sam nakratko zavirila kada sam prolazila pored nje, prvi put kada sam sa Emilitom ušla na glavni ulaz. Soba je bila dobro osvetljena i puna ljudi. Smejali su se i razgovarali na španskom. Neki su se služili hranom sa stočića na kome se nalazio izbor primamljivih jela, divno aranžiranih na srebrnim tanjirima. Videla sam naguala, a potom i Klaru. Sijala je od radosti. Svirala je gitaru i pevala u duetu sa jednom drugom ženom, koja bi mogla da joj bude sestra. Bila je krupna koliko i Klara, ali tamne puti. Nije imala zelene sjajne oči kao Klara. I njene su bile sjajne, ali tamne i zlokobne. Potom spazih Nelidu kako igra sama za sebe uz neku čarobnu melodiju. Nekako se razlikovala od onoga kako sam je zapamtila, mada nisam mogla da odredim zašto.

Na trenutak sam ih posmatrala, začarana, kao da sam se posle smrti našla u raj; prizor je bio tako eteričan i veseo, tako nedotaknut dnevnim brigama. Ali iznenada se prenuh iz svog uživanja kad spazih još jednu Nelidu kako ulazi u trpezariju. Nisam mogla da poverujem sopstvenim očima. Postojale su dve Nelide! Okrenula sam se ka nastojniku i upitno ga pogledala.

"Ona što igra je Florinda," reče. "Ona i Nelida su potpuno iste, samo što Nelida izgleda malo nežnije." Pogleda me žmirkajući i reče, "Ali i mnogo nemilosrdnije."

Izbrojala sam ljude u sobi. Pored naguala, tu je bilo četrnaest ljudi; devet žena i pet muškaraca. Bile su tu dve Nelide, Klara i njena crna sestra, i pet drugih žena, koje nisam poznavala. Tri su bile nesumnjivo stare, ali kao i u slučaju Klare, Nelide, naguala i Emilita, nisu mogle da im se odrede godine. Druge dve

žene bile su samo nekoliko godina starije od mene, najverovatnije negde na sredini treće decenije.

Četvorica muškaraca su bili stariji i izgledali su isto tako svirepo kao i nagual, izuzev jednog koji je bio mlad. Bio je tamne puti, nizak i izgledao je veoma jak. Kosa mu je bila crna i kovrdžava. Dok je razgovarao, pravio je živahne pokrete rukama, a lice mu je bilo puno energije i veoma izražajno. Postojalo je nešto u vezi sa njim što ga je izdvajalo od ostalih. Srce mi uzdrhta, i istog časa on pridobi moju naklonost.

"To je novi nagual," reče nastojnik.

Dok smo gledali u sobu, objasnio mi je da svaki nagual prožme svoju magiju osobenostima svog temeperamenta i iskustva. Nagual Džon Abelar, pošto je Indijanac iz plemena Jaki, doneo je sa sobom u svoju grupu patos Jaki Indijanaca kao karakterističnu oznaku svih njihovih postupaka. Njihova magija, rekao je, prožeta je tmurnim raspoloženjem ovih Indijanaca. I svi oni, uključujući i mene, vezani su za pravilo da se upoznajemo sa drugim Jaki Indijancima, da pratimo njihove uspone i padove.

"To gledašće će za tebe preovlađivati sve dok novi nagual ne preuzme položaj," šapnu mi u uvo. "Tada ćeš morati da se napajaš njegovim temperamentom i njegovim iskustvom. To je pravilo. Moraćeš da ideš na koledž. Vrlo je ambiciozan kada je nauka u pitanju."

"Kada će to da se odigra?" prošaptah.

"Uvek kada se svi članovi moje grupe zajedno suoče sa beskonačnošću u sobi koja se nalazi iza nas, i kada joj dopuste da nas rastopi," tiho odgovori.

Nada mnom poče da se nadvija oblak umora i očajanja. Napor da se razume ono nezamislivo bio je ogroman.

"Ova soba, čiji sam ja nastojnik, poseduje nagomilanu nameru i čitavu lepezu temeperamenata svih nagula koji su prethodili Džonu Abelaru," prošapta mi u uvo. "Nema načina na kugli zemaljskoj da objasnim šta ova soba zapravo predstavlja. Za mene je to, kao i za tebe, nedokučivo."

Odvratila sam pogled od trpezrije sa svim tim razdraganim ljudima i pogledala Emilita. Želela sam da plačem, jer sam konačno shvatila da je Emilito usamljen isto kao i Manfred; biće koje ima sposobnost neslućene svesti, a ipak je okovano usamljenošću koju ta svest sa sobom nosi. Ali moja želja da plačem bila je trenutna, jer sam shvatila da je tuga tako nisko osećanje, kada umesto nje možemo da osećamo strahopoštovanje.

"Nagual će se starati o tebi," reče Emilito i ponovo mi usmeri pažnju na trpezariju. "On je tvoj konačni učitelj, onaj koji će te povesti u slobodu. On ima puno imena, po jedno za svaki od različitih oblika magije koju upražnjava. Kada

je u pitanju magija beskonačnosti, njegovo ime je Dilas Grau. Jednog dana upoznaćeš se sa njim kao i sa ostalima. To nije moglo da se dogodi kada si sa Nelidom bila u hodniku u levom krilu, pa ni sada, ovde sa mnom. Ali ubrzo ćeš preći tamo. Čekaju te."

Obuze me bezimena čežnja. Htedoh da se provučem kroz taj otvor i udem u sobu da bih bila sa njima. Tamo je vladala toplina i ljubav. A čekali su mene.